

สารบัญ

	หน้า
รายงานผลการดำเนินงานโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และเศรษฐกิจฐานราก ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง กรณี ชุมชนตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา รายงานความก้าวหน้าโครงการที่ 1	
หลักการและเหตุผล	6
วัตถุประสงค์ของโครงการ	6
ขอบเขตการศึกษา	7
ผลผลิต	7
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	7
ผลประเมินความต้องการของชุมชน	8
ผลการดำเนินการและแผนโครงการ	8
รายงานความก้าวหน้าโครงการที่ 3	
หลักการและเหตุผล	10
วัตถุประสงค์ของโครงการ	10
ลักษณะขอบเขตของโครงการ	10
วิธีดำเนินการ (ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน 2545)	11
โครงการย่อยในการดำเนินงาน โครงการ 1 และ 3	
โครงการส่งเสริมการเพาะและแปรรูปเห็ดหอม	12
โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง	15
โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมพันธุ์ดี	17
โครงการพัฒนาการท่องเที่ยว ตำบลไทยสามัคคี	20
โครงการการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างปลอดภัย	23
ผลผลิต (ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน 2545)	27
งบประมาณที่ใช้จ่ายจริง (ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน 2545)	28
รายงานความก้าวหน้าโครงการที่ 5	
หลักการและเหตุผล	29
วัตถุประสงค์ของโครงการ	29
เป้าหมาย	29
ขอบเขตการศึกษา	29

	หน้า
ผลการดำเนินงาน	30
ผลผลิต	30
งบประมาณ โครงการตามที่ย้ายจริง (ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน 2545)	30
กรณี ทูมชนตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา	
รายงานความก้าวหน้าโครงการที่ 1	
หลักการและเหตุผล	32
วัตถุประสงค์ของโครงการ	33
ขอบเขตการศึกษา	33
ผลการดำเนินงาน	34
ผลที่ได้รับ	34
รายงานความก้าวหน้าโครงการที่ 3	
หลักการและเหตุผล	35
วัตถุประสงค์ของโครงการ	35
วิธีดำเนินการ	36
ผลการดำเนินงาน	37
ผลที่ได้รับ	37
โครงการย่อยในการดำเนินงานโครงการ 1 และ 3	
โครงการยุวมัคคุเทศน์	38
โครงการประชุมปฏิบัติการเพิ่มศักยภาพ	48
โครงการเสริมความรู้คู่ชุมชน	58
โครงการอนุรักษ์คนตรีไทย	67
โครงการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทย	75
โครงการอนุรักษ์หัตถกรรมไทย	77
โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและความกตัญญู	79
โครงการผลิตสื่อเพื่อการเผยแพร่กลุ่มอนุรักษ์คนตรีไทยและวัฒนธรรม	82
โครงการส่งเสริมการปฏิบัติธรรมและศาสนพิธี	85
โครงการจากคนตรีไทยสู่สุขภาพดีถ้วนหน้า :- ไม้พลองกลองยาว	87
โครงการสื่อเพื่ออนุรักษ์และส่งเสริมวงคนตรีไทย	90
งบประมาณที่ใช้ย้ายจริง	94
รายงานความก้าวหน้าโครงการที่ 5	
หลักการและเหตุผล	95
วัตถุประสงค์ของโครงการ	95

		หน้า	
วิธีดำเนินงาน		95	
ผลที่ได้รับ		96	
ผลผลิต		96	
งบประมาณ โครงการตามที่จ่ายจริง		96	
ภาคผนวก			
เอกสารแนบ	1	การประชุมสัมมนาเรื่อง “การทำงานร่วมกับชุมชน”	28
เอกสารแนบ	2	รายงานการประชุมสัมมนาการวิเคราะห์พื้นที่ฯ	30
เอกสารแนบ	3	รายงานการประชุมรายงานผลความก้าวหน้าและพิจารณา แนวทางดำเนินงานฯ	41
เอกสารแนบ	4	กำหนดการอบรมการผลิตเห็ดหอมและเห็ดเศรษฐกิจ รายชื่อผู้เข้ารับการอบรม	47 49
เอกสารแนบ	5	กำหนดการอบรมการแปรรูปเห็ดและอาหารจากเห็ด รายชื่อผู้เข้ารับการอบรม	51 52
เอกสารแนบ	6	รายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “โครงการเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง”	53
เอกสารแนบ	7	หลักสูตรการอบรม “การเลี้ยงโคนมเบื้องต้น” รายชื่อผู้เข้ารับการอบรม	58 59
เอกสารแนบ	8	การฝึกอบรมเกษตรกร “การเลี้ยงโคนม” รายชื่อผู้เข้ารับการอบรม	61 65
เอกสารแนบ	9	รายงานการประชุมหารือเรื่อง “การท่องเที่ยว” ครั้งที่ 1	66
เอกสารแนบ	10	รายงานการประชุมหารือเรื่องโครงการพัฒนาการท่องเที่ยว ตำบลไทยสามัคคี” ครั้งที่ 2	68
เอกสารแนบ	11	กำหนดการอบรมหลักสูตร “การใช้สารเคมีทางการ เกษตรอย่างปลอดภัย” รายชื่อผู้เข้ารับการอบรม	71 72
เอกสารแนบ	12	รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ “เสริมสร้างความเข้มแข็ง ของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก”	74
เอกสารแนบ	13	รายงานการประชุมเวทีประชาคม	150
เอกสารแนบ	14	รายงานการประชุมปฏิบัติการกลุ่มอนุรักษ์คนศรีไทย และวัฒนธรรม	161

			หน้า
เอกสารแนบ	15	รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการวิจัยชุมชน	164
เอกสารแนบ	16	รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการยุวมัคคุเทศน์	172

สารบัญรูปลภาพ

	หน้า
การประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “การทำงานร่วมกับชุมชน”	188
การประชุมและลงพื้นที่ร่วมกับชุมชน	189
โครงการส่งเสริมการเพาะและผลิตเห็ดหอม	190
โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมคุณภาพดี	191
โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง	192
โครงการพัฒนาการท่องเที่ยว ตำบลไทยสามัคคี	193
โครงการส่งเสริมการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างปลอดภัย	194
การประชุมเวทีประชาคม	195
พิธีปิดโครงการยุวมัคคุเทศน์	197
กลุ่มอนุรักษ์คนตรีไทยและวัฒนธรรม	199
การประชุมทำแผนชุมชน	201
ดูงานโรงงานรับซื้อขี้เถ้า	202
ธนาคารวัสดุเหลือใช้	203
น้ำหมักชีวภาพ โดยเจ้าอาวาสวัดบ้านโป่ง	204
การประชุมเพิ่มศักยภาพพัฒนาสตรีหมู่บ้าน	206
ตรวจเยี่ยมพื้นที่ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	208

รายงานผลการดำเนินงาน
โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก
ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง
15 พฤศจิกายน 2545

ตามที่ทบวงมหาวิทยาลัย ได้มีโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ และมอบหมายให้จัดทำโครงการสนับสนุนการสร้างเครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน (โครงการที่ 1) โครงการเสริมสร้าง และ พัฒนาประสิทธิภาพบริหารสถาบันอุดมศึกษา (โครงการที่ 3) และโครงการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้และทักษะของบัณฑิตและผู้นำชุมชน (โครงการที่ 5) ในพื้นที่ดำเนินการ 9 ภูมิภาค สำหรับภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ทบวงมหาวิทยาลัยได้มอบหมายให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีเป็นแกนหลักในการประสานงานกับมหาวิทยาลัยเครือข่ายในภูมิภาค ซึ่งได้มีการดำเนินงานในพื้นที่ 4 ชุมชน มีดังนี้

1. ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา
(มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เป็นผู้รับผิดชอบ)
2. ตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา
(มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เป็นผู้รับผิดชอบ)
3. ชุมชนลับแล ชุมชนเกตุแก้ว ชุมชนคอนจิว และชุมชนอุยง ตำบลวารินชำราบ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี : ชุมชนเมือง
(มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เป็นผู้รับผิดชอบ)
4. หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 4 หมู่ที่ 5 หมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 9 ตำบลค่าน้ำแซบ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี : ชุมชนชนบท
(มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เป็นผู้รับผิดชอบ)

วัตถุประสงค์

เพื่อติดตามและประเมินผลตามเป้าหมายดังต่อไปนี้

1. การเสริมสร้างเครือข่ายระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับชุมชน
2. การพัฒนาบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาในการทำงานร่วมกับชุมชน
3. การพัฒนาบัณฑิตให้มีความสามารถและการทำงานร่วมกับชุมชน

ซึ่งผลการดำเนินงาน โดยสรุปมีดังนี้

1. ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

มีโครงการตามความต้องการของชุมชนใน 3 ด้าน ดังนี้

- 1.1 การพัฒนาอาชีพ มี 3 โครงการย่อย
  - 1.1.1 โครงการส่งเสริมการเพาะและแปรรูปเห็ดหอม
  - 1.1.2 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง
  - 1.1.3 โครงการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงโคนม
- 1.2 การพัฒนาการท่องเที่ยว คือ โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวตำบลไทยสามัคคี
- 1.3 การส่งเสริมด้านสาธารณสุข คือ โครงการส่งเสริมการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างปลอดภัย

2. ตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

มีโครงการตามความต้องการของชุมชน 11 โครงการ ดังนี้

1. โครงการยุวมัคคุเทศก์
2. โครงการประชุมปฏิบัติการเพิ่มศักยภาพ
3. โครงการเสริมความรู้ชุมชน
  - โครงการความรู้เกี่ยวกับอาชีพเสริม
  - โครงการกฎหมายจราจรสำหรับชาวบ้าน
4. โครงการอนุรักษ์คนตรีไทย
5. โครงการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทย
6. โครงการอนุรักษ์หัตถกรรมไทย
7. โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและความกตัญญู
8. โครงการผลิตสื่อเพื่อการเผยแพร่กลุ่มอนุรักษ์คนตรีไทยและวัฒนธรรม
9. โครงการส่งเสริมการปฏิบัติธรรมและศาสนพิธี
10. โครงการจากคนตรีไทยสู่สุขภาพดีถ้วนหน้า :- ไม้พลองกลองยาว
11. โครงการสื่อเพื่ออนุรักษ์และส่งเสริมวงคนตรีไทย

นอกจากนี้ยังมีโครงการวิจัยในการจัดชุมชนเป็นห้องปฏิบัติการทางวิชาการ เรื่อง การปรับวิกฤตให้เป็นโอกาสในการนำขยะมาทำให้มีมูลค่าเพิ่ม (ทำในตำบลไทยสามัคคีและ ตำบลเสมา)

ซึ่งโครงการต่าง ๆ ใน 2 ตำบลนี้ ยังดำเนินการอยู่อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ ผลได้เต็มที่ เนื่องจากมีเวลาการดำเนินงานโดยงบประมาณสามารถใช้ได้ถึงเดือน กันยายน 2546

3. ชุมชนลับแล ชุมชนเกตุแก้ว ชุมชนคอนจิว และชุมชนอุยง ตำบลวารินชำราบ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี : ชุมชนเมือง และ

4. หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 4 หมู่ที่ 5 หมู่ที่ 8 และหมู่ที่ 9 ตำบลค้ำน้ำแซบ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี : ชุมชนชนบท

มีโครงการที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว 22 โครงการดังนี้

1. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การวิจัยชุมชน”
2. กิจกรรมย่อยสำหรับโครงการเสริมสร้าง ฯ
3. โครงการการเรียนรู้ของนักศึกษาในชุมชนท้องถิ่น
4. โครงการเวทีแลกเปลี่ยนภูมิปัญญาชาวบ้าน
5. สัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การเรียนรู้สู่การทำแผนงานและสร้างเครือข่ายเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน”
6. ประชุม ปรีกษาหารือ ประสานงานและวางแผนกับนักวิจัยชุมชน
7. โครงการเครือข่ายเยาวชนด้านยาเสพติด
8. โครงการห้องโลกอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาและด้านกีฬาเสพติด
9. โครงการการให้ความรู้และเพิ่มทักษะการทอผ้าแก่กลุ่มสตรี
10. โครงการสิทธิของชุมชนและกฎหมายที่ประชาชนควรรู้
11. โครงการฟุตบอลเยาวชนเข้มแข็งร่วมแรงด้านยาเสพติด
12. โครงการการทำเอกสารด้วยคอมพิวเตอร์โดยโปรแกรมสำนักงาน
13. โครงการการติดตั้งระบบไฟฟ้าภายในอาคารและการตรวจซ่อม
14. โครงการการประกอบและติดตั้งคอมพิวเตอร์อย่างง่าย
15. โครงการพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตปลาน้ำจืดในระบบอุตสาหกรรม(การเพาะเลี้ยงปลานิลในกระชัง)
16. โครงการการฝึกอบรมการซ่อม การใช้อุปกรณ์อย่างถูกวิธี และการบำรุงรักษาเครื่องไฟฟ้าอย่างง่าย ปลอดภัย และประหยัด

17. โครงการฝึกอบรมการเชื่อมไฟฟ้าพื้นฐาน
18. โครงการฝึกอบรมการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องยนต์เล็ก (รถจักรยานยนต์)
19. โครงการบูรณาการ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การผลิตไม้ดอกปลอดภัย ไม้ประดับ ปลอดสารพิษ”
20. โครงการฝึกอบรมการนวด และการใช้สมุนไพรเบื้องต้น
21. โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการทำไวน์และการแปรรูปผลผลิต
22. โครงการฝึกอบรมการจักสาน เพื่อเสริมสร้างทักษะและรายได้

จากการติดตามการดำเนินงานของ 4 ชุมชน มีผลการดำเนินงานสำเร็จเสร็จสิ้นแล้ว ใน 2 ชุมชน ใน ค.วารินชำราบ และค.ค้ำน้ำแซบ อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี ซึ่งมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เป็นผู้รับผิดชอบ รายละเอียดดังปรากฏในรายงาน

สำหรับอีก 2 ชุมชน คือ ค.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว และค.เสมา อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา ซึ่งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เป็นผู้รับผิดชอบนั้น เนื่องจากทางมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้กั้นงบประมาณเหลือในปี จึงสามารถใช้งบประมาณนี้ถึงเดือนกันยายน 2546 ได้ ทางมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จึงยังคงดำเนินการอยู่อย่างต่อเนื่อง รายละเอียดดังปรากฏในรายงาน

ผลการดำเนินงาน

1. มีการประชุมสัมมนาเรื่อง “การทำงานร่วมกับชุมชน” เมื่อวันที่ 6-7 มิถุนายน 2545 ที่โรงแรมจุลดิศ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา
2. มีการประชุมผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่ โดยได้รับการสนับสนุนจากผู้ว่าราชการ จ.นครราชสีมา เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2545 ณ ศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา
3. มีการประชุมสร้างเครือข่าย และวางแผนงานพื้นที่ ค.ไทยสามัคคี 2 ครั้ง และค.เสมา 5 ครั้ง
4. ประชุมกับเครือข่ายภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 1 ครั้ง
5. จัดทำรายงานความก้าวหน้าเสนอทบวงมหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2545
6. เข้าร่วมประชุมและนำเสนอผลการดำเนินงาน เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2545 ที่โรงแรม

ปริญญ์ฟาเลข กรุงเทพมหานคร

7. ติดตามการดำเนินงานพื้นที่ 2 ชุมชน ใน จ.อุบลราชธานี 1 ครั้ง
8. ติดตามการดำเนินงานใน ค.เสมา อ.สูงเนิน 5 ครั้ง
9. ติดตามการดำเนินงานใน ค.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว 4 ครั้ง

10. เข้าร่วมประชุม “การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารสถาบันอุดมศึกษาและเยี่ยมพื้นที่โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากของภาคเหนือ เมื่อวันที่ 26-28 กันยายน 2545 ที่ จ.เชียงใหม่ และ จ.ลำพูน

11. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอทบวงมหาวิทยาลัย วันที่ 15 พฤศจิกายน 2545

ผลที่ได้รับ

1. เกิดเครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยกับชุมชน
2. เกิดการพัฒนาความสามารถและประสิทธิภาพการทำงานร่วมกับชุมชนของบัณฑิตและบุคลากรของมหาวิทยาลัย
3. ได้ข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ในการวางแผนพัฒนาชุมชนในอนาคต
4. ชุมชนเกิดการพัฒนาตามความต้องการของชุมชน

งบประมาณ

ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง (ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2545)

1. ค่าใช้จ่ายการเดินทางไปประชุมของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	10,650.00	บาท
2. ค่าใช้จ่ายในการเยี่ยมพื้นที่ 4 ชุมชน	14,320.00	บาท
3. ค่าใช้จ่ายในการติดต่อหน่วยงานและเครือข่ายอื่น ๆ	5,500.00	บาท
4. ค่าใช้จ่ายในการประชุมสัมมนาของทบวงมหาวิทยาลัย	5,130.00	บาท
5. ค่าตอบแทนงานเลขานุการ 6,360 บาท/เดือน	50,880.00	บาท
6. ค่าวัสดุสำนักงาน	1,797.50	บาท
7. ค่าสาธารณูปโภค	<u>5,936.50</u>	บาท
รวม	<u>94,214.00</u>	บาท

(เก้าหมื่นสี่พันสองร้อยสิบสี่บาทถ้วน)

ค่าใช้จ่ายผูกพันสำหรับการดำเนินการต่อเนื่อง (การติดตามผลงานที่ยังดำเนินการอยู่ การเยี่ยมพื้นที่ของคณะกรรมการ บริหารโครงการ การแสดงนิทรรศการผลงานในภาพรวม ฯลฯ)	235,786.00	บาท
รวมทั้งสิ้น	330,000.00	บาท

รายงานความก้าวหน้า โครงการที่ 1

“โครงการสนับสนุนการสร้างเครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน”

กรณีชุมชน ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

(รายงาน ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน 2545)

1. หลักการและเหตุผล :

งานนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลที่จะเสริมความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก ทบวงมหาวิทยาลัยในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบ กำกับ ดูแล สถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นแหล่งรวมขององค์ความรู้ และทรัพยากรบุคคลที่เป็นประโยชน์ของชุมชน ประกอบกับสถาบันอุดมศึกษาก็มีภารกิจที่จะต้องให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน นับได้ว่าเป็นองค์กรหนึ่งที่มีส่วนอย่างสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน รวมทั้งการสร้างความรู้ความเข้าใจและการสานความร่วมมือกับสังคมหรือชุมชนในระดับต่าง ๆ ทำให้เกิดภาคีความร่วมมือระหว่างนักวิชาการกับประชาชนในชุมชน ซึ่งจะยังผลให้การศึกษา การวิจัย และการพัฒนาดำเนินไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม มีพลังต่อการขับเคลื่อนและสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

สำหรับโครงการนี้ ได้คัดเลือกเอาชาวชุมชนไทยสามัคคี ซึ่งมีจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด 10 หมู่บ้าน จำนวนครัวเรือน 1,207 ครัวเรือน ราษฎรที่อาศัยอยู่จริง 4,296 คน แบ่งเป็น เพศชาย 2,156 คน เพศหญิง 2,140 คน ช่วงอายุระหว่าง 1-14 ปี เพศชาย จำนวน 607 คน เพศหญิง 545 คน อายุระหว่าง 15-17 ปี เพศชาย 126 คน เพศหญิง 153 คน อายุระหว่าง 18-49 ปี เพศชาย 1,054 คน เพศหญิง 1,069 คน และอายุ 50 ปีขึ้นไป เพศชาย 340 คน เพศหญิง 343 คน อาชีพด้านการเกษตร 145 ครัวเรือน รายได้ 175,027 บาท/ปี/ครัวเรือน ค่าขาย 20 ครัวเรือน รายได้ 71,000 บาท/ปี/ครัวเรือน และรับจ้าง 16 ครัวเรือน รายได้ 40,000 บาท/ปี/ครัวเรือน เป็นชุมชนเป้าหมายด้วยเหตุผลคือมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีการติดต่อช่วยเหลือชุมชนนี้มาก่อนแล้วในบางเรื่อง ประกอบกับผู้นำชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล มีความต้องการพัฒนาชุมชนและได้ติดต่อมายังมหาวิทยาลัย เพื่อขอความช่วยเหลือด้านนี้แล้ว

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ :

- 2.1 เพื่อส่งเสริมบทบาทของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีและสถาบันอุดมศึกษาเครือข่าย ให้มีส่วนร่วมในการสร้างความเข้มแข็งและสร้างเครือข่ายร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับชุมชนของตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา
- 2.2 เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีและสถาบันอุดมศึกษาเครือข่าย โดยเฉพาะคณาจารย์ นักศึกษาและบุคลากรในการทำงานร่วมกับชุมชน
- 2.3 เพื่อสร้างความเข้าใจแก่ชุมชน ในการให้ความร่วมมือในลักษณะของเครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน

3. ขอบเขตการศึกษา :

3.1 ขอบเขตของชุมชน ชุมชน หมายถึง ตำบลไทยสามัคคี อําเภอวังน้ําเขียว จังหวัด นครราชสีมา

3.2 ลักษณะกิจกรรม

1. เสริมสร้างและพัฒนาระบบเครือข่ายการทำงานระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน ได้แก่
  - 1.1 ระบบเกษตรกรรม
  - 1.2 ระบบธุรกิจ
  - 1.3 ระบบสุขภาพ
  - 1.4 ระบบการท่องเที่ยว
2. จัดทำกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ได้แก่ การจัด workshop ในระหว่างกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ใหญ่บ้านร่วมกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเพื่อเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาชุมชน การวิเคราะห์ชุมชนของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้วิธีการ Agro Ecosystem Analysis และการประเมินชนบทแบบเร่งด่วน (Rapid Rural Appraisal)

4. ผลผลิต (Out put) :

- 4.1 ได้ชุมชนเครือข่ายที่มีการทำงานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จำนวน 1 ชุมชน
- 4.2 ได้แผนพัฒนาชุมชนจากการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยมีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีเป็นที่ตั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ช่วยวิเคราะห์ความต้องการและศักยภาพของชุมชน
- 4.3 ได้รายงานของบุคลากรมหาวิทยาลัยเครือข่ายในเรื่องประสบการณ์และการเรียนรู้ชุมชน

5. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Out come) :

- 5.1 ทำให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยและเครือข่ายมีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับชุมชนมากขึ้น
- 5.2 ทำให้ได้ทราบปัญหาและความต้องการของชุมชน ตลอดจนแนวทางในการที่คิดค้นหรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ร่วมกัน ทั้งในด้านการเรียนรู้ การวิจัย หรือการพัฒนาชุมชน
- 5.3 เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่จะใช้ในการเสริมสร้าง แก้ไข หรือพัฒนาชุมชน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชน และทำให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน
- 5.4 ทำให้ชุมชนสามารถเรียนรู้กระบวนการในการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาชุมชนของคน สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

รายงานความก้าวหน้า โครงการที่ 3
 “โครงการเสริมสร้างและพัฒนาประสิทธิภาพบริหารสถาบันอุดมศึกษา”
 กรณีชุมชน ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา
 (รายงาน ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน 2445)

1. หลักการและเหตุผล :

ปัจจุบันสภาพการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา มักจะมุ่งเน้นการสอนภาคทฤษฎีในสถานศึกษาเป็นหลัก และองค์ความรู้ที่มีก็มุ่งเน้นด้านเทคโนโลยี ธุรกิจ และสื่อสารในเมือง ทำให้บุคลากรขาดประสบการณ์ในการทำงานกับชุมชน ทั้งที่ชุมชนในชนบท/ชานเมืองมีสภาพปัญหาและความต้องการรับบริการที่ควรจะได้รับการเรียนรู้ ศึกษา หรือวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียน การสอน ทั้งของคณาจารย์และนิสิตนักศึกษา ด้วยเหตุผลดังกล่าว การเรียนการสอนก็สามารถที่จะเคลื่อนเข้าสู่ชุมชนในรูปแบบต่างๆ เช่น การมีห้องปฏิบัติการชุมชน (Community Lab) เพื่อประโยชน์ต่อการสร้างกำลังคนที่มีประสิทธิภาพ การสร้างประชากรของการเรียนรู้ การศึกษาวิจัย และการพัฒนาที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของชุมชน

สำหรับโครงการนี้ได้คัดเลือกเอา ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา เป็นเสมือนหนึ่งห้องปฏิบัติการชุมชน

2. วัตถุประสงค์ :

- 2.1 เพื่อเสริมสร้างและเพิ่มพูนความรู้ประสบการณ์การทำงานกับชุมชนและประชาคมให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีและสถาบันอุดมศึกษาเครือข่าย
- 2.2 เพื่อให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีและเครือข่ายมีห้องปฏิบัติการ (Community Lab) ทางวิชาการสำหรับศึกษานอกชั้นเรียนของนักศึกษาและอาจารย์สามารถจัดทำกิจกรรมทางการเรียนรู้ การศึกษาวิจัย และการพัฒนาร่วมกับชุมชน โคนเน้นการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตรเป็นหลัก
- 2.3 เพื่อให้ผู้นำกลุ่มในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน ตำบลไทยสามัคคี มีความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีที่เหมาะสมและการบริหารจัดการ
- 2.4 เพื่อส่งเสริมความรู้ให้ชุมชน ตำบลไทยสามัคคี ทั้งด้านอาชีพหลัก และอาชีพเสริมที่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจของชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านการเกษตร

3. ลักษณะขอบเขตของโครงการ :

- 3.1 กิจกรรมของการเสริมสร้างและการพัฒนาบุคลากรของมหาวิทยาลัย
  - 1) การเสริมสร้างและการพัฒนาบุคลากรในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีและสถาบันอุดมศึกษาเครือข่าย การทำกิจกรรม การพัฒนา การวิจัยที่ร่วมกับชุมชน ทั้งที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการเรียน การสอน หรือกิจกรรมนอกหลักสูตร

3.2 ห้องปฏิบัติการชุมชน (Community Lab)

- 1) เป็นโครงการที่ต่อยอดจากโครงการเดิมที่ สบป. และอำเภอวังน้ำเขียว ได้ศึกษาและจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานไว้ขั้นหนึ่งก่อนแล้ว โดยเน้นที่การวิเคราะห์ตนเองของชุมชน เพื่อค้นหาศักยภาพของชุมชน
- 2) จัดกิจกรรมในรูปแบบที่เป็นการศึกษาวิจัยที่มีฐานอยู่ในชุมชน โดยเฉพาะกิจกรรมด้านเทคโนโลยี การเกษตร การสาธารณสุข และทางด้านสังคมศาสตร์

3.3 การฝึกอบรมและการพัฒนาผู้นำหรือกลุ่มอาชีพในชุมชน ตลอดจนการส่งเสริมความรู้และทักษะในอาชีพการเกษตรและการแปรรูป

- 1) การจัดหลักสูตรส่งเสริมวิชาชีพ เป็นหลักสูตรระยะสั้น ได้แก่ การผลิตเห็ด ผักปลอดสารพิษ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตร ที่เหมาะสม สอดคล้องกับพื้นที่และเศรษฐกิจของชุมชน ในช่วงวัน เวลา ที่ประชาชนสามารถเข้าร่วมได้

4. วิธีการดำเนินงาน (ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน 2545) :

ในการปฏิบัติงานจริงในพื้นที่ คณะทำงานได้ดำเนินโครงการ 1 และโครงการ 3 ไปพร้อมๆ กัน โดยมีรายละเอียดตามนี้ คือ

- 4.1 จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การทำงานร่วมกับชุมชน” ระหว่างคณาจารย์ และบุคลากรผู้ร่วมโครงการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ทั้งในพื้นที่ ชุมชนตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน และชุมชนตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ร่วมกับเจ้าหน้าที่ตัวแทนจากทั้ง 2 พื้นที่ (นายอำเภอ พัฒนาการ เกษตรอำเภอและ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี) เพื่อร่วมทำความเข้าใจ ปรับเปลี่ยนความคิดเรียนรู้วิธีการทำงานกับชุมชนและร่วมวางแผนแนวทางการดำเนินงานร่วมกับชุมชน วันที่ 6-7 มิถุนายน 2545
- 4.2 จัดประชุมสัมมนาคณะทำงาน โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก กรณีชุมชนตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา เพื่อร่วมวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการ และศักยภาพของพื้นที่ และร่วมวางแผนและแนวทางการดำเนินงานในพื้นที่ วันที่ 11-13 มิถุนายน 2545 จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม 34 คน จากผลการประชุมสามารถประเมินความต้องการของชุมชน ดังนี้
  - 4.2.1 การพัฒนาอาชีพ มี 3 โครงการย่อย
    - 4.2.1.1 โครงการส่งเสริมการเพาะและแปรรูปเห็ดหอม
    - 4.2.1.2 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง
    - 4.2.1.3 โครงการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงโคนม
  - 4.2.2 การพัฒนาการท่องเที่ยว มี 1 โครงการย่อย
    - 4.2.2.1 โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวตำบลไทยสามัคคี
  - 4.2.3 การส่งเสริมด้านสาธารณสุข มี 1 โครงการย่อย
    - 4.2.3.4 โครงการส่งเสริมการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างปลอดภัย

โครงการส่งเสริมการเพาะและแปรรูปเห็ดหอม

หลักการและเหตุผล :

ในปี พ.ศ. 2543-2544 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้จัดทำโครงการพัฒนาหมู่บ้านผลิตเห็ดหอมเพื่อการค้า เพื่อนำผลการวิจัยการเพาะเห็ดหอมของมหาวิทยาลัยที่พบว่าสามารถเพาะเห็ดหอมได้ในพื้นที่ที่ไม่หนาวเย็นโดยวิธีการกระตุ้นน้ำแข็ง ไปทดสอบและถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่เกษตรกรบ้านสุขสมบูรณ์ ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา พบว่าสามารถเพาะได้เป็นผลสำเร็จสามารถทำเป็นอาชีพเสริมและอาชีพหลักได้ในลักษณะของเศรษฐกิจชุมชนได้เป็นอย่างดี

ผู้นำชุมชนตำบลไทยสามัคคี จึงได้คัดเลือกโครงการส่งเสริมการเพาะและแปรรูปเห็ดหอมเพื่อพัฒนาอาชีพของชุมชน ในโครงการ 3 โครงการส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพบริหารสถาบันอุดมศึกษา กรณีชุมชนตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ทั้งนี้เพื่อนำผลการขยายผลการเพาะเห็ดหอมเพื่อการค้า การพัฒนาการแปรรูปเห็ด และการจัดทำบรรจุภัณฑ์

วัตถุประสงค์ :

เพื่อพัฒนาอาชีพ การเพาะและแปรรูปเห็ดหอมเพื่อการค้า ในลักษณะเศรษฐกิจชุมชนของตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

คณะทำงาน :

1. ผศ.ดร. ธวัชชัย ทิมชุมพล เกียร อาจารย์ประจำสาขาเทคโนโลยีการผลิตพืช
สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร หัวหน้าโครงการ
2. อ.ดร.นฤมล รักษาสุข อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม
3. อ.ดร.โสภณ วงศ์แก้ว อาจารย์ประจำสาขาเทคโนโลยีการผลิตพืช
สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร
4. อ.ดร.สุกฤทัย ไทยอุดม อาจารย์ประจำสาขาเทคโนโลยีอาหาร
สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร
5. นายไชยสิทธิ์ เปล่งวุฒิไกร เจ้าหน้าที่ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา
6. นางพนม ศิริธร เจ้าหน้าที่งานเห็ด ฟาร์มมหาวิทยาลัย

ผลการดำเนินงาน (ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน 2545) :

1. จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “การผลิตเห็ดหอมและเห็ดเศรษฐกิจ” วันที่ 25-27 มิถุนายน 2545 ผู้เข้ารับการอบรม 31 คน (เอกสารแนบ 4)
2. ประสานงานสหกรณ์จังหวัดนครราชสีมา จัดการอบรมหลักสูตร “การจัดทำบัญชีฟาร์ม” วันที่ 2 กรกฎาคม 2545 ผู้เข้ารับการอบรม 20 คน
3. จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “การแปรรูปเห็ดและอาหารจากเห็ด” วันที่ 20-22 กรกฎาคม 2545 ผู้เข้ารับการอบรม 15 คน (เอกสารแนบ 5)

ตารางเวลาแสดงผลการดำเนินงาน :

กิจกรรม	2545										2546								
	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1. อบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร การผลิตเห็ดหอมและเห็ดเศรษฐกิจ 25-27 มิ.ย. 45 (เอกสารแนบ 4)			/																
2. จัดอบรมโดยสหกรณ์จังหวัด นครราชสีมา หลักสูตร การจัดทำบัญชีฟาร์ม 20 คน (เอกสารแนบ 5)				/															
3. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร การแปรรูปเห็ดและอาหารจากเห็ด 15 คน				/															
4. พาเกษตรกรดูงานศูนย์รวมสวนเห็ดบ้านอรุณญิก จ.นครปฐม									/										
5. พาเกษตรกรดูงานสวนเห็ดของวิทย์ จ.ลพบุรี										/									
6. ออกแบบบรรจุภัณฑ์										/	/	/							

แผนการใช้งบประมาณ :

1. กิจกรรมศึกษาดูงานนอกสถานที่ :

1.1 สถานที่ : ศูนย์รวมสวนเห็ดบ้านอรุณฤกษ์ จ.นครปฐม

จำนวนเกษตรกรผู้ร่วมเดินทางศึกษาดูงาน : 40 คน

กำหนดการเดินทาง : 1 วัน

งบประมาณ :

1.1.1	ค่าเช่ารถปรับอากาศ 1 คัน และน้ำมันเชื้อเพลิง	14,000	บาท
1.1.2	ค่าอาหารกลางวันเหมาจ่าย 60 บาท/คน x 40 คน	2,400	บาท
1.1.3	ค่าตอบแทนอาจารย์ 1 คน x 310 บาท/วัน	310	บาท
1.1.4	ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ 4 คน x 250 บาท/วัน	1,000	บาท
1.1.5	ค่าของที่ระลึกสถานที่ดูงาน	600	บาท

1.2 สถานที่ : สวนเห็ดขจรวิทย์ จ.ลพบุรี

จำนวนเกษตรกรผู้ร่วมเดินทางศึกษาดูงาน : 20 คน

กำหนดการเดินทาง : 1 วัน

งบประมาณ :

1.2.1	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงรถตู้มหาวิทยาลัย 2 คัน x 1,000 บาท/คัน	2,000	บาท
1.2.2	ค่าเบี้ยเลี้ยงพนักงานขับรถวันหยุด 600 บาท/คน x 2 คน	1,200	บาท
1.2.3	ค่าตอบแทนอาจารย์ 1 คน x 310 บาท/วัน	310	บาท
1.2.4	ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ 1 คน x 250 บาท/วัน	250	บาท
1.2.5	ค่าของที่ระลึกสถานที่ดูงาน	600	บาท

2. การออกแบบบรรจุภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์ตัวอย่างเพื่อทดลองใช้ : 50,000 บาท

3. การติดตามประเมินผล :

3.1	ค่าตอบแทนอาจารย์ลงพื้นที่ 310 บาท/วัน x 20 วัน x 4 คน	24,800	บาท
3.2	ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ 250 บาท/วัน x 20 วัน x 2 คน	10,000	บาท
3.3	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง 20 วัน x 350 บาท/วัน	7,000	บาท

รวมทั้งสิ้น

114,740 บาท

(หนึ่งแสนหนึ่งหมื่นสี่พันเจ็ดร้อยสี่สิบบาทถ้วน)

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง

หลักการและเหตุผล :

กรมพัฒนาที่ดินได้กำหนดให้ ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา เป็นหนึ่งตำบลที่อยู่ในเขตเกษตรเศรษฐกิจมันสำปะหลัง และคณะทำงานของโครงการ และชุมชนตำบลไทยสามัคคี โดยพิจารณาเห็นว่า สมควรที่จะมีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง เนื่องจาก การปลูกมันสำปะหลังมีการใช้สารเคมีน้อย เหมาะกับแหล่งต้นน้ำอย่าง วังน้ำเขียว แต่การปลูกมันสำปะหลังจะทำให้เกิดการพังทลายและเสื่อมของดินได้ง่าย เพราะปลูกในพื้นที่ลาดชัน การผลิตมันสำปะหลังของเกษตรกรขาดการสนับสนุนด้านต้นทุนจากนายทุนในท้องถิ่น บางครั้งเกิดการขาดทุน การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลังจะทำให้เกษตรกรเพิ่มผลผลิตได้จนถึงระดับที่ได้กำไร มีความยั่งยืนด้านการผลิต โดยลดการชะล้างพังทลายของดินและดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ :

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลังของเกษตรกรในตำบลไทยสามัคคี ได้แก่การรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน การลดการชะล้างพังทลายของดิน และเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลังจาก 3 ตัน เป็น 5 ตันต่อไร่ ในเวลา 3 ปี

คณะทำงานมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี :

1. อ.ดร.อัครวรรษ สุขธำรง สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช หัวหน้าโครงการ
2. ผศ.ดร.รัชชัย ทิมขุนเหนือ สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช
3. อ.ดร.เรณู ขำเลิศ สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช
4. นางสาววิรวรรณ อธิธิพิบูล ผู้ช่วยวิจัยฯ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :

1. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
2. องค์การบริหารตำบลไทยสามัคคี
3. สำนักงานเกษตรอำเภอวังน้ำเขียว
4. สำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา
5. สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดนครราชสีมา

ผลการดำเนินงาน (ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน 2545) :

1. ประชุมหารือ เกษตรกรและสมาชิกองค์การบริหารตำบลไทยสามัคคี เรื่องปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการเพาะปลูกมันสำปะหลัง วันที่ 6 พฤศจิกายน 2545 (เอกสารแนบ 6)

ผลการดำเนินงานและแผนงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง :

กิจกรรม	2545												2546								
	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9			
1. ประชุมอบต.และเกษตรกรเพื่อทราบปัญหาการและความต้องการการพัฒนาการปลูกมันสำปะหลัง (เอกสารแนบ 6)								/													
2. การจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง									/												
3. การอบรมการปลูกมันสำปะหลัง										/											
4. การนำเกษตรกรดูงาน										/											
5. การจัดทำแปลงทดสอบและสาธิตการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกมันสำปะหลังโดยเกษตรกร (Farmer Participatory Research - FPR)									/	/	/	/	/	/	/	/	/	/			
6. งานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตมันสำปะหลัง														/				/			

โครงการ ส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงโคนม

หลักการและเหตุผล :

ตามที่สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้เลือกพื้นที่ดำเนินโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก คือชุมชนตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา นั้น เนื่องจากชุมชนได้มีการติดต่อแลกเปลี่ยนกับชุมชนใกล้เคียง จึงทำให้ไม่สามารถจำกัดขอบเขตของชุมชนหมู่บ้านในชนบทได้ เพราะชุมชนใกล้เคียงอยากมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโครงการ จึงจำเป็นต้องขยายขอบเขตของพื้นที่ดำเนินการในบางกิจกรรม โดยไม่ทำให้ขอบเขตเดิมเสียไป สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร จึงได้ดำเนินโครงการ “ส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงโคนม” แก่เกษตรกรในพื้นที่ดำเนินการของโครงการ สมาชิก สหกรณ์โคนมวังน้ำเขียว จำกัด และชุมชนใกล้เคียง

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อส่งเสริมอาชีพ เผยแพร่ความรู้ ทักษะ และพัฒนาความสามารถด้านการเลี้ยงโคนมแก่เกษตรกรในพื้นที่ดำเนินการของโครงการสมาชิกสหกรณ์โคนมวังน้ำเขียว และชุมชนใกล้เคียง
2. เกษตรกรมีรายได้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน อันเป็นการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในระดับเศรษฐกิจฐานราก
3. เพื่อส่งเสริมการสร้างสร้างเครือข่าย และแลกเปลี่ยนข้อมูล ระหว่างผู้ประกอบการเลี้ยงโคนมในพื้นที่ดำเนินการและชุมชนใกล้เคียง

ผู้รับผิดชอบโครงการ :

สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ผลการดำเนินงาน (ณ วันที่ 15 พฤศจิกายน 2545) :

1. ลงพื้นที่ สำรวจ วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของเกษตรกร เพื่อวางแผนการดำเนินงาน
2. จัดอบรมหลักสูตร “การเลี้ยงโคนมเบื้องต้น” วันที่ 18 ตุลาคม 2545 ผู้เข้าร่วมการอบรม 23 คน (เอกสารแนบ 7)
3. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “การเลี้ยงโคนม” วันที่ 19 – 29 ตุลาคม 2545 ผู้เข้าร่วมการอบรม 6 คน (เอกสารแนบ 8)

แผนการดำเนินงาน (16 พฤศจิกายน 2545-30 กันยายน 2546) :

- จัดอบรมหลักสูตร “การเลี้ยงโคนมเบื้องต้น” ให้กับสมาชิกสหกรณ์โคนมวังน้ำเขียว จำกัด จำนวน 2 รุ่นๆ ละ 50-60 คน ระยะเวลาการจัดอบรม/รุ่น 3 วันจัดอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “การเลี้ยงโคนม” ให้กับสมาชิกสหกรณ์โคนมวังน้ำเขียว จำกัด ที่ผ่านการคัดเลือกด้าน ศักยภาพทั้งด้านการเงิน ความสามารถ และพื้นที่ดำเนินการ จำนวน 3 รุ่นๆ ละ 10 คน ระยะเวลาการจัดอบรม/รุ่น 10 วัน
- จัดให้ตัวแทนและผู้นำ สหกรณ์โคนมวังน้ำเขียว จำกัด ได้ไปศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการผลิต

ตารางเวลาแสดงผลการดำเนินงาน :

กิจกรรม	2545										2546								
	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
1. อบรมหลักสูตรการเลี้ยงโคนมเบื้องต้น (เอกสารแนบ 7)							/												
2. อบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการเลี้ยงโคนมวันที่ 19-29 ตุลาคม 2545 (เอกสารแนบ 8)							/												
3. อบรมหลักสูตรการเลี้ยงโคนมเบื้องต้น									/	/									
4. อบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการเลี้ยงโคนม											/	/	/						
5. จัดการดูงานนอกสถานที่														/					
6. รายงานผล																		/	

แผนการใช้งบประมาณ :

- จัดอบรมหลักสูตร “การเลี้ยงโคนมเบื้องต้น” ให้กับสมาชิกสหกรณ์โคนมวังน้ำเขียว จำกัด จำนวน 2 รุ่นๆ ละ 50-60 คน ระยะเวลาการจัดอบรม/รุ่น 3 วัน

งบประมาณ / 1 รุ่น :

1.1 ค่าตอบแทนวิทยากรบรรยาย 6 ชม./วัน x 3 วัน x 600 บาท/ชม.	10,800	บาท
1.2 ค่าเอกสารประกอบการอบรม 100 บาท/ชุด x 60 ชุด	6,000	บาท
1.3 ค่าอาหารกลางวัน 60 บาท/มื้อ x 1 มื้อ/วัน x 3 วัน x 60 คน	10,800	บาท
1.4 ค่าอาหารว่าง 10 บาท/มื้อ x 2 มื้อ/วัน x 3 วัน x 60 คน	3,600	บาท

1.5 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	5,000	บาท
รวม	36,200	บาท/รุ่น
ดังนั้น 2 รุ่น รวมเป็นเงิน	72,400	บาท
2. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “การเลี้ยงโคนม” ให้กับสมาชิกสหกรณ์โคนมวังน้ำเขียว จำกัด ที่ผ่านการคัดเลือกด้าน ศักยภาพทางการเงินและพื้นที่ดำเนินการ จำนวน 3 รุ่นๆ ละ 10 คน ระยะเวลาการจัดอบรม/รุ่น 10 วัน		
<u>งบประมาณ / 1 รุ่น :</u>		
2.1 ค่าเอกสารประกอบการอบรม 100 บาท/ชุด x 10 ชุด	1,000	บาท
2.2 ค่าอาหารเหมาจ่ายวันละ 100 บาท/คน x 10 คน x 10วัน	10,000	บาท
2.3 ค่าที่พัก 3 ห้อง x 200 บาท/ห้อง x 10วัน	6,000	บาท
2.4 อุปกรณ์ประกอบการอบรม	10,000	บาท
2.5 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	5,000	บาท
รวม	32,000	บาท/รุ่น
ดังนั้น 3 รุ่น รวมเป็นเงิน	96,000	บาท
3. กิจกรรมศึกษาดูงานนอกสถานที่ :		
1.1 จำนวนเกษตรกรผู้ร่วมเดินทางศึกษาดูงาน : 20 คน		
กำหนดการเดินทาง : 1 วัน		
<u>งบประมาณ :</u>		
1.1.1 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงรถตู้มหาวิทยาลัย 2 คัน x 1,000 บาท/คัน	2,000	บาท
1.1.2 ค่าเบี้ยเลี้ยงพนักงานขับรถวันหยุด 600 บาท/คน x 2 คน	1,200	บาท
1.2.4 ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ 2 คน x 250 บาท/วัน	500	บาท
1.2.5 ค่าของที่ระลึกสถานที่ดูงาน	600	บาท
2. การติดตามประเมินผล :		
3.1 ค่าตอบแทนอาจารย์ลงพื้นที่ 310 บาท/วัน x 20 วัน x 2 คน	12,400	บาท
3.2 ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ 250 บาท/วัน x 20 วัน x 2 คน	10,000	บาท
3.3 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง 20 วัน x 350 บาท/วัน	7,000	บาท
รวมทั้งสิ้น	202,100	บาท
(สองแสนสองพันหนึ่งร้อยบาทถ้วน)		
ทั้งนี้ขออภัยเฉลี่ยจ่ายทุกรายการ		

โครงการพัฒนาการท่องเที่ยว ตำบลไทยสามัคคี

หลักการและเหตุผล :

เนื่องจากตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา มีภูมิทัศน์ที่สวยงาม และอากาศเย็นสบายตลอดปี มีป่าไม้ที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ เช่น กล้วยป่า พันธุ์พืชสมุนไพร และต้นน้ำลำธาร มีการเพาะปลูกพืชเมืองหนาวที่น่าสนใจ จึงมีเกษตรกรและผู้สนใจมาดูงานทางการเกษตร และนักท่องเที่ยวที่รักธรรมชาติ เข้ามาศึกษา ท่องเที่ยวอยู่เป็นประจำตลอดปี

ผู้นำชุมชน ตำบลไทยสามัคคี จึงได้พิจารณาจัดทำโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ตำบลไทยสามัคคี ตามโครงการ 3 โครงการเสริมสร้างและพัฒนาประสิทธิภาพบริหารสถาบันอุดมศึกษา อนุมัติ ชุมชนตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

วัตถุประสงค์ :

เพื่อพัฒนาตำบลไทยสามัคคี ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวการเกษตรและทรัพยากรธรรมชาติ

คณะทำงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี :

1. นางเยาวดี สายอร่าม		หัวหน้าส่วนสารบรรณ หัวหน้าโครงการ
2. ผศ. ดร. ชวิษชัย	ทีมนุชนาเถียร	สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช
3. รศ.ดร.อรรรณพ	วราอัสวปดี	สาขาวิชาชีววิทยา
4. อาจารย์ ดร. นฤมล	รักษาสุข	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
5. อาจารย์ ดร. โสภณ	วงศ์แก้ว	สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช
6. อาจารย์ วีระพงษ์	พลนิกรกิจ	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
7. นายบัณฑิต	ยางราชย์	เจ้าหน้าที่ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา
8. นายไชยสิทธิ์	เปล่งวุฒิไกร	เจ้าหน้าที่ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา
9. น.ส. วีรวรรณ	อิทธิพิบูล	ผู้ช่วยวิจัยฯ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง :

1. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
2. องค์การบริหารส่วนบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี
3. ปลัดอำเภอวังน้ำเขียว
4. สำนักงานเกษตรอำเภอวังน้ำเขียว
5. สำนักงานปฏิรูปที่ดิน จังหวัดนครราชสีมา
6. พัฒนาการอำเภอวังน้ำเขียว
7. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จังหวัดนครราชสีมา
8. ชมรมการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา

โครงการการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างปลอดภัย

หลักการและเหตุผล :

ปัญหาการใช้สารเคมีทางการเกษตรเป็นปัญหาที่สำคัญและมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากความต้องการที่จะเพิ่มและรักษาผลผลิตทางการเกษตร เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้ดีขึ้น จึงทำให้มีการใช้สารเคมีทางการเกษตรในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชอย่างแพร่หลาย โดยไม่ได้คำนึงถึงคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม ก่อเกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของเกษตรกร ผู้ใช้สารเคมี และทำให้เกิดปัญหาสารพิษตกค้างอยู่ในผลิตผลการเกษตรต่างๆ ที่ใช้เป็นอาหารซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนที่บริโภค นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดปัญหาการตกค้างของสารเคมีในสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

จากการประชุมสัมมนาระหว่างคณะทำงานเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในพื้นที่ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา วันที่ 11-13 มิถุนายน 2545 ณ หน่วยบริการวิชาการแก่ชุมชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และ อบต. ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา พบว่ามีพื้นที่ทางการเกษตรประมาณ 16,000 ไร่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง ซึ่งงานรับจ้างจะเกี่ยวข้องกับการเกษตร เช่น รับจ้างเก็บเกี่ยวผลผลิต รับจ้างพ่นสารปราบศัตรูพืช และนอกจากนี้ยังมีการปลูกพืชสวน พืชไร่ และไม้ดอกไม้ประดับ ซึ่งต้องใช้สารปราบศัตรูพืช และจากข้อมูลพื้นฐาน พบว่า มีการเจ็บป่วยด้วยสารเคมีทางการเกษตร ในหมู่ที่ 2 จำนวน 5 ราย หมู่ที่ 3 จำนวน 3 ราย และ หมู่ที่ 6 จำนวน 1 ราย แต่จากข้อสังเกตของชุมชนและเจ้าหน้าที่ คาดว่ามีผู้ป่วยมากกว่านี้ แต่เนื่องจากเมื่อเกษตรกรเกิดการเจ็บป่วยจะทำการรักษาพยาบาลเบื้องต้นเองโดยไม่ได้ไปใช้บริการกับสถานพยาบาลในชุมชน จึงทำให้จำนวนผู้ป่วยที่ได้จากสถานพยาบาลมีน้อยกว่าจำนวนผู้ป่วยจริง จากข้อมูลดังกล่าว ทำให้ทราบว่า เกษตรกรในพื้นที่ ต.ไทยสามัคคี มีความเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยอันเนื่องมาจากการใช้สารเคมีทางการเกษตร หากเกษตรกรขาดความรู้และความตระหนักในการป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากการใช้สารเคมีทางการเกษตร

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้อง
2. เพื่อให้เกษตรกรทราบถึงผลกระทบทางด้านสุขภาพอนามัย ที่เกิดจากการใช้สารเคมีทางการเกษตร
3. เพื่อกระตุ้นให้เกษตรกรเกิดความตระหนักในการป้องกันตนเองจากการใช้สารเคมีทางการเกษตร

กิจกรรม/ระยะเวลา	2545			2546							
	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
2. ติดตามผลการใช้สารเคมีทางการเกษตร โดย											
2.1 การศึกษาพฤติกรรมการใช้สารเคมีทางการเกษตร											
2.2 วิเคราะห์ระดับ Cholinesterase ในซีรัม จากเกษตรกรอาสาสมัคร											
2.3 การหาสารพิษตกค้างในผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร และในสิ่งแวดล้อม											
3. ประเมินผลและจัดทำรายงานสรุป											

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ :

1. เกษตรกรใช้สารเคมีทางการเกษตรได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย
2. ผู้บริโภคมีความเสี่ยงในการได้รับสารพิษตกค้างจากผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรลดลง
3. ปัญหามลพิษตกค้างในสิ่งแวดล้อมลดลง

งบประมาณ :

1. ค่าใช้จ่ายในการเสริมสร้างและเพิ่มประสบการณ์ให้คณะทำงานที่สนใจร่วมโครงการ 10,000 บาท
(ค่าใช้จ่ายในการติดต่อเครือข่ายและหน่วยงานต่างๆ ค่าวัสดุสำนักงาน ค่าจัดทำรายงาน ค่าใช้จ่ายอื่นๆ)
2. ค่าใช้จ่ายในการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างเลือด (ตัวอย่างละ 100 บาท x 100 คน x 3 ครั้ง) 30,000 บาท
3. ค่าใช้จ่ายในการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร 20,000 บาท
4. ค่าใช้จ่ายในการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างดินและน้ำ 20,000 บาท
5. ค่าตอบแทนอาจารย์ลงพื้นที่ 2 คน x 310 บาท/วัน x 20 วัน 12,400 บาท
6. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง 350 บาท/ครั้ง x 20 ครั้ง 7,000 บาท
7. ค่าตอบแทนนักศึกษาจ้างงาน 10 คน x 25 บาท/ชม. X 10 ชม. X 5 วัน 12,500 บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 111,900 บาท

(หนึ่งแสนหนึ่งหมื่นหนึ่งพันเก้าร้อยบาทถ้วน) ทั้งนี้ขออภัยขออนุญาตเผยแพร่ข้อมูล

ผู้รับผิดชอบโครงการ : อ. นลิน สิทธิธรณ์ อาจารย์ประจำสาขาอนามัยสิ่งแวดล้อม
สำนักวิชาแพทยศาสตร์

ที่ปรึกษาโครงการ : รศ. ดร. กนก ศตารักษ์
อ.ดร. โสภณ วงศ์แก้ว

5. ผลผลิต (Output) ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน 2545 :

ตามที่สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้ดำเนินโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งและเศรษฐกิจฐานราก (โครงการที่ 1 และ 3) กรณีชุมชนตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา นั้น สรุปผลได้ดังนี้

- 5.1 คณาจารย์ บุคลากร และนิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้เสริมสร้าง เพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ ในการทำงานร่วมกับชุมชนและการให้คำปรึกษาและแนะนำในกิจกรรมทางด้านอาชีพการเกษตร จำนวน 25 คน คิดเป็น 125 เปรอร์เซ็นต์ (เอกสารแนบ)
- 5.2 เกิดห้องปฏิบัติการชุมชน (Community Lab) 1 แห่งคือในชุมชนตำบลไทยสามัคคี ใน 4 กิจกรรม คือ
  - 5.2.1 ด้านการสาธารณสุข เรื่อง การใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างปลอดภัย การตรวจสารพิษตกค้างในร่างกาย ผลผลิตเกษตรและสิ่งแวดล้อม
  - 5.2.2 การสร้างเศรษฐกิจชุมชนระดับฐานรากโดยโครงการส่งเสริมการเพาะและแปรรูปเห็ดหอม
  - 5.2.3 การส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง
  - 5.2.4 การส่งเสริมการเลี้ยงโคนมพันธุ์ดีจากการโคลนนิ่ง
- 5.3 กลุ่มเกษตรกร หรือประชาชนในชุมชน ผ่านการฝึกอบรมอาชีพระยะสั้นเพื่อเพิ่มเติมความรู้และทักษะ ในการประกอบอาชีพทางการเกษตรที่เหมาะสม สอดคล้องกับพื้นที่และเศรษฐกิจของชุมชน จำนวน 89 คน คิดเป็น 99 เปรอร์เซ็นต์ ตามหลักสูตรดังนี้
  - 5.3.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “การผลิตเห็ดหอมและเห็ดเศรษฐกิจ” วันที่ 25-27 มิถุนายน 2545 ผู้เข้ารับการอบรม 31 คน
  - 5.3.2 การอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “การแปรรูปเห็ดและอาหารจากเห็ด” วันที่ 20-22 กรกฎาคม 2545 ผู้เข้ารับการอบรม 15 คน
  - 5.3.3 การอบรม หลักสูตร “การจัดทำบัญชีฟาร์ม” วันที่ 2 กรกฎาคม 2545 ผู้เข้ารับการอบรม 20 คน
  - 5.3.4 การอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “การเลี้ยงโคนม” วันที่ 18-29 ตุลาคม 2545 ผู้เข้ารับการอบรม 23 คน
- 5.4 ผู้นำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐาน (อสม.) สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี(อบต.) และเกษตรกรที่มีอาชีพด้านการเกษตร ผ่านการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ หลักสูตร “การใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างปลอดภัย” จำนวน 25 คน คิดเป็น 250 เปรอร์เซ็นต์

6. งบประมาณ ที่ใช้จ่ายจริง โครงการ 1 และโครงการ 3

งบประมาณที่ได้รับอนุมัติ

- โครงการ 1 500,000 บาท
- โครงการ 2 475,000 บาท

รวม **975,000 บาท**

งบประมาณที่ใช้จ่าย ถึง วันที่ 10 พฤศจิกายน 2545

งบประมาณคงเหลือเป็นรายจ่ายผูกพันตามโครงการ **743,575 บาท** นี้ ต้องดำเนินการต่อไป

รายการค่าใช้จ่ายจริง

โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก

(โครงการ 1 และ 3)

งบประมาณ 975,000 บาท

ลำดับที่	รายการจ่าย	จำนวนเงิน
1	ร่วมประชุมสัมมนาเรื่อง “การทำงานร่วมกับชุมชน	40,000
2	จัดสัมมนาเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่	42,704
3	อบรมการผลิตเห็ดหอมและการผลิตเห็ดเศรษฐกิจ	41,380
4	อบรมการแปรรูปเห็ดและอาหารจากเห็ด	31,107
5	อบรมการแปรรูปเห็ดและอาหารจากเห็ด	9,450
6	ค่าตอบแทนการลงพื้นที่	1,450
7	จัดประชุม 5 ก.ย. 45 และจัดซื้อวัสดุ	6,983
8	ร่วมประชุมสัมมนาขอนแก่น	8,341
9	ค่าตอบแทนการลงพื้นที่	5,193
10	อบรมการเลี้ยงโคนม	30,092
11	อบรมการใช้สารเคมีอย่างปลอดภัย	12,927
12	ประชุมแผนการพัฒนาเรื่องการผลิตมันสำปะหลัง	1,798
รวมค่าใช้จ่าย		231,425
เงินคงเหลือที่เป็นรายจ่ายผูกพันตามโครงการ		743,575

รายงานความก้าวหน้า โครงการที่ 5
 “โครงการฝึกอบรมฟื้นฟูความรู้ และทักษะของบัณฑิต และผู้นำชุมชน”
 กรณีชุมชน ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา
 (ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน 2545)

1. หลักการและเหตุผล :

จากสภาพปัญหาที่บัณฑิตว่างงานค่อนข้างมาก รัฐบาลและทบวงมหาวิทยาลัยจึงมีนโยบายที่จะให้บัณฑิตกลับคืนถิ่นเข้าไปทำงานในชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเป็นผู้ประสานงานระหว่างชุมชนกับองค์กรภายนอก การจัดระบบการเรียนรู้ การค้าคว้าวิจัย และการพัฒนาชุมชน ที่เป็นความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน ตลอดจนโครงการต่าง ๆ ที่รัฐสนับสนุนให้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้เครือข่ายของการพัฒนาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ยังผลให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชน

สำหรับโครงการนี้ ได้คัดเลือกเอาชาวชุมชนไทยสามัคคี เป็นชุมชนเป้าหมายด้วยเหตุผลนี้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีการติดต่อช่วยเหลือชุมชนนี้มาก่อนแล้วในบางเรื่อง ประกอบกับผู้นำชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล และเจ้าหน้าที่จากอำเภอต้องการพัฒนาชุมชน และได้ติดต่อมายังมหาวิทยาลัย เพื่อขอความช่วยเหลือด้านนี้อยู่แล้ว

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ :

- 2.1 เพื่อให้บัณฑิตที่ว่างงานได้รับการฝึกอบรมฟื้นฟู ความรู้ ทักษะในเรื่องการทำงานกับองค์กรชุมชนหรือองค์กรประชาชนในท้องถิ่น และเข้าไปปฏิบัติงานในพื้นที่โครงการนำร่อง
- 2.2 เพื่อให้บัณฑิตที่ผ่านการฝึกอบรมได้เข้าไปทำงานกับชุมชนในโครงการระบบเครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีกับชุมชน สามารถประสานติดตามการดำเนินงานของโครงการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยชุมชนนำร่อง

3. เป้าหมาย :

- 3.1 จัดสรรบัณฑิตคืนถิ่นที่ผ่านการฝึกอบรมแล้ว จำนวน 2 คน ลงปฏิบัติงานในตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

4. ขอบเขตการศึกษา : บัณฑิตที่เข้าชุมชน จะต้องทำหน้าที่เสมือนนักพัฒนาชุมชน ทำหน้าที่ในการประสานงานกับชุมชนและทำงานร่วมกับชุมชนในกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งด้านการเรียนรู้ การศึกษา วิจัย หรือการพัฒนา ตามที่ได้รับการฝึกอบรมและสถาบันการศึกษากำหนด

5. ผลการดำเนินงาน :

กิจกรรม	2545					
	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.
1. ดำเนินงานตามโครงการ						
1.1 คิดต่อประสานงานกับชุมชน ได้แก่อำเภอวังน้ำเขียว กรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี และหน่วยงานเครือข่ายอื่นๆ	/					
1.2 นำข้อมูลซึ่งเก็บเสร็จแล้วโดย สปก. มาวิเคราะห์คัดย่อ เพื่อตอบคำถามเชิงพัฒนา และเพื่อกำหนดกิจกรรมที่เหมาะสมและตรงตามความต้องการของชุมชน	/					
1.3 ประสานงาน กับผู้นำชุมชน และเกษตรกร ในเรื่องการจัดอบรม และการจัดประชุมสัมมนา ตามหลักสูตรที่โครงการกำหนด	/	/	/	/	/	/
2. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน		/			/	

6. ผลผลิต :

บัณฑิตจำนวน 2 คน เกิดกระบวนการเรียนรู้ มีทักษะในการทำงาน ประสานงานกับองค์กรชุมชน และองค์กรเอกชนในท้องถิ่น และสามารถสนองตอบตามความต้องการของชุมชน

7. งบประมาณโครงการตามที่ย้ายจริง :

งบประมาณที่ได้รับอนุมัติ	76,320 บาท
งบประมาณที่ย้ายจริง ถึง	วันที่ 10 พฤศจิกายน 45
งบประมาณคงเหลือเป็นค่าตอบแทน	12,720 บาท เดือนพฤศจิกายน 2545

รายการค่าใช้จ่ายจริง

โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก

(โครงการ 5)

งบประมาณ 76,320 บาท

ลำดับที่	รายการจ่าย	จำนวนเงิน
1	ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานบัณฑิต เดือน มิถุนายน	12,720
2	ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานบัณฑิต เดือน กรกฎาคม	12,720
3	ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานบัณฑิต เดือน สิงหาคม	12,720
4	ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานบัณฑิต เดือน กันยายน	12,720
5	ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานบัณฑิต เดือน ตุลาคม	12,720
รวมค่าใช้จ่าย		63,600
เงินคงเหลือเป็นค่าตอบแทน เดือน พฤศจิกายน 2545		12,700

รายงานผลการดำเนินงาน โครงการที่ 1
 “โครงการสนับสนุนการสร้างเครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน”
 ชุมชนตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

---

1. หลักการและเหตุผล

เพื่อตอบสนองงานนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลที่จะเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เศรษฐกิจฐานราก สถาบันอุดมศึกษาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ในฐานะที่เป็นสถาบัน อุดมศึกษา ซึ่งเป็นแหล่งรวมขององค์ความรู้ และทรัพยากรบุคคลที่เป็นประโยชน์ของชุมชน ประกอบกับ ภารกิจหลักอย่างหนึ่งของมหาวิทยาลัยคือ ให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งรวมทั้ง สร้างความเข้าใจและสานความร่วมมือกับสังคมหรือชุมชนในระดับต่างๆ ให้เกิดภาคีความร่วมมือระหว่าง นักวิชาการกับประชาชนในชุมชน ซึ่งจะยังผลให้การศึกษา การวิจัย และการพัฒนาดำเนินไปอย่างถูกต้อง และเหมาะสม มีพลังต่อการขับเคลื่อนและสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

จากเหตุผลดังกล่าว มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และมหาวิทยาลัยเครือข่าย จึงได้ พิจารณาเลือกพื้นที่อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา เป็นพื้นที่เพื่อทำการศึกษา เนื่องจากอำเภอสูงเนินเป็น อำเภอที่มีโบราณสถาน โบราณวัตถุที่เป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมหลายแห่ง เป็นดินแดนแห่งอารยธรรมใน ยุคโลหะของภาคอีสานตามหลักศิลาจารึกซึ่งมีหลักฐานการค้นพบที่โบราณสถานเมืองเสมา คือตำบลเสมาใน ปัจจุบัน โดยสันนิษฐานว่ามีอายุถึง 2000 ปี และเป็นที่ตั้งเดิมของขามเมืองโคราชอีกด้วย จากการปรึกษากับ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดูแลอำเภอสูงเนิน รวมถึงพัฒนาการอำเภอด้วยนั้น ก็มีความเห็นตรงกันว่าควรสร้างความ เข้มแข็งให้กับชุมชนตำบลเสมา ซึ่งมีพระพุทธไสยาสน์ เป็นพระนอนหินทรายแดงที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ ไทยและมีเสมาธรรมจักรที่ทำด้วยศิลาแดง ประดิษฐานอยู่ที่วัดคลองขวาง เป็นศิลปะสมัยทวารวดี สันนิษฐาน ว่าสร้างขึ้นราว พ.ศ. 1200 และโบราณสถานเมืองเสมาซึ่งเป็นศาสนสถานและร่องรอยชุมชนโบราณ จากการ ลงพื้นที่พบปะผู้ใหญ่บ้านและกลุ่มแม่บ้านบ้านคลองขวาง ตำบลเสมา ทางชุมชนต้องการให้สถาบันอุดม ศึกษาเข้าไปช่วยพัฒนาด้านการท่องเที่ยว เช่น การอบรมมัคคุเทศก์ การใช้ภาษาต่างประเทศกับนักท่องเที่ยว รวมถึงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมต่างๆ การจัดการขยะให้มีมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาด้านอาชีพเสริมของชาวบ้าน ซึ่ง มีการทำกล้วยหี ฐูป และดอกไม้แห้งจากดอกตะแบก ให้มีคุณภาพและบรรจุภัณฑ์ที่ดีกว่าเดิม

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 2.1 เพื่อส่งเสริมบทบาทของสถาบันอุดมศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และสร้างเครือข่ายร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับชุมชน ตำบลเสมา
- 2.2 เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรสถาบันอุดมศึกษาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างในการทำงานร่วมกับชุมชน ตำบลเสมา
- 2.3 เพื่อสร้างความเข้าใจแก่ชุมชน ในการให้ความร่วมมือในลักษณะของเครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน ตำบลเสมา

3. ขอบเขตของการศึกษา

3.1 ขอบเขตของชุมชน

ชุมชนในตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา โดย ตำบลเสมามี 14 หมู่บ้าน มีประชากร 9,217 คน เป็นชาย 4,518 คน หญิง 4,699 คน มี 1,936 ครัวเรือน

3.2 ลักษณะการดำเนินงาน

- ประชุมบุคลากรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ที่สนใจงานวิจัยชุมชนเพื่อวางแผนทางวิธีการกระตุ้นให้ชุมชนเรียนรู้วิเคราะห์ปัญหาและร่วมกันแก้ไข พัฒนาชุมชนด้วยตนเอง บนฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่
- จัดเวทีประชาคม และการประชุมกลุ่มให้ชุมชนได้ร่วมกันคิดว่าจุดเด่นของชุมชนคืออะไร ปัญหาของชุมชนคืออะไร และควรจะแก้ไขอย่างไร เป็นต้น โดยมีบุคลากรจากสถาบันอุดมศึกษาเข้าร่วมเพื่อรับทราบข้อมูลและปัญหาของชุมชน
- วิเคราะห์ข้อมูลของชุมชนที่มีอยู่แล้วให้ชุมชนเห็นถึงสถานการณ์ เพื่อการวางแผนจัดการที่ดีขึ้นกว่าเดิมโดยการระดมความคิดจากชุมชนเอง
- จัดการดำเนินงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์เพื่อศึกษาเป็นตัวอย่างเช่น ประสาทหินพิมาย บ้านปราสาท และประสาทหินพนมวัน ควบคู่กันกับการจัดการขยะ และการทำปุ๋ยอินทรีย์ เป็นต้น
- ประสานงานกับคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเครือข่าย หรือ หน่วยงานของรัฐและหน่วยงานอื่นๆ ที่สามารถให้คำแนะนำ ปรึกษา หรือให้การอบรม ใน

ส่วนที่ชุมชนต้องการความช่วยเหลือ เช่น การจัดดอกไม้ การแกะสลัก การทอผ้า การจัดการขยะ การทำปุ๋ยอินทรีย์ เป็นต้น

- สรุปผลของเครือข่ายที่เกิดขึ้น

4. ผลการดำเนินงาน (กำลังอยู่ในระหว่างดำเนินการ)

1. ได้ชุมชนเครือข่ายตำบลเสมา ที่มีการทำงานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน
2. ได้แผนพัฒนาชุมชนตำบลเสมาจากการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการทำเวทีประชาคม 8 แผน รายละเอียดดังปรากฏในเอกสารแนบ

5. ผลที่ได้รับ (Outcome)

- 5.1 บุคลากรของมหาวิทยาลัย 21 คน มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับชุมชน และได้เข้าร่วมกิจกรรม
- 5.2 สามารถระบุปัญหาและความต้องการของชุมชน ตลอดจนแนวทางในการคิดค้นหรือแก้ไขปัญหาดังกล่าว ร่วมกัน ทั้งในด้านการเรียนรู้ การวิจัย หรือการพัฒนาชุมชน
- 5.3 มีองค์ความรู้ใหม่ที่จะใช้ในการเสริมสร้าง แก้ไข หรือพัฒนาชุมชน เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชน และทำให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน
- 5.4 ชุมชนสามารถเรียนรู้กระบวนการในการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาชุมชนของตน สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

รายงานผลการดำเนินงาน โครงการที่ 3
 “โครงการเสริมสร้างและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารสถาบันอุดมศึกษา”
 ชุมชนตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

---

1. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันสภาพการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา มักจะมุ่งเน้นการสอนภาคทฤษฎีในสถานศึกษาเป็นหลัก และองค์ความรู้ที่มีก็มุ่งเน้นทางด้านเทคโนโลยี ธุรกิจ และสื่อสารในเมือง ทำให้บุคลากรขาดประสบการณ์ในการทำงานกับชุมชน ทั้งที่ชุมชนในชนบท/ชานเมือง มีสภาพปัญหาและความต้องการรับบริการที่ควรจะได้รับ การเรียนรู้ ศึกษา หรือวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียน การสอน ทั้งของคณาจารย์และนิสิตนักศึกษา ด้วยเหตุผลดังกล่าว การเรียนการสอนก็สามารถที่จะเคลื่อนเข้าสู่ชุมชนในรูปแบบต่างๆ เช่น การมีห้องปฏิบัติการชุมชน (Community Lab) เพื่อประโยชน์ต่อการสร้างกำลังคนที่มีประสิทธิภาพ การสร้างประชากรของการเรียนรู้ การศึกษาวิจัย และการพัฒนาที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของชุมชน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และสถาบันเครือข่ายได้เลือกชุมชนตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา เป็นพื้นที่สำหรับการเรียนรู้ เนื่องจากอำเภอสูงเนินเป็นอำเภอที่มีโบราณสถาน โบราณวัตถุที่เป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมหลายแห่ง เป็นดินแดนแห่งอารยธรรมในยุคโลหะของภาคอีสาน ตามหลักศิลาจารึกซึ่งมีหลักฐานการค้นพบที่โบราณสถานเมืองเสมา คือตำบลเสมาในปัจจุบัน โดยสันนิษฐานว่ามีอายุถึง 2000 ปี และเป็นที่ตั้งเดิมของชาวเมืองโคราชอีกด้วย ดังนั้น ตำบลเสมาจะเป็นห้องปฏิบัติการชุมชนของมหาวิทยาลัย ในการฝึกแก้ไขปัญหาและพัฒนาด้านการท่องเที่ยว การพัฒนาสิ่งแวดล้อม การกำจัดขยะ และทำกิจกรรมไร้สารพิษ รวมถึงการพัฒนาด้านอาชีพเสริมของชาวบ้าน ทำให้บุคลากรได้สัมผัสกับสภาพแท้จริงนอกเหนือจากทฤษฎีที่มีในตำรา เป็นการกระตุ้นและท้าทายบุคลากรให้นำความรู้ที่มีมาช่วยพัฒนาแก้ปัญหาให้กับชุมชนได้

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อเสริมสร้างและเพิ่มพูนความรู้ประสบการณ์การทำงานกับชุมชนและประชาคมให้แก่บุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง
- 2.2 เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษามีชุมชนเป็นห้องปฏิบัติการ (Community Lab) ทางวิชาการ สำหรับการศึกษานอกชั้นเรียนของนักศึกษาและอาจารย์ สามารถจัดทำกิจกรรมทางการเรียนรู้ การศึกษาวิจัยและการพัฒนาร่วมกับชุมชน

- 2.3 เพื่อให้ผู้นำกลุ่มกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน มีความรู้และทักษะด้านการบริหารจัดการ และการรู้จักใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม
- 2.4 เพื่อส่งเสริมความรู้ให้ชุมชน ทั้งในด้านอาชีพหลัก และอาชีพเสริมที่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในตำบลเสมา

3. วิธีการดำเนินงาน

3.1 การเสริมสร้างและพัฒนาบุคลากรมหาวิทยาลัยเครือข่าย

1. เตรียมประชุมบุคลากรที่สนใจงานวิจัยชุมชนทั้งคณาจารย์ และนักศึกษาให้พร้อมและเข้าใจการทำงานประสานกับชุมชน
2. จัดเวทีประชาคม ประชุมกลุ่มในชุมชน ทำให้บุคลากรมหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมกิจกรรมได้รับทราบข้อมูลต่างๆ จากชุมชนโดยตรงซึ่งเป็นองค์ความรู้จากชุมชน รวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อกิจกรรมทางการศึกษา มีการวิเคราะห์ชุมชน เพื่อให้รู้ปัญหาโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และหาแนวทางแก้ไขด้วย
3. บุคลากรมหาวิทยาลัยและนักศึกษาร่วมทำแผนชุมชนจากการที่ได้แนวความคิดจากการจัดเวทีประชาคม โดยมีการกำหนดผู้นำชุมชนในการทำงานด้วย

3.2 ห้องปฏิบัติการชุมชน

ตำบลเสมาเป็นพื้นที่สำหรับการปฏิบัติการชุมชน โดยทำการศึกษาวิจัยและทำกิจกรรมที่เป็นความต้องการของชุมชน ซึ่งได้แก่ การพัฒนาการท่องเที่ยว ด้านการอบรมมัคคุเทศก์ การกำจัดขยะ และทำกิจกรรมไร่สารพิษ การส่งเสริมการรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่นตลอดจนคุณธรรมจริยธรรมตามวิถีชีวิตดั้งเดิมเพื่อความประทับใจของผู้มาเยือน เป็นต้น

3.3 การฝึกอบรมและพัฒนากลุ่มอาชีพในชุมชน

1. อบรมมัคคุเทศก์ให้ชาวบ้าน และนักเรียนเพื่อทำหน้าที่มัคคุเทศก์น้อยในช่วงวันหยุด
2. จัดหลักสูตรส่งเสริมวิชาชีพระยะสั้น ให้กลุ่มแม่บ้าน รวมถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ทำอยู่แล้วให้มีมูลค่าสูงขึ้น
3. อบรมพัฒนาผู้นำชุมชน เพื่อเสริมสร้างความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการ และการพัฒนา

4. ผลการดำเนินงาน (กำลังอยู่ในระหว่างดำเนินการ)

- 4.1 คณาจารย์ บุคลากร และนักศึกษา ผ่านการเสริมสร้างประสบการณ์ในชุมชน 50 คน
- 4.2 มีห้องปฏิบัติการชุมชน (Community Lab) ที่ตำบลเสมา และมีโครงการวิจัยด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในการกำจัดขยะ 1 โครงการ
- 4.3 มีประชาชนและเด็กนักเรียนเข้าฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้นและอบรมยุวมัคคุเทศก์ 250 คน

5. ผลที่ได้รับ (Outcome)

- 5.1 ได้คณาจารย์และบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีความเข้าใจและสามารถทำงานกับชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 5.2 เกิดระบบและกระบวนการเรียนรู้และวิจัยร่วมกัน ระหว่างสถาบันการศึกษากับชุมชน
- 5.3 เกิดกลุ่มหรือประชาคมการพัฒนาเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน
- 5.4 มีอาชีพหลักและอาชีพเสริมที่มีศักยภาพ สามารถเพิ่มรายได้มากขึ้น

เนื่องจากการดำเนินกิจกรรมโครงการ 1 และโครงการ 3 ร่วมไปด้วยกัน โดยมีโครงการย่อยๆ จำนวน 11 โครงการ คือ

1. โครงการยุวมัคคุเทศก์
  2. โครงการประชุมปฏิบัติการเพิ่มศักยภาพ
  3. โครงการเสริมความรู้ชุมชน
    - โครงการความรู้เกี่ยวกับอาชีพเสริม
    - โครงการกฎหมายจราจรสำหรับชาวบ้าน
  4. โครงการอนุรักษ์ดนตรีไทย
  5. โครงการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทย
  6. โครงการอนุรักษ์หัตถกรรมไทย
  7. โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและความกตัญญู
  8. โครงการผลิตสื่อเพื่อการเผยแพร่กลุ่มอนุรักษ์ดนตรีไทยและวัฒนธรรม
  9. โครงการส่งเสริมการปฏิบัติธรรมและศาสนพิธี
  10. โครงการจากดนตรีไทยสู่สุขภาพดีถ้วนหน้า :- ไม้พลองกลองยาว
  11. โครงการสื่อเพื่ออนุรักษ์และส่งเสริมวงดนตรีไทย
- รายละเอียดของแต่ละโครงการมีดังต่อไปนี้

โครงการยุวมัคคุเทศก์

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สถานวิจัย สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

2. คณะทำงาน

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พยอม ก้อนในเมือง
2. อาจารย์ ดร. วรพจน์ สุทธิสัย
3. อาจารย์ ดร. สิรินทร ศรีโพธิ์
4. อาจารย์หนึ่งหทัย ขอผลกลาง
5. อาจารย์ศศิวรรณ ปริญญาตร
6. อาจารย์นิศาชล จำนงศรี
7. นักศึกษาชมรมครูสัญญากรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
8. ผู้บริหารและคณาจารย์ของโรงเรียนบ้านทะเล
9. ผู้บริหารและคณาจารย์ของโรงเรียนบ้านแก่นท้าว
10. ผู้บริหารและคณาจารย์ของโรงเรียนประจักษ์
11. ผู้บริหารและคณาจารย์ของโรงเรียนสูงเนิน

3. หลักการและเหตุผล

สืบเนื่องจากสถานวิจัย สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม ได้เข้าร่วมโครงการการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน จึงได้ทำการศึกษาและสำรวจชุมชนเพื่อจะดำเนินกิจกรรมการสร้างเสริมความเข้มแข็งฯ และเป็นห้องปฏิบัติการชุมชน (Community Lab) กล่าวคือ เป็นพื้นที่สำหรับการเรียนรู้และสร้างกำลังคนที่มีประสิทธิภาพ และได้พบว่าอำเภอสูงเนินมีศักยภาพในการที่จะใช้เป็นแหล่งฝึกแก้ไขปัญหาและพัฒนาความเข้มแข็งทางด้านการท่องเที่ยวได้ เพราะเป็นสถานที่ที่มีโบราณวัตถุที่เป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมหลายแห่ง เป็นดินแดนแห่งอารยธรรมในยุคโลหะของภาคอีสานตามหลักศิลาจารึกซึ่งมีหลักฐานการค้นพบที่โบราณสถานเมืองเสมา ซึ่งสันนิษฐานว่ามีอายุถึง 2,000 ปี และเป็นชุมชนดั้งเดิมของเรชาวเมืองโคราช และเมื่อได้พูดคุยกับชาวบ้านและผู้นำชาวบ้านก็ได้ทราบความต้องการของชุมชนที่ต้องการจะพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

สถานวิจัย สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม จึงจะสนับสนุนชุมชนด้วยการจัดอบรมยุวมัคคุเทศก์ให้กับนักเรียนและชาวบ้านในเขตพื้นที่ โดยใช้โบราณสถานและแหล่งศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นเป็นห้องปฏิบัติการ และส่งเสริมการรักษามรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่น คุณภาพและจริยธรรมตามวิถีชีวิตดั้งเดิมเพื่อความประทับใจของผู้มาเยือน

4. จุดประสงค์

1. เพื่อสร้างจิตสำนึกในความรักและการรู้คุณค่าของโบราณสถานในท้องถิ่นของนักเรียนและชาวบ้าน
2. เพื่อจัดอบรมมัคคุเทศก์ให้กับนักเรียนและชาวบ้าน
3. เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในท้องถิ่น
4. เพื่อสร้างความสัมพันธ์และเครือข่ายทางวิชาการระหว่างชุมชนกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
5. เพื่อให้บุคลากรและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยนำความรู้ไปสร้างประโยชน์กับชุมชนและเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ของสังคม

5. วิธีดำเนินงาน

1. ประชุมบุคลากรและนักศึกษาเพื่อวางแผนการทำงานประสานกับชุมชน
2. ศึกษาสำรวจข้อมูลเบื้องต้น ติดต่อประสานงานและหาเครือข่ายในการทำงาน
3. คณะทำงานไปศึกษาดูงานการอบรมมัคคุเทศก์ที่โรงเรียนพิมายวิทยาและโรงเรียนตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
4. จัดทำโครงการและแผนปฏิบัติการ
5. สำรวจพื้นที่และติดต่อประสานงานกับโรงเรียน/ชาวบ้านที่จะเข้าร่วมโครงการและวิทยากรที่เกี่ยวข้องกำหนดกลุ่มเป้าหมายและกิจกรรม
6. คัดเลือกนักเรียน/ชาวบ้าน
7. จัดกิจกรรมอบรมมัคคุเทศก์และพัฒนาบุคลิกภาพ
8. ฝึกภาคปฏิบัติการนำเที่ยวในสถานที่จริง
9. ประเมินผลโครงการ
10. เขียนรายงาน

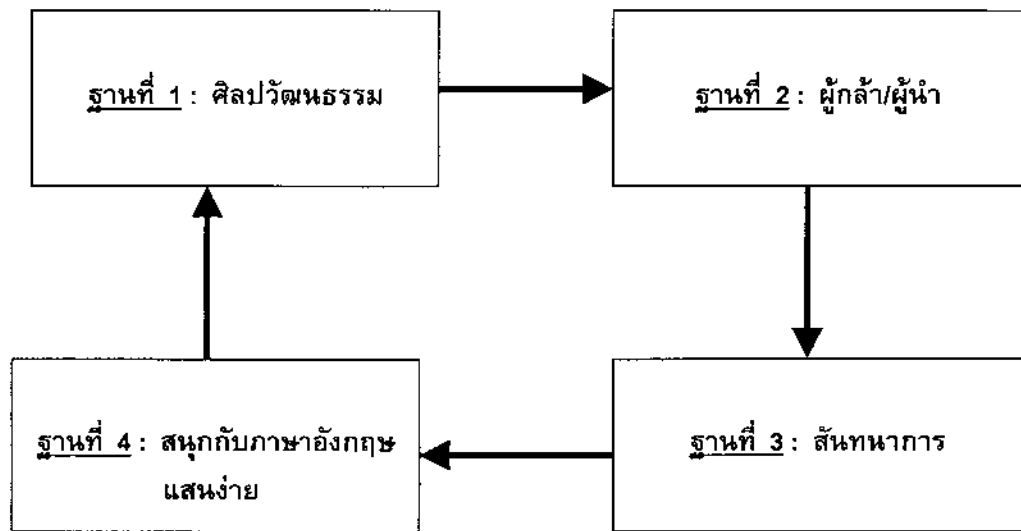
6. ขั้นตอนในการดำเนินการและระยะเวลา

รายละเอียดการดำเนินงาน	พ.ศ. 2545					
	มี.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	ธ.ค.
1. ประชุมบุคลากรและนักศึกษา	↔					
2. สืบหาข้อมูลเบื้องต้นและติดต่อประสานงาน สร้างเครือข่าย	↔					
3. ศึกษาดูงานการจัดอบรมยุวมัคคุเทศก์ที่ พิมายและโรงเรียนตำบลบ้านโพธิ์	↔					
4. จัดทำโครงการและแผนปฏิบัติการ		↔				
5. สืบหาพื้นที่และติดต่อประสานงานกับ โรงเรียน/ชาวบ้านที่จะเข้าร่วมโครงการและ วิทยากร/กำหนดกลุ่มเป้าหมายและกิจกรรม		↔				
6. คัดเลือกนักเรียน/ชาวบ้าน			↔			
7. จัดกิจกรรมและอบรมยุวมัคคุเทศก์			↔			
8. ทดลองฝึกปฏิบัติจริง				↔		
9. ประเมินผลโครงการ				↔		
10. เขียนรายงาน					↔	

7. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมอบรมมัคคุเทศก์

แบ่งออกเป็น 7 ขั้นตอน

1. ประชุมวางแผนร่วมกับครูอาจารย์ของโรงเรียนที่ร่วมโครงการและชาวบ้าน
2. การเข้าค่ายเพื่อหาแววยุวมัคคุเทศก์
  - โรงเรียนในพื้นที่รับสมัครนักเรียนที่สนใจจะเข้าร่วมโครงการเพื่อมาเข้าค่าย "แววยุวมัคคุเทศก์"
  - จัดกิจกรรมฐานความรู้ บุคลิกภาพและสันตนาการตั้งแผนผัง

โดยมีรายละเอียดรูปแบบกิจกรรมดังนี้

ฐานที่ 1 : ศิลปวัฒนธรรม นักศึกษาประจำฐาน 6 คน แบ่งเป็น 2 กิจกรรมย่อย คือ

กิจกรรมที่ 1: ผู้รับผิดชอบ 3 คน เป็นผู้ติดต่อประสานงานกับ “วิทยากรพิเศษ” ซึ่งเป็นคนในชุมชน มาพูดบรรยายเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของโบราณสถาน โบราณวัตถุและลักษณะโดยทั่วไป มีพื้นที่รับผิดชอบกิจกรรมคอยสรุปเนื้อหาและสาระสำคัญให้ห้อง ๆ ฟัง จากนั้นให้วิทยากรพิเศษพาน้อง ๆ ชมของจริง พร้อมบรรยายว่าวัตถุโบราณต่าง ๆ มีชื่อเรียกอย่างไร อธิบายในสถานที่ที่จัดไว้บริเวณฐาน โดยที่พี่ ๆ คอยกระตุ้นให้ห้อง ๆ ชักถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลมากที่สุด ถ้าพี่เห็นว่าข้อมูลยังไม่เพียงพอก็จะคอยเป็นตัวประสานให้

กิจกรรมที่ 2: ผู้รับผิดชอบ 3 คน นำรูปภาพสถานที่ท่องเที่ยว โบราณสถาน โบราณวัตถุที่ถูกทำลายไปมาให้ห้อง ๆ ดูพร้อมทั้งบรรยายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วให้ห้อง ๆ ออกมาแสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์และเสนอแนวทางการแก้ไข เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้เด็กรักและหวงแหนในความล้ำค่าทางประวัติศาสตร์

ฐานที่ 2 : ผู้กล้า นักศึกษาประจำฐาน 7 คน แบ่งเป็น 2 กิจกรรมย่อย คือ

กิจกรรมที่ 1: ผู้รับผิดชอบ 3 คน แนะนำเทคนิคการพูดในที่ชุมชน ลักษณะการพูดที่ฉะฉาน สุภาพ โดยจำลองการพูดทั่ว ๆ ไปและใช้บัตรคำที่แต่ละแผ่นมีเหตุการณ์หรือหัวข้อเรื่องที่จะให้พูดแบบ “ฉับพลัน” ให้ห้องจับบัตรคำเตรียมตัวในหัวข้อที่ตนได้ 5 นาที แล้วออกมาพูด เพื่อฝึกการรู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า มีปฏิภาณไหวพริบและกล้าแสดงออก

กิจกรรมที่ 2: ผู้รับผิดชอบ 4 คน เป็นการจำลองเหตุการณ์ของนักท่องเที่ยวคนไทย เพื่อฝึกความกล้าพัฒนาไปสู่การกล้าพูดและต้อนรับนักท่องเที่ยว ให้น้อง ๆ ในกลุ่มสมมติตัวเองเป็น “มัคคุเทศก์” แนะนำสถานที่ท่องเที่ยว โดยมีพื้นฐานสมมติตัวเองเป็นนักท่องเที่ยว

ฐานที่ 3: สันทนาการ นักศึกษาประจำฐาน 9 คน แบ่งเป็น 2 กิจกรรมย่อย คือ

กิจกรรมที่ 1: ผู้รับผิดชอบ 6 คน ช่วยกันนำเสนอเพลงทั้งเพลงไทยและเพลงอังกฤษ รวมทั้งเกมส์ที่เน้นสนุกสนานแบบได้ความรู้และกล้าแสดงออก สอนน้องร้องเพลง เต็มประกอบท่าเพื่อให้น้อง ๆ ได้ผ่อนคลายจากการทำกิจกรรมฐานอื่น ๆ เปิดโอกาสให้น้อง ๆ ได้แสดงออกและเสริมสร้างความมั่นใจ ซึ่งจะมีพี่ ๆ ทั้ง 6 คนคอยกระตุ้นให้น้อง ๆ กล้าแสดงออก

กิจกรรมที่ 2: ผู้รับผิดชอบ 3 คน คอยสังเกตการตอบรับจากน้อง ๆ ที่ทำกิจกรรมจากฐานต่าง ๆ เป็นฝ่ายบริการ น้ำ ขนม และเตรียมอุปกรณ์ปฐมพยาบาลขั้นพื้นฐาน เช่น ยาตามแอมโมเนีย ยาพาราเซตามอล ยาแก้ปวดท้อง เป็นต้น โดยผู้รับผิดชอบคอยเป็นตัวประสาน ควบคุมเวลา ส่งสัญญาณเป็นม้าเร็วให้แต่ละฐาน เพื่อกิจกรรมจะได้ต่อเนื่องตลอดเวลา

ฐานที่ 4: สนุกกับภาษาอังกฤษแสนง่าย นักศึกษาประจำฐาน 7 คน

แบ่งเป็น 2 กิจกรรมย่อย คือ

กิจกรรมที่ 1: ผู้รับผิดชอบ 3 คน แนะนำและอธิบายรูปแบบเกมส์ ภาษาอังกฤษ โดยใช้โดมิโน ที่มีทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ มีรูปแบบประกอบ เกี่ยวกับชื่อสถานที่ ชื่อวัตถุโบราณ ชื่อผลไม้ เป็นต้น โดยเกมส์ที่ใช้จะมีความสัมพันธ์กันระหว่างคำศัพท์ สามารถนำมาต่อกันได้เพื่อฝึกให้เด็กรู้จักคิด มีความรู้ความเข้าใจในภาษาอังกฤษ สามารถแนะนำนักท่องเที่ยวได้ และดึงดูดความสนใจของเด็กให้เกิดความสนุกสนานกับภาษาอังกฤษมีความเชื่อมั่นในตนเอง

กิจกรรมที่ 2: ผู้รับผิดชอบ 4 คน ฝึกการแนะนำตนเองและการสนทนาภาษาอังกฤษ โดยให้พี่สมมติตนเองเป็นนักท่องเที่ยว สนทนาเป็นตัวอย่างให้น้อง ๆ ดู จากนั้นให้น้อง ๆ ฝึกสนทนากับพี่ ๆ เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจ และกระตุ้นให้น้อง ๆ กล้าพูดกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ

เกณฑ์ในการคัดเลือกนักเรียนที่มี “แวว” ร่วมโครงการยุวมัคคุเทศก์

- มีความรู้และความเข้าใจความเป็นมาในโบราณสถาน โบราณวัตถุที่วัดความ เป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นของตน
- เด็กมีความกล้าคิดกล้าแสดงออก
- มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมีปฏิภาณไหวพริบดี
- รู้จักแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้
- มีความสนใจให้ความร่วมมือกับกิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- มีความรู้พื้นฐานในด้านภาษาอังกฤษ
- มีมนุษยสัมพันธ์ดี

- เป็นนักเรียนที่ศึกษาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 และระดับมัธยม
- เป็นนักเรียนในพื้นที่ตำบลเสมา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
- ได้รับความยินยอมและเห็นชอบในการเข้าร่วมโครงการจากผู้ปกครองนักเรียน

ทั้งนี้การดำเนินการจัดค่าย “แควยวมัคคุเทศก์” จะจัดโดยนักศึกษาชมรมครูสัญญากรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

3. การฝึกอบรมยุวมัคคุเทศก์ (2 วัน) วันที่ 7 - 8 กันยายน 2545

3.1 จัดการฝึกอบรมด้านความรู้เนื้อหาที่เกี่ยวข้องด้านการเป็นมัคคุเทศก์ใน 5 ประเด็นดังนี้

- ได้ความรู้เกี่ยวกับโบราณสถานในท้องถิ่นของตนเอง
- ทักษะการนำชมหรือการเป็นมัคคุเทศก์ที่ดี
- ความรู้ด้านประเพณีวัฒนธรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว
- การใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- เดินทางไปชมวัดพนมวันบ้านปราสาทพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมายและปราสาทหินพิมาย โดยขอให้ยุวมัคคุเทศก์ของทั้ง 3 โรงเรียนเป็นผู้นำชม
- การฝึกภาคปฏิบัติ

3.2 วิทยากรการอบรมได้แก่

- วิทยากรจาก การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- วิทยากรจาก หน่วยศิลปากรที่ 5 พิมาย
- วิทยากรจาก สถาบันราชภัฏนครราชสีมา
- วิทยากรจาก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

4. การฝึกภาคปฏิบัติในสถานการณ์จริงเพื่อความยั่งยืนของโครงการ

- เสนอให้มีชมรมมัคคุเทศก์โดยเริ่มจากยุวมัคคุเทศก์ที่ได้รับการอบรมในครั้งนี้
- ให้ครู/ชาวบ้านที่เข้าร่วมโครงการควบคุมดูแลการออกฝึกภาคปฏิบัติจริงในสถานที่จริงและนำนักท่องเที่ยวจริงชมโบราณสถานในวันเสาร์-อาทิตย์ให้ครบ 50 ชั่วโมง โดยคณาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีบางท่านจะมาช่วยดูแลและให้คำแนะนำในวันเสาร์-อาทิตย์ด้วยถ้าเวลาเอื้ออำนวย

5. มอบวุฒิบัตรการเข้าอบรมยุวมัคคุเทศก์

8. งบประมาณ

1. ค่าใช้จ่ายในการสำรวจข้อมูลประสานงานติดต่อกับเครือข่ายและการออกปฏิบัติหน้าที่ของคณาจารย์และผู้เกี่ยวข้อง 6 คน	5,000	บาท
2. ค่าอาหารกลางวันในการจัดกิจกรรมเข้าค่ายคัดเลือก "แนวยุวมัคคุเทศก์" จำนวน 120 คน	7,000	บาท
3. ค่าวัสดุอุปกรณ์การจัดค่ายและฐานความรู้ และของรางวัลในการจัดกิจกรรม	5,000	บาท
4. ค่าตอบแทนวิทยากรในการอบรมมัคคุเทศก์ 4 คน	5,000	บาท
5. ค่าตอบแทนการนำชมบ้านปราสาทและปราสาทหินพิมายในช่วงการไปดูงาน	1,000	บาท
6. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	2,000	บาท
7. ค่าอาหารในการอบรมยุวมัคคุเทศก์และค่าอาหารกลางวันการไปศึกษาดูงาน	5,000	บาท
8. ค่าเสียคืนในโครงการยุวมัคคุเทศก์ 100 ตัว @ 150 บาท	15,000	บาท
9. ค่าตอบแทน นศ./ชาวบ้าน/อาจารย์/ผู้ควบคุมดูแลการฝึกงานในสถานที่จริงในวันเสาร์และอาทิตย์	5,000	บาท
รวมทั้งสิ้น	<u>50,000</u>	บาท

หมายเหตุ ขออภัยเหลือทุกรายการ

9. ผลผลิต (Out put)

1. มีชมรมยุวมัคคุเทศก์เกิดขึ้น 1 ชมรม
2. นักเรียนในท้องถิ่นตำบลเสมาผ่านการอบรมยุวมัคคุเทศก์จำนวน 0 คน
3. นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้ผ่านการทำงานร่วมกับชุมชน จำนวน 45 คน
4. คณาจารย์และบุคลากรได้ทำงานกับชุมชนจำนวน 6 คน
5. มีห้องปฏิบัติการชุมชน (Community Lab) ด้านการท่องเที่ยวที่ตำบลเสมา
6. มีเครือข่ายทางวิชาการระหว่างชุมชนกับมหาวิทยาลัย 5 แห่ง

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. มีชมรมยุวมัคคุเทศก์เกิดขึ้นและจะพัฒนาต่อไปให้ยั่งยืน
2. นักเรียนในท้องถิ่นตระหนักถึงความสำคัญของโบราณสถานในท้องถิ่นของตนเอง
3. คณาจารย์ บุคลากร นิสิตนักศึกษา มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถทำงานกับชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. มีกระบวนการเรียนรู้และวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชนและเครือข่าย

11. สรุปผลการดำเนินงานตามโครงการ

การดำเนินงานได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นวางแผน

- 1.1 ประชุมบุคลากรร่วมโครงการทั้งคณาจารย์และนักศึกษา จำนวน 5 ครั้ง
- 1.2 ออกสำรวจข้อมูลเบื้องต้น ติดต่อประสานงานและสร้างเครือข่ายทุกสัปดาห์
- 1.3 เขียนโครงการ และจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน

2. ขั้นการปฏิบัติการ

- 2.1 จัดการอบรมสร้างจิตสำนึกให้ พ่อ แม่ พี่ น้อง ชาวบ้าน ให้เห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมครั้งนี้ 1 ครั้ง เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2545 ชาวบ้านเข้าร่วม 22 คน
- 2.2 นำคณะทำงานในโครงการ 6 คน และครูที่จะเป็นผู้ดูแลโครงการเสมาชุมพลเขตต์ต่อไป ไปศึกษาดูงานการจัดการจัดชุมพลเขตต์ที่อำเภอพิมาย และโรงเรียนบ้านโพธิ์ 1 ครั้ง
- 2.3 จัดการคัดเลือกชุมพลเขตต์จากผู้สมัครทั้งสิ้น 125 คน เพื่อเข้าอบรมเสมาชุมพลเขตต์ จำนวน 40 คน ในวันที่ 5 กันยายน 2545 และในวันที่ 7 กันยายน 2545 จัดการอบรมเสมาชุมพลเขตต์ที่คัดเลือกแล้ว 40 คน และวันที่ 8 กันยายน 2545 นำเสมาชุมพลเขตต์ จำนวน 40 คน ไปศึกษาดูงานชุมพลเขตต์ของโรงเรียนบ้านโพธิ์ บ้านธารประสาธ และที่ประสาธหินพิมาย
- 2.4 การจัดตั้งชมรมเสมาชุมพลเขตต์ และการฝึกภาคสนาม หลังการอบรมผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทะเล (ผู้อำนวยการแสดวงฯ และผู้อำนวยการประคองฯ โรงเรียนบ้านแก่นท้าว ได้จัดตั้งชมรมเสมาชุมพลเขตต์รุ่นแรก และคณะกรรมการดำเนินการฝึกภาคสนามให้กับเสมาชุมพลเขตต์ทั้ง 40 คน ในวันเสาร์ และอาทิตย์ ตั้งแต่วันที่ 14 กันยายน 2544 - 10 พฤศจิกายน 2545 ที่วัดพระนอน เมืองเสมา อำเภอสูงเนิน
- 2.5 ในช่วงเดือนธันวาคม 2545 จะเป็นพิธีรับประกาศนียบัตรผู้ผ่านการฝึกงานภาคสนาม
- 2.6 การประเมินผลโครงการ มีการประเมินผลการเข้าร่วมการอบรมชุมพลเขตต์

12. ผลงาน

จากการดำเนินการ โครงการเสมาชุมพลเขตต์ สรุปได้ว่าทุกอย่างดำเนินไปตามแผนที่วางไว้ทุกประการ
ดังนี้

1. คณาจารย์จากสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม จำนวน 6 ท่าน มีเข้าร่วมทำงานในโครงการนี้ ได้ความรู้ และประสบการณ์ในการทำงานกับชุมชน เพื่อชุมชน ในระดับรากหญ้าอย่างแท้จริง ทำให้มองเห็น ปัญหาได้กว้างขึ้น และมีความเข้าใจ วิถีชีวิต วิถีไทย มากยิ่งขึ้น
2. นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่เข้าร่วมชมรมครูสัญญากร ได้ร่วมกิจกรรมโดยเป็นผู้ดำเนินการ จัดกิจกรรม ทักษะสัมพันธ์ ในการคัดเลือกยุวมัคคุเทศก์เข้าอบรม ได้เรียนรู้การทำงานเป็นทีม และ ตระหนักถึงการสร้างประโยชน์เพื่อชุมชน และได้แบ่งปันความรัก และความเสียสละให้กับคนอื่น บ้าง นักศึกษามีความสุข และได้รับการชื่นชมและขอบคุณจากนักเรียน และชาวบ้านมาก
3. ครู อาจารย์ และนักเรียน ที่เข้าร่วมโครงการ มีความกระตือรือร้นมากที่จะสานต่อโครงการนี้ให้ ยั่งยืน และได้พยายามจะเอาแนวคิดการรักท้องถิ่นของตนมาเป็นส่วนหนึ่งของการสอนในห้องเรียน เพื่อสร้างจิตสำนึกในเรื่องของท้องถิ่น นักเรียนบางคนจะมุ่งเรียนต่อทางการท่องเที่ยว
4. ชาวบ้าน ผู้แก่เฒ่าของหมู่บ้าน ได้รับการเชิญมาเป็นวิทยากรเล่าเรื่องเมืองเสมา เกิดความภูมิใจที่มี ส่วนร่วมในการถ่ายทอดเรื่องราวของบ้านเกิดให้กับลูกหลานฟัง
5. มีชมรม "เสมายุวมัคคุเทศก์" เกิดขึ้นด้วย ^{ความ}ศรัทธาและบริวาร โดยผู้ใหญ่บ้านและครูทั้งสอง โรงเรียนเข้าร่วมโครงการเป็นผู้ก่อตั้งและดำเนินกิจการ
6. มหาวิทยาลัยได้สร้างเครือข่ายในการทำงาน เพื่อให้ชุมชนเข้มแข็งมากขึ้น เช่น สภาวัฒนธรรม การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย หน่วยศิลปากรพิมาย ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน อบต. พัฒนาการ และ พัฒนาการ หน่วยงานของรัฐ และเอกชนร่วมมือและร่วมใจเพื่องานอย่างจริงจังและจริงจัง

ปัญหาและอุปสรรค

1. ผู้ดำเนินโครงการ มีหน้าที่ประจำทั้งด้านการบริหาร และการสอน ทำให้มีเวลาในการออกปฏิบัติ งานในพื้นที่ ได้ไม่มากเท่าที่ต้องการ
2. การช่วยตนเองภายในกลุ่มก่อนที่จะมองหาแหล่งทรัพยากรภายนอกมาสนับสนุนยังไม่พัฒนาเท่าที่ อยากจะให้ เป็น เพราะชาวบ้านบางคนยังย่อปลากในเรื่องขอให้ช่วยจัดงบประมาณในการก่อสร้าง สิ่งถาวรวัตถุ ซึ่งได้อธิบายให้ทราบแล้ว
3. ภาระงานสอนของอาจารย์ที่เข้าร่วม โครงการและอาจารย์ที่จัดตั้งชมรมยุวมัคคุเทศก์มีมาก ถ้าขาด การสนับสนุน และให้กำลังใจอย่างต่อเนื่อง โครงการนี้อาจไม่มีความยั่งยืน
4. หน่วยงานในพื้นที่บางหน่วยงานให้การสนับสนุนน้อยมาก

5. การฝึกงานภาคสนาม ยังกำหนดเวลาในการฝึกน้อยเกินไป และในกระบวนการฝึกภาคสนาม ยังขาดการให้ Feed back ระหว่างการฝึกการนำเที่ยวแต่ละครั้งแล้ว
6. ผู้ควบคุมการฝึกภาคสนามบางท่านไม่มีทักษะการสอนด้านการท่องเที่ยว จึงไม่สามารถให้คำแนะนำได้จริงๆ

13. ข้อเสนอแนะ

ควรเสนอให้การฝึกอบรมยุวมัคคุเทศก์ เป็นกิจกรรมประจำปี และส่งเสริมให้นักเรียนที่สนใจศึกษาต่อในสาขานี้ เพื่อกลับมาพัฒนาและปรับปรุงต่อไป

14. สรุปค่าใช้จ่ายจริงของโครงการเสมายุวมัคคุเทศก์

1. ค่าตอบแทน	11,770.00 บาท
2. ค่าวัสดุ	9,780.00 บาท
3. ค่าอาหาร	29,050.00 บาท
5. ค่าตอบแทนการฝึกงาน/ผู้ควบคุมการฝึกงานและวัสดุ	16,920.00 บาท
รวมเงิน	67,520.00 บาท

โครงการประชุมปฏิบัติการเพิ่มศักยภาพ

คณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน ตำบลเสมา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสูงเนิน

หน่วยงานสนับสนุน : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

2. หลักการและเหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมบทบาทสตรีและความเสมอภาคระหว่างหญิง-ชาย และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วนที่จะเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ในฐานะหน่วยงานที่ดำเนินการในการพัฒนารองค์กรต่าง ๆ โดยเฉพาะองค์กรสตรี เพื่อให้มีบทบาทในการมีส่วนร่วมกับภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนและเป็นแกนนำในการตัดสินใจวางแผน แก้ปัญหา โดยสำนักงานฯ ร่วมกับผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่นในตำบลเสมา จัดตั้งองค์กรสตรีของตำบลเสมา ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการพัฒนาสตรี พ.ศ. 2538 เป็น 2 ระดับ คือ

1. คณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับหมู่บ้าน (กพสม.) จำนวนหมู่บ้านละ 9-15 คน โดยประชุมคัดเลือกจากกลุ่มสตรีทั้งหมดในหมู่บ้าน มีหน้าที่เป็นแกนนำในการบริหารจัดการการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยกระตุ้นให้สตรีมีความคิดริเริ่ม ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ สามารถช่วยตนเองและครอบครัว ตลอดจนประสานและเสนอความต้องการของกลุ่มสตรี เพื่อขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. คณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับตำบล (กพสต.) ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่ได้มาจากประธานกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.) และกรรมการพัฒนาสตรีในหมู่บ้านอีก 1 คน รวมเป็นหมู่บ้านละ 2 คน ซึ่งในส่วนของตำบลเสมามีทั้งสิ้น 28 คน (14 หมู่บ้าน ๆ ละ 2 คน) มีหน้าที่ในการบริหารจัดการเกี่ยวกับกิจการสตรีในตำบล เช่น การเสนอแผนงาน/โครงการ เพื่อขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งตำบลเสมาได้มีการจัดตั้งองค์กรสตรีทั้งระดับหมู่บ้าน (กพสม.) และระดับตำบล (กพสต.) มาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้วนั้น คณะกรรมการพัฒนาสตรีดังกล่าว (กพสม., กพสต.) อาจจะยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างชัดเจนถูกต้องมากนัก อีกทั้งในปัจจุบันได้มีหน่วยงานต่าง ๆ ลงไปปฏิบัติงานร่วมกับองค์กรสตรีของตำบลเสมามากขึ้น เป็นลำดับ

เพื่อเป็นการให้ความรู้ ความเข้าใจ ทบทวนบทบาทหน้าที่ขององค์กรสตรี (กพสม.) ตำบลเสมา และเตรียมความพร้อมของคณะกรรมการพัฒนาสตรีในการดำเนินกิจกรรมร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ตามโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจ

ฐานราก เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจในการทำงาน และร่วมวางแผนการดำเนินการและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้เกี่ยวข้องในการทำงานโครงการดังกล่าว จึงจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มศักยภาพการฝึกอบรมวิชาชีพเสริมเพื่อนำไปสู่ความเข้มแข็งครอบครัวและชุมชนในที่สุด

3. วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อสนับสนุน ส่งเสริมและให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน
2. เพื่อเตรียมความพร้อมของคณะกรรมการพัฒนาสตรี (กพสม.) ในตำบลเสมา ในการทำงานร่วมกันตามโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
3. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม ในการฝึกอบรมวิชาชีพเสริมของคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน

4. วิธีการดำเนินการ

1. ประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน 14 หมู่บ้าน จำนวน 140 คน โดยวิธีการรับฟังคำบรรยายจากคณะวิทยากร และการระดมสมองในการวางแผนการดำเนินการร่วมกันระหว่างคณะกรรมการพัฒนาสตรีและผู้เกี่ยวข้อง ในเรื่องบทบาทขององค์กรสตรีกับการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งในชุมชน
2. จัดอบรมฝึกวิชาชีพที่ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

5. ระยะเวลาดำเนินการ

2 วัน ในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2545

6. งบประมาณดำเนินการ

1. ค่าอาหารกลางวัน จำนวน 140 คน @ 50 บาท จำนวน 2 วัน	14,000 บาท
2. ค่าวัสดุฝึกอบรม	2,000 บาท
3. ค่าตอบแทนวิทยากรในการอบรม 6 คน @ 400 บาท	2,400 บาท
4. ค่าตอบแทนการประสานงานและดำเนินการของเจ้าหน้าที่	<u>1,600 บาท</u>
รวมทั้งสิ้น	<u>20,000 บาท</u>

หมายเหตุ ขอตัวเฉลี่ยทุกรายการ

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. คณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน/ตำบล มีความรู้ ความเข้าใจบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ
2. คณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน มีความพร้อมที่จะทำงานร่วมกัน ตามโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
3. คณะกรรมการพัฒนาสตรีเกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม

รายงานโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มศักยภาพ
คณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน ตำบลเสมา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน
ณ ศาลาวัดบ้านแก่งท้าว หมู่ที่ 2 ตำบลเสมา
อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา
วันที่ 17 – 18 กันยายน 2545

ความเป็นมาของโครงการ

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสูงเนิน ในฐานะส่วนราชการที่ดำเนินการขยาย
พัฒนาองค์กรต่าง ๆ โดยเฉพาะองค์กรสตรี เพื่อให้มีบทบาทในการมีส่วนร่วมกับภาคราชการ
ภาคเอกชน และประชาชนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน รวม
ทั้งเป็นองค์กรที่เป็นแกนนำในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจในการวางแผนแก้ปัญหาของชุมชน ร่วม
กับผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น โดยได้จัดตั้งองค์กรสตรีของตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน จังหวัด
นครราชสีมา ตามระเบียบกรมกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยคณะกรรมการพัฒนาสตรี พ.ศ.2538 ซึ่งได้
จัดตั้งองค์กรสตรีดังกล่าวเป็น 2 ระดับ คือ

1. คณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.) จำนวน 9 – 16 คน มีหน้าที่เป็น
แกนนำในการบริหารจัดการพัฒนาคุณภาพชีวิต กระตุ้นให้สตรีมีความคิดริเริ่ม ใช้เวลาว่างให้เป็น
ประโยชน์ สามารถช่วยตนเอง ครอบครัวและชุมชนได้ ตลอดจนประสานและเสนอขอความต้องการ
ของกลุ่มสตรี ให้ผู้เกี่ยวข้องให้การสนับสนุน

2. คณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล (กพสต.) ซึ่งได้จากประธานคณะกรรมการ
พัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.) และกรรมการพัฒนาสตรีในหมู่บ้านอีก 1 คน รวมหมู่บ้านละ 2
คน รวม กพสต.ตำบลเสมาทั้งสิ้น 24 คน มีหน้าที่ในการบริหารจัดการเกี่ยวกับกิจการสตรีใน
ตำบลเสมา

เนื่องจากในการดำเนินการจัดตั้งองค์กรสตรีทั้ง 2 ระดับ ดังกล่าว ซึ่งดำเนินการ
การจัดตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2542 ซึ่งจะครบวาระในการดำรงตำแหน่งในปี พ.ศ.2546 และ
ประกออบกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้ดำเนินการตามโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็ง
ของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก ในพื้นที่ตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน ซึ่งเพื่อเป็นการให้ความรู้
ความเข้าใจและพบทวนหน้าที่ขององค์กรสตรี (กพสม.) ตำบลเสมา และเป็นการเตรียมความ
พร้อมของคณะกรรมการพัฒนาสตรีในการดำเนินกิจกรรมร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
ตามโครงการดังกล่าว จึงขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ในการประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มศักยภาพ
คณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน ตำบลเสมา ขึ้นเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรสตรีตำบล
เสมา มีความพร้อม มีความรู้ ความสามารถ และประสานความสัมพันธ์ระหว่างผู้เกี่ยวข้อง ใน
การร่วมดำเนินการตามโครงการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อสนับสนุน ส่งเสริมและให้ความรู้ ความเข้าใจเรื่องบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน
2. เพื่อเตรียมความพร้อมของคณะกรรมการพัฒนาสตรี (กพสม.) ในตำบลเสมา ในการทำงานร่วมกันตามโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
3. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม ในการฝึกอบรมอาชีพเสริมของคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน

วิธีการดำเนินการ

ประชุมปฏิบัติการคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน 14 หมู่บ้าน ดำเนินการ 2 วัน ในวันแรกมีผู้เข้าประชุม 140 คน และวันที่สอง มีผู้เข้าประชุม 100 คน รายละเอียดดังนี้

วันที่หนึ่ง รับฟังคำบรรยายจากคณะวิทยากร ซึ่งประกอบด้วย

- 1.1 อาจารย์จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
- 1.2 พัฒนาการอำเภอและเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน
- 1.3 สรรพสามิตอำเภอสูงเนิน และสรรพสามิตอำเภอลำทะเมนชัย
- 1.4 วิทยากรพิเศษ พันเอกพิเศษ พรไพยม บุญสมบัติ และ คณะ

วันที่สอง จัดอบรมวิชาชีพเสริม

รายละเอียดระหว่างการประชุมปฏิบัติ

วันที่หนึ่ง (17 กันยายน 2545)

ก่อนพิธีเปิดการประชุมซึ่งเปิดโดย นายอำเภอสูงเนิน อาจารย์จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ซึ่งได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ สุโกศล ได้บรรยายความเป็นมาของโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และเศรษฐกิจฐานราก ซึ่งหวังมหาวิทยาลัยอนุมัติโครงการให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีดำเนินการ ในกิจกรรมต่าง ๆ ตามศักยภาพของพื้นที่ตำบลเสมา โดยอาจารย์ได้บรรยายให้องค์กรสตรีตระหนักถึงคุณค่า และศักยภาพของชาวตำบลเสมา ที่ได้เปรียบคนในตำบลอื่น ๆ ของอำเภอสูงเนิน เนื่องจากเป็นสถานที่ที่มีโบราณสถานโบราณวัตถุ ที่เป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมหลายแห่ง เป็นดินแดนแห่งอารยธรรมในยุคโลหะของภาคอีสาน ตามหลักศิลาจารึก ซึ่งมีหลักฐานการค้นพบที่โบราณสถานเมืองเสมา และเป็นที่ตั้งเดิมของชาวเมืองโคราชอีกด้วย อีกทั้งยังมีพระพุทธไสยาสน์ศิลาทรายแดง ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย และเสมาธรรมจักร ซึ่งโบราณวัตถุทั้งสอง เป็นศิลปะสมัยทวารวดี รวมทั้งโบราณสถานเมืองเสมา ซึ่งเป็นศาสนสถานและร่องรอยชุมชนโบราณ ดังนั้น ชาวตำบลเสมาจึงควรรักและหวงแหนโบราณสถาน โบราณวัตถุดังกล่าว ไว้ให้อยู่คู่ตำบลเสมาตลอดไป และองค์กรสตรีก็

เป็นองค์กรที่สำคัญของตำบลเสมา ที่จะต้องมีส่วนร่วมในการศึกษาให้คงไว้ โดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี จะร่วมกับองค์กรชุมชนต่าง ๆ ในการดำเนินการตามโครงการที่จะอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุไว้ ซึ่งได้แก่การจัดโครงการอบรมมัคคุเทศก์ การใช้ภาษาต่างประเทศกับนักท่องเที่ยว การพัฒนาสิ่งแวดล้อม การกำจัดขยะ การพัฒนาอาชีพเสริมของชาวบ้าน เป็นต้น โดยมหาวิทยาลัย ฯ จะสร้างความเข้าใจแก่ชุมชน ในการให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าว

เวลาประมาณ 10.30 น. นายวิชา กามบัต นายอำเภอสูงเนิน เดินทางมาถึง และดำเนินการเปิดการประชุมอย่างเป็นทางการ โดยวิธีการเรียบง่าย โดยท่านนายอำเภอได้บรรยายให้ผู้นำสตรีตำบลเสมา ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของคน ในการดำเนินการร่วมกับส่วนราชการต่าง ๆ ที่เข้ามาดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ รวมถึงองค์การบริหารส่วนตำบลด้วย เพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาตำบลเสมา และที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลของอำเภอสูงเนิน คือ ในการแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนในชนบท ซึ่งอำเภอสูงเนินได้ดำเนินการตามโครงการดังกล่าว คือ กองทุนหมู่บ้าน นโยบายหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ฯลฯ ซึ่งขอให้ผู้นำสตรีทุกคนให้ความสำคัญกับโครงการดังกล่าวอย่างจริงจัง

ต่อจากนั้น พัฒนาการอำเภอสูงเนิน นางสุนทรี ใจสุทธิ ได้บรรยายเรื่อง

1. องค์กรสตรีกับความเข้มแข็งของชุมชน ดังนี้

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยคณะกรรมการพัฒนาสตรี พ.ศ.2538 กำหนดให้มีการจัดตั้งองค์กรสตรี ตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ถึงระดับจังหวัด ทุกระดับมีความสำคัญเท่าเทียมกัน แต่คณะกรรมการพัฒนาสตรีอำเภอ (กพสอ.) เป็นองค์กรสตรีที่อยู่ใกล้ชิดกับพื้นที่ สามารถพัฒนาและให้การสนับสนุนคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล และ หมู่บ้านได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพของ กพสอ. เพื่อสามารถพัฒนา และ ให้การสนับสนุนองค์กรสตรีในระดับล่าง พร้อมทั้งสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

ความเข้มแข็งของชุมชน

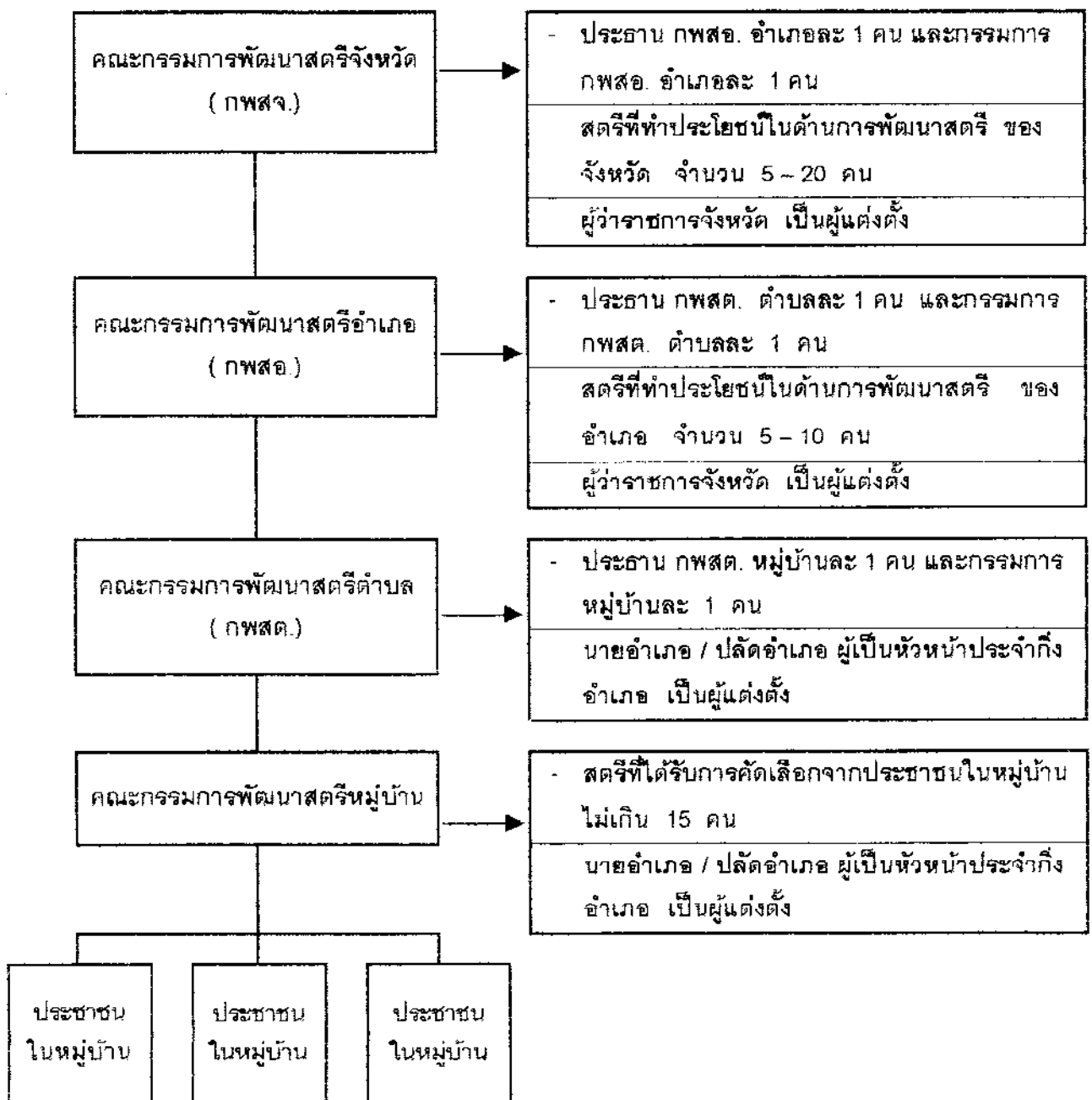
การพัฒนาแบบองค์รวม จำเป็นต้องเพิ่มศักยภาพของชุมชน โดยมุ่งส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งที่สามารถกำหนดทิศทาง คุณค่า วิธีการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง และมีเอกลักษณ์ของตนเอง ในขณะที่เดียวกันก็สามารถปรับตัวรับรู้เท่าทันกับสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ ภายนอกชุมชนที่เปลี่ยนแปลง โดยกระบวนการเพิ่มศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชน ประกอบด้วย

1. การทำให้องค์กรชุมชนเข้มแข็งมีเครือข่ายเชื่อมโยงกัน เพื่อเกื้อกูล ส่งเสริม ประชาคม และ ความเข้มแข็งของชุมชน
2. การดำรงรักษาแบบแผน ความคิด คุณค่า จิตสำนึกที่ดีงามของชุมชน
3. การเสริมสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยเชื่อมโยงกับเครือข่ายองค์กรหน่วยงานภายนอก
4. องค์กรชุมชนท้องถิ่น อาทิ สภาตำบล อบต. เปิดโอกาสให้ประชาชน มีอำนาจตัดสินใจในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาของตนเอง

5. ชุมชนควรเป็นผู้เลือกหรือกำหนดผู้นำชุมชนผู้นำการเปลี่ยนแปลง และผู้แทนชุมชนด้วยตนเอง
6. การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ที่เกิดขึ้น ในชุมชน อันเนื่องมาจากวิกฤตเศรษฐกิจ สามารถวางแผนการแก้ปัญหาผลกระทบจากวิกฤตและดำเนินการตามแผนด้วยตนเอง

2. โครงสร้างและบทบาทหน้าที่ขององค์กรสตรี

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยคณะกรรมการพัฒนาสตรี พ.ศ.2538 ประกาศ ณ วันที่ 29 กันยายน 2538 ได้กำหนดโครงสร้างขององค์กรสตรี 4 ระดับ ดังนี้

3. บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน (กพสม.)

- 3.1 สำรวจปัญหาความต้องการของสตรีในหมู่บ้าน
- 3.2 เสนอปัญหาและจัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงาน และ / หรือ องค์การที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสตรี
- 3.3 ปฏิบัติงานร่วมกับส่วนราชการ องค์การประชาชน ในการแก้ไขปัญหาของชุมชน

4. บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล (กพสต.)

- 4.1 รวบรวมปัญหาความต้องการของ กพสม. เสนอขอรับการสนับสนุนจาก กพสอ. และกองทุนพัฒนาสตรีอำเภอ
- 4.2 ประสานและร่วมมือกับองค์การประชาชนอื่น ๆ ในการพัฒนาชุมชนของคนในด้านต่าง ๆ

ในเวลาประมาณ 11.30 น. นางสาววัฒนา บัวทอง สรรพสามิตอำเภอสูงเนิน ร่วมกับสรรพสามิตอำเภอครบุรี ได้มาบรรยายถึงขั้นตอนการขออนุญาตการทำสุราแช่พื้นเมือง เพื่อเป็นแนวทางในการขออนุญาต ให้ถูกต้องตามกฎหมาย แก่ผู้สนใจ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาแก่ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ตามรายละเอียดในเอกสาร " การทำและขาย " สุราแช่ชนิดสุราผลไม้ และสุราพื้นเมืองที่แนบมา พร้อมรายงานฉบับนี้

ในภาคบ่าย เป็นการบรรยายของวิทยากรจากภาคเอกชน คือ พันเอกพิเศษ พรไพยม บุญสมบัติ และคณะ ซึ่งได้บรรยายอาชีพเสริมเรื่อง " ผลิตภัณฑ์จากกระดาษ " ซึ่งเป็นลักษณะของการนำกระดาษต่าง ๆ ซึ่งเป็นวัสดุเหลือใช้มาทำประโยชน์ เพื่อให้เกิดรายได้เสริมแก่กลุ่มสตรีที่สนใจในหมู่บ้านตำบล โดยให้ผู้สนใจรวมกลุ่มกันเพื่อประสานวิทยากรมาให้ความรู้ในการทำผลิตภัณฑ์จากกระดาษประเภทต่าง ๆ ในโอกาสต่อไป

หลังจากนั้น พัฒนาการผู้รับผิดชอบตำบล คือ นางโสภา เสริฐสูงเนิน ได้มาสรุปการบรรยายของคณะวิทยากรทุกคน และมอบหมายภาระกิจให้ กพสม. ทุกหมู่บ้านกลับไปประชุมกลุ่มสตรีในหมู่บ้าน เพื่อนำเสนอความต้องการสนับสนุนวิทยากร เพื่อให้ความรู้ในอาชีพเสริมต่าง ๆ มาให้ความรู้ ในโอกาสต่อไป

วันที่สอง (18 กันยายน 2545)

พัฒนากลุ่มผู้รับผิดชอบตำบล คือ นางโสภา เสริฐสูงเนิน ได้มาสรุปผลการประชุมในวันที่ผ่านมา (17 กันยายน 2545) และให้คณะกรรมการพัฒนาสตรี (กพสม.) ในหมู่บ้านต่าง ๆ นำเสนอความต้องการในการขอรับการสนับสนุนวิทยากร ที่จะให้ความรู้ในด้านอาชีพเสริมซึ่ง กพสม. ในหมู่บ้านต่าง ๆ ได้นำเสนอความต้องการสนับสนุนวิทยากร ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ที่	สถานที่		ความต้องการ ความรู้อาชีพเสริมด้าน	หมายเหตุ
	ชื่อบ้าน	หมู่ที่		
1.	เหมือดแอ่	1	การทำผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	
2.	คลองขวาง	3	การแปรรูปอาหาร (ก๋วยเตี๋ยว)	
3.	ทะเล	4	การทำดอกไม้จันทน์	
4.	หินตั้ง	5	การทำผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	
5.	โป่ง	6	การแกะสลักพืชผักและผลไม้	
6.	สั้มกบงาม	7	การทำผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	
7.	หลุมปูน	10	การแปรรูปอาหาร (ทำน้ำพริก , ขนมหวาน)	
8.	แปะโนนไฮ	11	การทำผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	
9.	ทะเลใบ	12	การทำเชื้อ	
10.	เสมา	13	การทอผ้า และการทำผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	
11.	แก่นนคร	14	การทำผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	

สำหรับในวันนี้ เดิมสำนักงานพัฒนาชุมชนได้ประสานวิทยากรจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาครราชสีมา (อศน.) เพื่อบรรยายเรื่อง " การทำปลาต้ม " ซึ่งเป็นการเสนอความต้องการเรียนรู้จาก กพสม. บ้านน้อยยกุดค้ำ แต่เนื่องจากวิทยากรดังกล่าวติดราชการ จึงไม่สามารถมาดำเนินการได้ จึงได้เลื่อนการบรรยายวิธีการทำปลาต้มไปก่อน ซึ่งสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจักได้ประสานต่อไป

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ

เนื่องจากตำบลเสมามีลักษณะพื้นที่อยู่ไม่ห่างไกลจากอำเภอมากนัก ดังนั้นการดำรงชีวิตจึงมีลักษณะกึ่งสังคมเมืองและสังคมชนบท จึงทำให้เกิดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการตามโครงการบ้าง ดังนี้

1. ผู้นำสตรีส่วนใหญ่มีภาระหน้าที่ต่อครอบครัวของคน จึงไม่สามารถมาเข้าประชุมได้ครบทุกคน ทำให้ยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของคนต่อชุมชน
2. ส่วนราชการต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ตำบลเสมา มีบุคลากรไม่เพียงพอ จึงไม่สามารถปฏิบัติงานได้เต็มที่ และต่อเนื่องได้ ทำให้องค์กรสตรี และ / หรือ องค์กรอื่น ๆ ไม่สามารถประสานเชื่อมโยงการทำงานร่วมกันได้ดีเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะและวิธีการแก้ไข

1. ส่วนราชการ หรือผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ ควรประสานการดำเนินการ โดยการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างจริงจัง เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบลเสมา โดยร่วมกันกระตุ้นความคิด จิตสำนึก ขององค์กรที่ตนรับผิดชอบ ให้ตระหนักถึงความรับผิดชอบที่ประชาชนทุกคนควรมีต่อส่วนรวม
2. ด้านองค์กรประชาชนต่าง ๆ ควรเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมอย่างจริงจัง ไม่ใช่เพียงแค่คิดว่าไม่เรื่องของตน

*****

โครงการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน ตำบลเสมา เพื่อสร้างความเข้มแข็งชุมชน
ระหว่างวันที่ 17-18 กันยายน 2545
ณ บ้านแก่นท้าว หมู่ที่ 2 ตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน
จังหวัดนครราชสีมา

1. ค่าตอบแทนวิทยากร 6 คน	2,400	บาท
2. ค่าอาหาร	12,000	บาท
3. ค่าจัดเตรียมสถานที่	500	บาท
4. ค่าตอบแทนการประสานงานและดำเนินการของเจ้าหน้าที่	1,600	บาท
5. ค่าเอกสาร	1,400	บาท
รวมเป็นเงิน	17,900	บาท

โครงการ “เสริมความรู้ คู่ชุมชน”

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สถานวิจัย สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม ร่วมกับสถานีตำรวจภูธรอำเภอสูงเนิน

จ.นครราชสีมา

หลักการและเหตุผล

แนวทางการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน และเศรษฐกิจในระดับฐานรากจะดำเนินไปได้ ส่วนหนึ่งย่อมเกิดมาจากการที่ชาวบ้านได้รับการศึกษาที่เพียงพอ และมีความรู้เท่าทันต่อสิ่งต่าง ๆ ที่ดีพอที่จะสามารถดำรงชีวิตได้ด้วยความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี อันนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชนอย่างแท้จริง

สถานวิจัย สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม ตระหนักถึงความสำคัญเหตุผลดังกล่าว จึงได้ร่วมกับชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ สถานีตำรวจภูธรอำเภอสูงเนิน ในการวางแผนทางการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน โดยการให้ความรู้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก ในพื้นที่ ต.เสมา อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา โดยจากปฏิบัติงานของชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ สถานีตำรวจภูธรอำเภอสูงเนิน ซึ่งได้เข้าไปพบปะ และมีปฏิสัมพันธ์กับชาวบ้านอย่างต่อเนื่อง ด้วยวัตถุประสงค์สำคัญ คือ การป้องกันและขจัดปัญหาเสพติดในชุมชน ชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์พบว่า ปัญหาที่ชาวบ้านประสบอยู่และต้องการความช่วยเหลือ คือ ปัญหาการขาดความรู้ด้านการประกอบอาชีพเสริม และการขาดความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ซึ่งจากความไม่รู้ในประเด็นดังกล่าว นำไปสู่ปัญหาที่ต่อเนื่อง และขยายวงกว้างออกไปจนถึงระดับชุมชน

คณะผู้ดำเนินการ เล็งเห็นถึงความจำเป็นและความสำคัญในการให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ชาวบ้านต้องการและยังเป็นปัญหาอยู่ ดังนั้น เพื่อให้ชาวบ้านได้รับความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ซึ่งส่งผลต่อประโยชน์ในการดำรงชีวิต และความเข้มแข็งของชุมชนอย่างยั่งยืน จึงได้จัดโครงการ “เสริมความรู้ คู่ชุมชน” เพื่อให้ความรู้ ที่ถูกต้องชัดเจนในประเด็นที่ชาวบ้านต้องการ โดยอาศัยสื่อเป็นกลไกสำคัญ โดยโครงการนี้ประกอบด้วย 2 โครงการ คือ

1. ความรู้เกี่ยวกับอาชีพเสริม
  2. กฎหมายจราจรสำหรับชาวบ้าน
- โดยมีรายละเอียดทั้งสองโครงการ ดังนี้

1. โครงการความรู้เกี่ยวกับอาชีพเสริม

ผู้รับผิดชอบโครงการ	อาจารย์หนึ่งหทัย	ขอผลกลาง
	อาจารย์ นิศาชล	จำนงศรี
	ตำรวจชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ สถานีตำรวจภูธรอำเภอสูงเนิน	
ที่ปรึกษาโครงการ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พยอม ก้อนในเมือง	
	ร.ต.ท. นาวัน ชาตวิมุติ รอง สวป.สภ.อ.สูงเนิน	

หลักการและเหตุผลของกิจกรรม

ตามที่ตำรวจชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ สถานีตำรวจภูธรอำเภอสูงเนิน ซึ่งได้เข้าไปพบปะและมีปฏิสัมพันธ์กับชาวบ้าน ด้วยเป้าหมายหลัก คือ การป้องกันปัญหาอาชญากรรมในชุมชน พบว่า ปัญหาที่ชาวบ้านประสบอยู่และต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ คือ ปัญหาด้านเศรษฐกิจ อันเนื่องจากรายได้จากการประกอบอาชีพหลักไม่พอเพียง และความต้องการมีรายได้เพิ่มเติม ชาวบ้านส่วนใหญ่จึงมีความสนใจต่อการประกอบอาชีพเสริม ซึ่งจะได้ประโยชน์สองทาง คือ ชาวบ้านมีรายได้เพิ่ม และยังสามารถนำผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้มาใช้ในครัวเรือนได้ด้วย รวมถึงสามารถขยายผลเป็นสินค้าของชุมชนได้หากมีแนวทางการบริหารจัดการที่ดี และมีตลาดรองรับที่ดีพอ แต่ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ ยังขาดวิทยากรสำหรับให้ความรู้ความเข้าใจในการประกอบอาชีพเสริมต่าง ๆ ที่ถูกต้อง ชัดเจน การให้ความรู้แก่ผู้สนใจยังคงอยู่ในแวดวงจำกัด ประกอบกับเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ซึ่งเป็นสื่อบุคคลที่มีบทบาทหลักในการช่วยให้ความรู้ก็ยังขาดสื่อในการให้ความรู้ ดึงดูดใจ

คณะผู้ดำเนินการ เล็งเห็นถึงความสำคัญของการให้ความรู้แก่ชาวบ้าน โดยใช้วิธีการที่จะทำให้สามารถจดจำได้นาน คือ การนำเสนอเนื้อหาความรู้ผ่านสื่อ ซึ่งจะสามารถดึงดูดความสนใจ ทำให้จดจำได้ และสามารถนำกลับมาใช้ซ้ำได้หลายครั้ง เป็นการลดภาระของเจ้าหน้าที่ชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ให้มีบทบาทในด้านอื่นได้เต็มที่ขึ้น โดยเลือกใช้สื่อที่จะดำเนินการผลิตโดยนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ หลักสูตรนิเทศศาสตร์ สื่อที่กำหนดไว้เพื่อให้ความรู้มี 3 ประเภท ได้แก่

1. สื่อวีดิทัศน์
2. สื่อแผ่นพับ
3. ฟิล์มเจอร์บอร์ด

งบประมาณ

1.หมวดค่าตอบแทน

- ค่าตอบแทนนักศึกษาช่วยงาน คนละ 60 บาท 6 คน จำนวน 10 วัน	3,600	บาท
- ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์	3,000	บาท
- ค่าเบี้ยเลี้ยงอาจารย์ลงพื้นที่คนละ 310 บาท 2 คน จำนวน 3 วัน	1,860	บาท
- ค่าตอบแทนวิทยากร	2,000	บาท
- ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ถ่ายทำรายการ วันละ 1,000 บาท 2 วัน	2,000	บาท

2. หมวดค่าใช้จ่าย

- ค่าม้วนเทปวิดีโอ	400	บาท
- ค่าฟิล์ม ล้างอัด-ภาพ	800	บาท
- ค่าเช่าอุปกรณ์ถ่ายทำ	3,000	บาท
- ค่าอุปกรณ์สำหรับผลิตสื่อสิ่งพิมพ์	2,000	บาท
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	2,000	บาท
- ค่าถ่ายเอกสาร	1,000	บาท
- ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	1,000	บาท

รวม 22,660 บาท

(สองหมื่นสองพันหกร้อยหกสิบบาทถ้วน)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ชาวบ้านได้รับความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อการประกอบอาชีพเสริม
2. ชาวบ้านเกิดแรงจูงใจ และความตื่นตัวที่จะประกอบอาชีพเสริม เป็นการเพิ่มรายได้แก่ครัวเรือน
3. ชาวบ้านเกิดการรวมตัวกันเพื่อการประกอบอาชีพเสริม อันนำไปสู่ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจในระดับฐานราก

สรุปผลการดำเนินการ

จากการดำเนินการตามโครงการดังกล่าว สามารถสรุปขั้นตอนการปฏิบัติงานได้ ดังนี้

1. การวางแผนงาน โดยคณะผู้ดำเนินโครงการประกอบด้วยคณาจารย์จากสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม และสำรวจจุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ประชุมเพื่อวางแผนงานร่วมกัน จำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

- ครั้งที่ 1 วันจันทร์ที่ 24 มิถุนายน 2545 ณ ห้องประชุม 1 สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
- ครั้งที่ 2 วันจันทร์ที่ 8 กรกฎาคม 2545 ณ ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอสูงเนิน จ.นครราชสีมา

2. ดำเนินการผลิตสื่อ ภายหลังจากประชุม จนได้แนวทางในการทำงานแล้ว สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม ได้วางแผนเตรียมการสำหรับผลิตสื่อวีดิทัศน์และสิ่งพิมพ์ โดยผู้รับผิดชอบผลิตงาน ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ หลักสูตรนิเทศศาสตร์จำนวน 6 คน ดำเนินการผลิตสื่อวีดิทัศน์ในระหว่างวันที่ 1 –30 สิงหาคม

3. ปรับปรุงแก้ไข

4. นำเสนอ โดยมีพิธีการส่งมอบสื่อวีดิทัศน์ในวันที่ 24 ตุลาคม 2545 ณ หน่วยพัฒนาและผลิตสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยอธิการบดีเป็นผู้มอบสื่อแก่ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรอำเภอสูงเนิน

ผลงาน

จากการดำเนินงานของโครงการความรู้เกี่ยวกับอาชีพเสริม ผลงานที่ได้ในโครงการนี้ประกอบด้วย

1. สื่อวีดิทัศน์จำนวน 2 ชุด คือ วีดิทัศน์ความรู้เกี่ยวกับอาชีพเสริม และวีดิทัศน์การทำปุ๋ยชีวภาพ
2. แผ่นพับความรู้เกี่ยวกับปุ๋ยชีวภาพ
3. ฟิวเจอร์บอร์ดความรู้เกี่ยวกับปุ๋ยชีวภาพและอาชีพเสริม

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

1. เนื่องด้วยโครงการดังกล่าวมีระยะเวลาในการดำเนินสั้น และผู้ดำเนินโครงการซึ่งเป็นอาจารย์ประจำมีภารกิจหลักในการสอน จึงทำให้มีเวลาจำกัดในการลงปฏิบัติงานในพื้นที่

2. นักศึกษาผู้ผลิตสื่อ ยังขาดความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะดำเนินการ ทำให้ต้องใช้ระยะเวลานานในการศึกษาข้อมูล และวางแผนการผลิต

3. คณะผู้ดำเนินงานยังมีประสบการณ์ไม่มากนักในการทำงานร่วมกับชุมชน ทำให้การดำเนินงานในระยะแรกค่อนข้างล่าช้า

โครงการที่ 2 กฎหมายจราจรสำหรับชาวบ้าน

ผู้รับผิดชอบโครงการ กลุ่มนักศึกษาหลักสูตรนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ สถานีตำรวจภูธรอำเภอสูงเนิน

ที่ปรึกษาโครงการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พยอม ก้อนในเมือง

ร.ต.ท. นาวิณ ชาตวิวุฒิ รอง สวป.สภ.อ.สูงเนิน

หลักการและเหตุผล

จากการที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอสูงเนิน โดยตำรวจชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ได้ลงพื้นที่พบปะกับชาวบ้านในตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน พบว่า ปัญหาประการหนึ่งที่ชาวบ้านประสบอยู่ และต้องการข้อมูลเพิ่มเติมจากตำรวจ คือ ปัญหาด้านกฎหมาย และเรื่องน่ารู้เกี่ยวกับกฎระเบียบการจราจร และความรู้เกี่ยวกับการใช้รถ คณะผู้ดำเนินงานจึงได้กำหนดแนวทางการให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและเรื่องน่ารู้เกี่ยวกับกฎจราจร โดยผ่านสื่อวีดิทัศน์ เพื่อให้สื่อดังกล่าวนี้สามารถใช้ในการให้ความรู้ที่ถูกต้อง เป็นที่จดจำง่าย และนำเสนอซ้ำได้หลายครั้ง เป็นการลดภาระในการปฏิบัติงานของชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ทำให้สามารถปฏิบัติงานในส่วนอื่นได้อย่างเต็มที่ และชุมชนเองจะได้รับข้อมูลที่เป็นความเข้าใจที่ชัดเจน จดจำได้ง่าย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ชาวบ้านได้รับความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกฎหมายจราจร
2. เพื่อลดปัญหาการจราจร หรืออุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในชุมชน

การดำเนินการ

1. คณะผู้ดำเนินการประชุมร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อประมวลปัญหาและวางแนวทางดำเนินการ
2. เจ้าหน้าที่ชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ นำเสนอประเด็นปัญหาอันเกิดจากการจราจรและความรู้ที่ชาวบ้านต้องการเกี่ยวกับการจราจร
3. วางแผนดำเนินการผลิตสื่อ
4. ประชุมร่วมกันเพื่อปรับปรุงเนื้อหาและวิธีการนำเสนอสื่อ
5. ผลิตสื่อ
6. ทดสอบสื่อ ปรับปรุงแก้ไข
7. ส่งมอบ
- 8.

กำหนดการดำเนินการ

กิจกรรม / ระยะเวลา	กรกฎาคม					สิงหาคม				กันยายน			
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	4
1.ประชุมร่วมกัน (มทส.และตำรวจชุดชุมชนและ มวลชนสัมพันธ์)	→												
2.วางแผนการผลิต			→										
3.ดำเนินการผลิต					→								
4.ทดสอบ ปรับปรุงแก้ไข								→					
5.นำเสนอ										→			
6.ประเมินผล เขียนรายงาน												→	

งบประมาณ

1.หมวดค่าตอบแทน

- ค่าตอบแทนนักศึกษาช่วยงาน คนละ 60 บาท 6 คน จำนวน 10 วัน
3,600 บาท
- ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ 3,000 บาท
- ค่าเบี้ยเลี้ยงอาจารย์ลงพื้นที่ 310 บาท 2 คน จำนวน 3 วัน
1,860 บาท

- ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ถ่ายทำรายการ วันละ 1,000 บาท จำนวน 2 วัน
2,000 บาท
- ค่าอาหารและเครื่องดื่มในวันจัดนำเสนอสื่อ 50 บาท/ คน X 60 คน
3,000 บาท

2. หมวดค่าใช้จ่าย

- ค่าถ่ายเอกสาร	1,000	บาท
- ค่า്മวนเทปวีดีทัศน์	400	บาท
- ค่าฟิล์ม ล้างอัด-ภาพ	2,000	บาท
- ค่าเช่าอุปกรณ์ถ่ายทำ	1,000	บาท
- ค่าอุปกรณ์เครื่องเขียน	1,000	บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 18,660 บาท

(หนึ่งหมื่นแปดพันหกร้อยหกสิบบาทถ้วน)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ชาวบ้านได้รับความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อการใช้รถ และกฎหมายจราจร
2. อุบัติเหตุในชุมชน อันเกิดจากปัญหาการจราจรลดลง

สรุปผลการดำเนินการ

จากการดำเนินการตามโครงการดังกล่าว สามารถสรุปขั้นตอนการปฏิบัติงานได้ ดังนี้

1. การวางแผนงาน โดยคณะผู้ดำเนินโครงการประกอบด้วยคณาจารย์จากสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม และตำรวจชุดชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ประชุมเพื่อวางแผนงานร่วมกัน จำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

- ครั้งที่ 1 วันจันทร์ที่ 24 มิถุนายน 2545 ณ ห้องประชุม 1 สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
- ครั้งที่ 2 วันจันทร์ที่ 8 กรกฎาคม 2545 ณ ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอสูงเนิน จ.นครราชสีมา

2. ดำเนินการผลิตสื่อ ภายหลังจากการประชุม จนได้แนวทางในการทำงานแล้ว สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม ได้วางแผนเตรียมการสำหรับผลิตสื่อวีดีทัศน์ โดยผู้รับผิดชอบผลิตงาน ได้แก่

นักศึกษาศาखाวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ หลักสูตรนิเทศศาสตร์จำนวน 6 คน ดำเนินการผลิตสื่อ
วิดีโอทัศนในระหว่างวันที่ 1 -30 สิงหาคม

3.ปรับปรุงแก้ไข

4. นำเสนอ โดยมีพิธีส่งมอบสื่อวิดีโอทัศนในวันที่ 24 ตุลาคม 2545 ณ หน่วยพัฒนาและ
ผลิตสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยอธิการบดีเป็นผู้มอบสื่อแก่ผู้กำกับการ
สถานีตำรวจภูธรอำเภอสูงเนิน

ผลงาน

จากการดำเนินงานของโครงการความรู้เกี่ยวกับกฎหมายจราจร ผลงานที่ได้ในโครงการ
นี้ คือ สื่อวิดีโอทัศนนำเสนอในรูปแบบของละคร เรื่องความรู้เกี่ยวกับกฎหมายจราจร ความยาว 30
นาที 1 ชุด

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

1. เนื่องด้วยการผลิตสื่อดังกล่าว เป็นการถ่ายทำรายการสารคดีเกี่ยวกับกฎหมายจราจร
ซึ่งจัดทำในรูปแบบของละครสั้น ซึ่งต้องใช้เวลาในการจัดเตรียมสถานที่ และการประสานงาน ทำให้
เวลาในการทำงานไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้เท่าที่ควร

2. คณะผู้ดำเนินงานได้แก่ อาจารย์และนักศึกษายังมีประสบการณ์ไม่มากนักในการ
ทำงานร่วมกับชุมชน ทำให้การดำเนินงานในระยะแรกค่อนข้างล่าช้า

3. อุปกรณ์ที่ใช้ในการถ่ายทำสารคดีมีจำกัด ในขณะที่ความต้องการใช้งานมีมาก ทำให้
คณะนักศึกษาผู้รับผิดชอบต้องปรับเปลี่ยนกำหนดการทำงานหลายครั้งเพื่อความเหมาะสม ทำให้
การถ่ายทำต้องล่าช้าไปกว่ากำหนดเล็กน้อย

**โครงการอนุรักษ์คนตรีไทยและวัฒนธรรม
วัดบ้านโป่ง อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา**

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สถานวิจัย สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีร่วมกับโรงเรียนบ้านโป่ง วัดบ้านโป่ง และชาวบ้านหมู่ 6 บ้านโป่ง ต.เสมา อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา

<u>ที่ปรึกษาโครงการ</u>	1. พระครูใบฎีกาจรูญ อมรปัญญา	อาศรมธรรมทายาท อ.สีคิ้ว
	2. พระอธิการเสนาะ สุเมธี	วัดบ้านโป่ง อ.สูงเนิน
	3. รองศาสตราจารย์ ดร.ทักษิณี สุโกศล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

คณะทำงาน

1. พระอธิการเสนาะ สุเมธี	เจ้าอาวาสวัดบ้านโป่ง
2. อาจารย์วราพล คงวิจิตร	ครูคนตรีวัดบ้านโป่ง
3. รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวณีรัตน์ รัตนพานิช	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
4. อาจารย์ ดร. วารี วิคจายา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
5. อาจารย์ หนึ่งหทัย ขอผลกลาง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
6. คุณ อมรรัตน์ วงศ์สุวรรณ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
7. คุณ จรินทร์พร เปลื้องทุกข์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
8. คุณ ขนิษฐา มากรุ่ง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
9. อาจารย์ บุญปรุ่ง สมพงษ์	โรงเรียนบ้านโป่ง
10. อาจารย์ สุกานดา ผินสูงเนิน	โรงเรียนบ้านโป่ง
11. อาจารย์ ธวัชชัย สิงโ	โรงเรียนบ้านโป่ง
12. คุณ สมกิม คอยสูงเนิน	ผู้ปกครองนักเรียน
13. คุณ จินดา เผื่อสูงเนิน	ผู้ปกครองนักเรียน
14. คุณ อุบล ยศสอน	ผู้ปกครองนักเรียน

หลักการและเหตุผล

ตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยได้มอบหมายให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เป็นผู้ประสานงานในโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง นั้น สถานวิจัย สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ได้เข้าร่วมในโครงการดังกล่าวและได้เลือกพื้นที่ ต.เสมา อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา ซึ่งจากการสำรวจพื้นที่พบว่าชุมชนชาวบ้านโป่ง ต.เสมา ได้รวมตัวกันระหว่างบ้าน วัด และโรงเรียนจัดตั้งเป็นกลุ่มอนุรักษ์คนตรีไทยและวัฒนธรรม ณ วัดบ้านโป่ง โดยรวบรวมเยาวชนในละแวกนั้นเข้าร่วมฝึกซ้อมและจัดตั้งวงคนตรี

ไทยอยู่แล้ว สถานวิจัยเห็นว่ากลุ่มอนุรักษ์คนตรีไทยและวัฒนธรรมนี้มีความเข้มแข็งในระดับหนึ่งอยู่แล้ว แต่ถ้าหากมหาวิทยาลัยเข้าไปส่งเสริม สนับสนุนและเพิ่มเติมกิจกรรม อื่น ๆ ที่เหมาะสม จะทำให้เยาวชนและชาวบ้านในชุมชนได้รับผลประโยชน์จากการรวมตัวกันครั้งนี้ได้ดียิ่งขึ้น หนึ่ง การตั้งกลุ่มอนุรักษ์คนตรีไทยขึ้นในชุมชนนี้ ยังมีปัญหาระหว่างคณะค่านิยมการและชาวบ้านในชุมชนอยู่บ้าง เพราะมีความคิดเห็นที่แปลกแยก การที่มหาวิทยาลัยได้เข้ามาสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ จะทำให้ชาวบ้านในชุมชนกลับมาให้ความสนใจและส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มอนุรักษ์คนตรีไทยและวัฒนธรรมมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้กลุ่มนี้มีความเข้มแข็ง ร่วมมือร่วมใจกัน อันจะนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชนตลอดไป และหากเป็นไปได้กลุ่มอนุรักษ์คนตรีไทยและวัฒนธรรมนี้ควรได้รับการพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางที่ให้ความรู้ และฝึกสอนทางด้านคนตรีไทย จัดดอกไม้ เป็นต้น เพื่อให้เยาวชนทำประโยชน์ให้กับชุมชนได้ นอกจากนี้สามารถพัฒนากลุ่มฯนี้ให้เป็นห้องปฏิบัติการชุมชนที่มีประสิทธิภาพแห่งหนึ่งในอนาคต โดยทางสถานวิจัย สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ ได้จัดให้มีกิจกรรมรวม 5 โครงการ ดังนี้

1. โครงการอนุรักษ์คนตรีไทย
2. โครงการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทย
3. โครงการอนุรักษ์หัตถกรรมไทย
4. โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและความกตัญญู
5. โครงการผลิตสื่อเพื่อการเผยแพร่กลุ่มอนุรักษ์คนตรีไทยและวัฒนธรรม

วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมและสนับสนุนนักเรียน โรงเรียนบ้าน โป่งให้มีศักยภาพทางด้านการแสดงดนตรีไทยนาฏศิลป์ไทยและงานหัตถกรรม
2. ปลุกจิตสำนึกด้านคุณธรรมและจริยธรรมตลอดจนความกตัญญูให้กับนักเรียน
3. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มอนุรักษ์คนตรีไทยและวัฒนธรรมไทยของชุมชนบ้าน โป่งให้เป็นศูนย์กลางทางการอนุรักษ์คนตรีไทยและศิลปวัฒนธรรมไทยของตำบลเสมา
4. เสริมสร้างความร่วมมือ ร่วมใจ และความสามัคคีระหว่างโรงเรียน วัด และชุมชนบ้าน โป่ง
5. เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนหันมาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เพื่อห่างไกลยาเสพติด
6. ปลุกจิตสำนึกให้นักเรียนเป็นคนที่มึระเบียบวินัย รักความสะอาด

วิธีดำเนินการ

1. ประชุมบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทางและการวางแผนในการดำเนินงาน โดยจะแบ่งงานเป็น 5 กิจกรรมคือ ทางด้านดนตรีไทย นาฏศิลป์ไทย งานหัตถกรรมและการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม และความกตัญญู
2. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเพื่อทำความเข้าใจกับชุมชนและเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนนั้น ๆ
3. จัดทำโครงการและแผนปฏิบัติการ
4. สำรวจพื้นที่และติดต่อประสานงานกับโรงเรียน / วัด / ชาวบ้านที่จะเข้าร่วมโครงการ และวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ งานด้านดนตรีไทย นาฏศิลป์ไทย งานหัตถกรรมและการส่งเสริมทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และความกตัญญู
5. เริ่มดำเนินการในกิจกรรมด้านดนตรีไทย นาฏศิลป์ไทย งานหัตถกรรม และการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความกตัญญู
6. จัดการเรื่องการศึกษาดูงานให้กับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการเพื่อเพิ่มศักยภาพและแรงจูงใจในการปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนมีความคิดวางแผนและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมอันดีของไทยให้คงอยู่ไว้ยั่งยืน
7. ติดต่อประสานงานการจัดทำในแต่ละกิจกรรม
8. ประเมินผลโครงการ
9. เขียนรายงาน

ระยะเวลาในการดำเนินงาน 5 เดือน (กรกฎาคม 2545 – ธันวาคม 2545)

ขั้นตอนในการดำเนินงานและระยะเวลา

รายละเอียดการดำเนินงาน	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค. 45
1. ประชุมบุคลากร	←→					
2. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น	←→					
3. จัดทำโครงการและ แผนปฏิบัติการ	←→					
4. สำรวจพื้นที่และติดต่อ ประสานงาน		←→				
5. เริ่มดำเนินกิจกรรม						
- คนตรีไทย			←→			→
- นาฏศิลป์ไทย			←→			→
- หัตถกรรม			←→			→
- คุณธรรมจริยธรรม			←→			→
6. จัดการศึกษาดูงาน		←→				←→
7. การถ่ายทำวีดีโอในแต่ละ กิจกรรม			←→		←→	←→
8. การแสดงผลงานในแต่ละ กิจกรรม						←→
9. ประเมินผลโครงการ						←→
10. เขียนรายงาน						←→

งบประมาณรวมทั้งหมด

- ค่าตอบแทนวิทยากรที่รับผิดชอบกิจกรรมต่าง ๆ = 30,000 บาท
- ค่าใช้จ่ายในการศึกษาดูงาน 120 บาท / คน x 100 คน = 12,000 บาท
- ค่าเช่ารถเดินทาง = 12,000 บาท
- ค่าเบี้ยเลี้ยงอาจารย์บ้านโป่งในการพานักเรียนไปศึกษาดูงาน
310 บาท x 6 คน = 1,860 บาท
- ค่าเครื่องดื่มและขนมสำหรับนักเรียนระหว่างทำกิจกรรมประมาณ 100 คน = 12,000 บาท
500 บาท / ครั้ง x 24
- ค่าวัสดุสำหรับกิจกรรมดนตรีไทย = 15,000 บาท

7. ค่าวัสดุสำหรับกิจกรรมนาฏศิลป์ไทย	= 15,400 บาท
8. ค่าวัสดุสำหรับกิจกรรมแกะสลักและจัดดอกไม้	= 20,000 บาท
9. ค่าวัสดุสำหรับกิจกรรมคุณธรรมจริยธรรม	= 4,000 บาท
10. ค่าใช้จ่ายสำหรับกิจกรรมการผลิตสื่อฯ	= 17,960 บาท
11. ค่าถ่ายเอกสารและกระดาษ	= 5,000 บาท
12. ค่าตอบแทนอาจารย์ 2 คน ลงพื้นที่ 20 สัปดาห์ๆ ละ 2 ครั้ง $20 \times 2 \times 2 \times 310$	= 24,800 บาท
13. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	= 12,000 บาท
14. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	= 10,000 บาท
15. ค่าตอบแทนอาจารย์โรงเรียน / ชาวบ้าน / วัด	= 6,000 บาท
16. ค่าบำรุงสถานที่ ค่าน้ำ ค่าไฟ วัดบ้านโป่ง	= 10,000 บาท
รวมเป็นเงิน	= <u>208,020</u> บาท

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- โรงเรียน วัดและชุมชนร่วมมือร่วมใจกันสนับสนุนวงดนตรีไทยที่จัดตั้งโดยมีนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งเป็นแกนนำ
- นักเรียนได้รับการปลูกฝังให้ประพฤติตนเป็นคนดี มีจิตใจโอบอ้อมอารี มีคุณธรรม
- จริยธรรม ความกตัญญู เป็นคนที่มีระเบียบวินัยและเป็นที่พึงให้กับชุมชนและประเทศชาติ ได้
- ชุมชนมีความเข้มแข็งด้านดนตรีไทย นาฏศิลป์ไทย และงานด้านหัตถกรรมซึ่งสามารถนำมาประกอบวิชาชีพเสริมให้กับตนเองได้ และมีการพัฒนาต่อไปอย่างยั่งยืน
- นักเรียนสามารถใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เพื่อช่วยลดปัญหาการติดยาเสพติด
- ได้ห้องปฏิบัติการชุมชนที่เป็นศูนย์กลางความรู้ด้านดนตรีไทยและวัฒนธรรม โดยคาดว่าจะมีนักเรียน ครู และชาวบ้านเข้าร่วม โครงการประมาณ 80 – 100 คน

กิจกรรมที่ 1 :- โครงการอนุรักษ์ดนตรีไทย

ผู้รับผิดชอบโครงการ :- 1. รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวณีย์ รัตนพานี

2. อาจารย์ ดร. วารี วิคจายา
3. อาจารย์ บุญปรุงร่ง สมพงษ์
4. อาจารย์ สุกานดา ผินสูงเนิน
5. อาจารย์ ธวัชชัย สิงโ

วิทยากร :- อาจารย์ วราพล คงวิจิตร

หลักการและเหตุผล

ดนตรีไทยเป็นศิลปวัฒนธรรมประจำชาติไทยมาตั้งแต่สมัยโบราณกาล ในปัจจุบันอารยธรรมตะวันตกได้เผยแพร่เข้ามาในประเทศไทย ทำให้เยาวชนของไทยมีความสนใจในดนตรีไทยซึ่งเป็นศิลปพื้นบ้านของไทยลดน้อยลง พระอริการเสนาะ สุเมธี เจ้าอาวาสวัดบ้านโป่ง ร่วมกับอาจารย์วราพล คงวิจิตร ซึ่งเป็นครูสอนดนตรีไทยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของคนตรีไทยจึงได้ก่อตั้งโครงการฟื้นฟูส่งเสริมอนุรักษ์ดนตรีไทยขึ้น ซึ่งก็ได้รับความร่วมมือจากคณะครูโรงเรียนบ้านโป่ง ในการนำนักเรียนมาเรียนที่วัดบ้านโป่ง เพื่อเป็นการสืบสานศิลปวัฒนธรรมของไทยทางด้านดนตรีไทย และให้เยาวชนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ แต่ยังคงขาดความร่วมมือและการสนับสนุนจากชาวบ้าน โดยเฉพาะผู้ปกครองนักเรียนที่ยังขาดความเข้าใจ ในด้านการเรียนดนตรีไทย และเกรงว่าจะเสียเวลาเรียนของนักเรียนประกอบกับไม่เห็นถึงความสำคัญของการเรียนดนตรีไทย ทำให้โครงการนี้ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองเท่าที่ควร

คณะผู้ดำเนินการเล็งเห็นถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้พยายามวางแผนในการดำเนินการเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับโครงการฟื้นฟูส่งเสริมอนุรักษ์ดนตรีไทยนี้ เพื่อเป็นมรดกสืบทอดให้กับลูกหลานของท้องถิ่นนี้ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้กลุ่มอนุรักษ์ดนตรีไทยสามารถเป็นศูนย์กลางการสืบสานดนตรีไทยได้อย่างยั่งยืน
2. เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการแสดงดนตรีไทยและถ่ายทอดความรู้แก่ผู้อื่นได้
3. เพื่อให้เกิดความสามัคคีในรุ่นพี่รุ่นน้องและนักเรียน โรงเรียนอื่น ๆ ในระแวกใกล้เคียง เพื่อให้เกิดการสืบทอดความรู้ด้านดนตรีไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. เพื่อเป็นการส่งเสริมเผยแพร่และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย

การดำเนินงาน

1. นักเรียนมาฝึกคนตรีไทยตั้งแต่วันจันทร์ถึงศุกร์ในเวลา 12.00 – 13.00 น. และ ทุกวันจันทร์เวลา 13.00 – 16.30 น. เป็นระยะเวลา 3 เดือน
2. มีการถ่ายทำสื่อตั้งแต่เริ่มกิจกรรม ระหว่างทำกิจกรรม และตอนช่วงท้ายของกิจกรรม
3. มีการแสดงผลงาน
4. มอบวุฒิบัตร
5. ประเมินผลโครงการ
6. เขียนรายงาน

ขั้นตอนในการดำเนินงานและระยะเวลา

รายละเอียดการดำเนินงาน	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค. 45
1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น	←→					
2. จัดทำโครงการและแผนปฏิบัติการ		←→				
3. เริ่มดำเนินกิจกรรม		←→	←→	←→	←→	←→
4. จัดการศึกษาดูงาน					←→	
5. จัดการถ่ายทำและผลิตสื่อ			←→	←→	←→	←→
6. การแสดงผลงาน					←→	
7. ประเมินผลโครงการ					←→	
8. เขียนรายงาน					←→	

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. กลุ่มอนุรักษ์คนตรีไทยสามารถเป็นศูนย์กลางในการสืบทอดด้านคนตรีไทย
2. ชุมชนในตำบลเสมาเห็นคุณค่าของการอนุรักษ์คนตรีไทย
3. ทำให้เกิดความรักใคร่ สามัคคี และความร่วมมือกันระหว่างบ้าน โรงเรียน และวัดในชุมชนตำบลเสมา

ผลการดำเนินงาน (กำลังอยู่ในระหว่างดำเนินการ)

1. ได้วงดนตรีไทยที่มีนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่ง ประมาณ 10-15 คน เป็นแกนในการดำเนินการ
2. เป็นศูนย์กลางในการสอนและฝึกซ้อมดนตรีไทย โดยนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งและครูเป็นผู้ควบคุมดูแล ในลักษณะ “พี่สอนน้อง” มีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการ 4 โรงเรียน คือ
  1. โรงเรียนบ้านโป่ง ต.เสมา อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา
  2. โรงเรียนบ้านแก่นห้า ต.เสมา อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา
  3. โรงเรียนนาตะโลก อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา
  4. โรงเรียนวังขนาย อ.เมือง จ.นครราชสีมา
3. ชุมชนให้ความสำคัญและสนับสนุนให้บุตรหลานเข้าร่วม โครงการฝึกซ้อมมากขึ้น

กิจกรรมที่ 2 :- โครงการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทย

ผู้รับผิดชอบโครงการ :- 1. รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวณีย์ รัตนพานิช

2. อาจารย์ ดร. วารี วิคจายา
3. อาจารย์ บุญปรุง รุ่ง สมพงษ์
4. อาจารย์ สุกานดา มินสูงเนิน
5. อาจารย์ ธวัชชัย สิงโห

วิทยากร :-

1. คุณ อมรรัตน์ วงศ์สวรรค์
2. คุณ จรินทร์ เปลื้องทุกข์
3. คุณ ขนิษฐา มากรุ่ง
4. นายครรชิต อาพาภิบาล

หลักการและเหตุผล

ตามที่โครงการฟื้นฟูส่งเสริมอนุรักษ์ดนตรีไทยที่ได้ก่อตั้งขึ้น โดยพระอริการเสนาะ สุเมธิ เจ้าอาวาสวัดบ้านโป่งและอาจารย์ วราพล คงวิจิตร ผู้ฝึกสอน นั้น ส่วนหนึ่งของโครงการก็ยังสามารถอนุรักษ์ทางด้านนาฏศิลป์ไทยอีกด้วย แต่ยังคงขาดบุคลากรที่เชี่ยวชาญทางด้านนี้ในการฝึกสอนและให้คำแนะนำกับเด็กนักเรียน ซึ่งเด็กนักเรียนส่วนใหญ่จะเรียนรู้ด้วยตนเองทางวิดีโอ โดยมีอาจารย์ วราพล เป็นผู้ควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด

ทางคณะผู้ดำเนินการจึงเล็งเห็นความสำคัญในการที่จะช่วยสืบทอดศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของไทยให้คงไว้ได้อย่างยั่งยืน จึงได้ร่วมมือกันวางแผนดำเนินการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มฯนี้ โดยการติดต่อประสานงานกับอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านนาฏศิลป์ไทย มาทำการฝึกสอนเพื่อให้เด็กนักเรียน ได้มีความรู้ และทักษะด้านนาฏศิลป์ไทยได้อย่างถูกต้อง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติทำพื้นฐานนาฏศิลป์ไทยเบื้องต้นได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถรับฟังอธิบาย, ระบายออกบ้าง, ฟ้อนมาลัย ได้
3. เพื่อเป็นการเผยแพร่ และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย
4. เพื่อเป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมให้คงอยู่สืบไป

การดำเนินงาน

1. นักเรียนจะได้รับการฝึกสอนทุกวันจันทร์ตั้งแต่เวลา 14.00 – 16.30 น. เป็นเวลา 3 เดือน
2. มีการถ่ายทำสื่อตั้งแต่เริ่มกิจกรรม ระหว่างทำกิจกรรม และตอนช่วงท้ายของกิจกรรม
3. มีการแสดงผลงาน
4. มอบวุฒิบัตร

5. ประเมินผลโครงการ
6. เขียนรายงาน

ขั้นตอนในการดำเนินงานและระยะเวลา

รายละเอียดการดำเนินงาน	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค. 45
1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น	←→					
2. จัดทำโครงการและแผนปฏิบัติการ		←→				
3. เริ่มดำเนินกิจกรรม		←→				→
4. จัดการศึกษาดูงาน				←→		
5. จัดการถ่ายทำและผลิตสื่อ			←→		←→	
6. การแสดงผลงาน						←→
7. ประเมินผลโครงการ						←→
8. เขียนรายงาน						←→

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนสามารถปฏิบัติทำพื้นฐานของนาฏศิลป์ไทย
2. นักเรียนสามารถมีศักยภาพในการแสดงรำไทยต่าง ๆ ได้ เช่น รำเพลงอธิษฐาน, ดอกบัว เพลงพ็อนมาลัยได้
3. นักเรียนเห็นคุณค่าของงานด้านศิลปวัฒนธรรมไทยและสามารถนำไปเผยแพร่สู่ชุมชนทั่วไปได้

ผลการดำเนินงาน (กำลังอยู่ในระหว่างดำเนินการ)

1. นักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งตั้งแต่ชั้น ป.1 – ป.6 จำนวน 20 คน เข้าร่วมโครงการฝึกซ้อมนาฏศิลป์ไทย โดยวิทยากรจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 4 คน
2. เป็นศูนย์กลางในการฝึกซ้อมนาฏศิลป์ไทย โดยมีนักเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ เข้าร่วมโครงการ 3 โรงเรียน คือ
  1. โรงเรียนบ้านโป่ง
  2. โรงเรียนบ้านนาตะโคก ประมาณ 10 คน
  3. โรงเรียนบ้านวังขนาย ประมาณ 10 คน

กิจกรรมที่ 3 :- โครงการอนุรักษ์หัตถกรรมไทย

ผู้รับผิดชอบโครงการ :- 1. รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวณีย์ รัตนพานิ

2. อาจารย์ ดร. วารี วิตจาษา

3. อาจารย์ บุญปรุงรจ สมพงษ์

4. อาจารย์ สุกานดา ผินสูงเนิน

5. อาจารย์ ธวัชชัย สิงโ

วิทยากร :-

คุณ รำไพ วัชรปาน

หลักการและเหตุผล

ศิลปหัตถกรรมนับเป็นงานศิลป์ที่บ่งบอกถึงความเป็นไทยมาช้านาน ไม่ว่าจะเป็นการแกะสลักผักผลไม้ การจักสานต่าง ๆ การประดิษฐ์และการจัดดอกไม้ ศิลปหัตถกรรมต่าง ๆ เหล่านี้นับวันจะสูญหายไป เนื่องจากไม่มีการมุ่งมั่นที่จะสืบทอดศิลปหัตถกรรมเหล่านี้สู่เยาวชนอย่างเป็นระบบ อย่างไรก็ตาม โรงเรียนต่าง ๆ ก็ได้พยายามบรรจุหลักสูตรเหล่านี้เข้าไปในโรงเรียนด้วย แต่ก็ยังขาดบุคลากรที่มีประสบการณ์ที่จะถ่ายทอดศิลปเหล่านี้สู่เยาวชนโดยตรง คณะผู้ดำเนินงานจึงได้ขอความร่วมมือไปยังคุณ รำไพ วัชรปาน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์อย่างสูง เพื่อเป็นวิทยากรฝึกอบรมทางด้านแกะสลักผักผลไม้ และการจัดดอกไม้ ให้แก่เยาวชนและผู้สนใจทั่วไป อนึ่งนอกเหนือจากการสืบทอดศิลปวัฒนธรรมด้านนี้ให้คงอยู่กับสังคมไทยสืบไปแล้ว ยังเป็นการฝึกฝนให้เยาวชนและบุคคลทั่วไปมีความรักในศิลปหัตถกรรมของไทย ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์รวมทั้งฝึกฝนความเป็นผู้มีมานะ อดทน มีสมาธิ และยังมีวิชาชีพติดตัวต่อไปในอนาคตด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็ก เยาวชน และบุคคลทั่วไปได้มีความรู้พื้นฐานงานด้านการแกะสลักและการจัดดอกไม้
2. เพื่อให้เด็กเยาวชนและบุคคลทั่วไปได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และห่างไกลจากยาเสพติด
3. เพื่อส่งเสริมเผยแพร่และอนุรักษ์งานด้านหัตถกรรมให้ยั่งยืนสืบไป

การดำเนินงาน

1. เด็กเยาวชนและบุคคลทั่วไปจะได้รับการฝึกสอนทุกวันเสาร์ตั้งแต่เวลา 09.00 – 12.00 น. เป็นเวลา 3 เดือน
2. มีการถ่ายทำสื่อตั้งแต่เริ่มกิจกรรม ระหว่างทำกิจกรรม และตอนช่วงท้ายของกิจกรรม
3. มีการแสดงผลงาน

4. มอบวุฒิบัตร
5. ประเมินผลโครงการ
6. เขียนรายงาน

ขั้นตอนในการดำเนินงานและระยะเวลา

รายละเอียดการดำเนินงาน	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค. 45
1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น	←→					
2. จัดทำโครงการและแผนปฏิบัติการ		←→				
3. เริ่มดำเนินกิจกรรม		←→	←→	←→	←→	←→
4. จัดการศึกษาดูงาน				←→		
5. จัดการถ่ายทำและผลิตสื่อ			←→	←→	←→	
6. การแสดงผลงาน						←→
7. ประเมินผลโครงการ						←→
8. เขียนรายงาน						←→

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เด็ก เยาวชนและบุคคลทั่วไป สามารถมีศักยภาพในการแกะสลัก และการจัดดอกไม้ขึ้นพื้นฐานได้
2. เด็ก เยาวชนและบุคคลทั่วไป เห็นคุณค่าของงานด้านหัตถกรรม และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเผยแพร่ และอนุรักษ์งานด้านหัตถกรรมให้คงอยู่สืบไป

ผลการดำเนินงาน (กำลังอยู่ในระหว่างดำเนินการ)

1. มีนักเรียนและครูโรงเรียนต่าง ๆ ได้แก่ โรงเรียนบ้านโป่ง โรงเรียนบ้านสัมภพงาม โรงเรียนบ้านแก่นท้าว โรงเรียนบ้านทะเล และโรงเรียนบ้านนาตะ โศกรวมทั้งแม่บ้านในชุมชนบ้านโป่งและใกล้เคียงเข้าร่วมโครงการ 80-90 คน ทุกวันเสาร์ เวลา 8.30-12.00 น.
2. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความสามารถในการจัดดอกไม้และแกะสลักได้ในระดับที่น่าพอใจ
3. นักเรียน ครู และแม่บ้านในชุมชนบ้านโป่งร่วมกันจัดดอกไม้ในงานของชุมชน เช่น งานทอดกฐิน เป็นต้น ทำให้ประหยัดเงิน ชุมชนเกิดความสามัคคีกันและช่วยสร้างจิตสำนึกในการนำความรู้มาช่วยเหลืองานส่วนรวม

กิจกรรมที่ 4 :- โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและความกตัญญู

- ผู้รับผิดชอบโครงการ :-
1. พระอธิการเสนาะ สุเมธิ
  2. รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวณีย์ รัตนพานิ
  3. อาจารย์ ดร. วารี วิชญา
  4. อาจารย์ บุญปรุง สมพงษ์
  5. อาจารย์ สุกานดา ผินสูงเนิน
  6. อาจารย์ ธวัชชัย สิงโ
- วิทยากร :- พระอธิการเสนาะ สุเมธิ และคณะ

หลักการและเหตุผล

ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ มีการหลั่งไหลของวัฒนธรรมตะวันตกและญี่ปุ่นเข้าสู่สังคมไทยอย่างไร้ขอบเขต เป็นเหตุให้คุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมไทยที่สืบทอดเป็นมรดกของคนไทยมาช้านานเริ่มเสื่อมทรามลงทั้งทางด้านความกตัญญู ความมีสัมมาคารวะ นอบน้อมถ่อมตน ซื่อสัตย์ เป็นต้น และหากไม่มีการแก้ไขได้ทันท่วงทีอาจนำไปสู่ความล่มสลายของความเป็นไทยในที่สุด กลุ่มอนุรักษ์คนตรีไทยและวัฒนธรรมไทยเล็งเห็นความสำคัญในจุดนี้เป็นอย่างมาก ดังนั้นจึงพยายามจะพัฒนาเยาวชนกลุ่มนี้ให้สามารถฟันฝ่ากระแสการเปลี่ยนแปลงทางด้านคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมไทย ให้ดำรงความเป็นไทยต่อไปให้จงได้ สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ต้องได้รับการปลูกฝังตั้งแต่ในวัยเด็ก กลุ่มอนุรักษ์คนตรีไทยและวัฒนธรรมไทยซึ่งประกอบด้วย ท่านเจ้าอาวาสวัดบ้านโป่ง (พระอธิการเสนาะ สุเมธิ) คณะครูโรงเรียนบ้านโป่ง ผู้ปกครองและคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (มทส.) จึงได้ร่วมกันจัดให้มีกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมและความกตัญญูขึ้นเพื่อปลูกฝังให้เยาวชนกลุ่มนี้มีความเมตตา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ อาหารและห่วงใยผู้อื่น มีความอดทนและเสียสละ มีความ ซื่อสัตย์ และกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ เป็นต้น ซึ่งเขาเหล่านี้จะเป็นคนดีของสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรมและความกตัญญูให้กับนักเรียน
2. ปลูกจิตสำนึกให้เด็กนักเรียนเป็นคนมีระเบียบวินัย รักความสะอาด
3. เพื่อส่งเสริมให้เด็กนักเรียนเป็นคนที่มีความเมตตา โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเป็นคนดีของสังคมและประเทศชาติสืบไป

การดำเนินการ

1. เด็กนักเรียนมาฝึกปฏิบัติด้านคุณธรรม จริยธรรมและความกตัญญูทุกวันจันทร์ตั้งแต่เวลา 13.00 – 14.00 น. เป็นระยะเวลา 3 เดือน
2. มีการถ่ายทำสื่อตั้งแต่เริ่มกิจกรรม ระหว่างทำกิจกรรม และตอนช่วงท้ายของกิจกรรม
3. มีการแสดงผลงาน
4. มอบวุฒิบัตร
5. ประเมินผลโครงการ
6. เขียนรายงาน

ขั้นตอนในการดำเนินงานและระยะเวลา

รายละเอียดการดำเนินงาน	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค. 45
1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น	←→					←→
2. จัดทำโครงการและแผนปฏิบัติการ		←→				←→
3. เริ่มดำเนินการ		←→	←→	←→	←→	
4. จัดการศึกษาดูงาน				←→	←→	
5. จัดการถ่ายทำและผลิตสื่อ			←→	←→	←→	←→
6. แสดงผลงาน						←→
7. ประเมินผลโครงการ						←→
8. เขียนรายงาน						←→

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีจิตสำนึกให้ปฏิบัติตนเป็นคนดี มีศีลธรรม จริยธรรมและความกตัญญูต่อบุพการี และครูบาอาจารย์
2. นักเรียนประพฤติตนเป็นคนมีจิตใจที่อ่อนโยน เมตตา กรุณา โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเป็นคนมีระเบียบวินัย เป็นคนดีของสังคมและประเทศชาติสืบไป

ผลการดำเนินงาน (กำลังอยู่ในระหว่างดำเนินการ)

1. นักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งตั้งแต่ ป.1 – ป.6 ประมาณ 60 คน เข้าร่วมโครงการโดยมี พระอธิการเสนาะ สุเมธี เจ้าอาวาสวัดบ้านโป่ง เป็นวิทยากร
2. มีการฝึกอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้นักเรียนประพฤติตนเป็นคนดี รู้จักช่วยเหลือผู้อื่นและเน้นด้านความกตัญญู และฝึกการทำสมาธิ สำหรับผลดำเนินการนี้จะทำการประเมิน เมื่อใกล้สิ้นสุดโครงการ
3. นักเรียนมีความสุขที่มาทำกิจกรรมที่วัด รู้จักขนบธรรมเนียมประเพณีในการเข้าวัด รู้จักกราบพระ สวดมนต์ และการพูดและสนทนากับพระอันเป็นการสืบทอด วัฒนธรรมอันดีงามของไทย ให้คู่กับชุมชนนี้สืบไป

กิจกรรมที่ 5 :- โครงการผลิตสื่อเพื่อการเผยแพร่กลุ่มอนุรักษ์ดนตรีไทยและวัฒนธรรม

ผู้รับผิดชอบโครงการ :- 1. อาจารย์หนึ่งหทัย ขอผลกลาง

2. นางสาวนิสา ศิลาทอง

3. นางสาวพัชรินทร์ วงศ์ตามา

4. นางสาวถาวร ชัยแสง

5. นายเอกฉัฐ อมรผาคี

6. นายชัยวัฒน์ สนศิริ

ที่ปรึกษาโครงการ :- 1. รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวณีย์ รัตนพานิ

2. อาจารย์ ดร.วาริ วิคจายา

หลักการและเหตุผล

จากการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลในชุมชนตำบลเสมา คณะผู้ดำเนินการมีโอกาสได้เห็นความสามารถทางดนตรีไทยของ “กลุ่มอนุรักษ์ดนตรีไทย” อันเป็นวงดนตรีไทยของเยาวชน โดยมีพระอธิการเสนาะ สุเมธี เจ้าอาวาสวัดบ้านโป่ง และ อาจารย์วรภาพล กงวิจิตร ซึ่งเป็นครูสอนดนตรีไทย ได้ให้การสนับสนุนในกิจกรรมนี้

ทางคณะผู้ดำเนินการจึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการวางแผนทางสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มอนุรักษ์ดนตรีไทย เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของชาวบ้านให้เกิดความตระหนักว่า วงดนตรีไทยของเยาวชนชุดนี้คือสมบัติของชุมชน และเพื่อให้เป็นที่รู้จักโดยทั่วไปของสาธารณชน อันจะนำไปสู่การเป็นส่วนสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยวได้อีกทางหนึ่ง และยังเป็นประโยชน์ต่อเยาวชนที่จะใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและต่อท้องถิ่นของตน นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมทางค่านาฏศิลป์ไทย ด้านหัตถกรรมและด้านคุณธรรมจริยธรรมที่ทางคณะผู้ดำเนินการเล็งเห็นความสำคัญในการที่จะสืบทอดศิลปะวัฒนธรรมไทย อันเป็นมรดกของไทยให้คงไว้พร้อมกับการดำรงไว้ซึ่งคุณธรรม จริยธรรม ปลุกจิตสำนึกให้เยาวชนประพุดติตนเป็นคนดีและเป็นที่ยกย่องกับสังคมสืบไป โดยแนวทางที่คณะผู้ดำเนินการได้กำหนด คือ การผลิตรายการสารคดีโทรทัศน์เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและความสามารถของวงดนตรีไทย เพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งในการเผยแพร่สู่สาธารณะ มอบให้กับชุมชนเพื่อเป็นความภาคภูมิใจ และยังสามารถใช้นำเสนอเนื่องในงานประเพณีหรือกิจกรรมของท้องถิ่น โดยในสารคดีจะกล่าวถึงความเป็นมา วัตถุประสงค์ในการก่อตั้ง ปัญหาที่ประสบ และความสามารถในการแสดงดนตรี นาฏศิลป์ไทย งานหัตถกรรม และงานด้านคุณธรรมจริยธรรม ของเยาวชนซึ่งควรได้รับการส่งเสริมและอนุรักษ์ ด้วยหวังว่า สารคดีนี้จะเป็นประโยชน์ในการบันทึกประวัติศาสตร์หน้าหนึ่งของชุมชนและมีส่วนช่วยกระตุ้นจิตสำนึกของชาวบ้านให้เล็งเห็นคุณค่าของกลุ่มอนุรักษ์ดนตรีไทยและวัฒนธรรม อันจะนำไปสู่การระดมความร่วมมือและการสนับสนุนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กลุ่มอนุรักษ์คนตรีไทยและวัฒนธรรมให้เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป
2. เพื่อกระตุ้น และปลูกจิตสำนึกของชาวบ้าน ให้เห็นถึงความสำคัญและคุณค่าของวงคนตรีไทยและวัฒนธรรม
3. เพื่อระดมความร่วมมือจากชาวบ้านและบุคคลภายนอกที่สนใจให้สนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มอนุรักษ์คนตรีไทยและวัฒนธรรม

การดำเนินการ

1. ประชุมบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
2. ลงพื้นที่เพื่อรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น อาจารย์ผู้ริเริ่มกิจกรรม ผู้ให้การสนับสนุน ชาวชนที่เป็นนักดนตรีของวงคนตรี ผู้ที่สนใจงานด้านนาฏศิลป์ หัตถกรรม และด้านคุณธรรม จริยธรรม ผู้ปกครอง เจ้าอาวาส
3. วางแผนการผลิตรายการสารคดี กำหนดหน้าที่รับผิดชอบ
4. ติดต่อประสานงาน จัดเตรียมการถ่ายทำ
5. กำหนดแนวทางการนำเสนอเนื้อหา เขียนบทโทรทัศน์
6. ลงมือถ่ายทำรายการ
7. ตัดต่อ บันทึกเสียง
8. นำไปเผยแพร่

ขั้นตอนการดำเนินงานและระยะเวลา

รายละเอียดการดำเนินงาน	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค. 45
1. ประชุมลงพื้นที่ข้อมูล	←→					
2. วางแผนการถ่ายทำ		←→				
3. เขียนบท เตรียมสถานที่ อุปกรณ์		←→				
4. ถ่ายทำ			←→		←→	
5. ตัดต่อ บันทึกเสียง				←→		
6. แก้ไข ปรับปรุง						←→
7. เผยแพร่						←→
8. เขียนรายงานสรุป						←→

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. กลุ่มอนุรักษ์คนตรีไทยและวัฒนธรรม เป็นที่รู้จักกัน โดยทั่วไป
2. ชาวบ้านในชุมชน ตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของวงดนตรีไทยและวัฒนธรรม
3. ชาวบ้านมีทัศนคติที่ดีต่อวงดนตรี และสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มอนุรักษ์คนตรีไทยและวัฒนธรรม
4. ชาวชนเกิดความสนใจในการเล่นดนตรีไทยอันเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และเป็นการสร้างชื่อเสียงแก่ชุมชนอีกทางหนึ่ง

ผลการดำเนินงาน (กำลังอยู่ในระหว่างดำเนินการ)

ได้ใช้สื่อ VDO รวบรวมและติดตามกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินงานในกลุ่มอนุรักษ์คนตรีไทยทั้งหมดเป็นระยะ ๆ และนำออกถ่ายทอดให้ชุมชนได้รับทราบในโอกาสต่าง ๆ เช่น การประชุมของกลุ่มหมู่บ้าน ทำให้ชุมชนเกิดความเข้าใจและภาคภูมิใจในบุตรหลานของตน ทำให้ชุมชนให้การสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มมากขึ้น

โครงการส่งเสริมการปฏิบัติธรรมและศาสนพิธี

ผู้รับผิดชอบโครงการ รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ สุโกศล

หลักการและเหตุผล

การกระทำกิจการใดหากไม่มีสติเป็นตัวกำกับแล้ว จะไม่สามารถบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ได้ ดังนั้นการส่งเสริมการปฏิบัติธรรม เพื่อให้มีคุณธรรม จริยธรรม จึงควรฝึกหัดให้มีสติเป็นตัวกำกับ เพราะสติเป็นสิ่งที่จะนำเอาความรู้ที่ได้ศึกษาและจดจำนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์นำไปสู่การเกิดปัญญาในที่สุด ในอดีตผู้ใหญ่จะไปสวดมนต์ที่วัดในวันพระ และมักจะมีลูกหลานติดตามไปด้วยเป็นการปลูกฝังความใกล้ชิดกับวัดให้เด็กได้ซึมซับการฝึกจิตให้มีสติตั้งแต่เด็ก ทำให้เด็กมีหลักในการดำรงชีวิตประกอบทั้งที่ตำบลเสมานี้มีพระนอนที่เป็นจุดรวมความเคารพศรัทธาที่มีในพระพุทธศาสนาและยังคงมีการรวมตัวของผู้แก่ผู้เฒ่าที่มาสวดมนต์ทำวัตรในวันธรรมสวนะที่วัดธรรมจักรเสมาราม (วัดคลองขวาง) แห่งนี้ ดังนั้นคณะทำงานจึงได้ประสานกับผู้ใหญ่บ้านคลองขวางในการเชิญชวนชาวบ้านให้เริ่มต้นในวันเข้าพรรษาที่จะถึงนี้ ตั้งจิตที่จะมาสวดมนต์ที่วัดทุกวันพระ และให้ผู้ใหญ่ชวนลูกหลานอย่างน้อย 1 คน มาวัดด้วยเพื่อปลูกฝังให้เด็กเกิดความใกล้ชิดกับวัดและซึมซับวิธีการฝึกสติจากบรรพบุรุษที่ทำสืบทอดกันมา

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติธรรมให้มีคุณธรรม จริยธรรมที่มีอยู่ให้มั่นคงต่อไป
2. เพื่อปลูกฝังเด็กรุ่นใหม่ให้มีความใกล้ชิดกับวัด และซึมซับการปฏิบัติธรรมเพื่อให้มีคุณธรรม จริยธรรม ที่ดีงามตามที่บรรพบุรุษทำสืบทอดกันมา

ขอบเขตการดำเนินการ

ส่งเสริมและสนับสนุนการสวดมนต์ทำวัตรเย็น ในวันธรรมสวนะที่วัดธรรมจักรเสมาราม ในช่วงเข้าพรรษาและทำต่อเนื่องเมื่อออกพรรษาแล้วก็ตาม

การดำเนินงาน

1. มหาวิทยาลัยได้สนับสนุนในการหาหนังสือสวดมนต์ทำวัตรเย็นเพื่อให้ผู้ที่มาร่วมหนังสือประกอบการสวดมนต์
2. สนับสนุนน้ำปานะ (น้ำหวาน) หลังจากเสร็จการสวดมนต์ทำวัตรเย็น
3. สนับสนุนการฝึกเด็กรุ่นใหม่ให้สามารถเข้าใจศาสนพิธีและทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำการปฏิบัติของฆราวาสในพิธีกรรมทางศาสนา เช่น ตั้งโต๊ะหมู่บูชา การอาราธนาศีล อาราธนาธรรม เป็นต้น

ระยะเวลาดำเนินงาน

สิงหาคม 2545 - สิงหาคม 2546

ผลผลิต

1. มีเด็กที่เข้าใจศาสนพิธีและสามารถดำเนินการในฝ่ายฆราวาส เมื่อมีพิธีกรรมทางศาสนาได้
2. มีเด็กที่ได้รับการเชิญชวนมาร่วมสวดมนต์กับผู้ใหญ่ในวันธรรมสวนะ ที่วัดธรรมจักรเสมาราม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. การรวมกลุ่มของผู้ใหญ่ในการทำวัตรเย็นจะคงอยู่ต่อเนื่องไป
2. ปู่ย่ามั่งคั่งให้มีความใกล้ชิดกับวัดและซึมซับวิธีการฝึกสติจากบรรพบุรุษสืบทอดต่อไป
3. ปู่ย่ามั่งคั่งการปฏิบัติธรรมเพื่อให้มีคุณธรรม จริยธรรม ความอ่อนน้อม และฝึกให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับศาสนพิธี เพื่อจะได้เป็นผู้นำเมื่อมีกิจกรรมในอนาคต

งบประมาณ

1. ค่าหนังสือทำวัตรสวดมนต์ 30 บาท x 200 เล่ม	= 6,000 บาท
2. ค่าน้ำปานะ (น้ำหวาน) หลังจากทำวัตรสวดมนต์ 250 บาท/ครั้ง	= 12,000 บาท
3. ค่าวิทยากรฝึกอบรมศาสนพิธี	= 6,000 บาท
4. ค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมฝึกอบรม	= 15,000 บาท
5. ค่าตอบแทนพระ	= 5,000 บาท
6. ค่าตอบแทนการลงพื้นที่ชุมชน 310 บาท/วัน	= 5,000 บาท
7. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	= 1,000 บาท
รวมทั้งสิ้น	= <u>50,000</u> บาท

(ทั้งนี้ขออภัยทุกรายการ)

ผลการดำเนินงาน (กำลังอยู่ในระหว่างดำเนินการ)

1. การรวมกลุ่มของผู้ใหญ่ทำวัตรเย็นตลอดช่วงเข้าพรรษา มีผู้มาร่วมโดยเฉลี่ย 34 คน/ครั้ง
2. มีเด็กมาร่วมสวดมนต์โดยเฉลี่ย 6 คน/ครั้ง
3. กำลังฝึกฝนเด็กเกี่ยวกับศาสนพิธี

โครงการจากคนตรีไทยสู่สุขภาพดีถ้วนหน้า :- ไม้พลองกลองยาว

- ผู้รับผิดชอบโครงการ :-
1. รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวณีย์ รัตนพานี
  2. อาจารย์ ดร.วารี วิชาญา
  3. อาจารย์บุญปรุงร สมพงษ์
  4. นางสมกิม คอยสูงเนิน
- วิทยากร :-
1. อาจารย์วรพล คงวิจิตร
  2. นางปรารค์ทอง เวียงฤกษ์ชัย

หลักการและเหตุผล

กลุ่มอนุรักษ์คนตรีไทยและวัฒนธรรม ได้ดำเนินการมาระยะหนึ่งแล้วและนักเรียนโรงเรียนบ้านโป่งที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความสามารถในการบรรเลงคนตรีไทยได้ในระดับแนวหน้าของจังหวัดนครราชสีมา และเป็นกลุ่มที่เป็นศูนย์รวมของนักเรียนบ้านโป่ง และเด็กในชุมชนได้เป็นอย่างดี ทำให้นักเรียนมาร่วมกลุ่มกันเล่นและฝึกซ้อมคนตรีไทยอยู่เป็นประจำ ทางผู้ดำเนินการกลุ่มเล็งเห็นว่าน่าจะหาทางสนับสนุนให้ผู้ใหญ่และผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม ๆ ด้วย เพื่อให้เด็กและผู้ใหญ่ได้ทำกิจกรรมร่วมกันอันจะทำให้ลดช่องว่างระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้วัฒนธรรมต่าง ๆ เช่น การเอื้ออาทรกัน การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และวัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน จากการทำกิจกรรมของผู้ใหญ่ได้โดยตรง เป็นต้น ทางคณะผู้ดำเนินการจึงเสนอให้นำคนตรีไทย ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเป็นประจำอยู่แล้วมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพของเด็ก ผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ โดยจัดทำ โครงการจากคนตรีไทยสู่สุขภาพดีถ้วนหน้า :- ไม้พลองกลองยาว ซึ่งเป็นกิจกรรมเข้าจังหวะ ที่ทั้งเด็กและผู้ใหญ่สามารถเข้าร่วม กิจกรรมนี้ได้ ซึ่งจะส่งผลให้ชุมชนมีสุขภาพดีถ้วนหน้า

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เด็ก ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ ได้รับประโยชน์โดยตรงจากผลงานของกลุ่มอนุรักษ์คนตรีไทยและวัฒนธรรม และจะส่งผลให้ทุกคนมีสุขภาพดีถ้วนหน้าทั้งร่างกาย และจิตใจ
2. เพื่อให้เด็ก ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่มอนุรักษ์ฯ อันจะทำให้ทุกฝ่ายเกิดความภาคภูมิใจซึ่งกันและกัน และผู้ใหญ่อจะช่วยเหลือให้ความอบอุ่นกับเด็ก ๆ ที่เข้าร่วมกิจกรรม

การดำเนินงาน

1. นักเรียน ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ เข้าร่วมกิจกรรมเข้าจังหวะ เพื่อสุขภาพ ทุกวันจันทร์ พุธ และศุกร์ เวลา 16.00 – 17.00 น. เป็นเวลา 3 เดือน
2. มีการถ่ายทำสื่อตั้งแต่เริ่มกิจกรรม ระหว่างทำกิจกรรมและช่วงท้ายของกิจกรรม
3. มีการแสดงผลงาน
4. มอบวุฒิบัตร
5. ประเมินผลโครงการ
6. เขียนรายงาน

ขั้นตอนการดำเนินงานและระยะเวลา

รายละเอียดการดำเนินงาน	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค. 46
1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น	↔			
2. จัดทำโครงการและแผนปฏิบัติการ	↔			
3. เริ่มดำเนินกิจกรรม	↔			
4. จัดการถ่ายทำสื่อและผลิตสื่อ	↔	↔	↔	↔
5. การแสดงผลงาน			↔	↔
6. ประเมินผลโครงการ			↔	↔
7. เขียนรายงาน			↔	↔

งบประมาณ

1. ค่าตอบแทนวิทยากร 250 บาท x 12 ครั้ง = 3,000 บาท
  2. ค่าเครื่องคั้มและขนมสำหรับผู้เข้าร่วมกิจกรรม
50 คน x 5 บาท x 12 ครั้ง = 3,000 บาท
  3. ค่าวัสดุสำหรับการจัดทำกิจกรรม = 20,000 บาท
  4. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ = 4,000 บาท
- รวมเป็นเงิน = 30,000 บาท

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถผสมผสานระหว่างดนตรีไทยกับการออกกำลังกายได้อย่างสนุกสนาน
2. เด็กและผู้ใหญ่เข้ามาทำกิจกรรมร่วมกันในวัด ซึ่งจะเป็นการฟื้นฟูวัฒนธรรมของไทยแต่ดั้งเดิม
3. ชุมชนเกิดความรัก สามัคคี และสุขภาพดีถ้วนหน้า

ผลการดำเนินงาน (กำลังอยู่ในระหว่างดำเนินการ)

1. มีเด็ก ผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ประมาณ 50 คน เข้าร่วม โครงการ
2. เป็นกิจกรรมที่ชุมชนร่วมกันจัดการด้วยตนเอง โดยมีมหาวิทยาลัยให้การสนับสนุน

กิจกรรม “สื่อเพื่ออนุรักษ์และส่งเสริมวงดนตรีไทย”

ผู้รับผิดชอบโครงการ กลุ่มนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ หลักสูตรนิเทศศาสตร์

ประกอบด้วย

1. นางสาว พัทธรา	คูศรีพิทักษ์
2. นางสาว อัจฉริยา	พานใหม่
3. นางสาว ธนิกา	วงศ์พิทักษ์
4. นางสาว ขนิษฐา	ธนบัตร
5. นางสาว อนุรีย์	บุญสม

ที่ปรึกษาโครงการ รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวณีย์ รัตนพานี

หลักการและเหตุผล

ตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน เป็นแหล่งอารยธรรมเก่าแก่แห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมได้ เนื่องจากมีโบราณวัตถุสถานที่สำคัญและทรงคุณค่าจำนวนมาก คณะผู้ดำเนินการเล็งเห็นถึงศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวของพื้นที่ดังกล่าว จึงกำหนดแนวทางส่งเสริมและเผยแพร่ทรัพยากรในท้องถิ่นอันสามารถสร้างชื่อเสียงให้กับตำบลเสมา อำเภอสูงเนินได้

จากการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลในชุมชน คณะผู้ดำเนินการมีโอกาสดูแลเห็นความสามารถทางดนตรีไทยของ “กลุ่มอนุรักษ์ดนตรีไทยและวัฒนธรรมไทย” อันเป็นวงดนตรีไทยของเยาวชนในท้องถิ่น ซึ่งมีอายุ 9-12 ปี ที่ล้วนแล้วแต่มาจากครอบครัวที่แตกแยกแต่สามารถใช้ดนตรีในการหล่อหลอมกลมเกลียวจิตใจได้ และมีมือในการเล่นดนตรีไทยอยู่ในขั้นดีเป็นที่ยอมรับของผู้ที่มีโอกาสได้รับฟัง ซึ่งทางคณะผู้ดำเนินการเห็นว่า สามารถนำมาใช้เป็นจุดขาย และนำมาสร้างเป็นเอกลักษณ์ของตำบลเสมาได้

กลุ่มอนุรักษ์ดนตรีไทยและวัฒนธรรมไทย เกิดจากความศรัทธาเริ่มของอาจารย์ วราพล คงวิจิตร โดยการสนับสนุนของผู้ใหญ่สงัด สระสูงเนิน และเจ้าอาวาสวัดบ้านโป่ง โดยมีเจตนารมณ์ในการให้เยาวชนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ อันจะช่วยเป็นการลดปัญหาเยาวชนเสพติดหรือการประพฤติตนในทางที่ไม่เหมาะสม

อย่างไรก็ตาม จากผลการดำเนินกิจกรรมที่ผ่านมา ปัญหาสำคัญในการดำเนินงานของกลุ่มอนุรักษ์ดนตรีไทย คือ การขาดการสนับสนุนจากชาวบ้าน โดยเฉพาะผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งไม่เห็นถึงความสำคัญของวงดนตรีดังกล่าว และไม่ต้องการให้ลูกหลานมาฝึกซ้อมดนตรี ด้วยเกรงจะเสียการเรียน ทั้งที่การฝึกซ้อมกระทำในเวลาพักกลางวัน หรือภายหลังจากเลิกเรียน ดังนั้นเนื่องจากขาดการสนับสนุนจากชาวบ้านดังกล่าว ทำให้ทางกลุ่มไม่มีงบประมาณสำหรับการดำเนิน

การ เช่น ยังไม่มีเครื่องดนตรีเป็นของตนเอง ไม่มีสถานที่ฝึกซ้อมเป็นของตนเอง งบประมาณสนับสนุนเพียงบางส่วน ได้มาจากผู้ปกครองซึ่งมีลูกหลานร่วมอยู่ในวงดนตรีนั้น

คณะผู้ดำเนินการเล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้วางแนวทางที่จะสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มอนุรักษ์ดนตรีไทย เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของชาวบ้านและให้เกิดความตระหนักว่า วงดนตรีไทยของเยาวชนชุดนี้คือสมบัติของชุมชน และเพื่อให้เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปของสาธารณชน อันจะนำไปสู่การเป็นส่วนสนับสนุนแหล่งท่องเที่ยวได้อีกทางหนึ่ง และยังเป็นประโยชน์ต่อเยาวชนที่จะใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และต่อท้องถิ่นของตน รวมทั้งยังเป็นการอนุรักษ์และสืบทอดศิลปะอันเป็นมรดกของไทยได้อีกทางหนึ่งอีกด้วย โดยแนวทางที่คณะผู้ดำเนินการได้กำหนด คือ การผลิตรายการสารคดีโทรทัศน์เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา และความสามารถของวงดนตรีนี้ เพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งในการเผยแพร่สู่สาธารณะ มอบให้กับชุมชน เพื่อเป็นความภาคภูมิใจ และยังสามารถใช้นำเสนอเนื่องในงานประเพณีหรือกิจกรรมของท้องถิ่น โดยในสารคดีจะกล่าวถึงความเป็นมา วัตถุประสงค์ในการก่อตั้ง ปัญหาที่ประสบ และความสามารถในการแสดงดนตรีของเยาวชนซึ่งควรได้รับการส่งเสริมและอนุรักษ์ ด้วยหวังว่า สารคดีนี้จะเป็นประโยชน์ในการบันทึกประวัติศาสตร์หน้าหนึ่งของชุมชนและมีส่วนช่วยกระตุ้นจิตสำนึกของชาวบ้านให้เล็งเห็นคุณค่าของกลุ่มอนุรักษ์ดนตรีไทยต่อไป อันจะนำไปสู่การระดมความร่วมมือและการสนับสนุนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กลุ่มอนุรักษ์ดนตรีไทย ให้เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป
2. เพื่อกระตุ้น และปลูกจิตสำนึกของชาวบ้าน ให้เห็นถึงความสำคัญและคุณค่าของวงดนตรีไทย
3. เพื่อระดมความร่วมมือจากชาวบ้านและบุคคลภายนอกที่สนใจให้สนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มอนุรักษ์ดนตรีไทย

ลักษณะการดำเนินการ

1. ประชุมบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
2. ลงพื้นที่เพื่อรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น อาจารย์ผู้ริเริ่มกิจกรรม ผู้ให้การสนับสนุน เยาวชนที่เป็นนักดนตรีของวงดนตรี ผู้ปกครอง เจ้าอาวาส
3. วางแผนการผลิตรายการสารคดี กำหนดหน้าที่รับผิดชอบ
4. ติดต่อประสานงาน จัดเตรียมการถ่ายทำ
5. กำหนดแนวทางการนำเสนอเนื้อหา เขียนบทโทรทัศน์
6. ลงมือถ่ายทำรายการ

7. ติดต่อ บันทึกเสียง
8. นำไปเผยแพร่

ระยะเวลาและขั้นตอนการดำเนินงาน

รายละเอียดการดำเนินงาน	กรกฎาคม					สิงหาคม				กันยายน			
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	4
1.ประชุม ลงพื้นที่ เก็บข้อมูล	→												
2.วางแผนการถ่ายทำ			→										
3.เขียนบท เตรียมสถานที่ อุปกรณ์				→									
4.ถ่ายทำ						→							
5.ติดต่อ บันทึกเสียง							→						
6.แก้ไข ปรับปรุง										→			
7.เผยแพร่												→	
8.เขียนรายงาน สรุป													→

งบประมาณ

1. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	3,000	บาท
2. ค่าถ่ายเอกสาร โทรศัพท์ โทรสาร	2,000	บาท
3. ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคนิค วันละ 1000 บาท X 2 วัน	2,000	บาท
4. ค่าเบี้ยเลี้ยงนักศึกษา วันละ 60 บาท X 5 คน จำนวน 10 วัน	3,000	บาท
5. ค่าเช่าอุปกรณ์ถ่ายทำนอกสถานที่ ชั่วโมงละ 280 บาท จำนวน 10 ชั่วโมง	2800	บาท
6. ค่าอุปกรณ์ประกอบการถ่ายทำสารคดี	2,000	บาท
7. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	1,000	บาท
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น	15,800	บาท

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. กลุ่มอนุรักษ์คนตรีไทย เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป
  2. ชาวบ้าน ในชุมชน ตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของวงดนตรีไทย
  3. ชาวบ้านมีทัศนคติที่ดีต่อวงดนตรี และให้สนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มอนุรักษ์คนตรีไทย
  4. เยาวชนเกิดความสนใจในการเล่นคนตรีไทยอันเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และเป็นการสร้างชื่อเสียงแก่ชุมชนอีกทางหนึ่ง
-

งบประมาณ

งบประมาณที่ได้รับอนุมัติ 500,000 + 475,000 = 975,000 บาท

ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง โครงการ 1 และ 3 (ถึงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2545)

1. ค่าใช้จ่ายในการประชุมบุคลากรให้เข้าใจการทำงานกับชุมชน (อบรม AIC ที่โรงแรมจุลดิศ เขาใหญ่)	39,975.31	บาท
2. ค่าใช้จ่ายในการประชุมทำแผนชุมชน (10 ก.ค. 45)	6,970.00	บาท
ค่าใช้จ่ายในการประชุมทำแผนชุมชน (4 ก.ย. 45)	1,500.00	บาท
3. ค่าใช้จ่ายในการประชุม ณ ศาลากลาง จ.นครราชสีมา (6-7 มิ.ย. 45)	4,183.00	บาท
4. ค่าใช้จ่ายในการประชุมเวทีประชาคม	34,216.50	บาท
5. ค่าตอบแทนบุคลากรลงพื้นที่ชุมชน	37,640.00	บาท
6. ค่าตอบแทนผู้เตรียมงานการประชุม, จักรวาทประชาคม, ล่วงเวลาผลิตสื่อวีดิทัศน์	9,420.00	บาท
7. ค่าใช้จ่ายโครงการมีคฤหะศกน้อย	67,520.00	บาท
8. ค่าใช้จ่ายโครงการประชุมปฏิบัติการเพิ่มศักยภาพ พัฒนาสตรีหมู่บ้าน	17,900.00	บาท
9. ค่าใช้จ่ายโครงการสื่อเสริมความรู้ ชุมชน เกี่ยวกับอาชีพเสริม	22,660.00	บาท
10. ค่าใช้จ่ายโครงการสื่อเสริมความรู้ ชุมชน เกี่ยวกับกฎหมายจราจร สำหรับชาวบ้าน	18,660.00	บาท
11. ค่าใช้จ่ายโครงการสื่อเพื่ออนุรักษ์และส่งเสริมวงดนตรีไทย	15,800.00	บาท
12. ค่าใช้จ่ายโครงการส่งเสริมการปฏิบัติธรรม และศาสนพิธี	8,999.00	บาท
13. ค่าใช้จ่ายในการประสานงานโครงการ	25,000.00	บาท
14. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปประชุมของทบวงมหาวิทยาลัย (รศ.ดร.เกษม , รศ.ดร.ทัศนีย์)	2,570.00	บาท
15. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปสัมมนาที่ขอนแก่น (ดร.ทรงกต)	3,330.00	บาท
16. ค่าใช้จ่ายวัสดุสำนักงานและสาธารณูปโภค	6,967.00	บาท
17. ค่าน้ำมัน	2,085.00	บาท
18. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (อาหาร, ของว่าง, เครื่องดื่มในการแข่งขันกีฬา โรงเรียนกลุ่มเสมานคร ฯ)	<u>3,659.50</u>	บาท
รวม	<u>329,055.31</u>	บาท
ค่าใช้จ่ายผูกพันที่ดำเนินการต่อเนื่องอยู่	645,944.69	บาท
รวมทั้งสิ้น	975,000.00	บาท

รายงานผลการดำเนินงาน โครงการที่ 5
 “โครงการฝึกอบรมหรือฟื้นฟูความรู้ ทักษะของบัณฑิต และการทำงานกับชุมชน
 ในพื้นที่โครงการนาร่อง ภายใต้ระบบเครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน”
 ชุมชนตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

---

1. หลักการและเหตุผล

จากสภาพปัญหาที่บัณฑิตว่างงานค่อนข้างมาก รัฐบาลและทบวงมหาวิทยาลัยจึงมีนโยบายที่จะให้บัณฑิตกลับคืนถิ่นเข้าไปทำงานในชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเป็นผู้ประสานงานระหว่างชุมชนกับองค์กรภายนอก การจัดระบบการเรียนรู้ การค้นคว้าวิจัย และการพัฒนาชุมชน ที่เป็นความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน ตลอดจนโครงการต่างๆ ที่รัฐสนับสนุนให้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้เครือข่ายของการพัฒนาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ยังผลให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชน

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้บัณฑิตที่ว่างงานได้รับการฝึกอบรมฟื้นฟู ความรู้ ทักษะในเรื่องการทำงานกับองค์กรชุมชนหรือองค์กรประชาชนในท้องถิ่น และเข้าไปปฏิบัติงานในพื้นที่โครงการนาร่อง ตำบลเสมา
- 2.2 เพื่อให้บัณฑิตที่ผ่านการฝึกอบรมได้เข้าไปทำงานกับชุมชนในโครงการระบบเครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน สามารถประสานติดตามการดำเนินงานของโครงการต่างๆ ของมหาวิทยาลัยในชุมชนนาร่อง

3. วิธีการดำเนินงาน

- 3.1 บัณฑิตที่ได้รับการคัดเลือกให้ไปปฏิบัติงานชุมชน เข้าฝึกอบรมโดยทบวงมหาวิทยาลัย
- 3.2 บัณฑิตเข้าชุมชน เพื่อดำเนินงานและเรียนรู้ ประสานงานกับชุมชนตามที่ได้รับการฝึกอบรม และสถาบันการศึกษากำหนด
- 3.3 รายงานและปรึกษากับอาจารย์ที่ดูแลเป็นระยะๆ
- 3.4 สรุปรายงาน
- 3.5 ทำรายงาน

4. ผลที่ได้รับ (Outcome)

- 4.1 บัณฑิตมีความสามารถในการทำงานกับองค์กรชุมชนหรือองค์กรประชาชนในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี และมีประสิทธิภาพ
- 4.2 บัณฑิตเกิดกระบวนการเรียนรู้ การวิจัย หรือการพัฒนาในด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้าน เพื่อไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ หรือการเกิดความคิดในการแก้ไขปัญหา หรือการสนองตอบตามความต้องการของชุมชน

5. ผลผลิต (Out put)

บัณฑิตจำนวน 2 คน เกิดกระบวนการเรียนรู้ มีทักษะในการทำงาน ประสานงานกับองค์กรชุมชน และองค์กรเอกชนในท้องถิ่น และสามารถสนองตอบตามความต้องการของชุมชน

6. งบประมาณโครงการตามที่ย้ายจริง

งบประมาณที่ได้รับอนุมัติ	76,320 บาท
งบประมาณที่ย้ายจริง (พ.ค.-ค.ค. 45)	76,320 บาท

รายการค่าใช้จ่ายจริง
โครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของชุมชนและสตรีมธุรกิจฐานราก
(โครงการ 5)

76,320 บาท

งบประมาณ

ลำดับ	รายการจ่าย	จำนวนเงิน
1.	ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานบัณฑิต เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2545	12,720
2.	ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานบัณฑิต เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2545	12,720
3.	ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานบัณฑิต เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2545	12,720
4.	ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานบัณฑิต เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2545	12,720
5.	ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานบัณฑิต เดือน กันยายน พ.ศ. 2545	12,720
6.	ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานบัณฑิต เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2545	12,720
	รวมค่าใช้จ่าย	76,320

โครงการวิจัยในการจัดชุมชนเป็นห้องปฏิบัติการทางวิชาการ
ภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง
โดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ชื่อโครงการวิจัย	การปรับวิกฤตให้เป็นโอกาสในการนำขยะมาทำให้มีมูลค่าเพิ่ม
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
ผู้ประสานงาน	รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ ตูโกศล สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 111 ถนนมหาวิทยาลัย ตำบลสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000 โทรศัพท์ 0-4422-4356, 0-4422-4187-8, 09-5795850 โทรสาร 0-4422-4185 E-mail lassanee@ccs.sut.ac.th
พื้นที่ดำเนินการ	1. ตำบลไทยสามัคคี (โรงเรียนไทยสามัคคี และโรงเรียนบุไผ่) อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา 2. ตำบลเสมา (โรงเรียนบ้านทะเล และโรงเรียนบ้านแก่นท้าว) อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

หลักการและเหตุผล

ปัญหาของชุมชนที่เติบโตขึ้นในปัจจุบันปัญหาหนึ่งคือ ปัญหาเกี่ยวกับการกำจัดขยะ ซึ่งภาครัฐต้องเสียงบประมาณในการกำจัดขยะเป็นจำนวนมากทั้งในด้านการหาพื้นที่รวบรวมขยะซึ่งมักจะได้รับการต่อต้านจาก ชุมชนใกล้เคียง การหาวิธีกำจัดขยะซึ่งจะต้องซื้ออุปกรณ์เครื่องมือราคาแพงจากต่างประเทศ เพื่อกำจัดขยะโดยไม่มีผลเป็นมลพิษต่อสภาพแวดล้อม ในการนี้ หากมีการวิเคราะห์พิจารณาสิ่งที่อยู่ในขยะให้ละเอียดจะเห็นได้ว่ายังมีสิ่งที่เป็นประโยชน์ที่สามารถนำมาทำให้มีมูลค่าเพิ่มได้ เป็นการลดปริมาณขยะที่จะต้องทำลายเปลี่ยนกลับไปมาให้มีมูลค่า สิ่งที่มีอยู่ในขยะอาจจำแนกได้เป็น 3 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

1. ขยะพวกพลาสติก ขวดน้ำพลาสติก ขวดแก้ว ฯลฯ ที่สามารถนำมา recycle ได้ เช่น พลาสติก นำมาหลอมทำภาชนะ ถังน้ำ แก้วพลาสติก และอื่น ๆ ได้
2. ขยะที่เป็นพวกสารอินทรีย์ย่อยสลายได้ เช่น เศษอาหาร พืช ผัก ผลไม้ เศษไม้ ใบหญ้า กิ่งไม้ กระดาษ ฯลฯ เหล่านี้สามารถนำมารวบรวมหมักให้มีการย่อยสลายเป็นปุ๋ยอินทรีย์สำหรับการกสิกรรม โดยไม่ต้องพึ่งพาปุ๋ยเคมีที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ ทำให้ได้ผลผลิตทางการเกษตรที่ไร้สารพิษไม่มีโทษต่อสุขภาพร่างกายทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค และลดมลพิษให้กับสิ่งแวดล้อม

3. ขยะที่เหลือจากส่วนที่ 1 และ 2 จะมีปริมาณที่ต้องกำจัดเหลืออยู่น้อยเมื่อเทียบกับขยะก่อนจำแนกส่ง ผลให้สามารถใช้อุปกรณ์เครื่องมือกำจัดขยะขนาดเล็ก ทำให้สิ้นเปลืองพลังงานในการกำจัดลดลง ในกรณี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีรูปแบบของเตาเผาขยะสำหรับชุมชนที่พร้อมจะถ่ายทอด ให้กับชุมชนนำไปสร้างเองได้

การดำเนินการเกี่ยวกับการกำจัดขยะในปัจจุบันมีการดำเนินการเป็นส่วน ๆ โดยขาดการประสานงานกันส่วนหนึ่งดำเนินการโดยกำจัดเผาทำลาย ส่วนหนึ่งดำเนินการรณรงค์ทำบุญอินทรีฯ ส่วนหนึ่งพยายามให้มีการแยกชนิดของขยะเพื่อนำมา recycle ได้ หากมีการปลูกจิตสำนึกให้กับชุมชนตั้งแต่ฐานรากโดยเริ่มจากในแต่ละครัวเรือนให้มองเห็นถึงปัญหาและการแก้ไขปรับวิกฤตให้เป็นโอกาสในภาพรวม กระตุ้นให้ชุมชนเห็นประโยชน์และร่วมกันดำเนินการแยกขยะที่จะทิ้ง นำมารวมกันในชุมชนเพื่อทำให้มีมูลค่าเพิ่มทั้งการขายเพื่อให้โรงงานไปทำ recycle และการหมักทำบุญอินทรีฯใช้เอง หากมีมากพอก็สามารถจำหน่ายนำรายได้เข้าสู่ชุมชนได้เช่นกัน ส่งผลให้มีขยะเหลือที่จะต้องทำลายน้อยลง ทำให้สภาพแวดล้อมดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. ปรับวิกฤตจากปัญหาการเพิ่มปริมาณขยะอย่างมากมาทำให้ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษทวีความรุนแรงมากขึ้นมาเป็นโอกาสโดยการนำขยะมาทำให้มีมูลค่าเพิ่มกลับสู่ชุมชน
2. เพื่อกระตุ้นให้ชุมชนระดับฐานรากตั้งแต่ระดับครอบครัวมีจิตสำนึก ร่วมกันพิจารณาถึงปัญหาของขยะ หาแนวทางแก้ไขและปรับให้ขยะเป็นสิ่งที่นำมูลค่ามาสู่ชุมชนได้
3. มีการดำเนินการเกี่ยวกับการกำจัดขยะ โดยเริ่มจากจิตสำนึกของประชากรจนกระทั่งการร่วมมือเพื่อให้ขยะเกิดมูลค่าทั้งการขายเพื่อนำไป recycle และการนำขยะที่ย่อยสลายได้ไปทำบุญอินทรีฯ

ขอบเขตของการศึกษา

1. ชุมชนที่จะดำเนินการ

เดิมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จะดำเนินโครงการวิจัยในพื้นที่ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมาเท่านั้น แต่จากการสำรวจพื้นที่ตำบลไทยสามัคคี พบว่าในตำบลไทยสามัคคี ประกอบด้วย 10 หมู่บ้าน มีองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคีดูแลพื้นที่ทั้งหมด จากการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลนั้น พบว่าในตำบลไทยสามัคคีมีการอยู่กันอย่างกระจายตัว (ครัวเรือนแต่ละหลังจะอยู่ห่างกันพอสมควร) ทำให้ไม่เกิดปัญหาทางด้านการจัดการขยะมูลฝอยโดยส่วนใหญ่จะจัดการขยะมูลฝอยกันเองในครัวเรือน ซึ่งอาจจะเป็นการนำไปเป็นอาหารสัตว์ การเผาและฝังกลบ เป็นต้น แต่ในชุมชนเองเกรงปัญหาขยะมูลฝอยที่จะมาจากการท่องเที่ยวของคนภายนอกที่จะมาในพื้นที่ จึงมีความต้องการที่จะให้มีการจัดการที่ถูกต้องเพื่อป้องกันปัญหาขยะมูลฝอยที่จะตามมาภายหลัง

ด้วยเหตุผลดังกล่าว และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้เลือก 2 พื้นที่ คือตำบลไทยสามัคคี และตำบลเสมา เป็นพื้นที่ดำเนินการอยู่แล้ว ดังนั้นจึงขยายโครงการโดยดำเนินการเพิ่มในพื้นที่ตำบลเสมาด้วยการสำรวจพื้นที่ตำบลเสนานั้น มีการกระจายใกล้เคียงชุมชนเมือง (ครัวเรือนแต่ละหลังจะอยู่ติดกัน) ทำให้เริ่มเกิดปัญหาทางด้านการจัดการขยะมูลฝอย เพราะในตัวของชุมชนเองไม่มีที่ทิ้งขยะมูลฝอยเป็นของตนเอง ดังนั้นเมื่อเกิดขยะมูลฝอยในครัวเรือนบางส่วน ก็นำไปทิ้งนอกเขตบ้านของตนเอง ดังจะเห็นได้จากตามข้างทางจะมีขยะมูลฝอยทิ้งกระจายทั่วไป จากปัญหาที่เกิดขึ้นองค์การบริหารส่วนตำบลจะเข้าไปดำเนินการไกล่เกลี่ย เมื่อมีประชาชนมาร้องเรียน เป็นครั้งคราวไป

2. การดำเนินงาน

- 2.1 มีการประชุมคณาจารย์ที่เกี่ยวข้องเพื่อทำความเข้าใจแนวทางของภารกิจที่จะดำเนินการในชุมชน
- 2.2 จัดเวทีประชาคม เพื่อให้ชุมชนฐานรากตั้งแต่ระดับประชากรในครอบครัวต่าง ๆ วิเคราะห์ปัญหาของชุมชน กระตุ้นให้มีจิตสำนึกเห็นปัญหาของชุมชนเกี่ยวกับขยะและร่วมกันหาแนวทางแก้ไข โดยปรับขยะให้สามารถนำมาทำประโยชน์และมีมูลค่าได้
- 2.3 ประสานกับหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีโครงการให้โรงเรียนต่าง ๆ ในจังหวัดดำเนินโครงการ “ธนาคารวัสดุเหลือใช้และทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ในโรงเรียน” โดยมีโรงเรียนบ้านแก่นท้าว โรงเรียนบ้านทะเล ตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน และโรงเรียนบ้านบุไผ่ โรงเรียนไทยสามัคคี ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว เป็นส่วนหนึ่งที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนนาร่อง ในการนี้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้ร่วมให้การสนับสนุนทำงานประสานเป็นเครือข่าย เพื่อให้โครงการเป็นรูปธรรมดำเนินการเริ่มต้นได้ โดยได้ประสานไปยังโรงเรียนบึงพลาญปราบ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ดำเนินการธนาคารขยะได้ผล โดยขออนุญาตนำโรงเรียนในโครงการนาร่องทั้ง 4 โรงเรียนไปศึกษาดูงานในวันที่ 15 กรกฎาคม 2545 รายละเอียดดังเอกสารแนบ
- 2.4 หลังจากการดูงานแล้ว มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ก็เป็นที่เล็งให้การสนับสนุนเพื่อให้ก่อตั้งธนาคารขยะได้สำเร็จ โดยการเข้าไปร่วมปรึกษาเกี่ยวกับสถานที่ตั้งธนาคารขยะ สนับสนุนอุปกรณ์ เช่น เครื่องชั่ง วัสดุต่อเติม และวัสดุเก็บของ เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้แนะนำเกี่ยวกับการหาบ้านรับซื้อขยะ recycle ในพื้นที่ด้วย
- 2.5 เพื่อเป็นการกระตุ้นจิตสำนึกและเก็บข้อมูล ได้มีการทำแบบสอบถามเพื่อให้ผู้ปกครองนักเรียนตอบจำนวน 1,330 ชุด ได้รับแบบสอบถามตอบกลับมา 762 ชุด คิดเป็นร้อยละ 57.29 จากนั้นจะได้ทำการวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป
- 2.6 เมื่อโครงการธนาคารขยะดำเนินการไปได้ระยะหนึ่ง จะมีการออกแบบสอบถามชุดที่ 2 เพื่อเป็นการกระตุ้นจิตสำนึกซ้ำและดูความคิดเห็นหรือความรู้ความเข้าใจที่เปลี่ยนไปว่าการที่ทำธนาคารขยะนั้น นักเรียนจะมีส่วนเปลี่ยนแปลงการจัดการขยะที่บ้านได้บ้างหรือไม่

- 2.7 ในส่วนของขยะอินทรีย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้สนับสนุนให้โรงเรียนทำแปลงสาธิตการหมักปุ๋ยอินทรีย์ตามธรรมชาติ เพื่อให้เป็นแนวทางสำหรับนักเรียนไปทำที่บ้านได้ โดยส่วนใหญ่ขยะจำพวกเศษอาหาร ทางโรงเรียนจะนำไปใช้เป็นอาหารสัตว์ เช่น เลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ ดังนั้นแปลงสาธิตจึงเป็นขยะจำพวกใบไม้ เศษไม้ที่ย่อยได้ ซึ่งจะไม่มีปัญหาค้านกลืนและแมลงวันรบกวนด้วย

ผลการดำเนินงาน (ถึงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2545)

1. ธนาคารขยะของทั้ง 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านแก่นท้าว โรงเรียนบ้านทะเลและโรงเรียนไทยสามัคคี ได้เริ่มดำเนินการและมีสถานที่ตั้งธนาคารเรียบร้อยแล้ว ส่วนโรงเรียนอนุไผ่นั้น มีการปรับห้องทำเป็นธนาคารขยะชั่วคราว และกำลังจะเริ่มเปิดรับฝากในเวลาอันใกล้
2. มีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน 762 ชุด ได้บันทึกผลลงในคอมพิวเตอร์แล้ว กำลังรอการวิเคราะห์ผลอยู่

งานที่จะดำเนินการต่อ

สืบเนื่องจากมีกรรมวิธีมากมายในการทำปุ๋ยอินทรีย์ ทั้งจากการใช้จุลินทรีย์ EM หรือจุลินทรีย์ที่มีตามธรรมชาติ ผสมกับขยะ และกากน้ำตาล หรือแม้กระทั่งการฝังกลบขยะย่อยสลายได้โดยวิธีธรรมชาติ ซึ่งแต่ละวิธีขึ้นกับรายละเอียดจุดประสงค์ ความสะดวกและระยะเวลาในการผลิตนั้น ๆ จึงจะทำการทดลองทำหมักปุ๋ยอินทรีย์โดยวิธีต่าง ๆ โดยใช้วัตถุดิบตั้งต้นเหมือนกัน และหาค่า pH, สารอินทรีย์จำพวกไนโตรเจน ฟอสฟอรัส โปแตสเซียม แคลเซียม แมกนีเซียม แมงกานีส, การหาความจุในการแลกเปลี่ยนไอออนบวก (Cation Exchange Capacity (CEC)) และจำนวนจุลินทรีย์รวม เปรียบเทียบลักษณะการหมัก และระยะเวลาที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ เพื่อเป็นข้อมูลทางเลือกในการทำปุ๋ยอินทรีย์ เช่น หากมีจุดประสงค์ที่ต้องการกำจัดขยะ โดยไม่ต้องการใช้เป็นปุ๋ยในระยะเวลาอันสั้นนัก หากเลือกวิธีฝังกลบธรรมชาติ ซึ่งจะไม่ยุ่งยากในการต้องไปหากากน้ำตาลหรือหัวเชื้อจุลินทรีย์มาใส่ นั่น ผลที่ได้จะมีความแตกต่างจากวิธีอื่นหรือไม่

ปัญหาและอุปสรรค

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลของตำบลเสมา ที่ต้องดูแลด้านขยะของชุมชนนั้น มีปัญหาติดขัดด้านงบประมาณ จึงยังไม่สามารถดำเนินการแก้ไขใดๆได้
2. ทางโรงเรียนมีภาระงานต่าง ๆ และกิจกรรมมากมาย ทำให้มีเวลาสำหรับธนาคารขยะได้ระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม ทางโรงเรียนก็ได้ฝึกและมอบหมายให้นักเรียนที่สนใจฝึกดำเนินการ โดยครูเป็นผู้ให้คำแนะนำและติดตามการดำเนินงานของธนาคาร

3. ปัญหาของขยะส่วนที่ต้องทำลาย เช่น ถูนมพลาสติก แก้วน้ำพลาสติกในโรงเรียน ซึ่งมีเป็นจำนวนมากนั้น ทางโรงเรียนยังต้องทำลายโดยวิธีเผา ซึ่งครูผู้รับผิดชอบก็ตระหนักถึงภาวะมลพิษที่จะเกิดขึ้นเช่นกัน จึงต้องการหาทางแก้ไขในส่วนนี้ให้ถูกต้อง ซึ่งก็จะต้องขึ้นกับงบประมาณในการดำเนินการด้วย

งบประมาณที่ใช้จ่าย (ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2545)

1. ค่าใช้จ่ายในการประชุมทำแผนการดำเนินงาน	=	2,790 บาท
2. ค่าใช้จ่ายในการดูงาน	=	8,090 บาท
3. ค่าใช้จ่ายสำหรับแบบสอบถามและการเก็บข้อมูล	=	10,100 บาท
4. ค่าใช้จ่ายในการติดตามผล	=	3,720 บาท
5. ค่าใช้จ่ายในการประสานงาน	=	15,000 บาท
6. ค่าตอบแทนลูกจ้างชั่วคราว	=	19,080 บาท
7. ค่าตอบแทนบุคลากรลงพื้นที่	=	16,820 บาท
8. ค่าวัสดุสำหรับธนาคารขยะ recycle	=	15,000 บาท
9. ค่าวัสดุสำนักงานและสาธารณูปโภค	=	300 บาท
10. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	=	2,650 บาท
11. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	=	<u>393</u> บาท
รวม	=	<u>93,943</u> บาท

งบประมาณผูกพันสำหรับงานที่ดำเนินการต่อเนื่อง = 536,057 บาท

งบประมาณที่ได้รับรวมทั้งสิ้น = 630,000 บาท

การประชุมสัมมนา
เรื่อง “การทำงานร่วมกับชุมชน”
วันที่ 6-7 มิถุนายน 2545

ณ โรงแรมเขาใหญ่รีสอร์ท แอนด์สปา โฮเทล (จูเลียส) อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

หลักการและเหตุผล

กรมที่รัฐบาลได้มีนโยบายเร่งด่วนที่จะเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ ทบวงมหาวิทยาลัยในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบ กำกับ ดูแล สถาบันอุดมศึกษาถึงเห็นถึงความสำคัญของเรื่องดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการสนับสนุนการสร้างเครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน (โครงการที่ 1) โครงการเสริมสร้างและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารสถาบันอุดมศึกษา (โครงการที่ 3) และโครงการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้และทักษะของบัณฑิต และผู้นำชุมชน (โครงการที่ 5) โดยมีพื้นที่ดำเนินการ 9 ภูมิภาค สำหรับภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ทบวงมหาวิทยาลัยได้มอบหมายให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เป็นแกนหลักในการประสานงานกับมหาวิทยาลัยเครือข่ายในภูมิภาค ซึ่งได้มีพื้นที่ดำเนินการใน 4 ชุมชน คือ

1. ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา
2. ตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา
3. ชุมชนลับแล ตำบลวารินชำราบ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี
4. ตำบลท่าซ่องเหล็ก อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

สำหรับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จะรับผิดชอบพื้นที่ 2 ชุมชนคือ ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว และตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา โดยมีคณาจารย์และบุคลากรจากสำนักวิชาต่างๆ ประมาณ 20 ท่าน ที่ให้ความสนใจเข้าร่วมโครงการดังกล่าว ในการนี้จึงเห็นควรมีการประชุมสัมมนาเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการทำงาน ประสานงานกับชุมชนและวางแนวทางการดำเนินการ อีกทั้งยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มคณะทำงานที่ต้องประสานร่วมมือกันในการทำงานกับชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้คณาจารย์ บุคลากรและผู้สนใจเข้าร่วมโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก ของทบวงมหาวิทยาลัย เข้าใจการทำงานร่วมกับชุมชน
2. ร่วมกันวางแนวทางการดำเนินงานร่วมกับชุมชน
3. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมโครงการ เพื่อประโยชน์ในการติดต่อประสานงานต่อไป

กำหนดการ

การประชุมสัมมนา เรื่อง “การทำงานร่วมกับชุมชน”

วันที่ 6-7 มิถุนายน 2545

ณ โรงแรมเขาใหญ่รีสอร์ท แอนด์สปา โฮเทล (จูเลียส) อำเภอป่าพะยอม จังหวัดนครราชสีมา

วันพฤหัสบดีที่ 6 มิถุนายน 2545

09.00-09.15 น.	ลงทะเบียน
09.15-09.20 น.	ผู้ประสานงานโครงการ กล่าวรายงาน
09.20-09.30 น.	อธิการบดี กล่าวเปิดการประชุม
09.30-10.30 น.	แนะนำกระบวนการ AIC
10.30-11.00 น.	พัก รับประทานอาหารว่าง
11.00-12.00 น.	ดำเนินการ AIC
12.00-13.00 น.	พัก รับประทานอาหารกลางวัน
13.00-14.30 น.	ดำเนินการ AIC (ต่อ)
14.30-15.00 น.	พัก รับประทานอาหารว่าง
15.00-16.30 น.	ดำเนินการ AIC (ต่อ)
16.30-17.30 น.	พักผ่อนตามอัธยาศัย
17.30-18.30 น.	พัก รับประทานอาหารเย็น
18.30-20.30 น.	จับเข่าใหญ่ส่องสัตว์ หรือกิจกรรมตามอัธยาศัย

วันศุกร์ที่ 7 มิถุนายน 2545

08.30-10.00 น.	ดำเนินการ AIC (ต่อ)
10.00-10.30 น.	พัก รับประทานอาหารว่าง
10.30-12.00 น.	ดำเนินการ AIC (ต่อ)
12.00-13.00 น.	พัก รับประทานอาหารกลางวัน
13.00-14.30 น.	สรุปแนวทางการดำเนินงานร่วมกับชุมชน และปิดการประชุม
14.30 น.	เดินทางกลับ

รายงานการประชุมสัมมนาการวิเคราะห์พื้นที่
โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก
กรณีชุมชน ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

1. สถานที่

- 1.1 หน่วยบริการวิชาการแก่ชุมชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
1.2 อบต. ไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

2. วันที่ 11 – 13 มิถุนายน 2545

3. กำหนดการประชุมการสัมมนา

วันอังคารที่ 11 มิถุนายน 2545	08.30 – 08.50	ลงทะเบียน ณ หน่วยบริการวิชาการแก่ชุมชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
	08.50 – 09.00	ประธานกล่าวเปิดการประชุม
	09.00 – 10.00	ความเป็นมาของโครงการ
	10.00 – 11.00	กระบวนการและวิธีการทำงาน
	11.00 – 12.00	การวิเคราะห์พื้นที่
	12.00 – 13.00	พักรับประทานอาหารเที่ยง
	13.00 – 16.30	การวิเคราะห์พื้นที่ (ต่อ)
วันพุธที่ 12 มิถุนายน 2545	08.30 – 10.30	เดินทางเข้าพื้นที่ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว
	10.30 – 15.00	แยกกลุ่มเพื่อสำรวจพื้นที่และเก็บข้อมูลที่ต้องการ
	15.00 – 17.00	สรุปผล และนำเสนอข้อมูล การเก็บข้อมูลของแต่ละกลุ่ม
วันพฤหัสบดีที่ 13 มิถุนายน 2545	08.30 – 12.00	ระดมความคิดเห็น สรุปความต้องการของชุมชน และเป้าหมายการดำเนินการ
	12.00 – 13.30	รับประทานอาหารเที่ยงและเดินทางกลับ

4. รายชื่อผู้เข้าประชุม

ลำดับที่	ชื่อ -สกุล	หน่วยงาน
1	รศ.ดร.กนก ผลารักษ์	สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร (ประธาน)
2	ผศ.ดร.รวิชัย ทิมชุมเหิธร	สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร
3	อ.ดร.โสภณ วงศ์แก้ว	สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร
4	อ.ดร.โชคชัย วนภู	สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร
5	อ.ดร.สุกฤทัย ไทยอุดม	สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน
6	ผศ.ทรงพร ทาเจริญศักดิ์	สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม
7	รศ.ดร.ทัศนีย์ สุโกศล	สำนักวิชาวิทยาศาสตร์
8	อ.ดร.วิไลรัตน์ ถิ่นนันทศักดิ์ศรี	สำนักวิชาวิทยาศาสตร์
9	รศ.ดร.อรรณพ วราฮ์สวัสดิ์	สำนักวิชาวิทยาศาสตร์
10	อ.นิติน สิทธิธรรม	สำนักวิชาแพทยศาสตร์
11	อ.ณัฐวิ ชั่งชัย	สำนักวิชาแพทยศาสตร์
12	อ.ชินจิต ชาญชิตปรีชา	สำนักวิชาแพทยศาสตร์
13	อ.ดร.ฉัตรชัย โชคิชูรยางกูร	สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์
14	นายเกียรติพงษ์ ศรีสว่าง	นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม
15	นายตานวัฒน์ ผลชิงชัย	ปลัดอำนวยการอำนวยการอำนวยการ
16	นายวีระพงษ์ พงษ์บุญ	ปลัดฝ่ายปกครองอำนวยการอำนวยการ
17	นายสมพงษ์ ชัยเจริญ	เกษตรอำนวยการอำนวยการ
18	นางวิไลวรรณ ไกรโศคา	พัฒนาการอำนวยการอำนวยการ
19	นายสมศักดิ์ ว่างคาล	ประธานกรรมการบริหาร อบต. ไทยสามัคคี
20	นางอรุณญา พิธิษฐวนิช	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี
21	นายสุรศักดิ์ บุญแสง	กรรมการบริหาร อบต.ไทยสามัคคี
22	นายสมบูรณ์ สิงกิ่ง	กรรมการบริหาร อบต.ไทยสามัคคี
23	นายอุดม ไตรเอียง	กรรมการบริหาร อบต.วังน้ำเขียว
24	นายวีระ นิมชนะ	สมาชิก อบต.ไทยสามัคคี
25	นายบุญคง พิศกิ่ง	สมาชิก อบต.ไทยสามัคคี.
26	นายสมพร เถิงไรสง	สมาชิก อบต.ไทยสามัคคี.
27	นายนิยม พิสนอก	สมาชิก อบต.ไทยสามัคคี
28	นางวิภา จันทร์คุ้ม	สมาชิก อบต.ไทยสามัคคี
29	นายพงศธร โพธิมาตร	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 7 ต.ไทยสามัคคี
30	นายนิพนธ์ ชอนกระไทย	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ 3
31	นางไสว พูนณรงค์	ตัวแทนบ้านสุขสมบูรณ์
32	นางเฉลิม อ่างนอก	ตัวแทนหมู่บ้าน
33	นายเปลก กระแจจันทร์	ตัวแทนหมู่บ้าน
34	นายประคอง ส่งเสริม	หน่วยบริการวิชาการแก่ชุมชน มทส (เลขานุการ)
35	นางสาวดวงใจ อัจฉิร	หน่วยบริการวิชาการแก่ชุมชน มทส
36	นายบรรจง ศิลา	ผู้ช่วยโครงการฯ
37	นายวรวิไล สะตะ	ผู้ช่วยโครงการฯ

5. วัตถุประสงค์ของการประชุมสัมมนา

เพื่อให้ผู้ที่มีส่วนร่วมได้แก่ บุคลากรของมหาวิทยาลัย ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้นำชุมชนและตัวแทนชาวบ้าน ร่วมกันวิเคราะห์พื้นที่โครงการจากข้อมูลมือสอง หาข้อมูลเพิ่มเติมจากการลงเก็บข้อมูลในพื้นที่จริง และระดมสมองกำหนดแนวทางการพัฒนาชุมชน

6. ขอบเขตการวิเคราะห์พื้นที่

เป็นการศึกษาวิเคราะห์พื้นที่ในตำบลไทยสามัคคี ซึ่งประกอบด้วย 10 หมู่บ้าน โดยทำการศึกษาวิเคราะห์ครอบคลุมสภาพทางกายภาพ ชีวภาพ สังคม วัฒนธรรม การประกอบอาชีพและสุขภาพอนามัย เพื่อหาความสัมพันธ์ของส่วนประกอบเหล่านั้น โดยศึกษาถึงคุณสมบัติของระบบที่ประกอบด้วย

- 1) ผลผลิต (Productivity)
- 2) ความมั่นคง (Stability)
- 3) ความยั่งยืน (Sustainability)
- 4) ความเสมอภาค (Equitability)

และจากคุณสมบัติทั้ง 4 ด้านของระบบนี้ต้องศึกษาวิเคราะห์ถึงรูปแบบและพฤติกรรมของระบบด้วย ได้แก่ การกระจายตัวของสภาพพื้นที่ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามกาลเวลา การหมุนเวียนหรือการไหลของสิ่งต่างๆ ในระบบ และการตัดสินใจในการเลือกวิถีการปฏิบัติ

7. ข้อมูลมือสองที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

- 7.1 ข้อมูลมือสองระดับหมู่บ้าน กชช.2ค ปี 2545
- 7.2 แผนพัฒนาตำบลประจำปี พ.ศ.2545 ของ อบต.ไทยสามัคคี
- 7.3 รายงานการวิเคราะห์พื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว ของ สปก.
- 7.4 ตัวแทนองค์กรพัฒนาชุมชน ผู้นำพัฒนาชุมชนและผู้แทนชุมชน ที่มาร่วมประชุม

8. การแบ่งกลุ่มย่อยในการวิเคราะห์พื้นที่ :

แบ่งกลุ่มย่อยออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

- 1) กลุ่มสภาพพื้นที่ และประชากร
- 2) กลุ่มอาชีพ
- 3) กลุ่มการศึกษา วัฒนธรรม และการท่องเที่ยว
- 4) กลุ่มสุขภาพอนามัย

9. ผลการวิเคราะห์ระบบย่อยของแต่ละกลุ่ม

9.1 กลุ่มสภาพพื้นที่และประชากร

- สภาพพื้นที่ตำบลไทยสามัคคี มีประมาณ 189,675 ไร่ เป็นพื้นร่วมพื้นทางการเกษตรที่อยู่อาศัยและพื้นที่ป่าโดยมีพื้นที่ทางการเกษตรประมาณ 16,000 กว่าไร่ ขอบเขตพื้นที่ทางด้านทิศเหนือส่วนใหญ่ติดแนวเขตอุทยานทับลาน
- จำนวนประชากร มีประมาณ 6,000 – 7,000 คน แบ่งเป็นชาย 2106 , หญิง ประมาณ 2,140 คน

- การศึกษา แบ่งเป็นระดับการศึกษาก่อนอนุบาล, โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น(ม.1-ม.3) จำนวน 2 โรงเรียน
- การปกครอง มีองค์การบริหารส่วนตำบล 1 แห่ง
- ประชากรวัยแรงงาน ในหมู่ที่ 9 ส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานรับจ้างทั่วไป และรายได้ส่วนมากมาจากการรับจ้าง เพราะชายที่ให้แก่คนภายนอกแล้วจะรับจ้างเป็นแรงงาน
- การใช้พื้นที่การเกษตร จะพบว่ามี การปลูกมันสำปะหลังมากที่สุด รองลงมาคือ การปลูกข้าวโพด ไม้ดอก ไม้ประดับ พืชสวน ผัก ในการเลือกประกอบอาชีพการปลูกพืชต่างๆ ต้องคำนึงถึงผลตอบแทนที่ได้มา โดยอาจเปรียบเทียบต่อพื้นที่ต่อชนิดพืชต่อรายได้ แต่บางทีการเลือกชนิดพืชที่ปลูกในชุมชนต้องพิจารณาถึง คนที่มีอยู่ในครัวเรือน อุปกรณ์ พื้นที่ ความถนัด และเงินทุน

9.2 กลุ่มอาชีพ : สามารถสรุปได้ดังนี้

ในตำบลไทยสามัคคี สามารถแยกได้เป็นกลุ่มอาชีพ จากการประมาณของผู้แทนจากชุมชนได้แก่

- การรับจ้างทั่วไป มีประมาณ 54.0 % จะเป็นการรับจ้างในกิจกรรมทุกอย่างที่เกิดขึ้นในตำบลไทยสามัคคี คนที่มีอาชีพกลุ่มนี้เนื่องจาก ไม่มีพื้นที่ทำกินทางการเกษตรของตนเอง หรือเป็นกลุ่มที่ย้ายออกมาจาก เขตอุทยาน การรับจ้างจะได้ค่าจ้างวันละประมาณ 100 บาท งานส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับการเกษตร เช่นดูแลเฝ้าสวน ปลูกป่าไม้
- การปลูกพืชสวน ประกอบด้วยไม้ผล ผัก เห็ด และไม้ดอก มีประมาณ 25.4 % หมู่บ้านที่มีกิจกรรมนี้มากคือ บ้านไทยสามัคคี บ้านสุขสมบูรณ์ รองลงมาคือ บ้านคลองไทร และคลองยาโม
- การปลูกพืชไร่ การปลูกพืชไร่ส่วนใหญ่จะปลูกข้าวโพด มันสำปะหลัง ปลูกมากที่บ้านห้วยใหญ่ใต้ บ้านบุไทร การปลูกพืชไร่ถ้าพิจารณาตามพื้นที่ปลูก อาจเกิดปัญหาการพังทลายของหน้าดิน เพราะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ลาดเอียงควรหาวิธีการป้องกันไว้ก่อน
- การทำนา ในตำบลไทยสามัคคีการทำนามีอยู่น้อยมาก เกษตรกรจึงขายผลผลิตทางการเกษตรอย่างอื่นแล้วนำเงินไปซื้อข้าว ในอดีตเคยมีการปลูกข้าวไร่ แต่มีปัญหาเรื่องนกลงทำลายจึงเลิกการปลูกไป

ข้อเสนอแนะของกลุ่มอาชีพที่น่าสนใจในอนาคตที่น่าจะเหมาะสมกับ ตำบลไทยสามัคคี

(เรียงลำดับความสำคัญดังนี้)

1. ไม้ดอก ไม้ประดับ เห็ดและผักปลอดสารพิษ
2. ไม้ผลต่างๆ
3. การแปรรูปผัก ผลไม้และผลิตผลอื่นๆ
4. ธุรกิจของฝากของที่ระลึก
5. การบริการการท่องเที่ยว
6. การเลี้ยงสัตว์ เน้นเพื่อการท่องเที่ยว

9.3 กลุ่มการศึกษา / วัฒนธรรม / การท่องเที่ยว

9.3.1. การศึกษา

- มีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา 2 แห่ง คือโรงเรียนสระเกษราชและวังน้ำเขียววิทยาคมไม่ได้
- ส่วนใหญ่ภายหลังจบมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้วไม่ได้เรียนต่อ เนื่องจาก ครอบครัวไม่พร้อมที่จะส่งเรียนต่อ หรือสอบเรียนต่อ
- ต้องการให้มีโรงเรียนสอนเสริมอาชีพ

9.3.2. การท่องเที่ยว

ตำบลไทยสามัคคี มีพื้นที่เป็นธรรมชาติอยู่แล้วเป็นเขตกว้างป่าไม้อุทยาน เป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญคือแม่น้ำมูล มีความสมบูรณ์ทางด้านป่าไม้ สัตว์ป่า สภาพการท่องเที่ยวที่มีอยู่แล้วได้แก่ สวนไม้ดอก ที่บ้านบุไผ่, สวนองุ่นที่บ้านไผ่งาม, สวนพริกหวานที่บ้านบุไผ่ (เป็นของเอกชน) ผักปลอดสารและเห็ดหอมที่บ้านสุขสมบูรณ์ สถานที่ที่น่าสนใจด้านการท่องเที่ยวได้แก่ผาชมตะวัน อ่างเก็บน้ำห้วยขมิ้น น้ำตกคลองกระทิง แหล่งหินทรายที่ใช้แกะสลัก การสลักหินทราย และไร่องุ่นวิลเลจโฮม นอกจากนี้มี Home Stay อยู่แล้วหลายแห่ง

ข้อเสนอแนะของกลุ่มที่มองว่าการท่องเที่ยวในตำบลไทยสามัคคีน่าจะเกิดขึ้นและพัฒนาต่อไป

โดยมีมุมมองการท่องเที่ยวทางด้านต่างๆเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้หรือไม่ คือ

- การท่องเที่ยวป่า สวนเกษตร ต้องบอกลักษณะเด่นของจุดเที่ยว
- การเที่ยวป่าสมบูรณ์ สัตว์ป่าหายาก
- การท่องเที่ยวน้ำตก หรือแหล่งต้นน้ำแม่น้ำมูล
- การจัดตั้งศูนย์บริการการท่องเที่ยวของตำบล และขายผลผลิตของชุมชน
- การอบรมมัคคุเทศก์ไว้คอยบริการนักท่องเที่ยว
- ต้องมีการเชื่อมต่อกับสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆในอำเภอ

9.4 กลุ่มสุขภาพอนามัย การวิเคราะห์กลุ่มสุขภาพอนามัย จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องแต่มีข้อมูลไม่ครบถ้วน จึงได้พิจารณาในประเด็นที่คิดว่าน่าจะมีปัญหาในชุมชน คือ

9.4.1. ประเด็นปัญหาขยะมูลฝอย

- ในอนาคตตำบลไทยสามัคคีอาจจะมีการขยายตัว มีกิจกรรมมากมายและปัญหาขยะจะตามมา จึงควรมีการจัดการขยะที่จะเกิดขึ้น เช่น จะทิ้งที่ไหน กำจัดอย่างไร อย่างไรก็ตามข้อมูลเบื้องต้นจากเจ้าหน้าที่ผู้ร่วมวิเคราะห์เห็นว่าชุมชนได้มีการจัดการในระดับหนึ่งแล้ว เช่นหมู่บ้านตามริมถนน ได้รับการบริการเก็บขยะจากอำเภอแล้วแต่หมู่บ้านที่ตั้งอยู่ลึกเข้าไปมีการจัดการตนเองในแต่ละครัวเรือนโดยการเผาหรือกลบดิน
- ถ้ามีขยะมากเกิดขึ้น ต้องมีการทำแยกขยะแล้วไปใช้ประโยชน์ เช่นการนำไปทำปุ๋ย แต่ปัจจุบันชุมชนสามารถดูแลกำจัดขยะได้

9.4.2. การใช้สารเคมี เนื่องจากพบว่าตำบลไทยสามัคคีมีการทำการเกษตรมาก เกษตรกรน่าจะได้รับผลกระทบในการใช้สารเคมี จากการร่วมกันวิเคราะห์ พบว่า มีการเจ็บป่วยจากสารเคมี ในหมู่ที่ 2 จำนวน 5 ราย หมู่ที่ 3 จำนวน 3 ราย หมู่ที่ 6 จำนวน 1 ราย ข้อสังเกตจากเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ คิดว่าน่าจะมีผู้ป่วยมากกว่าที่

เป็นอยู่ แต่ไม่แสดงอาการ หรือแสดงอาการแล้วแต่ไม่สามารถบอกได้ว่าเป็นอาการป่วยจากสารเคมีหรือไม่ ดังนั้นข้อปัญหาหรือสมมติฐานทางด้านสุขภาพอนามัยมีว่า

- การจัดการขยะในชุมชนเพื่อนำมาใช้ทำปุ๋ยได้หรือไม่
- การทำการเกษตรมากเกษตรกรใช้สารเคมีมากหรือไม่ และเกษตรกรได้รับผลกระทบต่อการใช้สารเคมีหรือไม่

10. การสำรวจเก็บข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

10.1 กลุ่มสุขภาพอนามัย

1. ปัญหาเรื่องขยะ จากประเด็นคำถามที่เจ้าหน้าที่คิดว่าชุมชนมีปัญหาการจัดการขยะ แต่เมื่อได้ไปสำรวจข้อมูลเพิ่มเติมพบว่า ชุมชนสามารถจัดการเรื่องขยะได้ เพราะมีปริมาณไม่มาก แต่มีข้อเสนอว่าในอนาคตขยะอาจเป็นปัญหาได้ ถ้าหากตำบลส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยว ดังนั้นจึงขอให้กลุ่มท่องเที่ยวเป็นผู้พิจารณาเรื่องจัดการขยะ

2. ปัญหาการใช้สารเคมี จากการสำรวจพื้นที่ พบว่าเกษตรกรน่าจะมีปัญหาเรื่องสารเคมีสามารถแบ่งกลุ่มตามชนิดพืชได้ดังนี้

2.1 กลุ่มปลูกพืชผัก (แตงและพริก) เกษตรกรกลุ่มนี้มีโอกาสได้รับสารเคมีมากที่สุดเพราะมีการใช้สารเคมีค่อนข้างบ่อย เนื่องจากมีข้อสังเกตว่า จะปลูกผักเป็นระบบหมุนเวียน เช่น ปลูกแตงกวา ปลูกพริก ปลูกข้าวโพด ซึ่งพืชแต่ละชนิดจำเป็นต้องฉีดพ่นสารเคมีอย่างน้อยอาทิตย์ละ 2 ครั้ง นอกจากนี้ยังพบว่า พื้นที่ปลูกผักจะเป็นพื้นที่ลาดเอียงและอยู่ใกล้แหล่งน้ำธรรมชาติ สารเคมีอาจถูกชะล้างลงลำคลอง

2.2 การปลูกไม้ดอก เกษตรกรกลุ่มนี้มีโอกาสเสี่ยงต่อการได้รับสารเคมีน้อยกว่าผู้ทำผักเนื่องจากมีพื้นที่ปลูกไม่มาก และโรคและแมลงรบกวนน้อยชนิด

2.3 กลุ่มปลูกไม้ผล เกษตรกรกลุ่มนี้มีโอกาสเสี่ยงต่อการได้รับสารเคมีน้อยกว่าผู้ปลูกผักและไม้ดอก เพราะการใช้สารเคมีจะมีมากในช่วงที่พืชจะให้ผลผลิต

ข้อสังเกต : พฤติกรรมการใช้สารเคมี จะเห็นว่า เกษตรกรจะนิยมผสมสารเคมีอย่างน้อย 2 ชนิดเข้าด้วยกันเพื่อฉีดพ่นที่ปลูก เช่น ผสมสารฆ่า โรคแมลง ผสมกับสารเคมีที่เป็นปุ๋ย จึงต้องมีการให้ข้อมูลที่ชัดเจนว่าการผสมชนิดใดทำได้ ชนิดใดทำไม่ได้ให้เกษตรกรทราบ

สรุปข้อเสนอแนะและแนวทางการทำงานด้านสุขภาพอนามัย

1. การบริหารการจัดการขยะในชุมชน โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการท่องเที่ยว
2. การบริหารจัดการสารเคมี ในประเด็น
  - 2.1 การสำรวจประเภท ชนิด ปริมาณที่ใช้ ของสารเคมีทางการเกษตรในตำบลไทยสามัคคี
  - 2.2 การให้ความรู้ เรื่อง ประเภท ชนิดของสารเคมี และการแนะนำการใช้อย่างถูกวิธี
3. การตรวจวิเคราะห์เลือดจากเกษตรกรกลุ่มที่เสี่ยงต่อการได้รับสารเคมี เนื่องจากการตรวจวิเคราะห์ เลือดมีหลายขั้นตอน จึงจำเป็นต้องร่วมมือกับหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อไม่ให้การทำงานซ้ำซ้อนกัน

4. เรื่องการบริหารการจัดการสารเคมี มอบหมายให้อาจารย์ นลิน สิทธิธรรณ์ และอาจารย์วิไลรัตน์เป็นผู้รับผิดชอบดูแลส่วนการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับ ประเภท ชนิด และการใช้สารเคมีให้อาจารย์โสภณ วงศ์แก้ว รับผิดชอบดูแล

10.2 กลุ่มท่องเที่ยว ศักยภาพที่มีอยู่ในตำบลไทยสามัคคี

1. อ่างเก็บน้ำห้วยขมิ้น เอกชนกำลังจะเปิดใหม่ เป็นแหล่งที่พัก
2. แหล่งหินทรายสีเขียว ถัดจากห้วยขมิ้นขึ้นไป เป็นแหล่งหินทรายสีเขียวมีการนำไปใช้ทำอนุสาวรีย์ที่สำคัญเพราะมีคุณภาพดี มีสภาพภูมิทัศน์ที่ดีสามารถเปิดเป็นร้านอาหาร ดิคกันเป็นสวนยางพาราซึ่งอาจจัดเป็นจุดสาธิตกระบวนการการทำยางให้แก่ผู้ที่สนใจได้
3. น้ำตกคลองกระทิง มีสภาพเป็นโรมันและหล้าคา ลึกเข้าไปเป็นป่าไม่มีน้ำตกแต่เป็นพื้นที่แคบๆ ธารน้ำตก เป็นเส้นเขตแดนของจังหวัดนครราชสีมาและปราจีนบุรี
4. บ้านพักพิลา คีลา วารี เป็น Home stay ที่ให้พักทั้งหลัง มีบริเวณกว้าง ภูมิทัศน์สวยงาม
5. ผักปลอดสาร ใช้เป็นจุดสาธิตการเรียนรู้การปลูกผักปลอดสารพิษ
6. พริกหวาน เป็นจุดการเรียนรู้การสาธิตกระบวนการปลูกครบวงจร ในอนาคตจะปลูกองุ่นเพิ่ม
7. ผาชมตะวัน มีหน้าผา 2 แห่งมีทิวทัศน์กว้าง ที่เห็นอาทิตย์ตกดิน เห็นน้ำตกอยู่ไกลออกไป มีทางเดินป่าไปจนถึงน้ำตกได้ สภาพพื้นที่รถเข้าถึง บริเวณลานด้านบนสามารถพัฒนาเป็นศูนย์บริการการท่องเที่ยวได้
8. สวนองุ่น Village farm เป็นของเอกชน ผลิดิไว้อย่างเดียวไม่มีขายผลสด มี Home stay และเบียร์การ์เด็น

ข้อเสนอแนะกิจกรรม กลุ่มท่องเที่ยว

1. ให้มีการประสานกับตำบลอื่นและทางอำเภอและทางจังหวัด
2. ควรมีที่พักรับรอง การบริการ การจัดการเรื่องขยะ
3. ให้มีการอบรมชาวบ้านเพื่อรองรับการท่องเที่ยว
4. ควรพัฒนาภูมิทัศน์ ถนน ที่ควรที่จะพัฒนาได้เองควรริบทำ
5. ทางอำเภอมีโครงการทำป้ายริมทางสาย 304 แสดงแหล่งท่องเที่ยว การท่องเที่ยวภายในตำบลก็ต้องทำป้ายด้วยโดยใช้วัสดุในท้องถิ่น
6. สร้างภาพ ทัศนคติ และให้สำรวจ ปริมาณและความสนใจของนักท่องเที่ยวที่เข้ามา
7. ให้หาประโยชน์จากนักท่องเที่ยวจากการขายของที่ระลึกและขายบริการ
8. ควรประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านรู้ว่าในท้องถิ่นมีที่ท่องเที่ยวใดบ้าง
9. ควรทำป้ายบอกทาง ผังเส้นทางการท่องเที่ยวและข้อมูลของจุดท่องเที่ยวในแต่ละแห่ง
10. อะไรที่ อบต.ทำได้ให้ทำไปก่อน ทั้งนี้ให้ประเมินงบประมาณทุกอย่างก่อน 15 สิงหาคม 2545 เพราะ อบต. จะประชุมสรุปงบประมาณ

11. ให้อาจารย์รัชชัชชัย เป็นคนรับผิดชอบพัฒนาการท่องเที่ยวในตำบลไทยสามัคคี ส่วนอาจารย์กนกจะเป็นผู้ประสานงานในระดับจังหวัด

10.3 กลุ่มอาชีพ

10.3.1. กลุ่มผู้ผลิตเห็ดหอม

- ปัจจุบันมีสมาชิก 46 ราย เปิดดอก 13 ราย
- ขณะนี้เรื่องการตลาดไม่มีปัญหา (ผลผลิต 1 วัน ประมาณ 40-50 กิโลกรัม) จำหน่ายให้แก่บริษัทรังสิตฟาร์ม เอกชนที่รับซื้อไปจำหน่ายตลาดสี่มุมเมือง ร้านอาหารต่างๆ ในอำเภอวังน้ำเขียว และนักท่องเที่ยว
- การคัดเกรดเห็ด A ราคา 160 บาท /กก.

ปัญหา ดอกเห็ดออกมากแต่เป็นขนาดเล็กได้ราคาต่ำ

10.3.2. กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกแตงกวา

รูปแบบของเกษตรกรไม่เป็นการรวมกลุ่มแต่มีจุดรวมของผลผลิตที่เก็บมาได้เกษตรกรจะทำความสะอาดและคัดเกรด ณ จุดรวมสินค้าเพื่อให้สะดวกในการที่คนกลางจะมารับซื้อ ถ้าเกษตรกรที่มีพำนักจะนำผลผลิตของคนไปส่งตลาดเอง

- เกษตรกรตำบลไทยสามัคคีปลูกแตงได้มากที่สุดในพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว
- จำนวนครัวเรือนที่ปลูกประมาณ 20 ครัวเรือน พื้นที่ปลูกประมาณครัวเรือนละ 4 ไร่
- ต้นทุน 20,000 บาท/ครัวเรือน /4 ไร่(5,000 บาท/ไร่)
- ปุ๋ยที่ใช้คือปุ๋ยตราเรือใบ และปุ๋ยตราไข่มุก สูตร 15-15-15
- ราคาขึ้นกับฤดูกาล ช่วงราคาแพง 70-80 บาท / 10 กก. ช่วงราคาถูกลง 20 บาท / 10 กก.
- ราคา ณ ปัจจุบัน
  - ใหญ่ 10 กก. / 10 บาท
  - เล็ก 10 กก. / 20 บาท
  - คกเกรด(ขอดี) 10 กก./ 5 บาท
- ผลผลิตเก็บวันเว้นวัน เก็บได้ 10 ครั้ง 1 ปี ทำ 3 รุ่น
- การคัดเกรดวัดด้วยสายตา จ้างแรงงานวันละ 100 บาท
- น้ำใช้จากคลองธรรมชาติ พอเพียงตลอดปี
- ตลาด ส่งตลาดสุรนคร มีเจ้าเก่าเอาไปส่ง (เกษตรกรเอาทุนเขามาส่ง)
- เมษายน – พฤษภาคม ราคาแพง (ต้นทุนเกี่ยวกับการให้น้ำสูง)
- พื้นที่ต้องเปลี่ยนไปเรื่อยๆ ทุก crop จะกลับมาที่เดิมในปีต่อไป
- ระบบการปลูก แบบน้ำหยดตั้งค้าง และแบบแปลงทั่วไปไม่ตั้งค้าง

10.3.3. ยางพารา มีประมาณ 60 – 70 ไร่ มีโรงงานทำแผ่นแล้วนำไปขายที่ระยอง

10.3.4. สวนส้ม ของคุณวิชัย ดันพันธุ์นำมาจากสหรัฐอเมริกาทดลองทำมา 2 ปีแล้ว (เพิ่งทำจริงจัง)

10.3.5. ฟาร์มพันธุ์ปลาทับทิม ทำมา 4-5 ปี

- ขายลูกปลานิล ปลาทับทิม
- เจ้าของเป็นคนกรุงเทพฯ จ้างคนในพื้นที่เฝ้าเดือนละ 5,000 กว่าบาท
- ปลาใหญ่จะนำไปขายเองที่กรุงเทพฯ
- มีแม่พันธุ์ 300 ตัว
- มีบ่อน้ำสำรอง มีการให้ O_2 เวลาห้องฟ้ามืดครึ้มไม่มีแสงแดด
- ราคาขายปลาทับทิม 45 บาท/กก. ปลานิล 25 บาท/กก.

10.3.6. ปลุกข้าวโพด

- มีนายทุนจากปากช่องมาเช่าที่ปลูกไร่ละ 300 – 500 บาท
- ราคาขาย 4 บาทกว่า/กก.

10.3.7. กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกเบญจมาศ

- สมาชิก 70 ครอบครัว ประมาณ 30 ครอบครัวทำตลอดปีทั้งในนอกฤดูและในฤดู
ประมาณ 40 ครอบครัวทำเฉพาะในฤดู (ช่วงหน้าหนาว)
- การตัดเกรด
  - A 60 บาท / กก. ก้านตรง หน้าดอกเสมอ ใบอวบ ก้านยาว 70 เซนติเมตร
  - B 50 บาท/ กก.
  - C 40 บาท / กก.
 ดอกเดี่ยวดอกใหญ่ 5 บาท กลาง 4 บาท เล็ก 3 บาท
- การจำหน่ายมีแม่ค้ามารับถึงที่ ส่งขายตลาดโคราช ปราจีนบุรีและสระแก้ว
- การผลิต 3 รุ่น / ปี
- ในอนาคต ถ้าสามารถทำคุณภาพและปริมาณ ได้สม่ำเสมอก็จะสามารถขยายตลาดไปกรุงเทพฯ และอีสานได้(ภาคเหนือความชื้นสูงฝนตก ทำให้ดอกช้ำและการขนส่งระยะทางไกล)
- ช่วงเก็บเกี่ยว 16.00-18.00 น.
- หีบห่อ ช่วงเย็น เวลาเช้าเอามารวมที่ศูนย์แล้วนำไปตลาด
- ช่วงก่อนวันโกน 2 วันขายดี
- ในฤดูราคา/กก. 50 – 40 – 30 บาท
- ดอกจะทนกว่าทางเหนือ ขึ้นกับการใส่ปุ๋ย
- ควรปรับปรุงคุณภาพดอก การคัดเลือกสายพันธุ์ และวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว

ข้อเสนอแนะและแนวทางดำเนินงานกลุ่มอาชีพ

กลุ่มอาชีพ

1. กลุ่มเห็ด กลุ่มผักปลอดสารพิษ และกลุ่มไม้ดอก-ไม้ประดับ มีการรวมกลุ่มที่ดีมากเป็นกลุ่มที่เข้มแข็ง
2. ต้องการให้ มทส. มาร่วมส่งเสริม สนับสนุน ทางวิชาการผ่านทางกลุ่มต่างๆ
3. ควรพิจารณาบรรจุการปลูกมันสำปะหลังไว้ในแผนการพัฒนาเพราะมีพื้นที่ปลูกมาก
4. อยากให้มีอาชีพใหม่ๆเกิดขึ้น เช่นสวนกล้วยไม้และอุทยานผีเสื้อ ฟาร์มและ ฟาร์มกวาง การเลี้ยงปลา Trout และฟาร์มผีเสื้อ ฯลฯ มอบหมายให้อาจารย์โศภณรับผิดชอบ
5. อยากให้มีการส่งเสริมการปลูกเห็ดชนิดอื่นนอกเหนือจากเห็ดหอม และอาจารย์รัชชัชรับผิดชอบเรื่องหาเห็ดอื่นมาส่งเสริมขยายผลการปลูกเห็ดสู่หมู่บ้านอื่นด้วย ชาวบ้านยังขาดความรู้ ต้องมีการอบรมเพิ่มเติม ให้อาจารย์รัชชัช รับผิดชอบ ให้จัดการฝึกอบรมตามความต้องการของกลุ่มอาชีพได้แก่

- อบรมเกษตรกรเพื่อเป็นวิทยากรทางการผลิตเห็ด
- อบรมการแปรรูปเห็ด
- อบรมการบรรจุภัณฑ์
- อบรมการวางแผนธุรกิจ

6. เทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิตเกษตร เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดีขึ้นและสม่ำเสมอ ยังมีน้อย ควรมีการปรับปรุง เพื่อเพิ่มโอกาสทางการตลาดของผลผลิต เพราะในอนาคตคาดว่าจะมีความสำคัญมากขึ้น เมื่อมีผลผลิตมากและมีการแข่งขันสูงขึ้น ควรวิเคราะห์ระบบปฏิบัติการหลังการเก็บเกี่ยวในปัจจุบันให้ละเอียดขึ้น เพื่อการปรับปรุงที่เหมาะสมต่อไป

10.4 การตั้งโรงงานแปรรูปผลผลิต

เนื่องจาก อบต.ไทยสามัคคีมีปัญหาผลไม้ราคาตกต่ำมากน่าจะมีการแปรรูปทำน้ำผลไม้ จากข้อเสนอตั้งโรงงานแปรรูปผลไม้ ชุมชนตำบลไทยสามัคคีเห็นด้วยในการจัดการและมีรายละเอียดดังนี้

- การทำโรงงานแปรรูปต้องการให้ชุมชนมีส่วนร่วม มทส. มีงบประมาณ 2 ล้านบาท อีก 1 ล้านบาท อบต.และชุมชนช่วยสมทบ เพื่อให้เกิดความรู้สึกการเป็นเจ้าของ เงิน 1 ล้านบาทจาก อบต. อาจมีไม่ครบแต่สามารถช่วยในสิ่งที่ อบต.สามารถดำเนินการได้ เช่น สถานที่ตั้งโรงงาน การทำถนนให้ดี การนำไฟฟ้าเข้าโรงงาน การปรับปรุงสภาพแวดล้อมรอบโรงงาน และให้มีการร่วมทุนจากกลุ่มต่างๆที่มีอยู่ในชุมชน เช่น กลุ่มออมทรัพย์ กองทุนหมู่บ้าน
- มหาวิทยาลัยจะช่วยสนับสนุนดูแลการบริหารจัดการ และมีผู้เชี่ยวชาญมาให้คำปรึกษาแนะนำในระยะแรก หลังจากนั้นทางกลุ่มต้องบริหารจัดการที่ดี
- การดำเนินงานจะเป็นในรูปแบบของการทำธุรกิจเต็มรูปแบบ มีการจัดการบริหารจัดการที่ดี
- การดำเนินงานกิจการโรงงาน ชุมชนตำบลไทยสามัคคีต้องมีความตั้งใจทำจริงๆ ทางมหาวิทยาลัยจะเป็นเพียงผู้สนับสนุนแนะนำวิชาการและเทคโนโลยี
- ต้องคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของชุมชนมากที่สุด มากกว่าที่จะเอื้อต่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

- ในอนาคตอาจให้ อบต. อื่นเข้ามามีส่วนร่วมด้วย ซึ่งจะเป็นช่องทางการมีผลผลิตต่อเนื่อง และตลาดกระจายออกไป
- การแปรรูปในเบื้องต้นจะทำน้ำผลไม้จากผลผลิตที่มีอยู่ และต้องได้มาตรฐาน
- มีข้อสังเกตว่ามีโรงงานแปรรูปของเอกชนอยู่แล้ว แต่เป็นอุ้งนึ่งเพียงอย่างเดียว คือของ Village farm ดำเนินการในรูปของสหกรณ์ โดยจ้างแรงงานจากเกษตรกร หมู่ที่ 7

ข้อเสนอแนะแนวทางดำเนินการทำโรงงานแปรรูป

1. การสำรวจผลผลิตไม้ผล ชนิดพืชที่ปลูก ผลผลิตที่ได้ ระยะเวลาการให้ผลผลิต มีผลผลิตพืชอะไรบ้างที่ขายไม่ได้ หรือขายได้ราคาต่ำ
2. การวางแผนการจัดตั้งโรงงานแปรรูป และการจัดการ โดยมีมหาวิทยาลัยร่วมกับชุมชน
3. เกษตรกรมีความต้องการอยากได้แต่ไม่มั่นใจว่าจะรักษาไว้ได้
4. อบต. มีความกังวลเรื่องเงินงบประมาณที่ต้องร่วมสนับสนุน
5. ไม่มีความชัดเจนในเรื่องสถานที่ตั้ง และระยะเวลา
6. ต้องมีผล ไม้ป้อน โรงงานสม่ำเสมอ แก้ปัญหาเรื่องไม้ผลออกไปสม่ำเสมอ
7. พิจารณาถึงฤดูกาลของผลไม้ ชนิดต่างๆและผลผลิตในแต่ละปี
8. อบต. ช่วยรับผิดชอบในเรื่อง พื้นที่ ถนน ไฟฟ้า ฯลฯ
9. สรุป ชุมชนต้องการโรงงานแปรรูป

รายงานการประชุม
รายงานผลความก้าวหน้าและพิจารณาแนวทางการดำเนินงาน
การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก
กรณีชุมชน ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา
วันที่ 5 กันยายน 2545
เวลา 15.00-16.30 น. ณ ห้อง B1119 อาคารเรียนรวม

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. ผศ.ดร.ธวัชชัย	ทีมชุมชนเถียร	สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร	ประธาน
2. รศ.ดร.ทัศนีย์	สุโกศล	สำนักวิชาวิทยาศาสตร์	
3. รศ.ดร.อรรรณพ	วราอัสวปติ	สำนักวิชาวิทยาศาสตร์	
4. รศ. ทรงพร	ทาจเจริญศักดิ์	สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม	
5. อ.ดร.นฤมล	รักษาสุข	สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม	
6. อ.ดร.โสภณ	วงศ์แก้ว	สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร	
7. อ.ดร.วิไลรัตน์	ถือนันต์ศักดิ์ศิริ	สำนักวิชาวิทยาศาสตร์	
8. อ.ดร.สุกฤษฎ์	ไทยอุดม	สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร	
9. อาจารย์วีรพงษ์	พลนิกรกิจ	สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม	
10. อาจารย์นลิน	สิทธิธรรณ์	สำนักวิชาแพทยศาสตร์	
11. นายบัณฑิต	ยางราชย์	ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา	
12. นายชัยสิทธิ์	เป็ถ่งวุฒิไกร	ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา	
13. นายปรีชา	นาห้วนิน (แทน)	ส่วนสารบรรณและนิติการ	
14. นายบรรจง	ศิตา	ลูกจ้างโครงการ 5	
15. นางสาวดวงใจ	จำจิตร	สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร	เลขานุการ

เริ่มประชุมเวลา 15.00 น.

ประธานกล่าวเปิดการประชุม แนะนำผู้เข้าร่วมโครงการให้ผู้เข้าร่วมโครงการใหม่รับทราบ และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม ดังต่อไปนี้

วาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งเพื่อทราบ

- 1.1 ประธานแจ้งให้ผู้เข้าร่วมโครงการใหม่ได้รับทราบรายละเอียดของโครงการการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก ของทบวงมหาวิทยาลัย ในพื้นที่ปฏิบัติการ จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งแบ่งเป็น 2 พื้นที่คือ ตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน ผู้รับผิดชอบโครงการคือ รศ.ดร.ทัศนีย์ สุโกศล และในเขตตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

ผู้รับผิดชอบโครงการคือ รศ.ดร.กนก ผลารักษ์ ซึ่งมี 3 โครงการที่รับผิดชอบคือ โครงการ 1 3 และ โครงการ 5 ส่วนโครงการ 4 ในพื้นที่ตำบลไทยสามัคคี คือโครงการอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ การออกแบบบรรจุภัณฑ์ ระบบต้นแบบและการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจชุมชน เพื่อลดการนำเข้าและสนับสนุนการส่งออก และโครงการหมู่บ้านผลิตเห็ดหอมเพื่อการค้า

1.2 รายงานความก้าวหน้าโครงการ 1 3 5 และโครงการ 4

1.2.1 โครงการ 1 3 และ 5

- กรณีตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา คณะทำงานได้ทำการประชุมปรึกษาหารือกับทางอำเภอวังน้ำเขียว อบต. และผู้นำชุมชน แล้ว 2 ครั้ง เพื่อร่วมวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของชุมชน

สรุปความต้องการของชุมชน

1. การพัฒนาเรื่องสาธารณสุข เนื่องจากในพื้นที่ดังกล่าวประชาชนมีอาชีพทำการเกษตร ใช้สารเคมีมากและยังเป็นแหล่งต้นน้ำ
2. กลุ่มอาชีพ
3. กลุ่มท่องเที่ยวทางการเกษตรและธรรมชาติ

- กรณีตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ทางโครงการเน้นกิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นหลัก โดยในวันที่ 5 ก.ย. 45 นี้ มีการคัดเลือกนักเรียนจาก 3 โรงเรียนจำนวน 30-40 คน จากจำนวนผู้สมัครทั้งหมด 130 คน สำหรับเข้าร่วมฝึกอบรมตามโครงการมัลติเทคนีน้อย ในวันที่ 7-8 ก.ย. 45 โดยให้นักศึกษาจากชมรมครูอาสาฯ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ออกค่ายในพื้นที่และตั้งฐาน 4 ฐาน เพื่อทดสอบทักษะของนักเรียนที่เข้าคัดเลือก ทั้งนี้ นักเรียนที่ผ่านการคัดเลือกและได้รับการฝึกอบรมแล้ว จะต้องผ่านการฝึกงานจริง 3 เดือน จึงจะได้รับวุฒิบัตรเพื่อแสดงว่าผ่านการอบรม

1.2.2 โครงการ 4

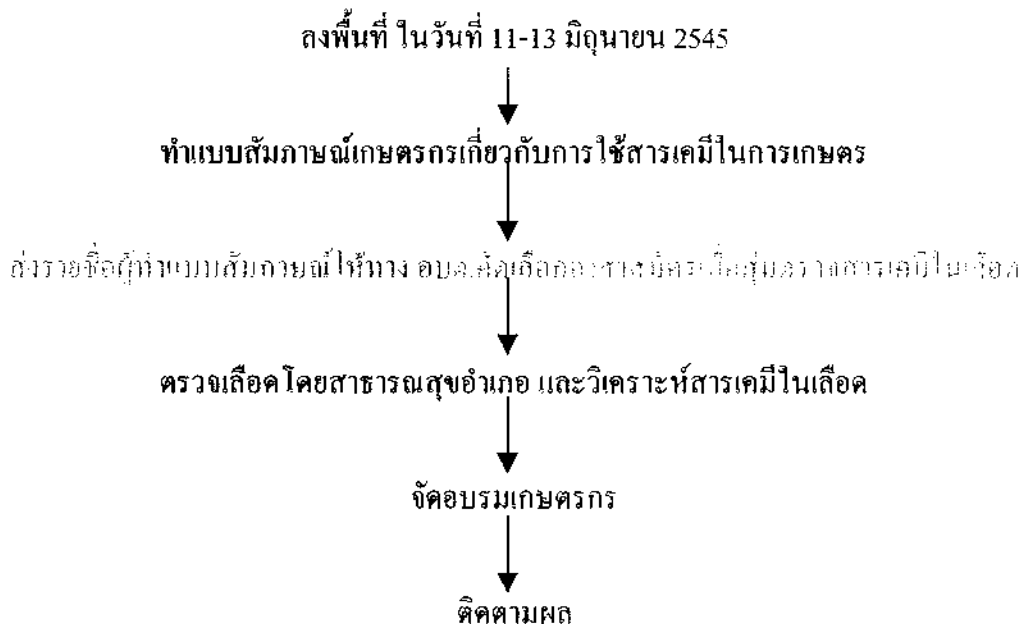
- โครงการหมู่บ้านผลิตเห็ดหอมเพื่อการค้า ผศ.ดร.รัชชัย ทิมชุมเหิธร รายงานว่า ได้เลือกพื้นที่ในโครงการ 2 พื้นที่คือ หมู่บ้านในอำเภอวังน้ำเขียว และในอำเภอปากช่อง และขณะนี้ได้รับการจัดสรรเงินแล้ว โดยในการดำเนินงาน ทางโครงการจะทำการอบรมการผลิต การแปรรูปและบรรจุภัณฑ์ให้แก่เกษตรกรผู้ร่วมโครงการ และทางโครงการจะให้เงินลงทุนในการดำเนินงานประมาณ 100,000 บาท แก่เกษตรกรและให้ยืมอุปกรณ์ในการผลิต โดยเกษตรกรต้องทำก้อนเห็ดส่งคืนโครงการเพื่อเป็นการชำระหนี้คืนโครงการ
- โครงการอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ การออกแบบบรรจุภัณฑ์ ระบบต้นแบบและการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจชุมชน เพื่อลดการนำเข้าและสนับสนุนการส่งออก อ.ดร.สุกฤษฎ์ ไทยอุดม รายงานว่า ขณะนี้ทางโครงการได้กำหนดพื้นที่ตั้งโรงงานแล้ว อยู่ทางด้านขวามือของ อบต. กำดั่งการผลิตของโรงงาน 1,000 ลิตร/วัน วัตถุประสงค์เป็นผลไม้ที่มีในท้องถิ่น ซึ่งตามสถิติของผลผลิตคาดว่าวัตถุ

คืบหน้าจะหมุนเวียนและพอเพียงตลอดปี การก่อสร้างคาดว่าจะเริ่มประมาณปลายเดือนกันยายน หรือต้นเดือนพฤศจิกายน 45 (รอการจัดสรรเงินงบประมาณ)

วาระที่ 2 พิจารณาแนวทางการดำเนินงานโครงการฯ

2.1 กลุ่มสาธารณสุข

อาจารย์นลิน สิริธรรณ์ รายงานดังนี้

** ขณะนี้อยู่ระหว่างการคัดเลือกอาสาสมัครเพื่อสุ่มตรวจสารเคมีในเลือด

ตารางกิจกรรมและผู้รับผิดชอบ

ลำดับ	กิจกรรม	ทีมงาน / ผู้รับผิดชอบ ประสานงาน
1	สุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจวิเคราะห์สารเคมีในเลือด	อาจารย์นลิน สิริธรรณ์ อ.ดร.วิไลรัตน์ ถีอนันต์ศักดิ์ศิริ
2	อบรมความปลอดภัยในการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง	อ.ดร.โสภณ วงศ์แก้ว อาจารย์นลิน สิริธรรณ์
3	การติดตามประเมินผลการใช้สารเคมีของเกษตรกร	อาจารย์นลิน สิริธรรณ์

อาจารย์นลิน สิริธรรณ์ รับผิดชอบในการจัดหาทีมงานเพิ่ม กำหนดช่วงการทำกิจกรรมและงบประมาณ
อ.ดร.โสภณ วงศ์แก้ว รับจะไปประสานเรื่องวิธีการตรวจวิเคราะห์เลือด

** เนื่องจากปลายเดือนกันยายน 2545 อาจารย์ ดร.วิไลรัตน์ ถีอนันต์ศักดิ์ศิริ ต้องเดินทางไปต่างประเทศเป็นระยะเวลา 1 ปี อาจารย์แจ้งว่าจะหาอาจารย์ท่านอื่นมาช่วยในงานส่วนนี้ด้วย

2.2 กลุ่มอาชีพ

ที่ประชุมมีมติให้ อ.ดร.โสภณ วงศ์แก้ว เป็นหัวหน้ากลุ่ม
ผศ.ดร.ธวัชชัย ทิมขุนทดเถียร รายงานดังนี้

กลุ่มอาชีพที่ทางโครงการให้การสนับสนุนคือกลุ่มผู้ผลิตเห็ดหอมเนื่องจากมีโครงการนำร่องอยู่ก่อนแล้ว ซึ่งเดิมทางกลุ่มมีสมาชิก 7 คนในปัจจุบันเพิ่มเป็น 47 คน การดำเนินงานที่ผ่านมา ก็ได้เข้าไปทำการฝึกอบรมการผลิตเห็ดหอมและเห็ดเศรษฐกิจให้กับสมาชิกเก่าและใหม่ จำนวนผู้เข้าอบรม 31 คน อบรมการคิดต้นทุนการผลิตโดยใช้งบประมาณของเกษตรและสหกรณ์จังหวัด และการอบรมการแปรรูปเห็ดและอาหารจากเห็ดผู้เข้าอบรม 15 คน

ตารางกิจกรรมและผู้รับผิดชอบ

ลำดับ	กิจกรรม	ทีมงาน / ผู้รับผิดชอบ ประสานงาน
1	วัสดุ และชนิดบรรจุภัณฑ์	อ.ดร.ศุภฤกษ์ ไทยอุดม
2	กราฟฟิค LOGO และรูปแบบบรรจุภัณฑ์	คุณชัยสิทธิ์ เปล่งวุฒิไกร
3	ดูงานการผลิตเห็ดครบวงจร 2 ครั้ง	ผศ.ดร.ธวัชชัย ทิมขุนทดเถียร

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของคณาจารย์ในเรื่องกลุ่มอาชีพ

- 1) กิจกรรมของกลุ่มอาชีพควรเชื่อมโยงกับกิจกรรมการท่องเที่ยว เช่น ในการปลูกคอกไม้ตัดดอกอาจเปลี่ยนจุดประสงค์การผลิตเป็นไม้กระถางเพื่อขายให้กับนักท่องเที่ยว
- 2) วัสดุ และชนิดของบรรจุภัณฑ์ ควรเน้นวัสดุที่เป็นธรรมชาติ ย่อยสลายง่าย หาได้จากท้องถิ่นและชาวบ้านสามารถทำได้เอง ทั้งนี้ขึ้นกับชนิดผลิตภัณฑ์ที่จะใช้บรรจุ อาจารย์ ดร.ศุภฤกษ์ ไทยอุดม รับที่จะไปประสานอาจารย์ท่านอื่นช่วยในกิจกรรมนี้
- 3) การออกแบบรูปแบบของบรรจุภัณฑ์ หรือการใช้สี ควรมองรสนิยมของกลุ่มเป้าหมายหรือผู้บริโภคเป็นหลัก เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ที่กำหนด

2.3 กลุ่มท่องเที่ยว

ที่ประชุมมีมติเห็นว่า

1. จุดประสงค์ของการท่องเที่ยวเน้นการทัวร์เกษตรเป็นหลักและให้แหล่งท่องเที่ยวเป็น Package 1เสริม
2. กลุ่มเป้าหมายเน้นคนเมือง

ตารางกิจกรรมและผู้รับผิดชอบ

ลำดับ	กิจกรรม	ทีมงาน / ผู้รับผิดชอบ ประสานงาน
1	จัดตั้งศูนย์ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว 2 จุด คือ ● ปากทางเข้า ● อบต. (งบประมาณ จากสำนักงานเกษตรอำเภอวังน้ำเขียว)	ผศ.ดร.ธวัชชัย ทีมชุมชนเถียร
2	ประสานงานแหล่งท่องเที่ยวและจัด Package ทัวร์	คุณเขาวดี สายอร่าม
3	หาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว (ไม้ดอก ผักปลอดสาร เห็ดหอม ผาชมตะวัน น้ำตกคลองกระหิง สวนอ่งนวลเลงฟาร์ม อ่างเก็บน้ำห้วยขมิ้น ศูนย์อนุรักษ์สัตว์ป่า และแหล่งท่องเที่ยวตำบลอื่น เช่น สวนหน้าวัว น้ำตกสวนส้ม น้ำตกห้วยขมิ้น เป็นต้น)	รศ.ดร.อรรณพ วราอัสวปติ อ.ดร.วิไลรัตน์ ลีอนันต์ศักดิ์ศิริ อ.ดร.โสภณ วงศ์แก้ว ผศ.ดร.ธวัชชัย ทีมชุมชนเถียร
4	ข้อมูลที่พักและ โฮมสเตย์	อ.ดร.นฤมล รักษาสุข
5	การจัดอบรม	
	* อบรมผู้นำทาง	ผศ.ดร.ธวัชชัย ทีมชุมชนเถียร
	* อบรมการให้บริการ เช่นร้านอาหาร ที่พัก	อ.ดร.นฤมล รักษาสุข
6	การจัดทำ Homepage แหล่งท่องเที่ยว	คุณบัณฑิต ยางราชย์
7	การจัดทำสื่อทางคอมพิวเตอร์ / วี ดี โอ	อาจารย์วีรพงษ์ พลนิกรกิจ
8	งาน กราฟฟิก แผ่นพับ ป้ายบอกทาง	คุณชัยสิทธิ์ เปล่งวุฒิไกร
9	สาธารณูปโภค ภูมิทัศน์ บริการการท่องเที่ยว	ควรเป็นคนในพื้นที่
10	ถ่าย วี ดี โอ / ภาพนิ่ง	เจ้าหน้าที่ฝ่ายผลิตสื่อฯ

11. ทีมงาน มทส. ร่วมประชุมและลงพื้นที่ ในวัน เสาร์-อาทิตย์ ที่ 28-29 กันยายน 2545 และจะมีการดำเนินงานร่วมกับผู้นำชุมชนอีก 2 ครั้ง

12. การเขียน Homepage ในระยะแรกให้ฝากไว้กับ Web site ของมหาวิทยาลัยก่อนจากนั้นจึงโอนเข้าใน

www.thaitumbyu.com

หมายเหตุ: นายบรรจง ศิดา และ นางสาวดวงใจ จำจิตร รับผิดชอบงานเลขานุการและการประสานงานทั่วไปของโครงการฯ

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของคณาจารย์ในเรื่องการท่องเที่ยว

- 1) อ.ดร.วีรพงษ์ พลนิกรกิจ เสนอให้ทางโครงการจัดทำหนังสือแนะนำแหล่งท่องเที่ยวให้พื้นที่ดำเนินการแจกฟรีให้กับบุคคลทั่วไปหรือจำหน่ายในราคาถูก โดยการหาสปอนเซอร์เพื่อสนับสนุนการจัดพิมพ์หนังสือ เช่น รีสอร์ท ที่พัก ร้านอาหาร และห้างร้านต่างๆ ในพื้นที่

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของคณาจารย์ในเรื่องการท่องเที่ยว

- 1) อ.ดร.วีรพงษ์ พลนิกรกิจ เสนอให้ทางโครงการจัดทำหนังสือแนะนำแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ดำเนินการ แจกฟรีให้กับบุคคลทั่วไปหรือจำหน่ายในราคาถูก โดยการหาสปอนเซอร์เพื่อสนับสนุนการจัดพิมพ์หนังสือ เช่น รีสอร์ท ที่พัก ร้านอาหาร และห้างร้านต่างๆ ในพื้นที่

วาระที่ 3 วาระอื่นๆ

ปิดประชุมเวลา 17.00 น.

กำหนดการพิธีส่งมอบโรงผลิตเห็ด
โครงการการพัฒนาการผลิตเห็ดหอมเพื่อการค้า
และ
กำหนดการอบรมการผลิตเห็ดหอมและเห็ดเศรษฐกิจ
โครงการเสริมสร้างและพัฒนาประสิทธิภาพสถาบันอุดมศึกษา
วันที่ 25 – 27 มิถุนายน 2545
ณ บ้านสุขสมบูรณ์ ต. ไทษามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา

8.30 – 9.00 น.	ลงทะเบียน
9.00 – 9.20 น.	พิธีมอบโรงผลิตเห็ด โครงการการพัฒนาการผลิตเห็ดหอมเพื่อการค้า สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี - ผศ.ดร. ทวี เลิศปัญญาวิทย์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ประธานในพิธีและผู้ส่งมอบ - ศ.ดร. นันทกร บุญเกิด ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา ผู้กล่าวรายงาน - นายอำเภอวังน้ำเขียว/ตัวแทน ผู้รับมอบ และกล่าวขอบคุณ
09.20 – 10.00 น.	เสร็จพิธีมอบ ประธานและแขกผู้มีเกียรติ เชื่อมชมการผลิตก้อนเห็ด โดย สมาชิกโครงการ ชมการตัดแต่งและคัดบรรจุ และชมการสาธิตการแปรรูป อาหารจากเห็ดหอม

หมายเหตุ : หลังพิธีการส่งมอบโรงผลิตเห็ด ผู้เข้ารับการอบรมพักรับประทานอาหารว่างและเริ่มการ
อบรมตามกำหนดการเวลา 09.30 น.

กำหนดการอบรมหลักสูตรการผลิตเห็ดเศรษฐกิจเบื้องต้น
ระหว่างวันที่ 25 - 27 มิถุนายน 2545
ณ บ้านสุขสมบูรณ์ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา

วันที่	09.00 – 12.00	พักเที่ยง	13.00 – 16.00
25 มิ.ย. 45	<ul style="list-style-type: none"> ● 08.30 – 09.00 น. ลงทะเบียน ● 09.00 - 09.30 น. พิธีส่งมอบโรงผลิตเห็ดและเปิดการอบรม โดย อธิการบดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี นายอำเภอวังน้ำเขียวเป็นผู้รับมอบ ● 09.30 น. เริ่มการอบรม ● ความสำคัญของเห็ดทางเศรษฐกิจและสังคม ● ขั้นตอนการเพาะเห็ด ● โรงเรือนบ่มเห็ด 		<ul style="list-style-type: none"> ● ปฏิบัติการทำก้อนเชื้อเห็ด ● ปฏิบัติการนึ่งก้อนเห็ด ● การเตรียมเชื้อสำหรับเชื้อลงถุงเห็ด (เคาะเชื้อ)
26 มิ.ย. 45	<ul style="list-style-type: none"> ● เห็ดเศรษฐกิจชนิดต่างๆ และการตลาด ● การเพาะเห็ด นางรม – นางฟ้า หูหนู หลินจือ และ ยานางิ 		<ul style="list-style-type: none"> ● ปฏิบัติการเขี่ยเชื้อข้าวฟ่างลงถุงเห็ด ● การเพาะเห็ดกระด้างและขอนขาว
27 มิ.ย. 45	<ul style="list-style-type: none"> ● การเพาะเห็ดหอม เห็ดตีนเป็ด และโต้งฝน 		<ul style="list-style-type: none"> ● ปฏิบัติการเพาะเห็ดจากขอนไม้ ● การจัดการโรงเรือน และการดูแลรักษา

วิทยากร :

1. ผศ.ดร.ธวัชชัย ทิมชุมเหนียว
สาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 0-4422-4204
2. อาจารย์ สุภพจน์ วงศ์สมบัติกุล
โรงเรียนปากช่องวิทยา อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา 0-1977-2482

การอบรม "การผลิตเม็ดหอยและเม็ดหอยสด"
โครงการเสริมสร้างและพัฒนาประสิทธิภาพบริหารสถาบันอุดมศึกษา

วันที่ 25 - 27 มิถุนายน 2545

ณ บ้านสุขสมบูรณ์ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	รหัสไปรษณีย์	โทรศัพท์
1	นางสาว พูนณรงค์	75 บ้านสุขสมบูรณ์ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	30370	
2	นายศ นรงค์นอก	96 บ้านสุขสมบูรณ์ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	30370	
3	นายสุรศักดิ์ โมงคำ	6 บ้านสุขสมบูรณ์ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	30370	0-9717-8107
4	นางปรารถนา เงินครบุรี	136 บ้านสุขสมบูรณ์ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	30370	0-1955-9855
5	นายทวิน เงินครบุรี	98 บ้านสุขสมบูรณ์ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	30370	
6	นายบุญมา ขามกิ่ง	24 บ้านสุขสมบูรณ์ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	30370	
7	นายอำนาจ เงินครบุรี	2 บ้านสุขสมบูรณ์ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	30370	
8	นางพูน เงินครบุรี	2 บ้านสุขสมบูรณ์ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	30370	
9	นางน้ำค้าง แยกงูเหล็กอม	41 บ้านคลองไทร ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	30370	
10	นางเพชร เบียดกลาง	216 บ้านไทยสามัคคี ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	30370	
11	นางสาววิภากร รัตติษัฐ	165 บ้านไทยสามัคคี ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	30370	
12	นางเดือน ขามกิ่ง	24 บ้านสุขสมบูรณ์ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	30370	
13	นางนุ้ย อยู่ขุนพะเนาว์	27 บ้านไทยสามัคคี ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	30370	
14	นายอุ่น โสโต	73 บ้านไทยสามัคคี ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	30370	
15	นางขวัญจิตร สมิรัมย์	54 บ้านคลองกระโทง ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	30370	
16	นายกัมปนาท ปฐมอารีย์	230/27 ซ.ลาดพร้าว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ		

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	รหัสไปรษณีย์	โทรศัพท์
17	นางหนูทอง อยู่อ่อนพะเนมา	366 บ้านไทยสามัคคี ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	30370	
18	นายบุญญวัฒน์ สนิทวงศ์ ๑	บ้านหัวขุใหญ่ใต้ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	30370	
19	นายรักชาติ พูนณรงค์	75 บ้านสุขสมบูรณ์ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	30370	
20	นางสาววิทย์ สือกลาง	165 บ้านไทยสามัคคี ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	30370	
21	นายทวีข พูนณรงค์	75 บ้านสุขสมบูรณ์ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	30370	
22	นางวันเพ็ญ กิ่งงูเหล็กอม	บ้านสุขสมบูรณ์ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	30370	
23	นางสาวสุตินันท์ มกัทธานุภาพ	80 ม.4 บ้านเขาแฝงมี ต.วังน้ำเขียว อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	30370	0-1377-4368
24	นางณิณมาศ เนตรสว่าง	บ้านคลองอีแฝด ต.วังน้ำเขียว อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	30370	
25	นางสาวอโนทัย เนตรสว่าง	บ้านคลองอีแฝด ต.วังน้ำเขียว อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	30370	
26	นายประพาส เสด้าพิมาย	350 บ้านคลองกระหิง ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว นม.	30370	
27	นายชติต ชูติมาไอพร	297 หมู่ 5 ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	30370	
28	นางสังวาล จายนอก	87 บ้านคลองกระหิง ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	30370	
29	นายดำรงส ประดับมุก	บ้านบุไผ่ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	30370	
30	นางประสงค์ เงินครบุรี	บ้านสุขสมบูรณ์ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	30370	
31	นางชื่นนภา พิมมี	373 บ้านไทยสามัคคี ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	30370	

กำหนดการอบรมแปรรูปเห็ดและอาหารจากเห็ด
 โครงการเสริมสร้างและพัฒนาประสิทธิภาพบริหารสถาบันอุดมศึกษา
 วันที่ 20-22 กรกฎาคม 2545
 ณ บ้านไทยสามัคคี ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา

วันที่	08.30 – 12.00 น.	12.00 – 13.00 น.	13.00 – 16.30 น.
20 ก.ค. 45	08.30 – 09.00 น. ลงทะเบียน 09.00 น. – 12.00 น. ปฏิบัติการแปรรูป <ul style="list-style-type: none"> ● น้ำหลินจือ-กระเจียว ● น้ำหลินจือ-จิ้งหรีด ● น้ำหลินจือ-ลำไย ● ซาลาเปาเห็ด 	พักเที่ยง	ปฏิบัติการแปรรูป <ul style="list-style-type: none"> ● ครงแครงเห็ดหอม ● เกี้ยวทอด ● ปอเปี๊ยะเห็ด
21 ก.ค. 45	ปฏิบัติการแปรรูป <ul style="list-style-type: none"> ● น้ำพริกเผาเห็ดหอม ● น้ำพริกอ่องเห็ด ● น้ำพริกหนุ่มเห็ด 	พักเที่ยง	ปฏิบัติการแปรรูป <ul style="list-style-type: none"> ● แหนมเห็ด ● ข้าเห็ด ● ลานเห็ด
22 ก.ค. 45	ปฏิบัติการแปรรูป <ul style="list-style-type: none"> ● ราดน้ำเห็ดหอม ● ผัดขี้เมาเห็ดหอม ● กระทบาเห็ดหอม 	พักเที่ยง	13.00-14.00 น. พิธีปิดการอบรม โดย คณะบดีสำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร รศ.ดร.กนก ผลารักษ์

หลักสูตรอบรม “การแปรรูปและอาหารจากเห็ด”
โครงการเสริมสร้างและพัฒนาประสิทธิภาพบริหารสถาบันอุดมศึกษา

วันที่ 20 – 22 กรกฎาคม 2545

ณ บ้านสุขสมบูรณ์ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่	โทรศัพท์
1	นางบุษกร สนิทวงศ์ ณ อยุธยา	ฟาร์มที่คูกู้น้ำค้าง บ้านห้วยใหญ่ใต้ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	0-9424-4269
2	นางเดือน ขามกิ่ง	24 บ้านสุขสมบูรณ์ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	-
3	นางน้อย ดวงจันทร์	2 บ้านสุขสมบูรณ์ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	-
4	นางเปลก ณรงค์นอก	96 บ้านสุขสมบูรณ์ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	-
5	นางประสงค์ เงินครบุรี	98 บ้านสุขสมบูรณ์ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	0-4423-8910
6	นางอัจฉรา ปด้อยสูงเนิน	9 บ้านคลองไทร ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	-
7	นางขวัญจิตร สิมรัมย์ย์	54 บ้านคลองกระโทก ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	0-9425-2596
8	นางเพชร เบียดกลาง	216 บ้านไทยสามัคคี ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	0-1966-4152
9	นางไสว พูนณรงค์	75 บ้านสุขสมบูรณ์ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	-
10	นางสมจิตร มุลครบุรี	60 บ้านไทยสามัคคี ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	-
11	นายอำนาจ เงินครบุรี	2 บ้านสุขสมบูรณ์ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	-
12	นางเฉลิม จำนอก	191 บ้านไทยสามัคคี ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	0-9238-6406
13	นางสาววิภาพร รัตติยันธ์	165 บ้านไทยสามัคคี ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	0-1065-9133
14	นางณัชชา เวียงสีมา	56 หมู่ 17 ต.วังน้ำเขียว อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	0-1263-5832
15	นางวนิดา เย็นวัฒนา	42 หมู่ 17 ต.วังน้ำเขียว อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา	

รายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง”

ภายใต้โครงการเสริมสร้างและพัฒนาประสิทธิภาพบริหารสถาบันอุดมศึกษา

จัดโดย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

วันที่ 6 พฤศจิกายน 2545 เวลา 13.15 – 15.00 น.

ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา

เริ่มประชุมเวลา : 13.15 น.

ประธานกล่าวเปิดการประชุม

อาจารย์รัชชชัยกล่าวถึงที่มาของโครงการและแนะนำทีมวิทยากร

13.35 น.

เริ่มการประชุม เรื่อง “โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง”

ดำเนินการประชุมโดย :

1. ผศ.ดร.รัชชชัย ทีมชุมชนเกษตร
2. อาจารย์ ดร.อัศจรรย์ สุขธำรง
3. อาจารย์ ดร.เรณู ขำเลิศ

รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุม :

1. นางลำเรียง ถึงกิ่ง 159 หมู่ 4 ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา 0-4423-8914
2. นายณรงค์ คำริสระน้อย 81 หมู่ 6 ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา
3. นางสุกร สอนฉิมพลี 165 หมู่ 4 ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา
4. นางดารารัตน์ เอี่ยมปราโมทย์ 135 หมู่ 4 ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา 0-9849-2297
5. นางบุญสม วิเวก 150 หมู่ 4 ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา
6. นางแดง กาญจนเกตุ 15 หมู่ 4 ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา
7. นางรง จุ้ยสกุล 55 หมู่ 4 ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา
8. นายวิสิทธิ์ หมีกุล 49 หมู่ 2 ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา
9. นายนิพนธ์ ขอนกระโทก 347 หมู่ 3 ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา
10. นายเจิว ดีทะเล 65 หมู่ 6 ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา 0-4422-8055
11. นายผลวย อนันต์สูงเนิน 12 หมู่ 3 ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา 0-4426-6836
12. นายประเทียบ มงกฏสระน้อย 71 หมู่ 6 ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา
13. นางจำเนียร พรจันทร์แสง 190 หมู่ 2 ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา
14. นายสมศักดิ์ ทองฉิมพลี 189 หมู่ 10 ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา
15. นายน้อม พิศนอก 5 หมู่ 9 ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา 0-9282-9193

16. นายณรงค์ ทุนจันทรัด	20 หมู่ 10 ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา
17. นายสุรศักดิ์ บุญแสง	7 หมู่ 3 ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา 0-1955-4508
18. นายสมพร เล็งไธสง	40 หมู่ 5 ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา 0-4422-8393
19. นายวีระ ฉิมชนะ	90 หมู่ 6 ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา 0-1066-8738
20. นายสมบูรณ์ สิงกิ่ง	159 หมู่ 4 ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา 0-1285-3044
21. นายสวาท ส่องกำบัง	85 หมู่ 2 ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา
22. นายนิคม บุญช่วย	76 หมู่ 2 ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา
23. นายสมศักดิ์ วังศาล	195 หมู่ 5 ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา 0-1076-1953
24. ผศ.ดร.ชัชชัย ทิมชุลเหล็ก	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ต.สุรนารี อ.เมือง จ.นครราชสีมา
25. อาจารย์ อัครชัย สุขขำรง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ต.สุรนารี อ.เมือง จ.นครราชสีมา
26. อาจารย์ ดร.เรณู ขำเลิศ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ต.สุรนารี อ.เมือง จ.นครราชสีมา
27. นางสาววิวรรธณ อธิธิพิบูล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ต.สุรนารี อ.เมือง จ.นครราชสีมา
28. นางสาวดวงใจ จำจิตร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ต.สุรนารี อ.เมือง จ.นครราชสีมา
29. นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช	1 คน

สรุปผลการประชุม :

1. ปัญหา อุปสรรค แนวทางการแก้ไข คำนแนะนำ และความต้องการของชุมชน

1.1 เหตุผลที่ปลูก

- ทำตามบรรพบุรุษ หรือเคยทำมาก่อน
- ดันทุนต่ำกว่าข้าวโพด
- ปลูกง่าย

1.2 ปัญหาที่พบในการปลูก

- ผลผลิตต่ำต้องหมุนเวียนปลูกกับพืชอื่นเพื่อใช้ปุ๋ยที่ต่างกัน ถ้าปลูกซ้ำที่ผลผลิต จะตกต่ำมาก
- เงินทุนมีจำกัด ต้องทยอยปลูกปีละหลายรุ่น
- ปลูกเดือน มีนาคม ต้องมีการทำร่นมาก
- ขาดความรู้ ทำตามความเคยชิน
- ราคาต่ำ ทำให้ไม่กล้าที่จะลงทุน เพราะอาจจะขาดทุนได้
- ปลูกแบบขกร่องไม่ได้ มีข้อจำกัดเรื่องรถไถ และพื้นที่ที่มีความลาดชัน
- เกือบเกี่ยวก่อนกำหนดเพราะราคาในช่วงนั้นดี และมีความต้องการเงิน
- การขายในท้องถิ่นอาจมีปัญหาคาซังไม่ตรง แต่ถ้าขาย โรงแป็งนอกอำเภอ จะเสียค่าขนส่งมาก
- มีปัญหาเรื่องโรคใบหงิก ไล่ดำ (เป็นบางปี) ใบทอง

1.3 ความต้องการของเกษตรกร

- พันธุ์มันสำปะหลังที่จะให้ผลผลิตสูง ๆ
- การปรับปรุงคุณสมบัติของดิน และลดการชะล้างเพื่อให้ผลผลิตยั่งยืน
- ปลูกในพื้นที่เดิม และปลูกได้ในเดือนพฤศจิกายน ของทุกปี เพื่อทำรุ่นได้ง่าย

1.4 ข้อเสนอแนะ

- ควรปลูกในช่วงเดือนพฤศจิกายน จึงสามารถทำรุ่นได้ดี
- ใช้ปุ๋ยซีไคโดยไม่ใช้ปุ๋ยเคมี

2. ข้อสังเกตในการปลูกมันสำปะหลังของเกษตรกร

2.1 ลักษณะการใช้ท่อนพันธุ์

- ระยะเวลาในการเก็บท่อนพันธุ์
  - ระยะเวลาในการเก็บไม่แน่นอน
  - มันที่ปลูกเดือนพฤศจิกายน เก็บต้นได้ไม่เกิน 15 วัน ต้องปลูก
  - มันที่ปลูกเดือนมีนาคม-เมษายน มีการเก็บต้น โดยขึ้นกับจังหวัดฝน บางครั้งอาจเก็บนาน 1-2 เดือน
- ลักษณะการเก็บท่อนพันธุ์
  - มัดรวมกันแล้วปักดินไว้
  - มัดรวมกันพูนดินถมตรงโคน
- ลักษณะการตัดท่อนพันธุ์
  - ประมาณเอาเองตามจำนวนตา
  - นับจำนวนตา 5-6 ตาขึ้นไป
  - ความยาวท่อนพันธุ์ประมาณ 5 นิ้วขึ้นไป
- ความแตกต่างของมันในแต่ละส่วน
  - ท่อนมันส่วนบนเจริญได้ดี แต่มีโอกาสรอดน้อยกว่า
  - ท่อนมันส่วนกลางดีที่สุด เพราะเจริญเติบโตได้สม่ำเสมอ
- การผลิตท่อนมันขาย
  - ถ้ามีพันธุ์ที่ให้ผลผลิตดี เกษตรกรยินดีซื้อ
  - ถ้าเป็นพันธุ์เดิมที่มีอยู่แล้วและไม่พอปลูก เกษตรกรยินดีที่จะซื้อเพิ่ม
  - เกิดเป็นอาชีพใหม่

2.2 ระยะปลูกมันสำปะหลังของเกษตรกร

- ระยะห่างระหว่างแถว ใช้ระยะถักถนา ประมาณ 1 เมตร ทำการขยกร่องแล้วแตก โดยมากจะจ้างทำ 1 วันสามารถทำได้ 12 ไร่ และระยะห่างระหว่างต้น 70-80 เซนติเมตร

- ปลุกถ้ำห่างสลับกันตามแนวการยกร่อง
- 1 x 0.5 เมตร

2.3 การยกร่องปลูก

- แล้วแต่สภาพพื้นที่ปลูก
- บางพื้นที่ไม่นิยมยกร่อง เพราะอาจเกิดปัญหาน้ำขาะหน้าดิน

2.4 การปลูกมันสำปะหลังตามแนวลาดเขา

- ไม่มีพื้นที่ปลูก เนื่องจากรถแทรกเตอร์ไม่สามารถทำงานได้

2.5 ความลาดเทของพื้นที่ในการปลูกมัน

- ไม่เคยมีการวัดความลาดเท
- พื้นที่ปลูกจะมีที่ราบและที่ชันสลับกันไป

2.6 สาเหตุที่ทำให้มันสำปะหลัง 1 ต้น ให้น้ำหนักหัวแตกต่างกัน

- ความลึกดินในการปลูกแตกต่างกัน
- ความอ่อนแก่ของท่อนพันธุ์
- ลักษณะการตัดท่อนพันธุ์
- ส่วนของท่อนพันธุ์ที่ปักลงดิน
- การเตรียมดิน
- คุณภาพของดิน
- การทำร่วน
- การใช้สารกำจัดวัชพืช
- ลักษณะความแตกต่างของดินพันธุ์

2.7 คุณภาพของดิน

- พื้นที่ตรงไหนดินดี มันจะไม่ลงหัว มีแต่ราก
- พื้นที่ปลูกบางที่ดินงาม ใหญ่ ใบใหญ่ แต่มีหัวน้อย บางพื้นที่แคระแกร็น ไม่สม่ำเสมอ
- ใช้ปุ๋ยซีไคท์ว่านเพิ่ม ตรงที่มีดินโตไม่สม่ำเสมอ จะทำให้คุณภาพดินร่วนซุยและถอนง่าย
- มีเกษตรกรบางรายใช้สารเคมี สูตร 15-15-15
- เกษตรกรไม่เคยใช้ปุ๋ยนขาวหรือปุ๋ยทางใบ

2.8 การปราบวัชพืช

- ใช้จอบตาก
- ใช้สารเคมี ได้แก่ กรัสมอกโซน และวันไซค์

2.9 ปัญหาทางด้านโรคพืช

- โรคที่พบได้แก่ ไบหจิก ไล้ดำ ไบลาย ไบทอง โดยพบเป็นบางปี ทั้งนี้ยังไม่มีการสังเกตโดยละเอียด
- 2.10 การเก็บเกี่ยวผลผลิต
- ตัดต้นก่อนแล้วทิ้ง
  - ใช้คานจัด
  - ปัญหาในการเก็บเกี่ยว คือ พื้นที่ที่เป็นดินเหนียวจะถอนยาก หัวมันขาด
- 2.11 การตลาด
- ขายผลผลิตในห้องถิ่นจะมีปัญหารีงคาซังไม่ตรง
  - ส่งขายโรงงานแป็งนอกพื้นที่ ต้องเสีค่างขนส่งเพิ่ม
  - ราคาขายที่ดอองการอยู่ระหว่าง 1-1.30 บาท/กิโลกรัม
3. ข้อเสนอแนะทางการพัฒนาโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง
- 3.1 ให้มีการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ตำบลไทยสามัคคี โดยตั้งกรรมการ 1 ชุด
- 3.2 จะมีการจัดอบรมการปลูกมันสำปะหลัง โดยอาจารย์ ดร.อัศจรรย์ สุขธารง เป็นวิทยากรหลัก
- 3.3 จัดดูงานนอกสถานที่ ในแหล่งผลิตที่มีการรวมกลุ่มเกษตรกร และมีการวิจัยในพื้นที่เรื่องการปรับปรุงดินและลดการชะล้างของดิน
- 3.4 จัดทำแปลงทดสอบในพื้นที่เกษตรกรเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการผลิต เพื่อใช้เป็นแปลงวิจัยและสาธิตโดยเกษตรกรมีเกษตรกรอาสาสมัครจัดทำแปลงสาธิต ดังนี้
- นางสาว สอนฉิมพลี
  - นางสาวเรียง สึงกิ่ง
  - นายแดง กาญจนเกตุ
  - นางรง ชัยสกุล
  - นายสุรศักดิ์ บุญแสง
- 3.5 จัดทำวันถ่ายทอดเทคโนโลยีในหมู่บ้าน

นางสาววีรวรรณ อธิธิพิบูล

ผู้บันทึกรายงานการประชุม

ศศ.ดร.รัชชชัย ทิมชุลเกียรติ

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

การฝึกอบรมเกษตรกรหลักสูตร “การเลี้ยงโคนมเบื้องต้น”

หลักสูตร : การฝึกอบรมเกษตรกรหลักสูตร “การเลี้ยงโคนมเบื้องต้น”

ระยะเวลาอบรม : หลักสูตรระยะสั้น 1 วัน

ผู้เข้ารับการอบรม : 20 คน

เนื้อหา :

- ความเป็นมาของอาชีพการเลี้ยงโคนม
- การเริ่มต้นการเลี้ยงโคนมและปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- รายได้ – รายจ่าย ในการเลี้ยงโคนม
- การเยี่ยมชมฟาร์มโคนม

กำหนดการ : วันที่ สุกร์ ที่ 18 ตุลาคม 2545

เวลา	หัวข้อบรรยาย/กิจกรรม	วิทยากร
08.00-09.00	ลงทะเบียน ณ หน่วยบริการวิชาการแก่ชุมชน	
09.00-09.15	ประธานกล่าวเปิดการอบรม	รศ.ดร.ทนก ผลารักษ์
09.15-10.15	ความสำคัญของการเลี้ยงโคนม	รศ.ดร.วิศิษฐิพร สุขสมบัติ
10.15-10.30	พักรับประทานอาหารว่าง	
10.30-12.00	อาหารโคนม และการเลี้ยงโคนม	รศ.ดร.วิศิษฐิพร สุขสมบัติ
12.00-13.00	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
13.00-14.00	สุขภาพโค	ผศ.น.สพ. ดร.บัญญัติ ลิขิตเดชาโรจน์
14.00-15.00	การผสมเทียมโค การย้ายฟากตัวอ่อน การแยกเพศตัวอ่อน และการโคลนนิ่งโคนม	อ.ดร.รังสรรค์ พาลพ่าย
15.00-15.30	พักรับประทานอาหารว่าง และเดินทางไปฟาร์มโคนม	
15.30-16.30	เยี่ยมชมฟาร์มโคนม และฟาร์ม มทส.	นายเพลิน เมินกระโทก

การอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง"การเลี้ยงโคนม"

โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก

จัดโดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

วันที่ 18 ตุลาคม 2545

ณ หน่วยบริการวิชาการแก่ชุมชน สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	บ้านเลขที่	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	โทรศัพท์	หมายเหตุ
1	นายจักริช อุษา	2905/3	-	ในเมือง	เมือง	นครราชสีมา	044-277133	
2	นางสาวอุษดี เทียนโพธิ์	121	4	โคกสูง	เมือง	นครราชสีมา	09-5804426	
3	นางสาทร เทียนโพธิ์	121	4	โคกสูง	เมือง	นครราชสีมา	044-371116	
4	นางสำรอง สุขอร่าม	12/1	-	ในเมือง	เมือง	นครราชสีมา	044-230399	
5	นางรัชฎัญญ์กัญศาสฏกมุต	185	10	โคกสูง	เมือง	นครราชสีมา	044-294293	
6	นายไมตรี สุวังค์	40	3	ตำโโรง	ปักธงชัย	นครราชสีมา	09-5806400	
7	นายพิน รัตตำโโรง	23	3	ตำโโรง	ปักธงชัย	นครราชสีมา	-	
8	นางสายสมร บรรดิ้อตำโโรง	57	3	ตำโโรง	ปักธงชัย	นครราชสีมา	-	
9	นายพิม แสนจังหวีด	33	3	ตำโโรง	ปักธงชัย	นครราชสีมา	-	
10	นางมนต์วสินยงศุข	37	3	ตำโโรง	ปักธงชัย	นครราชสีมา	-	
11	นางเดียม ชมตำโโรง	7	3	ตำโโรง	ปักธงชัย	นครราชสีมา	-	
12	นายพล งามตำโโรง	40	-	ตำโโรง	ปักธงชัย	นครราชสีมา	-	
13	นายสาคร ดำริสระน้อย	87	4	ตำโโรง	ปักธงชัย	นครราชสีมา	-	
14	นายเริ่ม ชัยตำโโรง	12	3	ตำโโรง	ปักธงชัย	นครราชสีมา	-	
15	นายประสาน เงินจังหวีด	51	3	ตำโโรง	ปักธงชัย	นครราชสีมา	-	
16	นางมะณี เงินจังหวีด	51	3	ตำโโรง	ปักธงชัย	นครราชสีมา	-	
17	นายโสภณ พลภักฎิ	1	3	ตำโโรง	ปักธงชัย	นครราชสีมา	-	

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	บ้านเลขที่	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	โทรศัพท์	หมายเหตุ
18	นายเกียรติศักดิ์ มอญกระโทก	155	6	โชคชัย	โชคชัย	นครราชสีมา	-	
19	นายโอภาส สันพรมราช	48	4	ลำโรง	ปักธงชัย	นครราชสีมา	-	
20	นางจีรภา อบรมเชย	26	11	ลาดบัวขาว	สีคิ้ว	นครราชสีมา	-	
21	นางแผ่นดินอง เหมวรรณนท์	185/3	11	ลาดบัวขาว	สีคิ้ว	นครราชสีมา	-	
22	นางดวงตา วัฒนากลาง	215/3	11	ลาดบัวขาว	สีคิ้ว	นครราชสีมา	-	
23	นายทวินทร์ เหมวรรณนท์	36/1	1	ลาดบัวขาว	สีคิ้ว	นครราชสีมา	-	

การฝึกอบรมเกษตรกรหลักสูตร “การเลี้ยงโคนม”

หลักสูตร : การฝึกอบรมเกษตรกรหลักสูตร “การเลี้ยงโคนม”

ระยะเวลาอบรม : หลักสูตร 10 วัน

ผู้เข้ารับการอบรม : 5-6 คน

เนื้อหา :

1. พันธุ์และการปรับปรุงพันธุ์โคนม
  - พันธุ์โคนมที่นิยมเลี้ยง
  - การคัดเลือกโคนมที่จะนำมาเป็นแม่พันธุ์
  - การคัดเลือกพ่อพันธุ์เพื่อนำมาผสมเทียมในฟาร์ม
  - การให้คะแนนร่างกายโคนม
2. อาหารและการให้อาหารโคนม
  - 2.1 อาหารหยาบ
    - การปลูกสร้างทุ่งหญ้า
    - ชนิดของหญ้าที่นิยมปลูก
    - การถนอมอาหารสัตว์ไว้ใช้ช่วงขาดแคลน หญ้าหมัก หญ้าแห้ง
    - การใช้ผลพลอยได้ทางการเกษตร เพื่อนำมาเป็นอาหารโคนม
  - 2.2 อาหารข้น (อาหารเสริม)
    - การให้อาหาร โครระยะต่างๆ
    - การคำนวณสูตรอาหารเพื่อผสมอาหารใช้เอง
    - การเลือกใช้อาหารข้น
3. การเลี้ยงโคนมระยะต่างๆ
  - 3.1 ลูกโค
    - การให้น้ำนมเหลือง
    - การใช้นมเทียม
    - การให้อาหาร
  - 3.2 โครรุ่น / โครสาว
    - การให้อาหารและแร่ธาตุ
    - การให้วัคซีน และการถ่ายพยาธิ
    - การผสมเทียม
  - 3.3 โครผู้มท้องและโคหยุดรีดนม

3.4 โครีดนมระยะต่างๆ

- ระยะแรกคลอด – 100 วัน
- ระยะ 100 – 200 วัน
- ระยะ 201 – หยุดรีดนม

4. การรีดนมและกระบวนการผลิตนมที่สะอาด

- การรีดนมด้วยมือ และการรีดนมด้วยเครื่องรีด
- ขั้นตอนการรีดนม
- วิธีการตรวจคุณภาพน้ำนมเบื้องต้น
- การนำน้ำนมคีบไปส่งจำหน่าย
- ระเบียบการรับซื้อน้ำนมคีบของสหกรณ์
- อุปกรณ์ต่างๆ ในการรีดนม

5. โรค พยาธิ การผสมพันธุ์ และเทคนิคเพิ่มประสิทธิภาพการสืบพันธุ์

- โรคต่างๆ ที่เกิดในโคนม
- การทำวัคซีน
- การถ่ายพยาธิในโคนม
- การผสมเทียม
- การจับสัด และการแจ้งขอรับบริการผสมเทียม
- เทคนิคการเพิ่มประสิทธิภาพการสืบพันธุ์
- การสุขภาพโคนม

6. การทำบันทึกฟาร์ม บัญชีฟาร์ม และการวางแผนการผลิต

- การจัดทำบันทึกรายรับ-รายจ่าย
- การจัดทำประวัติโคนม
- การทำบันทึกโคป่วย และการผสมพันธุ์

ตารางการฝึกอบรมเกษตรกรหลักสูตรการ “เลี้ยงโคนม” (หลักสูตร 10 วัน)

วันที่ 1-3 : การเลี้ยงลูกโคและการรีดนมน้ำเหลือง

- การรีดนมโคตลอดใหม่ เข้า และเย็น (รีดด้วยมือ และเครื่องรีดนมระบบ Bucket Type)
- การป้อนนมน้ำเหลืองลูกโคแรกเกิด – ระยะ 4 วัน
- การผสมนมเทียมเลี้ยงลูกโค
- การทำความสะอาดโรงเรือนเลี้ยงลูกโค
- การจ่ายอาหารสำหรับลูกโค
- การทำความสะอาดโรงเรือนลูกโคและของรีดนมโคตลอดใหม่

การปฏิบัติต่อลูกโค

- การทำคลอด และการให้ยาแม่โคหลังคลอด
- การปฐมพยาบาลลูกโค และการตัดสายสะดือ
- การทำลายปุ่มเขา การถ่ายพยาธิ ฉีดยาบำรุง และการอ่านเบอร์หูแบบต่างๆ
- การทำแผลลูกโค
- การทำวัคซีนลูกโค

วันที่ 4-6 : การเลี้ยงโคนมระยะต่างๆ

1. การจ่ายอาหารโครีดนมระยะต่างๆ
  - โคตลอด – 100 วัน
  - โค 101 – 200 วัน
  - โค 201-โคหยุดรีดนม
2. โคหยุดรีดนม โคสาวตั้งท้อง โคเตรียมผสม และโคเนื้อ
  - การจับสัตว์ (การผสมเทียม)
  - การสังเกตอาการโคป่วย (การให้ยาสัตว์)
  - การทำความสะอาดโรงเรือน
  - การทำวัคซีนชนิดต่างๆ และการพ่นยามาเห็น
  - การบังคับโคเพื่อการปฏิบัติงานต่างๆ
  - การเลือกใช้อาหารข้นและอาหารหยาบชนิดต่างๆ

วันที่ 7-9 : การรีดนม พืชอาหารสัตว์ และการบันทึกประจำฟาร์ม

- การรีดนมด้วยเครื่อง เข้า เย็น
- การทำความสะอาดน้านมดิบ
- การตรวจคุณภาพน้านมดิบเบื้องต้น ด้วยวิธีการ Strip – Cup , CMT
- การทำความสะอาดเครื่องรีดนม

- การเตรียมน้ำยาและอุปกรณ์ต่างๆ ในการรีดนม
- การรักษาโรคเต้านมอักเสบเบื้องต้น
- การจัดปลูกทุ่งหญ้าอาหารสัตว์ และชนิดของหญ้าที่นิยมปลูก
- การถนอมอาหารหยาบชนิดต่างๆ เช่น การหมัก
- การจัดทำบันทึกต่างๆ ประจำฟาร์ม (รายงานต่างๆ)
- การให้คะแนนความสมบูรณ์ร่างกายโค
- การให้คะแนนลักษณะรูปร่างโคนม

วันที่ 10 : การบรรยายสรุป และ ปิดการอบรม

หัวข้อ

- อาหารสัตว์
- การจัดการฝูงโคนม
- การเป็นสมาชิกสหกรณ์และระเบียบการรับซื้อน้ำนมดิบ
- การผสมเทียม และการปรับปรุงพันธุ์โคนม
- การวางแผนการผลิต
- ผู้เข้ารับการอบรม ทำแบบทดสอบความเข้าใจในการเลี้ยงโคนม

การอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง"การเลี้ยงโคนม"
โครงการเสริมสร้างความรู้แก่แม่เลี้ยงของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก

จัดโดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

วันที่ 19-29 ตุลาคม 2545

ฟาร์ม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	บ้านเลขที่	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	โทรศัพท์
1	นายจ๊กกฤษ อุษา	2905/3	-	ในเมือง	เมือง	นครราชสีมา	044-277133
2	นายตากร คำริระระน้อย	87	4	ลำโรง	ปักธงชัย	นครราชสีมา	-
3	นายประสาน เงินจันทร์	51	3	ลำโรง	ปักธงชัย	นครราชสีมา	-
4	นางจิร์ภา อบรมเชย	26	11	ลาดบัวขาว	สีคิ้ว	นครราชสีมา	-
5	นางแต่น้อง เหมวรานนท์	185/3	11	ลาดบัวขาว	สีคิ้ว	นครราชสีมา	-
6	นางดวงตา วัฒนกลาง	215/3	11	ลาดบัวขาว	สีคิ้ว	นครราชสีมา	-
7	นายเทวินทร์ เหมวรานนท์	36/1	1	ลาดบัวขาว	สีคิ้ว	นครราชสีมา	-

รายงานการประชุมหรือเรื่องการท่องเที่ยว ครั้งที่ 1

วันที่ 9 กรกฎาคม 2545

ณ หอประชุมที่ว่าการอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

เวลา 13.00 – 15.00 น.

รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุม

1. คุณสถานวัฒน์ ผลชิงชัย	ปลัดอำเภอวังน้ำเขียว
2. คุณวีระพงษ์ พงษ์บุญ	ปลัดอำเภอวังน้ำเขียว
3. คุณสมพงษ์ ชัยเฉลิม	เกษตรอำเภอวังน้ำเขียว
4. คุณวิไลวรรณ ไกรโสดา	พัฒนาการอำเภอวังน้ำเขียว
5. คุณอรัญญา วิศิษฐวานิช	ปลัด อบต. ไทยสามัคคี
6. คุณสมศักดิ์ ว่างตาล	ประธานกรรมการบริหาร อบต. ไทยสามัคคี
7. คุณอุดม ไตรเอียง	กรรมการบริหาร อบต. ไทยสามัคคี
8. คุณสมบูรณ์ สิงกิ่ง	กรรมการบริหาร อบต. ไทยสามัคคี
9. ศศ.ดร.ธวัชชัย ทิมขุนทดเถียร	รักษาการแทนหัวหน้าสาขาวิชาเทคโนโลยีการผลิตพืช สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
10. คุณวรวุฒิ สะตะ	ลูกจ้างโครงการฯ สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

สรุปเนื้อหาการประชุม

1. กรมส่งเสริมฯ มีงบประมาณในการจัดทำป้ายให้จำนวน 150,000 บาท
2. แผนพับประชาสัมพันธ์ ให้ทำเป็นแบบคร่าวๆ โดยรองบสนับสนุนจากชุมชนในแต่ละท้องที่
3. ที่พักจะจัดแบบ Home Stay
4. มีการทำป้ายรวมแสดงไว้ในจุดเดียว
5. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ทำร่างแผนการท่องเที่ยว โดยมีแผนการพัฒนาทั้ง 5 ด้านคือ
  - 5.1 แผนงานปรับปรุงศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยว
  - 5.2 แผนงานประชาสัมพันธ์และขยายตลาดการท่องเที่ยว
  - 5.3 แผนงานพัฒนาบริการด้านสื่อความหมายธรรมชาติ
  - 5.4 แผนงานพัฒนาองค์กรในการบริหารจัดการ และการพัฒนาบุคลากร
  - 5.5 แผนงานติดตามตลอดจนประเมินการพัฒนา
6. การอบรมมัคคุเทศน์ การดูงาน ทางเกษตรอำเภอมีงบประมาณให้

7. มีการสร้างแหล่งข้อมูลที่อยู่ในพื้นที่ อบค. โดยจะสร้างลานจอดรถ ร้านจำหน่ายของที่ระลึก มีอาคารต้อนรับ มีห้องสุขาไว้บริการ ซึ่งจะดำเนินการแล้วเสร็จภายใน 2 เดือน
8. การประสานงานติดต่อกับ คุณสมพงษ์ ชัยเฉลิม เกษตรอำเภอ (โทร. 0-4422-8293) และ คุณอรัญญา พิศิษฐวานิช ปลัด อบค. ไทยสามัคคี (โทร. 0-1967-0710)

รายงานการประชุมหรือ
เรื่อง โครงการพัฒนาการท่องเที่ยว ตำบลไทยสามัคคี ครั้งที่ 2
โครงการสนับสนุนการสร้างเครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชน
วันอาทิตย์ที่ 27 ตุลาคม 2545 เวลา 10.00 – 15.00 น.
ณ สวนวังน้ำ ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. ผศ.ดร.รวิชัย ทิมชุมเห็ด	อาจารย์ประจำวิชาสาขาเทคโนโลยีการผลิตพืช สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
2. อ.ดร.นฤมล รักษาสุข	อาจารย์ประจำสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
3. นางเยาวดี สายอร่าม	หัวหน้าส่วนสารบรรณและนิติการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
4. นายเชิดชัย ยศไกร	เจ้าหน้าที่บริหารงานป่าไม้ 7 สำนักเขตป่าไม้ จังหวัดนครราชสีมา
5. นายสมควร สุรภพพิศิษฐ	นักวิชาการป่าไม้ 7ว. สำนักงานป่าไม้เขต จังหวัดนครราชสีมา
6. นายณรงค์ชัย กล่อมวัฒนกุล	นักวิชาการป่าไม้ 5 สำนักงานป่าไม้เขต จังหวัดนครราชสีมา
7. นายจ่านงค์ กองแก้ว	เจ้าหน้าที่ป่าไม้ตำบลไทยสามัคคี
8. นายสมศักดิ์ วังตาล	ประธานองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี
9. นายสมบุญ สังกิ่ง	กรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี
10. นายสุรศักดิ์ บุญแสง	กรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี
11. นายสมผ่อน องอาจ	ผู้ประสานงานระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบล และป่าไม้ตำบลไทยสามัคคี
12. นางสาววีรวรรณ อธิธิพิบูล	ลูกจ้างโครงการฯ สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
13. นางสาวทับทิม หอมสันเทียะ	ลูกจ้างโครงการฯ สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

วาระที่ 1 เรื่องแจ้งเพื่อทราบ

วาระที่ 1.1 ที่มาของโครงการและความก้าวหน้า

ผศ.ดร.รัชชัย ทิฆมชุนทเถียร ได้ชี้แจงให้ทราบถึงที่มาของโครงการมหาวิทยาลัยชุมชน และโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวตำบลไทยสามัคคี ให้ที่ประชุมทราบ และรายงานให้ทราบถึงความก้าวหน้าการดำเนินงานและแผนงาน ตามรายงานการประชุมหารือ โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวตำบลไทยสามัคคี ครั้งที่ 1 วันที่ 9 กรกฎาคม 2545

มติ ที่ประชุมรับทราบ

วาระที่ 1.2 แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติของป่าไม้

ทีมงานจากสำนักงานเขตป่าไม้จังหวัดนครราชสีมา และอุทยานแห่งชาติ ได้แก่ นายเชิดชัย ยศไกร นายสมควร สุรภพพิศิษฐ นายณรงค์ชัย กลุ่มวัฒนกุล และนายจันทน์ กองแก้ว ได้ให้ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวของป่าไม้ ได้แก่ มุลหลง มุลสามง่าม และกลุ่มเป้าหมายที่เคยมาเที่ยว รวมทั้ง วิธีการติดต่อประสานงานเพื่อเข้ามาพักผ่อน และการบริการของป่าไม้

มติ ที่ประชุมรับทราบ

วาระที่ 2 เรื่องเพื่อพิจารณา

ที่ประชุมหารือ เพื่อหาแนวทางเริ่มต้นโครงการ ได้มีข้อสรุป ดังนี้

1. ควรมีการจัดประชุมคณะกรรมการ เพื่อวางแนวคิดและหลักการ (concept idea) ของการท่องเที่ยวตำบลไทยสามัคคี โดยให้ดำเนินการ ดังนี้

- 1.1 ให้ อบต. จัดตั้งผู้ประสานงาน เป็นแกนนำในการดำเนินงานในชุมชน
- 1.2 ให้ อบต. จัดการประชุมผู้นำชุมชนและผู้ประกอบการ เพื่อกำหนดจุดท่องเที่ยวในตำบลไทยสามัคคี แบ่งเป็น สถานที่พร้อมในระยะแรก และสถานที่ต้องพัฒนาในระยะต่อไป รวมทั้งแต่ละสถานที่จะนำเสนออะไร เพื่อนำเสนอคณะทำงานย่อย (ชุดที่มาประชุมวันนี้) เพื่อพิจารณาความเหมาะสม
- 1.3 นำผลการประชุมในข้อ 1.2 เสนอต่อคณะทำงานย่อย เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ในวันที่ 21 พฤศจิกายน 2545 เวลา 9.00 น. ณ อบต.ไทยสามัคคี และนำผลเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ ในวันที่ 27 พฤศจิกายน 2545 เพื่อพิจารณาหลักการและแนวความคิดในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
- 1.4 จากนั้นจะมีการจัดทำแผนงาน มอบหมายงานให้ฝ่ายต่าง ๆ ไปดำเนินการต่อไป

2. การจัดหาข้อมูล เรื่องแหล่งท่องเที่ยว

- 2.1 ข้อมูลเรื่องการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ได้แก่ ไม้ดอก ไม้หอม และผักปลอดสารพิษมอบหมายให้ ผศ.ดร.ธวัชชัย ทิมชุนหเถียร
- 2.2 ข้อมูลด้าน Home Stay และ Farm Stay มอบหมายให้ อ.ดร.นฤมล รักษาสุข
- 2.3 ข้อมูลด้านภูมิประเทศ ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม มอบหมายให้ คุณสมศักดิ์ สิงกิ่ง เป็นผู้รวบรวมจาก อบต. คุณจำนงค์ กองแก้ว และนายสมก่อน องอาจ

3. ข้อเสนอแนะจากที่ประชุม

- 3.1 การท่องเที่ยวควรเน้นการรักษาวิถีชีวิตของชาวบ้าน และรักษาสภาพธรรมชาติไว้ให้มากที่สุด ไม่ควรมีการตัดแปลงก่อสร้างสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่จำเป็น หรือไม่กลมกลืนกับธรรมชาติ
- 3.2 แบ่งแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องการพัฒนาออกเป็นระยะตามความพร้อม ที่ได้พร้อมก่อนก็ให้ดำเนินการไปก่อน โดยกำหนดระยะเวลาการพัฒนาในแต่ละระยะ ทั้งนี้ควรจะเปิดโครงการสมบูรณ์ได้ในเดือนพฤศจิกายน 2546
- 3.3 อบต.ควรเป็นศูนย์กลางของการประสานงานด้านข้อมูล และการบริหารโครงการ

ปิดประชุมเวลา 15.00 น.

ผศ.ดร.ธวัชชัย ทิมชุนหเถียร

ผู้บันทึกการประชุม

กำหนดการอบรมหลักสูตร “หลักการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างปลอดภัย”

ภายใต้โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก

จัดโดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

วันที่ 26 ตุลาคม 2545

ณ องค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา

เวลา (น.)	กิจกรรม/หัวข้อบรรยาย	วิทยากร
08.30-09.00	ลงทะเบียน	
09.00-09.15	ประธานกล่าวเปิดการอบรม	สาธารณสุขอำเภอ
09.15-10.30	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสารเคมีทางการเกษตร	อ.ดร.โสภณ วงศ์แก้ว
10.30-10.15	รับประทานอาหารว่าง	
10.15-12.00	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการใช้สารเคมีทางการเกษตร (ต่อ) ชม วีดิทัศน์ และตอบข้อซักถาม	อ.ดร.โสภณ วงศ์แก้ว
12.00-13.00	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
13.00-14.30	ผลกระทบของสารเคมีทางการเกษตรต่อสุขภาพอนามัย	อาจารย์ณลิน สีทธิบูรณ์
14.30-14.45	รับประทานอาหารว่าง	
14.45-16.00	สาธิตวิธีการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้อง และตอบข้อซักถาม	อ.ดร.โสภณ วงศ์แก้ว

หลักสูตรการอบรม "การใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างปลอดภัย"
ภายใต้โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก
จัดโดย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

วันที่ 26 ตุลาคม 2545

ณ อต.ไทยสามัคคี ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	บ้านเลขที่	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	รหัสไปรษณีย์	โทรศัพท์	โทรสาร
1	นางทรง ใยสกุล	55	4	ไทยสามัคคี	วังน้ำเขียว	นครราชสีมา	30370	-	
2	นายพิชิต ขวัญมา	40	4	ไทยสามัคคี	วังน้ำเขียว	นครราชสีมา	30370	-	
3	นายสมโภช ใยสกุล	55	4	ไทยสามัคคี	วังน้ำเขียว	นครราชสีมา	30370	-	
4	นายวันชัย บัวนอก	48	2	ไทยสามัคคี	วังน้ำเขียว	นครราชสีมา	30370		
5	นายบุญมี ยังพิมาย	89	4	ไทยสามัคคี	วังน้ำเขียว	นครราชสีมา	30370		
6	นายอำนาจ ขวัญมา	40	4	ไทยสามัคคี	วังน้ำเขียว	นครราชสีมา	30370		
7	นายสมบูรณ์ สิงกิ่ง	159	4	ไทยสามัคคี	วังน้ำเขียว	นครราชสีมา	30370	09-2853044	
8	นายสมศักดิ์ วังตาล	195	5	ไทยสามัคคี	วังน้ำเขียว	นครราชสีมา	30370	01-7894115	
9	นายวีระ ฉิมชนะ	-	-	ไทยสามัคคี	วังน้ำเขียว	นครราชสีมา	30370	01-0668738	
10	นายไป กิ่งจอหอ	62	10	ไทยสามัคคี	วังน้ำเขียว	นครราชสีมา	30370	-	
11	นายสมชาย กล้าจอหอ	237	10	ไทยสามัคคี	วังน้ำเขียว	นครราชสีมา	30370	-	
12	นายอำนาจ แพงกิ่ง	109	5	ไทยสามัคคี	วังน้ำเขียว	นครราชสีมา	30370	-	
13	นายนิคม บุญช่วย	76	2	ไทยสามัคคี	วังน้ำเขียว	นครราชสีมา	30370	01-0761953	
14	นายสมพร เล็งไธสง	40	5	ไทยสามัคคี	วังน้ำเขียว	นครราชสีมา	30370	-	
15	นายจารึก สกุลโชติ	14	9	ไทยสามัคคี	วังน้ำเขียว	นครราชสีมา	30370	-	
16	นายสมพร ชะมัยกลาง	3	11	ไทยสามัคคี	วังน้ำเขียว	นครราชสีมา	30370	-	
17	นายนอม พิทยานอก	5	9	ไทยสามัคคี	วังน้ำเขียว	นครราชสีมา	30370	-	
18	นายณรงค์ ทุนจันทร์	20	10	ไทยสามัคคี	วังน้ำเขียว	นครราชสีมา	30370	-	
19	นายณรงค์ เต็งสระน้อย	81	6	ไทยสามัคคี	วังน้ำเขียว	นครราชสีมา	30370	-	

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	บ้านเลขที่	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	รหัสไปรษณีย์	โทรศัพท์	โทรสาร
20	นางวิไล ชรรรมา	220	5	ไทยสามัคคี	วังน้ำเขียว	นครราชสีมา	30370	-	
21	นายทองแดง บุญสินพร้อม	75	5	ไทยสามัคคี	วังน้ำเขียว	นครราชสีมา	30370	-	
22	นางทองสลิ คัดชูงเนิน	17	9	ไทยสามัคคี	วังน้ำเขียว	นครราชสีมา	30370	-	
23	นายดิษฐ์นทร์ ตราดกลาง	17	9	ไทยสามัคคี	วังน้ำเขียว	นครราชสีมา	30370	01-0743860	
24	นายสันติพงษ์ เดียมสงคราม	364	1	ไทยสามัคคี	วังน้ำเขียว	นครราชสีมา	30370	09-7162834	(สามารถสุ่ยตำบล)
25	นายเวทิต เงินรวง	73	5	ไทยสามัคคี	วังน้ำเขียว	นครราชสีมา	30370	-	

ผู้เข้าร่วมโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก
กรณี ชุมชน ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

ที่	ชื่อ - สกุล	สำนักวิชา	โทรศัพท์	มือถือ	โทรสาร	E- mail
1	รศ.ดร.กนก ผลารักษ์	เทคโนโลยีการเกษตร	4153	-	4150	kanok@ccs.sut.ac.th
2	รศ.ดร.อรรณพ วราอัศวปติ	วิทยาศาสตร์	3147	-	4185	onnop@ccs.sut.ac.th
3	รศ.ดร.ทัศนีย์ สุโกศล	วิทยาศาสตร์	4356	0-9579-5850	4185	tassanee@ccs.sut.ac.th
4	รศ.ทรงพร ทาเจริญศักดิ์	เทคโนโลยีสังคม	4207	0-1268-0152	4205	songpron@ccs.sut.ac.th
5	ผศ.ดร.รัชชัย ทิฆมุนหณิธร	เทคโนโลยีการเกษตร	4204	0-1760-4420	4201	thawatch@ccs.sut.ac.th
6	ผศ.ดร.โชคชัย วณู	เทคโนโลยีการเกษตร	4208	-	0-4421-6523	wanapoo@ccs.sut.ac.th
7	อ.ดร.ศุภฤกษ์ ไทยอุดม	เทคโนโลยีการเกษตร	4217	-	4150	tsukrit@ccs.sut.ac.th
8	อ.ดร.วิลัยรัตน์ ลีอนันต์ศักดิ์ศิริ	วิทยาศาสตร์	4308	0-9717-4201	4185	wilairat@ccs.sut.ac.th
9	อ.ดร.โสภณ วงศ์แก้ว	เทคโนโลยีการเกษตร	4203	0-1799-7360	4150	sopone@ccs.sut.ac.th
10	อ.ดร.ฉัตรชัย โชติษฐูขยงกูร	วิศวกรรมศาสตร์	4223	0-9949-1680	4165	chatchai@ccs.sut.ac.th
11	อ.นลิน ทิทรธูรณ์	แพทยศาสตร์	4246	0-1651-3604	4240	pinnalin@ccs.sut.ac.th
12	อ.ณัฐวี ชังชัย	แพทยศาสตร์	4247	0-1686-5962	4240	-
13	อ.ชินจิต ชาญจิตปรีชา	แพทยศาสตร์	4248	0-9827-9144	4240	chaunjit@ccs.sut.ac.th
14	อ.ดร.นฤมล รักษาสุข	เทคโนโลยีสังคม	3084	-	3060	narumol@ccs.sut.ac.th
15	อ.วีรพงษ์ พลนิกกรกิจ	เทคโนโลยีสังคม	4273	-	4205	weerap@ccs.sut.ac.th
16	นางเขวดี สายอร่าม	ส่วนสารบรรณฯ	4072-3	-	3070	-
17	นายชัยสิทธิ์ เปล่งวุฒิไกร	ศูนย์บรรณสารฯ	3072	-	3060	-
18	นายบัณฑิต ยางราชย์	ศูนย์บรรณสารฯ	3081	-	3060	-
19	นายเกียรติพงษ์ ศรีสว่าง	นศ.ป.โท สิ่งแวดล้อม	-	0-1812-1539	-	-
20	นายบรรจง ศิลา	ถูกจ้างโครงการ 5	5013, 5029	0-6868-7746	5029	-
21	นางสาวณิชนานต์ สว่างแจ้ง	ถูกจ้างโครงการ 5	4201	-	4201	-
22	นางสาวสุชาดา ทัดทอง	จ.บริหารงานทั่วไป สวทค	4133	0-9424-3419	4965	paew_wach@thaimail.com
23	นางสาวดวงใจ จำจิตร	จ.บริหารงานทั่วไป สวทค	4133	0-4243-488	4965	jumjid@ccs.sut.ac.th
24	นางสาวทับทิม หอมสันเทียะ	ผู้ช่วยวิจัย	4202	-	4201	-
25	นางสาววีรวรรณ อธิธิพิบูล	ผู้ช่วยวิจัย	4202	-	4201	-

รายงานการประชุมเวทีประชาคม
โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก
ตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา
วันอาทิตย์ที่ 4 สิงหาคม 2545

สถานที่ : วัดบ้านแก่นท้าว ตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

ผู้เข้าประชุมเวทีประชาคม

1. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	20 คน
2. หน่วยงานราชการต่าง ๆ ในตำบลเสมาและอำเภอสูงเนิน	15 คน
3. องค์การบริหารส่วนตำบลเสมา	16 คน
4. บ้านแปะโนนไฮ	47 คน
5. บ้านน้อยกุดคล้า	13 คน
6. บ้านเหมือดแอ่	9 คน
7. บ้านแก่นนคร	51 คน
8. บ้านโป่ง	25 คน
9. บ้านเสมา	17 คน
10. บ้านคลองขวาง	11 คน
11. บ้านทะเล	3 คน
12. บ้านแก่นท้าว	38 คน
13. บ้านสัมภวงาม	2 คน
14. บ้านหินตั้งเสมา	2 คน
รวมทั้งหมด	<u>262</u> คน

วัตถุประสงค์ของการจัดการประชุมเวทีประชาคม

การประชุมเวทีประชาคม โดยใช้กระบวนการ A I C มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินการประชุมในครั้งนี้เพื่อให้ชุมชนได้ร่วมกันคิดถึงจุดเด่นของชุมชน ปัญหาของชุมชน และการแก้ไขควรเป็นอย่างไร เป็นการกระตุ้นให้ชุมชนร่วมกันคิดวิเคราะห์แก้ไขและวางแผนพัฒนาชุมชนด้วยตนเอง ซึ่งจะนำมาซึ่งการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

รายละเอียดในช่วงการทำกิจกรรมเวทีประชาคม

เวลา 09.15 น. เปิดการประชุมเวทีประชาคม โดยรองศาสตราจารย์ ดร. ประสาท สืบคำ คณบดีสำนักวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เป็น ผู้กล่าววัตถุประสงค์ในการจัดทำโครงการฯ จากนั้น คุณสมชาย

กิริวัฒน์ศักดิ์ ประธานสภาวัฒนธรรมของอำเภอสูงเนิน ได้กล่าวในนามของชาวตำบลเสมาถึงแนวทางการพัฒนาชุมชน ในกรณีนี้ ผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรอำเภอสูงเนิน, ปลัดอำเภอสูงเนิน, พัฒนาการอำเภอสูงเนิน, ประธานและกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลเสมา, ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแก่นท้าวและโรงเรียนบ้านทะเลใต้ให้เกียรติมาร่วมในการประชุมครั้งนี้ด้วย

หลังจากนั้นดำเนินการประชุม โดยแยกกลุ่มตามหมายเลขที่ได้แจกไว้ในตอนต้น ทั้งหมด 8 กลุ่ม ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีอาจารย์และเจ้าหน้าที่จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีประจำกลุ่มเป็นวิทยากรคอยแนะนำในการทำกระบวนการ AIC ในขั้นตอนที่หนึ่งให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายและนำเสนอเกี่ยวกับความภูมิใจในท้องถิ่น โดยวิทยากรจะกล่าวนำว่าการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นครั้งนี้ขอให้ไปด้วยความรัก เป็นมิตร และให้เกียรติซึ่งกันและกัน ถ้ามได้แต่ไม่วิจารณ์และให้ความคิดเห็นเชิงบวก โดยมีขั้นตอน การดำเนินงานดังนี้

- เลือกประธานและเลขานุการ (5 นาที)
- แจกกระดาษ/ดินสอ/สีเทียน ให้แต่ละคนเขียนคำพูดหรือวาดภาพ (5 นาที)
- ประธาน นำการประชุมโดยให้แต่ละคนนำเสนอไม่เกิน 3 นาที/คน
- เลขานุการรวบรวมและเขียนสรุปเกี่ยวกับความภูมิใจในท้องถิ่นบนกระดาษแผ่นใหญ่เพื่อนำเสนอในกลุ่มต่อไป

ต่อไป

ขั้นตอนที่สองดำเนินกิจกรรมต่อในหัวข้อ “ความคาดหวังให้ท้องถิ่นเป็นอย่างไรในอนาคต” และหัวข้อ “วิธีการที่จะให้ได้สภาพที่มุ่งหวัง” ซึ่งดำเนินการเช่นเดียวกับขั้นตอนแรกโดยให้สมาชิกแต่ละคนคิดวิธีการ (ยุทธศาสตร์) ประมาณ 1-3 ข้อ จากนั้นจึงสรุปรวบรวมวิธีการ (ยุทธศาสตร์) ที่กลุ่มคิดว่าดีที่สุด 5-7 ข้อ อภิปรายด้วยเหตุผลและความคิดเห็นเชิงบวกให้ได้ข้อสรุปที่กลุ่มพอใจมากที่สุด

ระหว่างช่วงพักรับประทานอาหารกลางวัน วิทยากรทั้ง 8 กลุ่มได้ประชุมเพื่อนำหัวข้อวิธีการ (ยุทธศาสตร์) มาพิจารณาร่วมกัน เนื่องจากมีหัวข้อที่ซ้ำกันจากแต่ละกลุ่ม จึงได้เลือกหัวข้อที่สำคัญ 8 หัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. แหล่งน้ำ
2. สุขภาพพลานามัย
3. ยาเสพติด
4. การท่องเที่ยว
5. ทางระบายน้ำ/ขยะมูลฝอย
6. ห้องสมุดและการศึกษา
7. อาชีพ
8. สาธารณูปโภค

ขั้นตอนที่สามหลังรับประทานอาหารกลางวันได้จัดกลุ่มใหม่ โดยให้ผู้เข้าร่วมประชุมเลือกกลุ่มได้ตามความต้องการใน 8 กลุ่มข้างต้น จากนั้นให้มีการเลือกประธานและเลขานุการใหม่และให้กลุ่มคิดแผนดำเนินการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ใคร (ผู้รับผิดชอบ : บุคคล หน่วยงาน องค์กร)
2. จะทำอะไร (กิจกรรม)

3. เมื่อใด (กำหนดเวลา เริ่ม - เสร็จ)
4. ให้ได้ผลอย่างไร (เป้าหมาย)
5. คาดว่าต้องใช้ค่าใช้จ่ายเท่าใด (งบประมาณ)

เมื่อทุกกลุ่มได้ข้อสรุป จากนั้นให้ตัวแทนกลุ่มมานำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ ข้อสรุปที่แต่ละกลุ่มนำเสนอ มีดังนี้

กลุ่มที่ 1. แหล่งน้ำ

แผนที่ 1

1. ผู้รับผิดชอบ : กรมชลประทานและองค์การบริหารส่วนตำบล
2. กิจกรรม (ทำอะไร) : ตั้งโรงสูบน้ำเข้าบึงเหมือดแอ่ จากลำตะคองเข้าบึงเหมือดแอ่
3. เมื่อใด : งบประมาณปี 2546 ระยะเวลาประมาณ 3 เดือน
4. ผล/เป้าหมาย : ระยะทาง 1 กิโลเมตร ใช้ท่อขนาด 8 นิ้ว เครื่องสูบน้ำขนาด 25 HP
5. งบประมาณ : -

แผนที่ 2

1. ผู้รับผิดชอบ : กรมชลประทานและสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท
2. กิจกรรม (ทำอะไร) : ปรับปรุงขุดลอกและทำความสะอาด ให้บึงเหมือดแอ่มีความลึกเพิ่มขึ้น
3. เมื่อใด : งบประมาณปี 2546 ระยะเวลาประมาณ 5 เดือน
4. ผล/เป้าหมาย : ได้บึงที่มีความลึกประมาณ 5 เมตร
5. งบประมาณ : -

แผนที่ 3

1. ผู้รับผิดชอบ : กรมชลประทานและเสนอโครงการผ่านทางองค์การบริหารส่วนตำบล
2. กิจกรรม (ทำอะไร) : ขุดลอกคลองจากคลองกุดจานผ่านฝายน้อยผ่านท่าทะเลียงถึงอ่างเก็บน้ำเหมือดแอ่
3. เมื่อใด : งบประมาณปี 2546 ระยะเวลาประมาณ 1 เดือน
4. ผล/เป้าหมาย : ระยะความยาวประมาณ 1.5 กิโลเมตร กว้าง 2 เมตร
5. งบประมาณ : -

แผนที่ 4

1. ผู้รับผิดชอบ : กรมทรัพยากรธรรมชาติและสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท
2. กิจกรรม (ทำอะไร) : เจาะน้ำบาดาล
3. เมื่อใด : งบประมาณปี 2546 ระยะเวลาประมาณ 1 เดือน
4. ผล/เป้าหมาย : บ่อบริเวณรอบบึงเหมือดแอ่
5. งบประมาณ : -

กลุ่มที่ 2. สุขภาพพลานามัย

ปัญหาสุขภาพที่มีอยู่ในปัจจุบัน

- ปวดขาและหลัง อยู่ในช่วงอายุ 30-80 ปี
- เครียด
- โรคความดันโลหิตสูง – ต่ำ และโรคหัวใจ
- โรคเบาหวาน
- โรคภูมิแพ้
- โรคฉี่หนู
- โรคไขข้ออักเสบ
- โรคขาดสารอาหาร (เด็กวัยเรียน)
- โรคเอดส์
- โรคมะเร็ง
- โรคกระเพาะ

ความคาดหวังต้องการให้มี

1. โภชนาการที่ดีทุกคนใน
  - ผู้สูงอายุ
  - วัยทอง
  - วัยทำงาน
  - วัยเด็ก
  - หญิงตั้งครรภ์
2. การออกกำลังกาย
  - ให้มีความสุขภาพ

แผนดำเนินการด้านสุขภาพอนามัย

1. ผู้รับผิดชอบ : องค์การบริหารส่วนตำบล
2. กิจกรรม : วางแผนด้านสุขภาพเน้นการส่งเสริมและป้องกัน
3. เมื่อใด : -
4. ผลเป้าหมาย : คนในชุมชนมีความสุขดี
5. งบประมาณ : ขึ้นอยู่กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มที่ 3. ยาเสพติด

1. ผู้รับผิดชอบ :
  1. ตำรวจ
  2. พ่อแม่
  3. ตั้งกลุ่มต่อต้านยาเสพติด

2. กิจกรรม : ช่วยกันต่อต้าน โดยมี

- โปสเตอร์
- เติมนรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด
- ให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด
- มีสนามกีฬา
- หาอาชีพเสริมให้กับเยาวชนเพื่อช่วยเหลือพ่อแม่
- ช่วยกันหาข้อมูลว่ามีผู้ใดติดยาเสพติดและแจ้งตำรวจหรือผู้ใหญ่บ้านดำเนินการ
- ให้กำลังใจกับผู้ติดยาเสพติดที่กลับตัว

3. เมื่อใด : หลังจากเลิกเรียนหรือทุก ๆ วันศุกร์จะเป็นวันรวมกันของเยาวชน เพื่อทำกิจกรรมด้านยาเสพติด

4. ผล/เป้าหมาย : 1. เห็นถึงโทษของยาเสพติด

2. เป็นคนดีและได้รับการยอมรับในสังคม
3. สร้างความเข้มแข็งให้กับตนเองและชุมชน
4. ทำให้ทุกคนในชุมชนมีความสุข

5. งบประมาณ : 1. อุปกรณ์การกีฬา

2. แผ่นพับในการรณรงค์ด้านยาเสพติด
3. ชุดเสื้อกีฬากีฬาที่เขย่นรณรงค์ด้านยาเสพติด

กลุ่มที่ 4. การท่องเที่ยว

ที่ประชุมเห็นว่าควรมี

1. มัคคุเทศก์นำเที่ยว
2. เทศกาลงานประเพณี
3. ศูนย์บริการข้อมูลและศูนย์จำหน่ายสินค้าที่ระลึก
4. การรักษาความสะอาดบริเวณแหล่งท่องเที่ยว, ปลูกต้นไม้ (ไม้ดอก, ไม้ประดับ) ลานจอดรถ, ห้องน้ำ, ป้ายบอกทางและที่นั่งพักผ่อน
5. จัดตั้งศูนย์พิพิธภัณฑของโบราณ
6. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์
7. ส่งเสริมกลุ่มอาชีพ
8. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ในตำบลเสมาให้เป็นที่ยู๊จึกมากขึ้น
9. สร้างสวนสุขภาพบริเวณทางเข้าตัวเมืองเสมา

แผนที่ 1 : พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

1. กิจกรรม 1.1 : รักษาความสะอาดแหล่งท่องเที่ยว

2. ใคร : องค์การบริหารส่วนตำบล และชุมชน
3. ทำอะไร : - ปลูกต้นไม้และกำจัดวัชพืช
  - ทำความสะอาดสถานที่บริเวณเมืองเสมาและวัดธรรมจักรเสมาราม
  - ทำความสะอาดห้องน้ำเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว
  - ป้ายบอกทางและที่นั่งพักผ่อน
4. เมื่อใด : ตุลาคม 2545 – กันยายน 2546
5. งบประมาณ : 25,000 บาท

1. กิจกรรม 1.2 : ส่งเสริมประเพณีสำคัญ
2. ใคร : - แห่งเทียนพรรษา : องค์การบริหารส่วนตำบลและชุมชน
  - ร้านเหินห่า (สงกรานต์) : ผู้นำชุมชนและปราชญ์ชาวบ้าน
  - ลอยกระทง : องค์การบริหารส่วนตำบลและชาวบ้าน
  - สรงน้ำพระนอน : ชุมชน
3. ทำอะไร : - ใช้สื่อประชาสัมพันธ์ เช่น ออกอากาศทางสถานีวิทยุแห่งประเทศไทยจังหวัดนครราชสีมา
ปิดป้ายและรณรงค์
4. เมื่อใด : ก่อนจัดกิจกรรม
5. งบประมาณ : 15,000 บาท งบจากองค์การบริหารส่วนตำบลและชาวบ้านผู้สนับสนุน

1. กิจกรรม 1.3 : พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ของตำบลเสมา ให้เป็นที่รู้จัก (สตูปวัดแก่นห้าว)
2. ใคร : ชาวบ้าน
3. ทำอะไร : ทำความสะอาด, กำจัดขยะและบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม
4. เมื่อไร : ตลอดปี
5. งบประมาณ : 2,100 บาท/เดือน (งบจากตู้บริจาค)

1. กิจกรรม 1.4 : สร้างเสริมสุขภาพ
2. ใคร : ผู้นำชุมชน 5 หมู่บ้านและองค์การบริหารส่วนตำบลและรัฐบาล
3. ทำอะไร : สวนออกกำลังกายและปลูกต้นไม้ดอกไม้
4. เมื่อไร : ยังไม่กำหนดตายตัว (ประมาณ ตุลาคม 2545 - กันยายน 2546)
5. งบประมาณ : 50,000 บาท

1. กิจกรรม 1.5 : พิพิธภัณฑ์ของโบราณและศูนย์ข้อมูล
2. ใคร : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและกรมศิลปากร

3. ทำอะไร : จัดตั้งศูนย์ข้อมูลและพิพิธภัณฑ์ของโบราณ
4. เมื่อไร : ตามแผนของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
5. งบประมาณ : ตามแผนของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

แผนที่ 2 : พัฒนากิจกรรม

มัตคุเทศก์ - ชาวบ้าน

- มัตคุเทศก์น้อย (เด็ก)

1. ใคร : ผู้นำชุมชน / โรงเรียน / ประชาชนชาวบ้านและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (ริเริ่มให้)
2. ทำอะไร : ให้ความรู้และนำเที่ยว
3. เมื่อไร : ต้นกันยายน ปี 2545
4. ผล/เป้าหมาย : -
5. งบประมาณ : 20,000 บาท

กลุ่มที่ 5. ทางระบายน้ำ/ขยะ

ทางระบายน้ำ

ปัญหาท่อน้ำทางระบายน้ำ เนื่องจาก

- ระดับถนนสูง
- ไม่มีที่สำหรับทำทางระบายน้ำ
- มีการถมที่

วิธีการแก้ปัญหา

- สำหรับถนนใหม่ต้องทำถนนพร้อมทางระบายน้ำ
- สำหรับถนนเก่าทางกลุ่มเสนอว่าให้ตัดทำใหม่

ผู้รับผิดชอบ : องค์การบริหารส่วนตำบล

งบประมาณ : จากรัฐบาล

การแก้ปัญหาชั่วคราว คือ ชาวบ้านช่วยเปิดทางน้ำ

การป้องกัน

- การถมดิน
- การสร้างถนนให้เหลือที่ไว้สำหรับทางระบายน้ำ

การกำจัดขยะ

ปัญหาเกี่ยวกับขยะ เนื่องจาก

- การทิ้งไม่เป็นที่
- ทิ้งแล้วไม่มีคนเก็บ

การแก้ไขปัญหายยะ “โครงการกำจัดขยะ”

ผู้รับผิดชอบ คือ ชาวบ้านทุกครัวเรือนและองค์การบริหารส่วนตำบล

วิธีการแก้ปัญหา

- องค์การบริหารส่วนตำบลสำรวจความคิดเห็นของชาวบ้าน
- ประมวลการจัดเก็บขยะของส่วนรวม

เป้าหมาย คือ เป็นหมู่บ้านที่สะอาดปราศจากขยะทั้งในที่สาธารณะและในครัวเรือน

การแก้ไขระยะยาว

- ให้ความรู้แก่เยาวชนเกี่ยวกับการทิ้งขยะ
- ให้ความรู้เกี่ยวกับการแยกขยะ

กลุ่มที่ 6. ห้องสมุดและการศึกษา

1. ผู้รับผิดชอบ

- ห้องสมุดประชาชน / อำเภอ / จังหวัด
- การศึกษานอกโรงเรียน
- สำนักงานอำเภอ
- ผู้ใหญ่บ้าน

2. กิจกรรม

1. จัดหาสถานที่

- ห้องนั่งอ่าน
- ชั้นวางหนังสือ

2. จัดหาหนังสือ / สิ่งพิมพ์ / ข้อมูล

- บัตรจากหนังสือพิมพ์
- ข้อมูลด้านการเกษตรจากเกษตรอำเภอ
- ข้อมูลด้านสุขภาพอนามัยจากสาธารณสุข / โรงพยาบาล / สถานีอนามัย

3. ควรจะมีการให้ความรู้ทางเสียงตามสายของหมู่บ้าน

4. ข้อมูลท้องถิ่น

- ขอความร่วมมือจาก โรงเรียนเชิญผู้ใหญ่ในหมู่บ้านเล่าประสบการณ์ให้นักเรียนได้ทราบและจดบันทึกไว้

3. เมื่อใด : มกราคม – มีนาคม 2546

4. ผลเป้าหมาย

1. ชาวบ้านได้รับข่าวสารที่ทันสมัย
2. ชาวบ้านได้รับความรู้เกี่ยวกับเกษตร การดูแลสุขภาพ การเพิ่มรายได้
3. ทราบความเป็นมาของชุมชน
4. มีสถานที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้

5. เกิดความสามัคคีในชุมชน
6. ชาวบ้านรู้หนังสือและไม่ลืมหนังสือ
7. เพื่อส่งเสริมให้ชาวบ้านรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง

5. งบประมาณ

1. จัดทำสถานที่
  - ชั้นวางหนังสือ
  - ที่นั่งอ่านหนังสือ
2. ค่าไฟฟ้า
3. ค่าซ่อมแซมและทำความสะอาด

กลุ่มที่ 7. อาชีพ

กลุ่มผู้เลี้ยงสุกรครบวงจร

1. ผู้รับผิดชอบ : นายสมศักดิ์ บรรเทา
141 ม.2 ต.เสมา อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา
2. กิจกรรม : 1. เลี้ยงแม่พันธุ์สุกร
2. เลี้ยงหมูขุน
3. ทำเชิงหมู
4. ผลิตอาหารสุกร
3. กำหนดเวลา : ตุลาคม 2545 - กันยายน 2546 (1 ปี)
4. ผล/เป้าหมาย : (กิจกรรมที่ต้องการได้รับสนับสนุนเพิ่มเติม)
  1. ความรู้หลักการเลี้ยงสุกรเบื้องต้นให้แก่ สมาชิก 250 คน
  2. แม่พันธุ์ราคาถูก
  3. หลักการทำเชิงหมูที่ถูกต้อง
  4. การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเนื้อสุกร
ต้องการนักวิชาการหรือผู้มีความรู้ในแต่ละด้านมาให้คำแนะนำและความรู้เบื้องต้นอย่างถูกต้อง
5. งบประมาณ :-

กลุ่มผู้เลี้ยงวัวเนื้อ

1. ผู้รับผิดชอบ : นายฉลวย ฉ. สูงเนิน
51 ม.7 ต.เสมา อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา
2. กิจกรรม : เลี้ยงวัวเนื้อเพื่อการค้า
3. กำหนดเวลา : ตุลาคม 2545 - กันยายน 2546

4. ผล/เป้าหมาย : 1. เลี้ยงวัวเนื้อเพื่อการค้ามีสมาชิก 30 คน
2. แปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่าย
5. งบประมาณ : 1. แม่พันธุ์วัว 30 แม่ x 25,000 = 750,000 บาท
2. อาหารเสริม 30 แม่ x 1,000 = 30,000 บาท
3. อบรมการเลี้ยงวัวเนื้อเบื้องต้น 30 คน x 200 = 6,000 บาท
4. อบรมการเลี้ยงวัวเนื้อเบื้องต้น 30 คน x 200 = 6,000 บาท
- รวม 792,000 บาท

กลุ่มที่ 8. สาธารณูปโภค

เนื่องจากเป็นหัวข้อที่เป็นความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐ ในกลุ่มจึงเพียงรวบรวมข้อมูลในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ไฟฟ้า

ถนนบางสาย เช่น เส้นหินตั้ง – แก่นท้าว (2 กิโลเมตร) มีแต่เสาไฟและสายไฟ แต่ยังไม่มีการเสไฟฟ้าเดินทางตอนกลางคืนไม่สะดวก

โทรศัพท์

- ยังไม่มีสายโทรศัพท์ ทำให้ยังไม่มีโทรศัพท์ใช้ในหมู่บ้าน
- โทรศัพท์สาธารณะ บ่อยครั้งที่ใช้ไม่ได้ เนื่องจากเหรียญเต็ม และยังไม่มีการเจ้าหน้าที่มาเก็บ (น่าจะเปลี่ยนเป็นระบบใช้บัตร)

น้ำประปา

ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในเรื่องการผลิตน้ำประปา ปัจจุบันดำเนินงานโดยผู้ใหญ่บ้านของแต่ละหมู่บ้าน หมุนเวียนกันคนละ 1 ปี (ต้องการให้ส่วนกลางให้การฝึกอบรมขั้นตอนการทำน้ำประปาให้ความรู้เพิ่มเติม ฯลฯ) ปัจจุบันในน้ำประปาที่ใช้อยู่มีหอยตัวเล็ก ๆ ปนอยู่มาก

ขาดน้ำในอ่างเก็บน้ำ “บึงเหมือดแอ่” ในบางช่วง (อยากให้มีการขุดคลองส่งน้ำมาที่บึงดังกล่าว)

ถนน

ยังมีหลายถนนในหมู่บ้านแก่นท้าวที่ยังไม่ได้เทคอนกรีต ทำให้ลำบากแก่การเดินทางต้องการงบประมาณมาช่วยเหลือ

สุดท้ายคณะวิทยากรได้สรุปว่าผลจากการประชุมเวทีประชาคมในครั้งนี้ ชุมชนจะได้แนวคิดในการพัฒนาชุมชนของตนเอง และในการดำเนินกิจกรรมใด ๆ ทางมหาวิทยาลัยก็มีความสามารถที่จะเข้ามาช่วยสนับสนุนหรืออาจติดต่อวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถโดยตรงมาช่วยจัดการฝึกอบรมตามที่ชุมชนต้องการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน นอกจากนี้ทางมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีก็จะได้ส่งรายงานผลการประชุมเวทีประชาคมครั้งนี้ไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจะได้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานเพื่อประโยชน์ต่อชุมชนต่อไปด้วย

สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

รายงานการประชุมปฏิบัติการกลุ่มอนุรักษ์คนตรีไทยและวัฒนธรรม วัดบ้านโป่ง ตำบลเสมา อำเภอสูงเนิน ณ ห้องประชุมสำนักวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา วันพุธที่ 4 กันยายน 2545 เวลา 09.00 น.

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. พระครูใบฎีกาชฎิล อมรปัญญา
2. พระครูพัฒนกิจจานุยุต
3. พระอธิการเสนาะ สุเมธี
4. พระจ่านงค์ สมนจิตโต
5. พระเทวินทร์ เปสโล
6. รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวณีย์ รัตนพานี
7. รองศาสตราจารย์ ดร. ทศนีย์ สุโกศล
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พยอม ก้อนในเมือง
9. อาจารย์ ดร. วารี วิดจาษา
10. คุณ สุคกิม คอยสูงเนิน
11. คุณ สิริรินดา บุญภูมิ
12. คุณ เฉลิมศรี เฟื่องทอง
13. คุณ ดาวใจ สีคางวง

วาระที่ 1 แนะนำบุคลากรที่เข้าร่วมประชุม ซึ่งเป็นบุคลากรที่มาจาก วัดบ้านโป่ง ชาวบ้านโป่ง และอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

วาระที่ 2 เป้าหมายของการประชุมคือต้องการให้การทำงานร่วมกันระหว่างวัด บ้าน และ โรงเรียน บังเกิดผลและเป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืนตลอดไป จึงได้มีการระดมสมองเพื่อจัดเป็นแผนปฏิบัติการ และเชื่อมโยงกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดเป็นวิซชาลัยชุมชน สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

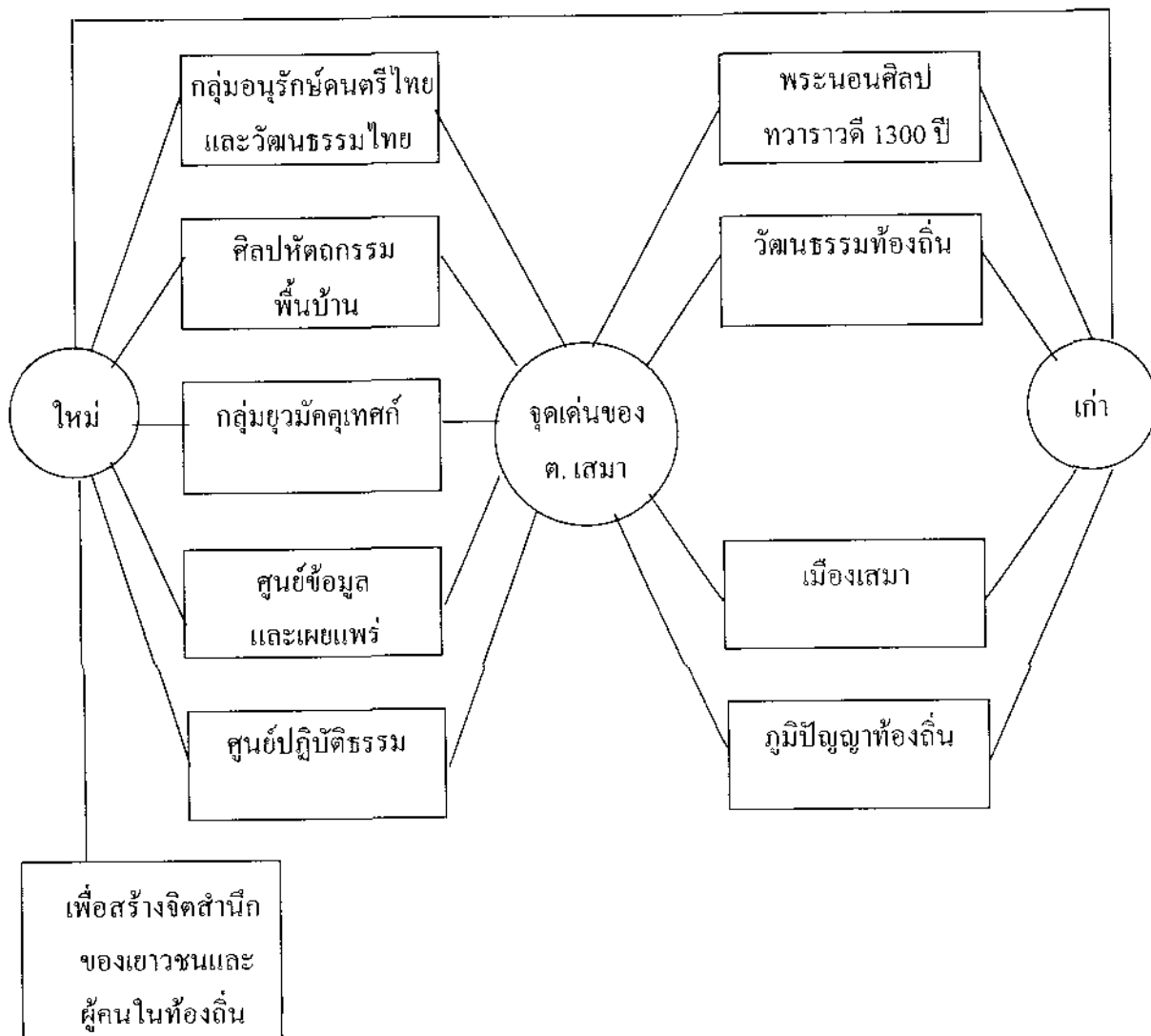
1. จุดเด่นของตำบลเสมา ที่มีมาแต่เดิม
  - พระนอนเป็นศิลปทวาราวดี มีอายุกว่า 1,300 ปี
  - เมืองเสมา
  - ภูมิปัญญาท้องถิ่น
  - วัฒนธรรมท้องถิ่น

เป้าหมาย ต้องการให้ชุมชนเกิดความภาคภูมิใจในจุดเด่นข้างต้น ซึ่งจะทำให้เกิดความรัก ห่วงเห่น และอยากที่จะอนุรักษ์ไว้เป็นมรดกของชุมชนสืบไป

2. จุดเด่นของตำบลเสมาที่เกิดขึ้นมาใหม่ เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือระหว่าง วัด บ้านและโรงเรียน ได้แก่

- กลุ่มอนุรักษ์ดนตรีไทยและวัฒนธรรม
- กลุ่มศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน
- กลุ่มยุวมัคคุเทศก์
- กลุ่มปฏิบัติธรรม

แผนภาพแสดงความเชื่อมโยงของทั้ง 2 กลุ่มแสดงได้ดังนี้

3. เนื่องจากกลุ่มต่าง ๆ กำลังอยู่ในขั้นเริ่มดำเนินการที่ประชุมเห็นสมควรให้มีการประเมินผลการดำเนินการในลักษณะที่ Output ที่ได้ออกมา เช่น กลุ่มอนุรักษ์ดนตรีไทยและวัฒนธรรม

อาจประเมินผลในรูปแบบวิจัยห้องเรียน เช่น ทักษะคิดของเด็กเมื่อก่อนเรียน กำลังเรียน และจบไปแล้ว ในด้านอารมณ์ อุปนิสัย ทางด้านคุณธรรม จริยธรรม เช่น การเอื้ออาทร เอื้อเฟื้อ โดยสามารถช่วยเหลือผู้อื่นเองให้สามารถเรียนดนตรีลักษณะที่สอนน้องได้ มีความเป็นครู เกิดขึ้น และสามารถสอนผู้ใหญ่ได้ เป็นต้น

4. การสร้างจิตสำนึกทั้งในด้านคุณธรรม จริยธรรม และจะสอดแทรกความภาคภูมิใจในท้องถิ่นและของดีในท้องถิ่น ผ่านผู้ที่มาถือศีล ปฏิบัติธรรมในวันพระอยู่แล้ว ซึ่งจะมีทั้งผู้เฒ่า ผู้แก่และเยาวชน โดยโครงการนี้จะจัดให้มีการทำเวทีประชาคมอีกครั้ง โดยจะกำหนดวันและเวลาในภายหลัง จากนั้นอาจตั้งเป็นศูนย์ปฏิบัติธรรมขึ้น

ปิดประชุมเวลา 13.00 น.

รายงานการดูงานธนาคารวัสดุเหลือใช้
ที่โรงเรียน บึงพญาปราบ
วันที่ 15 กรกฎาคม 2545

รายชื่อคณาจารย์และนักเรียนที่ไปดูงานธนาคารขยะที่โรงเรียนบึงพญาปราบ

1. โรงเรียนบ้านไทยสามัคคี

อาจารย์ :- เบลอร์โทรศัพท์

1. อาจารย์อภิชาติ สวัสดิยล 0-9948-8596

2. อาจารย์ธีรวุฒิ เรืองไท 0-9945-0505

นักเรียน :-

1. อุษา บ็องงูเหลือม

2. บังอร หวังหมูกกลาง

3. โอฟาร สีขำลา

4. วรวุฒิ อุ่มกิ่ง

5. กฤษณะ หินพุดชา

6. ณัฐวุฒิ เวียงไท

2. โรงเรียนบ้านนุไผ่

อาจารย์ :- เบลอร์โทรศัพท์

1. ผู้ช่วยผู้อำนวยการ อาจารย์กรรณิการ์ ฤาชา 0-1321-7430

2. อาจารย์สุรกานต์ สุภรแก้ว (อาจารย์ 2) -

3. นายวัชรพงษ์ กันขุนทด (อัตราจ้าง) -

4. อาจารย์อนุชิตา นิธิวัฒน์วงศ์ (อาจารย์ 2) -

นักเรียน :-

1. ด.ช. ไพลิน หาญขุนทด นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2. ด.ช. จักรพันธ์ เทียนฤทธิ์เดช นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. ด.ญ. สุภาวดี ชาวสุ่มบัว นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. โรงเรียนบ้านแก่นท้าว

อาจารย์ :-		เบอร์โทรศัพท์
1. อาจารย์เพทาย	ธีระปัญญา (อาจารย์ 2)	0-1293-6320
2. อาจารย์นงนภัศ	อภิรมย์ชวาล (อาจารย์ 1)	-

นักเรียน :-

1. ด.ช. สติต	ชาติสุข	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. ด.ญ. จิกานดา	ไตรทอง	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. ด.ญ. วิมลรัตน์	ภาวจันทิก	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

4. โรงเรียนบ้านทะเล (เสมาประชาสรรค์)

อาจารย์ :-		เบอร์โทรศัพท์
1. อาจารย์วันเพ็ญ	เชาว์วัลลี	--
2. อาจารย์พิศมัย	เชาว์วัลลี	0-1389-1881
3. อาจารย์เรณู	โสมสูงเนิน	0-1389-1750

นักเรียน :-

1. ด.ญ. พัชรี	เขลาขุนทด
2. ด.ญ. ธวัชชัย	ศรีธรรมมา
3. ด.ญ. ปรียานุช	โสมสูงเนิน

5. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ทศนี้อย์ สุโกศล
2. นาย เกียรติพงษ์ ศรีสว่าง

สืบเนื่องจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีโครงการให้โรงเรียนต่าง ๆ ในจังหวัดดำเนินโครงการ “ธนาคารวัสดุเหลือใช้และทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ในโรงเรียน” โดยมีโรงเรียนบ้านแก่นท้าว โรงเรียนบ้านทะเล โรงเรียนบ้านบุไผ่ และโรงเรียนไทยสามัคคี เป็นส่วนหนึ่งที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนนำร่อง ในการนี้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้ร่วมให้การสนับสนุนทำงานประสานเป็นเครือข่ายตามโครงการ “ปรับวิกฤตให้เป็นโอกาส ในการนำขยะมาทำให้มีมูลค่าเพิ่ม” จึงได้ประสานไปยังโรงเรียนบึงพญาปราบ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ดำเนินการธนาคารขยะ

ได้ผล โดยขออนุญาตนำโรงเรียนในโครงการนำร่อง ทั้ง 4 โรงเรียนไปศึกษาดูงานในวันที่ 15 กรกฎาคม 2545

ในการดูงานมีผู้ให้การต้อนรับและเป็นวิทยากร 4 ท่าน คือ

- 1) อาจารย์ เชษฐพล สัจดวงศ์ (ผู้อำนวยการโรงเรียนบึงพญาปราบ)
- 2) อาจารย์ ณรงค์ เสมอ (อาจารย์ที่รับผิดชอบโครงการธนาคาร)
- 3) อาจารย์ ไพฑูรย์ ช้างแก้ว (อาจารย์ที่รับผิดชอบโครงการธนาคาร)
- 4) อาจารย์ เส่ง พานิช (อาจารย์ที่รับผิดชอบโครงการธนาคาร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบึงพญาปราบ ได้กล่าวถึงความเป็นมาของธนาคารขยะของโรงเรียน โดย โรงเรียนบึงพญาปราบ และอบต.บ้านเกาะ ได้เห็นความสำคัญของขยะ โดยเฉพาะขยะประเภทรีไซเคิล เช่น ขวดแก้ว, ขวดพลาสติก, เศษเหล็ก, เศษกระดาษ ซึ่งมีอยู่ทั่วไปในโรงเรียน บ้านและชุมชน สามารถนำมาจำหน่ายทำให้มีรายได้และลดปริมาณขยะดังกล่าว ดังนั้นโรงเรียนบึงพญาปราบจึงได้จัดตั้งธนาคารขยะขึ้นในโรงเรียนโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1) เพื่อส่งเสริมกระตุ้น และปลูกฝังนักเรียนเยาวชนและผู้ปกครองให้รู้จักร่วมมือกันรักษาสภาพแวดล้อมทั้งในโรงเรียน, บ้านและชุมชนให้น่าอยู่
- 2) เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักการรักษาความสะอาดและจัดเก็บขยะประเภทรีไซเคิล โดยนำมาจำหน่ายซึ่งเป็นการช่วยเหลือตนเองให้มีรายได้รวมทั้งสร้างนิสัยที่ดีต่อโรงเรียน, ชุมชน และสังคม
- 3) เพื่อสนับสนุนส่งเสริมรายได้ของนักเรียนและผู้ปกครอง

วิธีดำเนินงาน

- 1) ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและชุมชนทราบโดยทั่วกัน
- 2) รับซื้อขยะทุกวันจันทร์, พุธ, ศุกร์ เวลา 07.00 – 08.00 และ 16.00 – 16.30 น. ณ ที่ทำการธนาคารขยะ โรงเรียนบึงพญาปราบ
- 3) จัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายให้เป็นปัจจุบัน
- 4) ทุกสิ้นเดือนจะขายขยะจากธนาคาร

ในการดำเนินการในช่วงแรกนั้นได้รับเงินสนับสนุนจากการทอดผ้าป่าของชาวบ้าน อบต. และผู้มีจิตศรัทธา นอกจากนี้ผู้อำนวยการได้กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้โครงการธนาคารขยะดำเนินงานได้สำเร็จ ว่ามีปัจจัยดังนี้

- 1) สถานที่ในการตั้งธนาคาร
- 2) เงินลงทุนเริ่มต้นในการใช้ตั้งธนาคาร
- 3) การมีส่วนร่วมกันในโรงเรียน
- 4) การให้ความร่วมมือของชุมชน

หลังจากนั้นมีการบรรยายวิธีการดำเนินงานธนาคารวัสดุเหลือใช้ โดยในธนาคารของโรงเรียนมีการแบ่งนักเรียนที่ดูแลออกเป็นฝ่ายต่างๆ คือ ฝ่ายแยกขยะ ฝ่ายรับฝาก ฝ่ายบัญชี ซึ่งวิทยากรได้นำตัวอย่าง บัญชี สมุดคู่ฝาก และรายละเอียดต่างๆที่ทางโรงเรียนได้ปรับปรุงเพื่อให้ง่ายต่อการใช้งาน มาให้คณะดูงานชม หลังจากนั้นได้ให้คณะดูงานได้ชมวิธีการรับฝากในช่วงที่ธนาคารเปิดทำการในช่วงพักกลางวัน มีนักเรียนนำขยะมาฝากซึ่งทางโรงเรียนได้เปิดโอกาสให้คณะดูงานได้สอบถามนักเรียนที่ทำงานในธนาคาร รวมทั้งนักเรียนที่นำขยะมาฝากกับธนาคารด้วย จากนั้นวิทยากรได้สาธิตการทำน้ำปุ๋ยหมัก และพาเยี่ยมชมโรงเพาะชำของโรงเรียนรวมทั้งการทำปุ๋ยหมักจากเศษใบไม้ หญ้าแห้ง ภายในโรงเรียน

ในช่วงแสดงความคิดเห็นและตอบคำถาม ทางโรงเรียนบ้านแก่นท้าวและโรงเรียนบ้านทะเลมีคำถามเกี่ยวกับร้านรับซื้อของจากธนาคาร ซึ่งทางวิทยากรได้ชี้แจงว่าทางโรงเรียนมีร้านมารับซื้อถึงโรงเรียนคือ บริษัท โคราซรีไซเคิล ตั้งอยู่ห่างจากโรงเรียนประมาณ 500 เมตร ทั้งนี้ทางวิทยากรยินดีประสานงานติดต่อถึงความเป็นไปได้ในการรับซื้อขยะจากธนาคารของโรงเรียนทั้ง 2 แห่ง

หลังจากการดูงานที่โรงเรียนบึงพญาปราบทางคณะ ได้เดินทางไปเยี่ยมชม บริษัท โคราซรีไซเคิล และได้สอบถามในเรื่องการรับซื้อขยะ เนื่องจากโรงเรียนนำร่องทั้ง 4 แห่งอยู่ห่างจากบริษัทมากทางบริษัทจึงได้แนะนำให้ทางโรงเรียนติดต่อร้านรับซื้อรายย่อยในพื้นที่ก่อน ซึ่งทางบริษัทยินดีให้ข้อมูลรายชื่อร้านค้าในพื้นที่ที่ติดต่อกับทางบริษัท

สืบเนื่องจากทางโรงเรียนได้รับการคัดเลือกจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ให้เป็นโรงเรียนนำร่องในโครงการ “ธนาคารวัสดุเหลือใช้และทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ในโรงเรียน” และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้ร่วมให้การสนับสนุนทำงานประสานเป็นเครือข่ายตามโครงการ “ปรับวิกฤตให้เป็นโอกาสในการนำขยะมาทำให้มีมูลค่าเพิ่ม” ดังนั้นจึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านผู้ปกครองตอบแบบสอบถามนี้ เพื่อเป็นข้อมูลในการดำเนินงานที่จะทำให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนต่อไป

แบบสอบถามเกี่ยวกับขยะมูลฝอย

โปรดเติมคำในช่องว่างหรือใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงหรือความคิดเห็นของท่าน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

สำหรับเจ้าหน้าที่

- ชื่อผู้ปกครอง.....
- ชื่อนักเรียน.....โรงเรียน.....ชั้น/ห้อง.....

หากผู้ปกครองมีนักเรียนในปกครองมากกว่า 1 คน และได้ตอบแบบสอบถามนี้แล้ว ไม่ ต้องตอบข้อที่เหลือ แต่โปรดส่งแบบสอบถามคืนโรงเรียน

- ผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับนักเรียน โดยเป็น (   )

☐ 1. บิดา	☐ 4. ลุง ป้า น้า อา
☐ 2. มารดา	☐ 5. พี่
☐ 3. ปู่ ย่า ตา ยาย	☐ 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
- ลักษณะของที่อยู่อาศัย (   )

☐ 1. บ้านเดี่ยว	☐ 3. ตึกแถว
☐ 2. ทาวน์เฮาส์	☐ 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
- จำนวนคนที่อาศัยอยู่ในบ้าน (   )

☐ 1. 2 – 3 คน	☐ 3. 7 – 9 คน
☐ 2. 4 – 6 คน	☐ 4. มากกว่า 9 คน (โปรดระบุ).....
- อาชีพของผู้ปกครอง (   )

☐ 1. รับราชการ	☐ 5. เกษตรกร
☐ 2. พนักงานบริษัท	☐ 6. ข้าราชการบำนาญ
☐ 3. ค้าขาย	☐ 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
☐ 4. รับจ้าง	
- ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง (   )

☐ 1. ประถมศึกษา	☐ 4. ปวศ./อุดมศึกษา
☐ 2. มัธยมศึกษาตอนต้น	☐ 5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
☐ 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	

8. การใช้ปุ๋ยเคมีในครัวเรือน ( )
1. ใช้ (โปรดระบุชนิด).....
2. ไม่ใช้ (ข้ามไปตอบข้อ 11)
9. หากมีการใช้ปุ๋ยเคมีในครัวเรือนของท่าน ระยะ 6 เดือนที่ผ่านมา ท่านเข้ารับการรักษาพยาบาล.....ครั้ง ( )
1. ไม่เคย 3. 3-4 ครั้ง
2. 1-2 ครั้ง 4. มากกว่า 4 ครั้ง
10. สาเหตุที่เข้ารับการรักษาพยาบาล ( )
1. ป่วยเป็นโรค (โปรดระบุ).....
2. อุบัติเหตุ
3. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 2 การจัดการขยะมูลฝอยในปัจจุบัน

11. ปัจจุบันครัวเรือนของท่านมีปริมาณขยะ โดยเฉลี่ยประมาณเท่าใดต่อวัน ( )
1. น้อยกว่า 1 กิโลกรัม 3. 4-6 กิโลกรัม
2. 1-3 กิโลกรัม 4. มากกว่า 6 กิโลกรัม
12. ครัวเรือนของท่านมีวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างไร ( )
1. กำจัดเอง
2. หน่วยงานจัดเก็บและนำไปกำจัดให้ (ข้ามไปตอบข้อ 15)
3. อื่น ๆ (โปรดระบุ)..... (ข้ามไปตอบข้อ 15)
13. หากท่านกำจัดเอง สาเหตุเพราะ ( )
1. มีปริมาณขยะน้อย 3. ที่ทิ้งขยะอยู่ไกล
2. ไม่มีรถขยะมาจัดเก็บ 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
14. วิธีกำจัดขยะที่ท่านทำอยู่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ( )
1. เผา 3. นำไปทิ้งนอกบ้าน
2. หมักทำปุ๋ย 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
15. ท่านเคยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวิธีการและประโยชน์ของการคัดแยกขยะบ้างหรือไม่ ( )
1. เคย จาก (โปรดระบุ).....
2. ไม่เคย
16. โดยปกติก่อนที่ครัวเรือนของท่านจะทิ้งขยะมูลฝอยได้มีการคัดแยกขยะก่อนหรือไม่ ( )
1. มี
2. ไม่มี
17. ครัวเรือนของท่านมีการรวบรวมเศษอาหารไปใช้เลี้ยงสัตว์หรือให้บุคคลอื่นนำไปเลี้ยงสัตว์หรือไม่ ( )
1. มี
2. ไม่มี

18. ถ้ามีการรณรงค์เก็บรวบรวมวัสดุที่ไม่ได้ใช้ เพื่อนำไปทำประโยชน์อื่น ๆ ท่านคิดว่าจะร่วมการรณรงค์นี้หรือไม่ ( )
1. ร่วม
2. ไม่ร่วม (ข้ามไปตอบข้อ 20)
19. ถ้าท่านจะร่วมการรณรงค์ตามข้อ 18 ท่านคิดว่าสิ่งของประเภทใดที่สามารถนำมาร่วมการรณรงค์นำไปทำประโยชน์อื่น ๆ ได้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ( )
1. เครื่องใช้ไฟฟ้าเก่า 4. เสื้อผ้าเก่า
2. เครื่องเรือนเก่า 5. วัสดุที่ทำจากแก้วและพลาสติกที่ใช้แล้ว
3. หนังสือ / หนังสือพิมพ์เก่า 6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
20. ท่านและสมาชิกในครอบครัวมีเครื่องคุ้มครองบ้างหรือไม่ ( )
1. มี
2. ไม่มี (ข้ามไปตอบข้อ 25)
21. หากมีเครื่องคุ้มครองชนิดใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ( )
1. กางเกงกันกระเบื้อง 3. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
2. น้ำอัดลมกันกระเบื้อง
22. หากมีกางเกงกันกระเบื้อง มีประมาณกี่กระเบื้องต่อวัน ต่อครอบครัว ( )
1. 1 กระเบื้อง 4. 4+ กระเบื้อง
2. 2 กระเบื้อง 5. มากกว่า 4 กระเบื้อง (โปรดระบุ).....
3. 3 กระเบื้อง
23. หากมีน้ำอัดลมกันกระเบื้อง มีประมาณกี่กระเบื้องต่อวัน ต่อครอบครัว ( )
1. 1 กระเบื้อง 4. 4 กระเบื้อง
2. 2 กระเบื้อง 5. มากกว่า 4 กระเบื้อง (โปรดระบุ).....
3. 3 กระเบื้อง
24. ท่านทำอย่างไรกับกระเบื้องเครื่องคุ้มครองที่ใช้แล้ว ( )
1. ทิ้งลงถังขยะ
2. เก็บแยกนำไปขาย เพื่อให้กลับมาใช้ประโยชน์ได้อีก
25. ท่านทำอย่างไรกับถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่ หลอดไฟ กระเบื้องสเปร์ย ที่ไม่ใช้แล้ว ( )
1. เผลอร่วมกับขยะอื่น ๆ 3. ทิ้งนอกบ้านร่วมกับขยะอื่น ๆ
2. ฝังกลบ 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
26. หากมีโครงการส่งเสริมให้เยาวชนใส่ใจในสิ่งแวดล้อมช่วยกันลดปริมาณขยะ โดยแยกวัสดุที่ยังใช้ประโยชน์ได้ นำไปขายเป็นรายได้ ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับโครงการนี้ ( )
1. เห็นด้วย
- เหตุผล.....
2. ไม่เห็นด้วย
- เหตุผล.....

27. ท่านคิดว่าขยะเป็นปัญหาสำหรับชุมชนที่ท่านอยู่หรือไม่ ( )
1. เป็นปัญหา
2. ไม่เป็นปัญหา (ข้ามไปตอบข้อ 29)
28. ปัญหาเกี่ยวกับขยะในชุมชนของท่านคือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ( )
1. มีการทิ้งขยะข้างทาง ทำให้ชุมชนดูสกปรก
2. ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับขยะไม่ให้ความสนใจปัญหาเท่าที่ควร
3. ไม่มีที่ทิ้งขยะกลางของชุมชน
4. มีการเผาขยะ ทำให้เกิดมลภาวะต่อชุมชน
5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับขยะที่มีผู้รับซื้อเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้

โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อแล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดของท่าน

ข้อมูลเกี่ยวกับขยะ	ใช่	ไม่ใช่	สำหรับเจ้าหน้าที่
29. ขยะมูลฝอยในครัวเรือนที่มีผู้รับซื้อ เพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้แก่ กระดาษ แก้ว โลหะ และ พลาสติก			( )
30. เฉพาะกระดาษหนังสือพิมพ์เท่านั้น ที่ผู้รับซื้อสามารถนำกลับเข้าสู่กระบวนการผลิตใหม่ได้ ส่วนกระดาษอื่นๆ เช่น หนังสือเรียนเก่า, กลอง, ลัง ไม่รับซื้อเพราะนำไปใช้ในกระบวนการผลิตใหม่ไม่ได้			( )
31. เฉพาะพลาสติกขาวนิ่มไม่เจือปนสีเท่านั้นที่ขายได้ ส่วนพลาสติกแข็งสี เช่น ถังน้ำพลาสติกที่แตกแล้วจะไม่รับซื้อ เพราะไม่สามารถนำกลับเข้าสู่กระบวนการผลิตใหม่ได้			( )
32. เป็นสัญลักษณ์ที่ทำให้ทราบว่าวัสดุนั้น สามารถนำกลับเข้าสู่กระบวนการผลิตใหม่ได้			( )
33. แก้วที่รับซื้อเพื่อนำกลับเข้าสู่กระบวนการผลิตใหม่ จะต้องอยู่ในรูปของขวดหรือภาชนะที่สมบูรณ์ไม่แตกเท่านั้น			( )
34. ขยะประเภทกระป๋องบรรจุเครื่องดื่มสามารถนำไปขายได้ กิโลกรัมละ 20 - 35 บาท			( )
35. การนำกระดาษที่ไม่ใช้ประโยชน์แล้วไปเข้ากระบวนการผลิตใหม่นั้น เป็นการลดปริมาณการตัดต้นไม้ เพื่อนำไปเป็นวัตถุดิบในการผลิตกระดาษ			( )
36. ภาชนะที่ทำด้วยโฟมเป็นวัสดุที่กำจัดได้ยาก และเป็นมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมอย่างมาก			( )

กำหนดการ

เอกสารแนบ 16

กิจกรรมการคัดเลือกนักเรียนในโครงการ “ยุวมัคคุเทศก์”

วันพฤหัสบดีที่ 5 กันยายน 2545

ณ โรงเรียนบ้านแก่นท้าว ต.เสมา อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา

- 08.00 น. นักเรียนที่สมัครเข้ารับการคัดเลือกรายงานตัว
- 08.30 น. พิธีเปิดกิจกรรมการคัดเลือกนักเรียนในโครงการยุวมัคคุเทศก์
โดย รองศาสตราจารย์ ดร.เกษม ปราบริบูรณ์ รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ
- 08.45 น. เริ่มกิจกรรมการคัดเลือกยุวมัคคุเทศก์ตามฐานต่าง ๆ
- 10.00 น. พัก
- 10.15 น. กิจกรรมการคัดเลือกยุวมัคคุเทศก์ตามฐาน (ต่อ)
- 12.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 น. กิจกรรมการคัดเลือกยุวมัคคุเทศก์ตามฐาน (ต่อ)
- 14.30 น. พัก
- 14.45-16.00 น. กิจกรรมการคัดเลือกยุวมัคคุเทศก์ตามฐาน (ต่อ)

หมายเหตุ นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ จะได้รับการจำแนกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละประมาณ 30-40 คน โดยแยกเข้าฐาน นักเรียนแต่ละกลุ่มจะเวียนเข้าฐานต่าง ๆ สลับกัน ไปจนครบทั้ง 4 ฐาน ใช้เวลาในการทำกิจกรรม ฐานละประมาณ 45 นาที

กำหนดการอบรม
โครงการ "เสมาয়วมัคคุเทศก์"
วันที่ 7- 8 กันยายน 2545

วันเสาร์ที่ 7 กันยายน 2545

8.00 – 8.30 น.	รายงานตัว
8.30- 9.00 น.	พิธีเปิด โดย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทะเล (เสมาประชาสรรค์)
9.00 –10.00 น.	บรรยาย "อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และแหล่งท่องเที่ยว เที่ยวในจังหวัดนครราชสีมา" โดยคุณ ชูเกียรติ โพธิโต จาก สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยภาคตะวันออกเฉียง เหนือ เขต 1
10.00-10.15 น.	รับประทานอาหารว่าง
10.15-11.15 น.	บรรยาย "แม่ใหญ่พ่อใหญ่เล่าเรื่องเมืองเสมา" โดยผู้สูง อายุของชุมชน
11.15 – 12.00 น.	บรรยาย "มนุษย์สัมพันธ์และการให้บริการที่ดี" โดย - อาจารย์ อุไรวรรณ อรุณาพิทย จากสถาบันราชภัฏ นครราชสีมา - อาจารย์หนึ่งทัย ขอบผลกลาง จากมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารี (หลักการสื่อสารที่ดี และ เทคนิค การสร้างประทับใจ)
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00-14.30 น.	บรรยาย "แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ (กลุ่มปราสาทและ พระนอน)" โดย คุณสมเดช สีสามโนธรรม นักโบราณ คดี 5 สำนักงานโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ อ. พิมาย
14.30 – 15.30 น	นำชมแหล่งท่องเที่ยว พร้อมฝึกปฏิบัติการเป็น มััคคุเทศก์ โดย คุณชูเกียรติ โพธิโต และคุณสมเดช สีสามโนธรรม
15.30-15.45 น.	รับประทานอาหารว่าง
15.45 ~ 17.00 น.	บรรยาย "ภาษาอังกฤษง่าย ๆ สำหรับยุวมัคคุเทศก์" โดย ดร.สิรินทร ศรีโพธิ์ และ อาจารย์ ศศิวรรณ ปริญญาตร

วันอาทิตย์ที่ 8 กันยายน 2545

8.00-9.00 น.	ออกเดินทางไปปราสาทหินพนมวัน
9.00 -9.30 น.	ชมปราสาทหินพนมวัน
9.30-10.00 น.	เดินทางกลับบ้านธารปราสาท
10.00-10.30 น.	ชมบ้านธารปราสาท
10.30-11.00 น.	เดินทางไปที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมาย
11.00-12.00 น.	ชมพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมาย
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00-14.00 น.	ชมปราสาทหินพิมาย
14.00-15.00 น.	เดินทางกลับ

รายชื่อนักศึกษาชมรมครูผู้เยาว์
ร่วมทำกิจกรรมคัดเลือก “สมาคมนักคุณาศักดิ์” มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

1. B4470786	นางสาวลักขณา	เขงมีชัย
2. B4470380	นางสาวนิศากร	เสียงล้ำ
3. B4470397	นางสาวนุชนภา	เครือจันทร์
4. B4471219	นางสาวหนูธรร	มอไธสง
5. B4471387	นางสาวเพ็ญประภา	บุตรละ
6. B4470816	นางสาววรรณิ	ทองนาค
7. B4470885	นางสาววันวิสา	คูลี
8. B4471103	นางสาวสุกัลยา	เนียมมณี
9. B4471325	นางสาวอุบลรัตน์	วงษ์ยะลา
10. B4471028	นางสาวสมควร	สังสิทธิ์
11. B4460725	นางสาวพัชรี	เจ็ดฉาย
12. B4461654	นางสาวเกษทิศ	ลมฆ้อง
13. B4460466	นางสาวนิมิต	มูลศรี
14. B4460824	นางสาวรสคุณธ์	ดีฮือด
15. B4400394	นางสาวกุลทรัพย์	รัชศิลป์
16. B4308942	นางสาวเพียงพิศ	เขตคาม
17. B4305415	นางสาววรรณา	รอดวินิจ
18. B4460619	นางสาวปรีดาภรณ์	คำกรุงเกา
19. B4508533	นางสาวศิรินทิพย์	จันทร์บุตร
20. B4512196	นางสาววิภาพร	พรเอนก
21. B4513537	นางสาวกรองแก้ว	ฉัตรไชย
22. B4506331	นางสาวสุธาทิพย์	ลีดา
23. B4560135	นางสาวนิสาภรณ์	ศรีทุมสุข
24. B4509400	นางสาวสุวรรณา	สงเพชร
25. B4450214	นางสาวจันทร์เพ็ญ	โพธิ์มา
26. B4504412	นางสาวศศิธร	มะกาทอง

รายชื่อศึกษามรรครุสัจจะ
ร่วมทำกิจกรรมคัดเลือก “เสมาขุมัคคุเทศก์” มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

27. B4204404	นายภากร	เพียรภาณิช
28. B4251477	นายทิวกร	ดอนสิงห์
29. B4370598	นายกิตติกวินทร์	เหมเงิน
30. B4260035	นายกิตติศักดิ์	แข็งขัน
31. B4205234	นายจรัสศักดิ์	สังข์เขียว
32. B4206316	นายสุริยวงศ์	แหวนเพชร
33. B4304128	นายพลกฤษณ์	แห้วเพชร
34. B4300205	นายกฤษณะ	บุญช่วย
35. B4502821	นายนิติเทพ	อมมุล
36. B4509431	นายอำนาจ	หัตมุทร
37. B4561569	นายปรีชา	สอนลมณี
38. B4560746	นายวรรณลুব	ใจศิลป์
39. B303367	นายประพัฒน์	เชตนะ
40. B4408710	นายเทพฤทธิ์	ยิ้มไทย

รายชื่อผู้เข้าอบรม

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ระดับการศึกษา
1.	ด.ญ. พัชรีย์ เกลาขุนทด	ป.6
2.	ด.ญ. รัตนาภรณ์ แยมสูงเนิน	ป.6
3.	ด.ญ. สกุนดา เตาสูงเนิน	ป.6
4.	ด.ญ. พรรณทิไล แยมสูงเนิน	ป.6
5.	ด.ช. ธวัชชัย ศรีธรรมมา	ป.6
6.	ด.ช. ปรัชญา เป้าเพชร	ป.6
7.	ด.ญ. ปริยานุช โลสูงเนิน	น.5 (มาย)
8.	ด.ญ. เบญจมาศ ชนม์สูงเนิน	ป.5 (จำ)
9.	ด.ญ. กรรณิการ์ วันสูงเนิน	ป.5 (จิป)
10.	ด.ญ. พัชรภรณ์ แยมสูงเนิน	ป.5 (ไค)
11.	ด.ญ. ธัญชนก โหม่งสูงเนิน	น.5 (แปง)
12.	ด.ญ. สุจินดา วิสารทะสิงห์	ป.5 (กัพ)
13.	ด.ญ. อริศรา วิสารทะสิงห์	ป.5 (นาง)
14.	ด.ญ. เสาวนีย์ พิมพาเรือน	ป.5 (โหม่ง)
15.	ด.ช. พิทักษ์ สร้อยสูงเนิน	ป.5
16.	ด.ช. กฤษดา เสริฐจันทิก	ป.5
17.	ด.ช. มานิตย์ ไสจันทิก	ป.5
18.	ด.ญ. มารีษา สร้อยสูงเนิน	ป.5
19.	ด.ญ. ทิพวัลย์ สมานทอง	ป.5
20.	ด.ญ. ชรินทร์นัณ เจือจันทิก	ป.6
21.	ด.ญ. จินตนา คำแห่งพล	ป.6
22.	ด.ช. รณชัย ศรีปัญญา	ม.2
23.	ด.ญ. กนกวรรณ ลบสูงเนิน	ม.2
24.	ด.ญ. รุ่งรัตน์ นาคคล้าย	ม.2
25.	ด.ญ. วิมลรัตน์ ภาวจันทิก	ม.2
26.	น.ส. ธิดารัตน์ ดวงเสดวงค์	ม.3
27.	น.ส. วรณนิตา ร่ำเรือง	ม.3
28.	น.ส. ปวีณา พงษ์ขุนทด	ม.3
29.	ด.ญ. ณัฐกาญจน์ แยมสูงเนิน	ป.5
30.	ด.ญ. พรพิมล สุตจันทิก	ป.5
31.	ด.ญ. สุชาดา สังขปริษา	ป.5
32.	ด.ญ. ปรัญญา แผงจันจันทิก	ป.5
33.	ด.ญ. วิภาดา ขาสูงเนิน	ป.6

รายชื่อผู้เข้าอบรม

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ระดับการศึกษา
34.	ด.ช. ฉัตรชัย เพ็ชรช่างประดิษฐ์	ป.6
35.	ด.ญ. ปฐมภรณ์ อู่สูงเนิน	ป.6
36.	ด.ญ. นันทิยา แชนสูงเนิน	ป.3
37.	ด.ญ. ทิพาวรรณ เมื่อดจันท์ก	ม.1
38.	ด.ญ. สุพัชรา เมื่อดจันท์ก	ม.2
39.	ด.ญ. กวรรณิการ์ ฉีดสูงเนิน	ม.1
40.	ด.ญ. วัลนิสา เมื่อดจันท์ก	ม.2

รายชื่อผู้สูงอายุที่เข้ารับการอบรม "การท่องเที่ยวเมืองเสมา"

3 กันยายน 2545

ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านแก่นท้าว (อโคกอุดมกรสงเคราะห์)

ที่	ชื่อ - สกุล	บ้าน	หมายเหตุ
1	นายธเนศ อารยะรังษี	บ้านแก่นท้าว	✓
2	นายประเจน อภิรมย์ชวาล	"	✓
3	นางไฮ เสริฐจันทิก	"	
4	นางคำบาง เสริฐจันทิก	"	
5	นายจู พันธุ์	"	
6	นายสุด สระสูงเนิน	"	
7	นายสุก กลิ่งสูงเนิน	บ้านแก่นนคร	
8	นายสี สร้อยสูงเนิน	"	
9	นายมูล ศรีสูงเนิน	"	
10	นางนุย เกียรติสูงเนิน	"	
11	นายสงวน วีรัตน์	"	✓
12	นายทา ผาดสูงเนิน	"	
13	นายหา ไชยวิจิต	บ้านแปะโนนไฮ	✓
14	นายสำราญ บุญใหญ่	"	
15	นายเลี้ยง ซอสูงเนิน	"	
16	นายฉอ้อน วงษ์มหาดไทย	"	
17	นายสวัสดิ์ ผาดสูงเนิน	"	
18	นายอุดม แหลมจันทิก	บ้านคลองขวาง	
19	นายเพิ่ม แหลมจันทิก	"	
20	นายมนตรี เฟดสูงเนิน	"	แพทย์ประจำ อ.ศรีนคร
21	นายเพชร งามสูงเนิน	"	
22	นายเที่ยง วงศ์สูงเนิน	"	

แบบสำรวจความพึงพอใจ
ของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการเสมายุวมัคคุเทศก์

แบบสำรวจนี้ จัดทำขึ้นเพื่อสำรวจความพึงพอใจและความคิดเห็นของนักเรียนที่เข้าร่วม โครงการเสมายุวมัคคุเทศก์ ในวันที่ 7-8 สิงหาคม 2545 เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไขในการจัดโครงการต่อไป ดังนั้นจึงขอให้ท่านได้โปรดให้ข้อมูลตามความเป็นจริง

คำชี้แจง

ขอให้ท่านใส่เครื่องหมาย หน้าคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

1. เพศ

(1) ชาย (2) หญิง

2. อายุ

(1) 8-10 ปี (2) ตั้งแต่ 10 - 12 ปี (3) ตั้งแต่ 12 ขึ้นไป

3. ชั้น

(1) ป.5 (2) ป.6 (3) ม.1 (4) ม.2 (5) ม.3

4. โรงเรียน

ประชากรรัฐ บ้านแก่นท้าว
 บ้านโป่ง บ้านทะเล (เสมาประชาสรรค์)

5. ที่อยู่ปัจจุบัน

บ้านแก่นท้าว บ้านคลองขวาง บ้านทะเล
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าร่วมโครงการ

6. ท่านได้ทราบข่าวการจัดโครงการนี้จากที่ไหน

ผู้ปกครองบอก ครูบอก
 เพื่อนเล่าให้ฟัง ผู้ใหญ่บ้านเล่าให้ฟัง
 อื่น ๆ ระบุ.....

7. ทำไมท่านจึงเข้าร่วมโครงการนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

เพื่อนชวน ผู้ปกครองแนะนำ
 ครูที่โรงเรียนแนะนำ สนใจเอง
 อื่น ๆ ระบุ.....

8. ท่านได้รับอะไรจากการเข้าร่วมกิจกรรม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ได้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น
 ได้รู้จักเพื่อนใหม่
 ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
 ได้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน
 อื่น ๆ ระบุ.....

9. ท่านชอบกิจกรรมอะไรในโครงการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- การเข้าฐานในวันที่ 5 กันยายน
- การบรรยายเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว
- การสอนวิธีการนำเที่ยว
- การทัศนศึกษาออกสถานที่

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจ

10. ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่านที่มีต่อเรื่องต่าง ๆ ต่อไปนี้

เรื่อง	ชอบ	เฉย ๆ	ไม่ชอบ
1. การนำร่วมกิจกรรมของพี่ ๆ ประจำฐาน			
2. ลักษณะกิจกรรมที่จัดในแต่ละฐาน			
3. ของที่ระลึกที่ได้รับจากการเข้าฐาน			
4. ขนม และเครื่องดื่มในวันคัดเลือก (5 กันยายน)			
5. อาหารกลางวันในวันคัดเลือก (5 กันยายน)			
6. ขนม และเครื่องดื่มในวันอบรม			
7. อาหารกลางวันในวันอบรม			
8.การบรรยายเรื่อง ความสำคัญของการท่องเที่ยว			
9. การสอนเรื่องแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด			
10.การสอนเรื่องหลักการสร้างมนุษยสัมพันธ์			
11. การสอนภาษาอังกฤษ			
12. การสาธิตการนำชมพระนอน			
13. การพาไปดูงานนอกสถานที่			

11. หากมีการจัดการอบรมในโครงการ "เสมายุวมัคคุเทศก์" อีก ท่านจะแนะนำให้เพื่อน ๆ หรือน้อง ๆ เข้าร่วมโครงการหรือไม่

- แนะนำ
- ไม่แนะนำ
- ยังไม่แน่ใจ

12. ท่านคิดว่า หลังจากได้รับการอบรมแล้ว ท่านจะสามารถนำนักท่องเที่ยวชมสถานที่สำคัญ ในท้องถิ่นได้หรือไม่

- ได้
- ไม่แน่ใจ เพราะ.....
- ไม่ได้ เพราะ.....

13.ท่านคิดว่า ท่านจะสามารถให้ความรู้เพื่อน ๆ หรือน้อง ๆ ให้เป็นยุวมัคคุเทศก์ได้หรือไม่

- ได้
- ไม่แน่ใจ เพราะ.....
- ไม่ได้ เพราะ.....

14. ข้อเสนอแนะ หรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

สรุปการประเมินผลความพึงพอใจของเยาวชนผู้เข้าร่วมโครงการ "เสมายุวมัคคุเทศก์"

จากการดำเนินโครงการเสมายุวมัคคุเทศก์ ณ โรงเรียนบ้านแก่นท้าว และโรงเรียนบ้านทะเล(เสมาประชาสรรค์)ในวันที่ 5 – 8 กันยายน 2545 ของสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม ตามโครงการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก ทบวงมหาวิทยาลัย โดยการทำนงานสถานวิจัย สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม คณะทำงานได้แจกแบบสอบถามเยาวชนที่ผ่านการคัดเลือกในเข้าร่วมโครงการเพื่อประเมินผลความพึงพอใจในการจัดโครงการฯ ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้นจำนวน 37 คน จากเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ 42 คน

ผลการประเมินความพึงพอใจ ได้ข้อมูลโดยสรุปในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

เพศ	จำนวนคน	คิดเป็นเปอร์เซ็นต์
ชาย	7	18.9
หญิง	30	81.1
รวม	37	100

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการเสมายุวมัคคุเทศก์ จำแนกตามเพศ จากตารางที่ 1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 37 คน พบว่า เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็น 81.1 % ส่วนเพศชายคิดเป็น 18.9 %

อายุ	จำนวนคน	คิดเป็นเปอร์เซ็นต์
8 – 10 ปี	0	0
ตั้งแต่ 10 – 12 ปี	21	56.8
ตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป	16	43.2
รวม	37	100

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการเสมายุวมัคคุเทศก์ จำแนกตามอายุ จากตารางที่ 2 จำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการอายุตั้งแต่ 10 – 12 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็น 56.8 % รองลงมาคือ อายุตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป คิดเป็น 43.2 % และไม่มีผู้อายุระหว่าง 8 – 10 ปี

ระดับการศึกษา	จำนวนคน	คิดเป็นเปอร์เซ็นต์
ป. 5	14	37.8
ป. 6	10	27
ม. 1	2	5.4
ม. 2	8	21.6
ม. 3	3	8.2
รวม	37	100

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการเสมายุวมัคคุเทศก์ จำแนกตามระดับการศึกษา

จากตารางที่ 3 ผู้เข้าร่วมโครงการฯ เป็นนักเรียนชั้น ป. 5 มากที่สุด คิดเป็น 37.8 % รองลงมาคือ ป. 6 คิดเป็น 27 % ที่น้อยที่สุดคือ ชั้น ม. 1 คิดเป็น 5.4 %

โรงเรียน	จำนวนคน.	คิดเป็นเปอร์เซ็นต์
พระราชรัฐ	6	16.2
บ้านแก่นท้าว	14	37.8
บ้านทะเล (เสมาประชาสรรค์)	12	32.4
อื่น ๆ (สูงเนิน)	3	8.2
ไม่ตอบแบบสอบถาม	2	5.4
รวม	37	100

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการเสมายุวมัคคุเทศก์จำแนกตามโรงเรียน

จากตารางที่ 4 ผู้เข้าร่วมโครงการฯ เป็นนักเรียนโรงเรียนบ้านแก่นท้าวมากที่สุด คิดเป็น 37.8 % รองลงมาคือ โรงเรียนบ้านทะเล (เสมาประชาสรรค์) คิดเป็น 32.4 %

ที่อยู่ปัจจุบัน	จำนวนคน	คิดเป็นเปอร์เซ็นต์
บ้านแก่งห้าว	14	37.8
บ้านคลองขวาง	12	32.4
บ้านทะเล	7	18.9
อื่น ๆ .....บ้านหินตั้ง	2	5.4
สูงเนิน	1	2.7
ทะเลใน	1	2.7
รวม	37	100

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการเสมายุวมัคคุเทศก์จำแนกตามที่อยู่ปัจจุบัน

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการฯ เป็นเยาวชนที่อยู่ที่บ้านแก่งห้าวมากที่สุด คิดเป็น 37.8 % ซึ่งเท่ากับจำนวนนักเรียนที่มาจากโรงเรียนบ้านแก่งห้าว รองลงมาคือ ผู้มีที่อยู่ปัจจุบันอยู่ที่บ้านคลองขวาง คิดเป็น 32.4 % ซึ่งเท่ากับจำนวนนักเรียนที่มาจากโรงเรียนบ้านทะเล (เสมาประชาสรรค์) และเป็นผู้มีที่อยู่ปัจจุบันอยู่ที่สูงเนินและทะเลในน้อยที่สุด คือคิดเป็น 2.7 %

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าร่วมโครงการฯ

แหล่งข้อมูลที่ได้รับ	จำนวนคน	คิดเป็นเปอร์เซ็นต์
ผู้ปกครองบอก	0	0
ครูบอก	26	70.3
เพื่อนเล่าให้ฟัง	1	2.7
ผู้ใหญ่บ้านเล่าให้ฟัง	8	21.6
อื่น ๆ ..... มหาวิทยาลัย	1	2.7
พี่ที่เป็นมัคคุเทศก์เล่าให้ฟัง	1	2.7
รวม	37	100

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการเสมายุวมัคคุเทศก์จำแนกตามแหล่งข้อมูลที่ได้รับ

จากตารางที่ 6 เยาวชนได้ทราบข่าวการจัดโครงการนี้จากครูมากที่สุด คิดเป็น 70.3 % รองลงมาคือ จากผู้ใหญ่บ้านเล่าให้ฟัง คิดเป็น 21.6 % รองลงมาคือ เพื่อนเล่าให้ฟัง ,

มหาวิทยาลัย และพื้นที่เป็นมดคุเทศก์เล่าให้ฟัง คิดเป็น 2.7 % และพบว่า ไม่มีเยาวชนคนใดที่ได้ทราบข่าวการจัดโครงการนี้จากผู้ปกครอง

สาเหตุที่เข้าร่วมโครงการฯ	จำนวนคน	คิดเป็นเปอร์เซ็นต์
เพื่อนชวน	0	0
ผู้ปกครองแนะนำ	6	16.2
ครูที่โรงเรียนแนะนำ	15	40.5
สนใจเอง	34	91.9
อื่น ๆ	0	0

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการเสมาয়วมดคุเทศก์จำแนกตามสาเหตุที่เข้าร่วมโครงการฯ

จากตารางที่ 7 เหตุผลที่ทำให้เยาวชนเข้าร่วมโครงการฯ มากที่สุดคือ เพราะสนใจเอง คิดเป็น 91.9 % รองลงมาคือ เพราะครูที่โรงเรียนแนะนำ คิดเป็น 40.5 % รองลงมาอีกคือ เพราะผู้ปกครองแนะนำ คิดเป็น 16.2 % และพบว่า ไม่มีผู้เข้าร่วมโครงการเพราะเพื่อนชวน

ประโยชน์ที่ได้รับการเข้าร่วมโครงการ	จำนวนคน	คิดเป็นเปอร์เซ็นต์
ได้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น	36	97.3
ได้รู้จักเพื่อนใหม่	16	43.2
ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	25	67.6
ได้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน	18	48.6
อื่น ๆ ..... ได้รู้แหล่งท่องเที่ยว	1	2.7
ได้ความรู้	1	2.7

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการเสมาয়วมดคุเทศก์จำแนกตามประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการฯ

จากตารางที่ 8 ผู้เข้าร่วมโครงการฯ เห็นว่า ได้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็น 97.3 % รองลงมาคือ ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ คิดเป็น 67.6 % รองลงมาอีกคือ ได้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน คิดเป็น 48.6 % โกล้เคียงกับผู้ที่คิดว่า ได้รู้จักเพื่อนใหม่ คือคิดเป็น 43.6 % นอกจากนั้น ยังมีผู้ที่คิดว่าได้รับสิ่งอื่น ๆ กล่าวคือ ได้รู้แหล่งท่องเที่ยว , ได้ความรู้ ซึ่งมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็น 2.7 %

กิจกรรมที่ชอบ	จำนวนคน	คิดเป็นเปอร์เซ็นต์
การเข้าฐานในวันที่ 5 กันยายน	26	70.3
การบรรยายเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว	14	37.8
การสอนวิธีการนำเที่ยว	12	32.4
การทัศนศึกษาสถานนอกสถานที่	26	70.3

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการเสมาอุ้มคัคเทศก์จำแนกตามกิจกรรมที่ชอบ

จากตารางที่ 9 ผู้เข้าร่วมชอบกิจกรรมการเข้าฐานในวันที่ 5 กันยายน , และการทัศนศึกษาสถานนอกสถานที่ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็น 70.3 % รองลงมาคือ การบรรยายเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว คิดเป็น 37.8 % รองลงมา คือ ชอบการสอนวิธีการนำเที่ยว คิดเป็น 32.4 %

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจ

ความรู้สึกที่มีต่อประเด็นต่าง ๆ	ชอบ		เฉย ๆ		ไม่ชอบ	
	จำนวนคน	คิดเป็น %	จำนวนคน	คิดเป็น %	จำนวนคน	คิดเป็น %
1. การนำร่วมกิจกรรมของพี่ ๆ ประจำฐาน	37	100	0	0	0	0
2. ลักษณะกิจกรรมที่จัดในแต่ละฐาน	37	100	0	0	0	0
3. ของที่ระลึกที่ได้รับจากการเข้าฐาน	37	100	0	0	0	0
4. ขนม-เครื่องดื่มในวันคัดเลือก (5 กันยายน)	35	94.6	2	5.4	0	0
5. อาหารกลางวันในวันคัดเลือก (5 กันยายน)	36	97.3	1	2.7	0	0
6. ขนม และเครื่องดื่มในวันอบรม	32	86.5	5	13.5	0	0
7. อาหารกลางวันในวันอบรม	30	81.1	7	18.9	0	0
8. การบรรยายเรื่องความสำคัญของการท่องเที่ยว	36	97.3	1	2.7	0	0
9. การสอนเรื่องแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด	37	100	0	0	0	0
10. การสอนเรื่องหลักการสร้างมนุษยสัมพันธ์	31	83.8	6	16.2	0	0
11. การสอนภาษาอังกฤษ	35	94.6	2	5.4	0	0
12. การสาธิตการนำชมพระนอน	35	94.6	2	5.4	0	0
13. การพาไปดูงานนอกสถานที่	36	97.3	1	2.7	0	0

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการเสมาอุ้มคัคเทศก์จำแนกตามความรู้สึกที่มีต่อประเด็นต่าง ๆ

จากตารางที่ 10 เยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมทุกคน มีความเห็นพ้องกันว่าชอบการร่วมกิจกรรมของพี่ ๆ ประจำฐาน (นักศึกษาชมรมครูสัตยูจร) , ลักษณะกิจกรรมที่จัดในแต่ละฐาน , ของที่ระลึกที่ได้รับจากการเข้าฐาน , การสอนเรื่องแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด คิดเป็น 100 % รองลงมาคือชอบอาหารกลางวันในวันคัดเลือก (5 กันยายน) , การบรรยายเรื่องความสำคัญของการท่องเที่ยว , การพาไปดูงานนอกสถานที่ คิดเป็น 97.3 % แต่ผู้ร่วมกิจกรรมมีความรู้สึกชอบน้อยที่สุดต่อเรื่องอาหารกลางวันในวันอบรม โดยคิดเป็น 81.1 %

การแนะนำให้กับบุคคลอื่น ๆ เข้าร่วมโครงการ	จำนวนคน	คิดเป็นเปอร์เซ็นต์
แนะนำ	34	91.9
ไม่แนะนำ	0	0
ยังไม่แน่ใจ	1	2.7
ไม่ตอบแบบสอบถาม	2	5.4
รวม	37	100

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการเสมาอุษุมัคคุเทศก์จำแนกการแนะนำให้บุคคลอื่นเข้าร่วมโครงการฯ

จากตารางที่ 11 เยาวชนที่ร่วมโครงการฯ มีความเห็นว่าหากมีการจัดการอบรมในโครงการเสมาอุษุมัคคุเทศก์อีก จะแนะนำให้เพื่อน ๆ หรือน้อง ๆ เข้าร่วมโครงการ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็น 91.9 % นอกจากนั้น เป็นผู้ที่ไม่แน่ใจ คิดเป็น 2.7 % และผู้ไม่ตอบแบบสอบถาม คิดเป็น 5.4 % และไม่มีผู้ตอบว่า จะไม่แนะนำเพื่อน ๆ หรือน้อง ๆ ให้เข้าร่วมโครงการ หากมีการจัดการอบรมอีก

ความสามารถนำนักท่องเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยว	จำนวนคน	คิดเป็นเปอร์เซ็นต์
นำชมได้	25	67.6
ไม่แน่ใจ	10	27
นำชมไม่ได้	0	0
ไม่ตอบแบบสอบถาม	2	5.4
รวม	37	100

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการเสมาอุษุมัคคุเทศก์จำแนกความสามารถนำนักท่องเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวหลังจากได้รับการอบรมแล้ว

จากตารางที่ 12 เยาวชนเห็นว่าหลังจากได้รับการอบรมแล้ว จะสามารถนำนักท่องเที่ยวชมสถานที่สำคัญในท้องถิ่นได้ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็น 67.6 % รองลงมาคือมีความคิดที่ไม่แน่ใจ คิดเป็น 27 % ทั้งนี้ ได้ให้เหตุผลว่าเพราะไม่ค่อยมีความรู้พอ ไม่กล้าพูด กลัวพูดผิดพูดถูก ยังไม่มั่นใจในตัวเอง และยังไม่คุ้นเคย นอกจากนี้ มีผู้ไม่ตอบแบบสอบถาม คิดเป็น 5.4 % และไม่มีผู้ที่ตอบว่า คิดว่าทำไม่ได้

ความสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่เพื่อน ๆ หรือน้อง ๆ	จำนวนคน	คิดเป็นเปอร์เซ็นต์
ได้	33	89.2
ไม่แน่ใจ	2	5.4
ไม่ได้	0	0
ไม่ตอบแบบสอบถาม	2	5.4
รวม	37	100

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการเสมายุวมัคคุเทศก์จำแนกความสามารถถ่ายทอดความรู้ต่อไปยังบุคคลอื่น

จากตารางที่ 13 เยาวชนมีความเห็นว่าสามารถให้ความรู้เพื่อน ๆ หรือน้อง ๆ ให้เป็นยุวมัคคุเทศก์ได้ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็น 89.2 % รองลงมา คือ ไม่แน่ใจ และผู้ไม่ตอบแบบสอบถาม คิดเป็น 5.4 % ทั้งนี้ ไม่ได้ให้เหตุผลว่าเพราะเหตุใดจึงไม่แน่ใจว่าจะทำได้ และไม่มีผู้ตอบว่า คิดว่าทำไม่ได้

ข้อเสนอแนะ หรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ในการเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ มีเยาวชนแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

1. อยากให้จัดการท่องเที่ยวอีก
2. อยากให้เพื่อน ๆ มาร่วมโครงการด้วย
3. อยากให้มีการนำท่องเที่ยวหลาย ๆ แห่ง
4. อยากให้ทำกิจกรรมยุวมัคคุเทศก์อีกหลายรุ่น เพราะจะได้พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่อไป
5. อยากให้มีกิจกรรมแบบนี้อีก

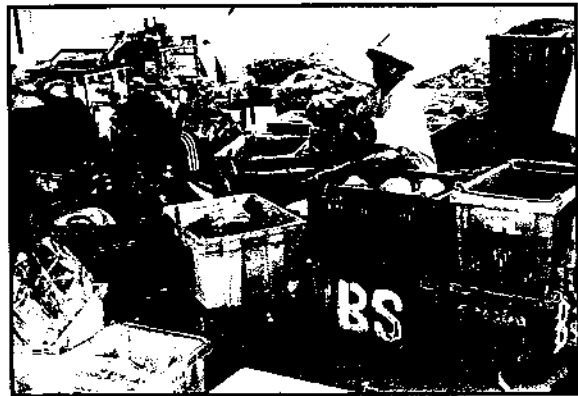
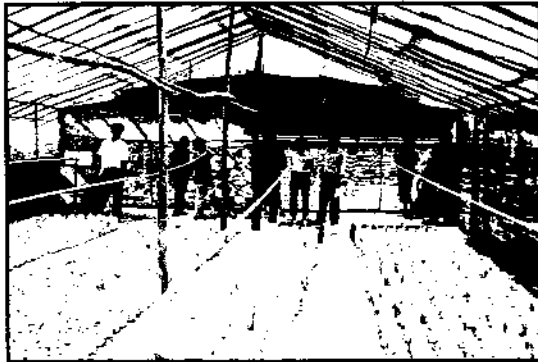
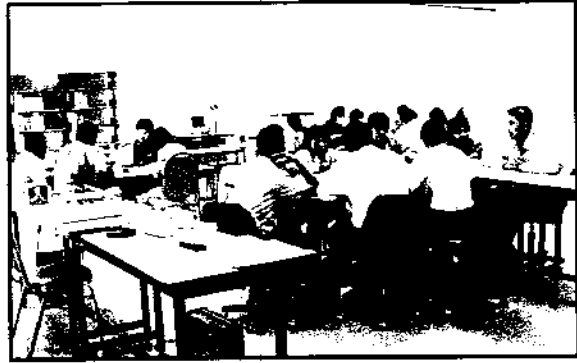
✧ การประชุมสัมมนาคณะทำงานโครงการ เรื่อง “การทำงานร่วมกับชุมชน” ✧

พื้นที่ ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว และ ตำบลเสมา อำเภอสองเนิน

จังหวัดนครราชสีมา วันที่ 6 มี.ย. 45

✦ ประชุมและลงพื้นที่ร่วมกับชุมชน วันที่ 11-13 มี.ค. 45 ✦

✦ โครงการส่งเสริมการเพาะและแปรรูปเห็ดหอม ✦

กลุ่มเกษตรกรผู้เพาะเห็ดหอม

อบรมการผลิตเห็ดหอมและเห็ดเศรษฐกิจ

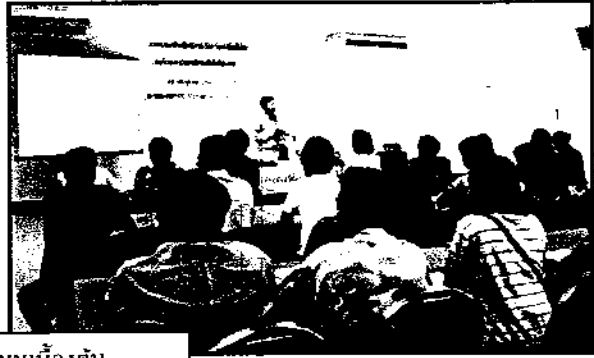

อบรมการแปรรูปเห็ดและอาหารจากเห็ด

✦ โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคแบบพันธู์ดี ✦

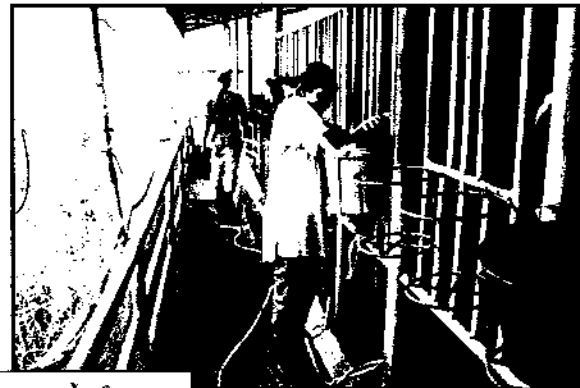
อบรมการเลี้ยงโคแบบเบื้องต้น

เกษตรกรดูงานฟาร์มโคแบบ มทส

อบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการเลี้ยงโคแบบ

บรรยายสรุปภายหลังการอบรม
เชิงปฏิบัติการ 10 วัน

✦ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง ✦

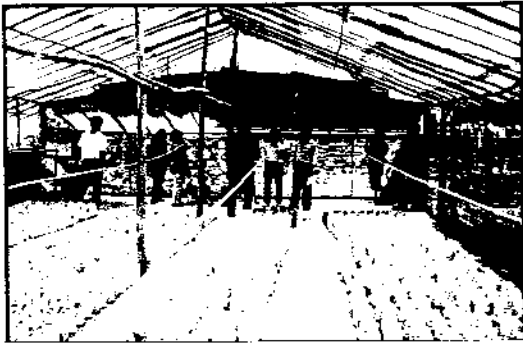

แปลงปลูกมันสำปะหลังของเกษตรกร
ในช่วงเดือน พฤศจิกายน - ธันวาคม

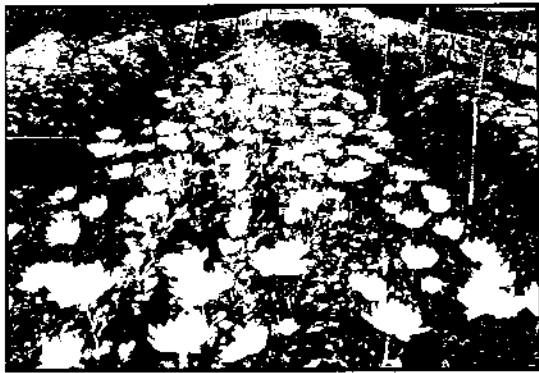
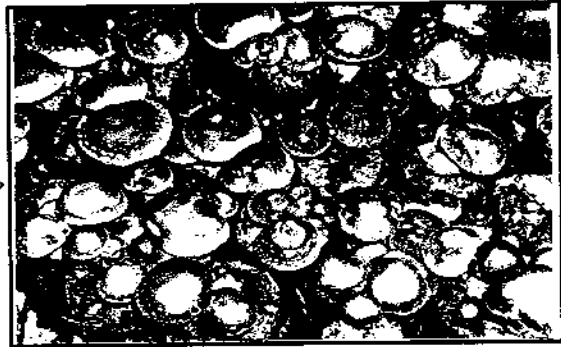

การประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อรับทราบปัญหาและวางแผนทาง
พัฒนา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง

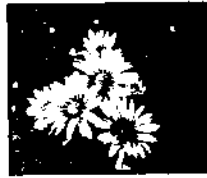
✦ โครงการพัฒนาการท่องเที่ยว ตำบลไทยสามัคคี ✦

อาชีพการเพาะเห็ดหอม

ปลูกไม้ตัดดอก

เบญจมาศ

หน่อไม้

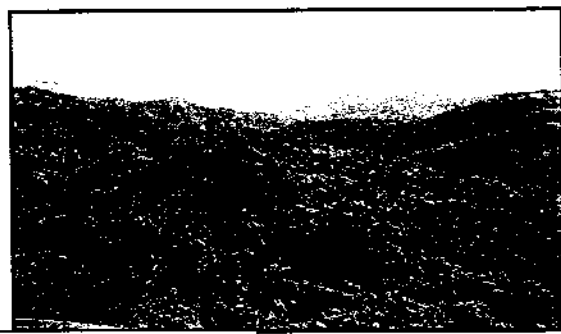
การปลูกหน่อปลอผลารพช

ปลูกไม้ตัดดอก

จุดชมวิวดาชมตะวัน

✦ โครงการส่งเสริมการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างปลอดภัย ✦

ลงพื้นที่สำรวจการใช้สารเคมีของเกษตรกร

อบรมการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างปลอดภัย

การประชุมเวทีประชาคม

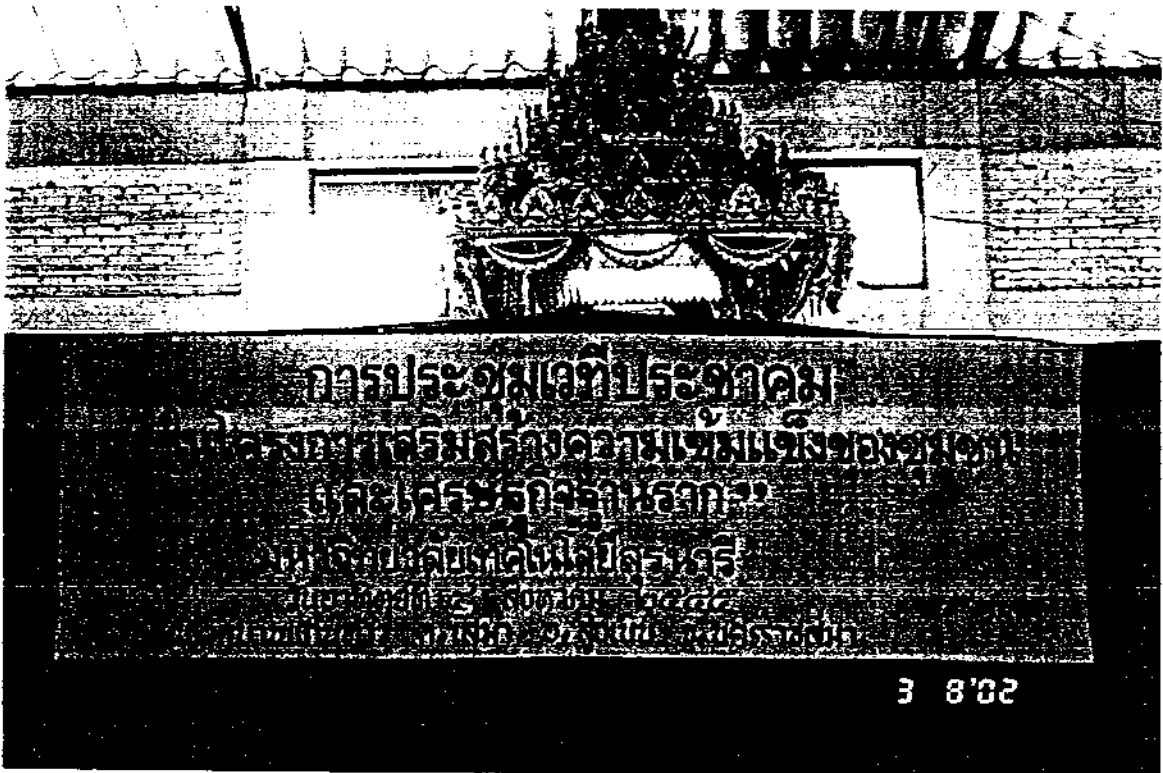
“ในโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

และเศรษฐกิจฐานราก”

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

วันอาทิตย์ที่ 4 สิงหาคม 2545

ณ วัดบ้านแก่นท้าว ต.เสมา อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา

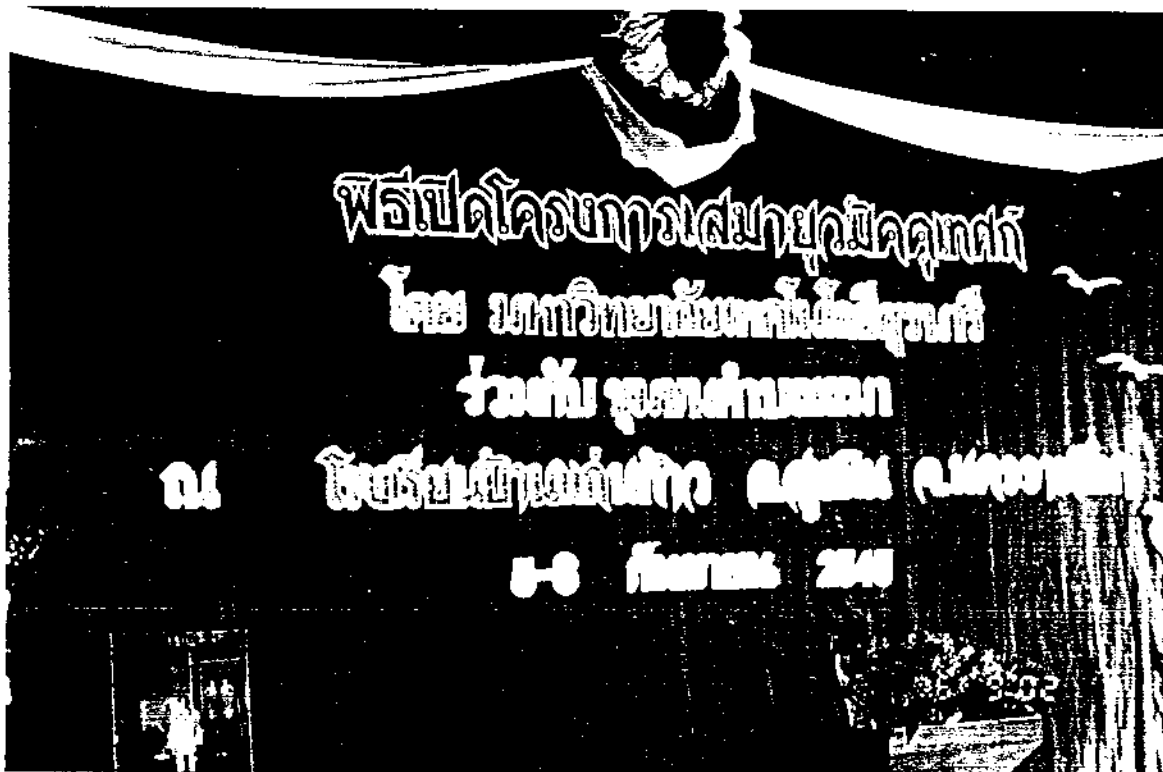
พิธีเปิดโครงการเสมาอายุหมักฤดูเทศก์

โดย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ร่วมกับ ชุมชนตำบลเสมา

ณ โรงเรียนบ้านแก่นท้าว อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา

วันที่ 5-8 กันยายน 2545

กลุ่มอนุรักษ์ดนตรีไทยและวัฒนธรรม

วัดบ้านโป่ง หมู่ 6

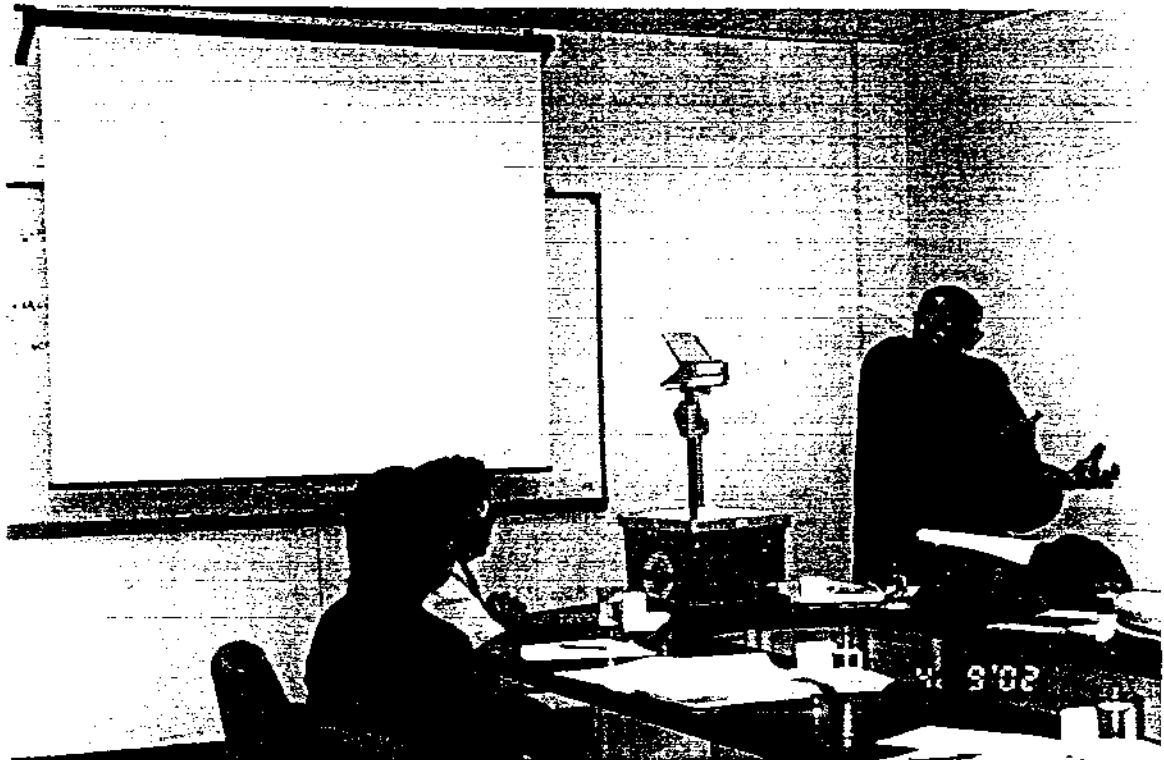
ต.เสมา อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา

การประชุมทำแผนชุมชน

วันที่ 4 กันยายน 2545

คูกานรอรูงการร้บร้ร้อบยะ

RECYCLE

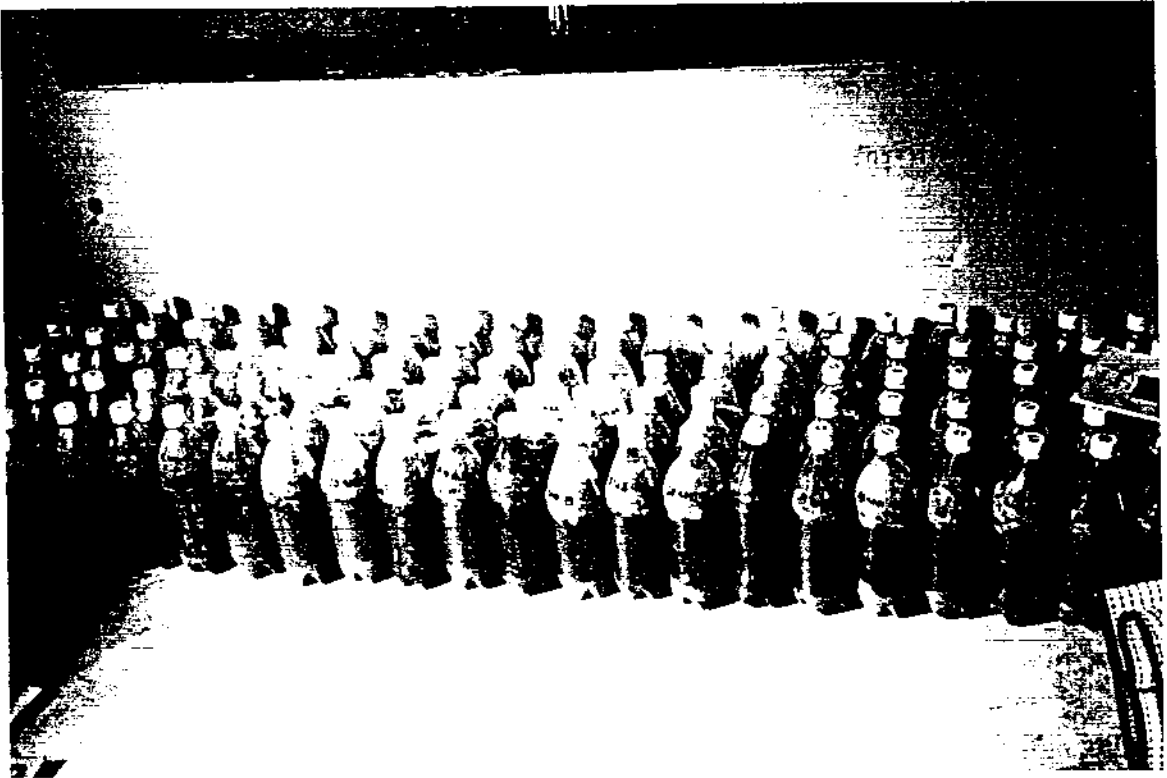

ธนาคารวัสดุเหลือใช้

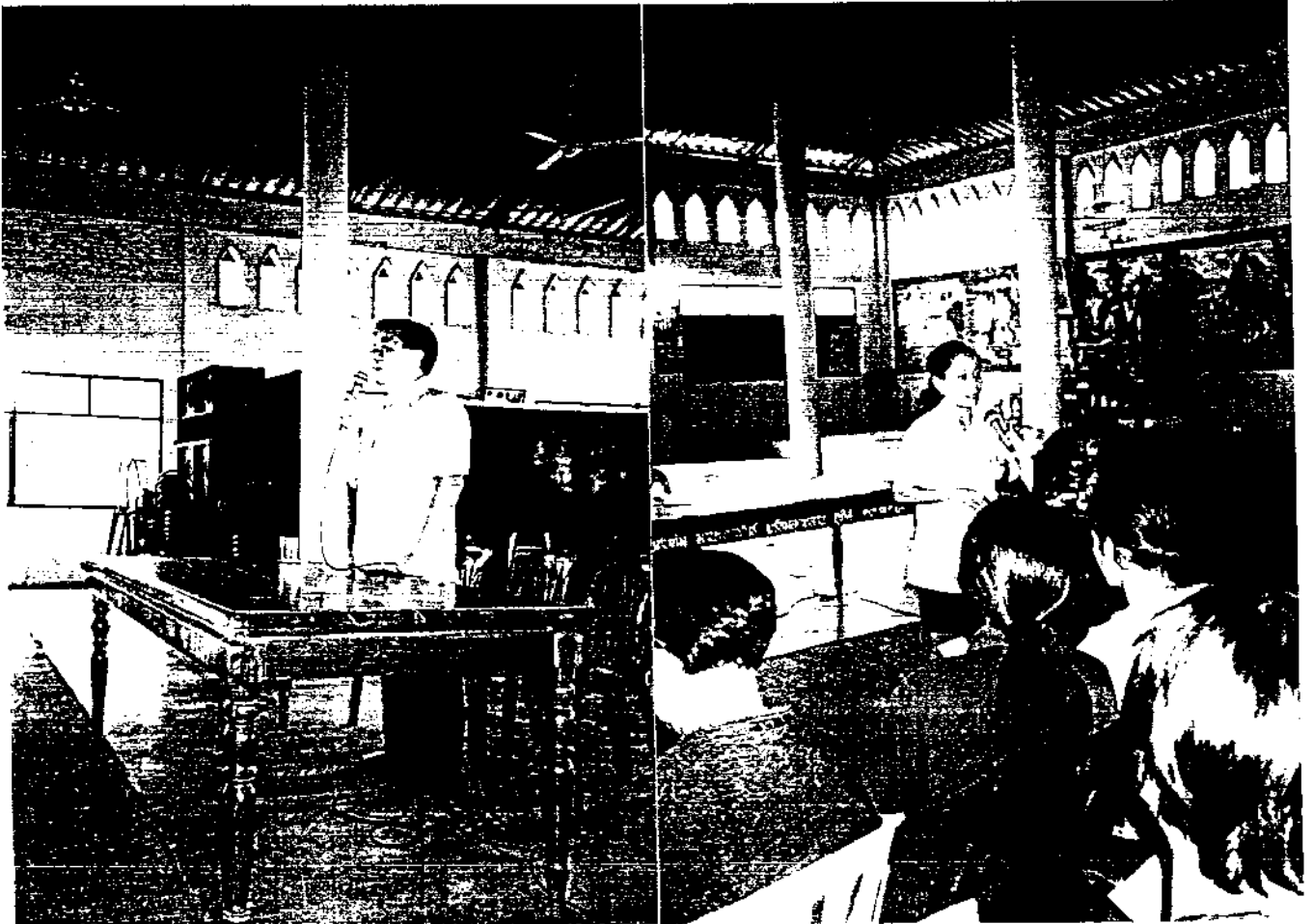
น้ำหมักชีวภาพ

โดย เจ้าอาวาสวัดบ้านโป่ง

การประชุมเพิ่มศักยภาพ พัฒนาสตรีหมู่บ้าน

ตรวจเยี่ยมพื้นที่
ของ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

